דבר

דבר יום שני [illegible] תשנ"ה 19.9.95 גליון 21563 | 46 עמודים, המחיר 3.50 ש"ח כולל מע"מ, באילת 2.99 ש"ח

חדשות חוץ	5
כלכלה	8–6
עכשיו	11
יומן חוץ	12
ספורט	15–14

עתיקות: האמברגו הבינלאומי על עיראק וסדאם עצמו, חיסלו כמעט לחלוטין מפעל ארכיאולוגי אדיר. (עמ' 12)

קץ הסובלנות: היהודים נעשו פלילפונים יותר בעשור השנים האחרונות, והערבים דתיים יותר. (עמ' 11)

עיצוב: כל דבר בעולם אפשר להכניס לתוך קופסה. (עמ' 10)

אופטימיות בטאבה: הסכם הביניים עשוי להיחתם בארה"ב בסוף השבוע

דוברו של ערפאת: מסמך חדש שהגישה ישראל, הכולל את המילים "פריסה מחודשת של ישראל בחברון" מקדם השגת ההסכם

מאת דניאל בן־סימון, טאבה

ישראל והפלסטינים הגבירו אתמול את מאמציהם כדי לחתום על הסכם הביניים בראשי תיבות עוד הבוקר. בכירים משתי המשלחות הביעו אופטימיות זהירה. עד שעת לילה מאוחרת, התנהלו ראשי המשלחות בקומה העשירית של מלון הילטון טאבה במאמץ של הרגע האחרון לגשר על חילוקי הדעות, שעוד נותרו סביב שאלת חברון.

אחרי חצות נודע, שישראל הגישה מסמך מתוקן הנוגע לחברון. דוברו של יאסר ערפאת, מרואן כנאפני, הצהיר שהמסמך החדש מקדם את הסיכויים לחתום על הסכם הביניים. לשאלת "דבר" מה התרומה העיקרית במסמך החדש, השיב כנאפני: "יש בו את המשפט 'פריסה מחודשת של ישראל בחברון'. התוספת הזאת משנה את התמונה", אמר.

הוא נשאל אם מדובר בפריסה חלקית, והשיב שאין מילה כזו ליד המונח "פריסה". לשאלת "דבר" אם יאסר ערפאת הוזמין כיום לוושינגטון לקראת סוף השבוע, השיב כנאפני: "יש לנו מטוס מוכן כל הזמן".

הודעת כנאפני חיזקה את האווירה האופטימית בשתי המשלחות לקראת חתימה על הסכם הבוקר.

צוותי העבודה כללו מהצד הישראלי את שר החוץ, שמעון פרס, מנכ"ל משרדו, אורי סביר, והאלוף עוזי דיין. את הצד הפלסטיני ייצגו יאסר ערפאת, אבו־עלא ויאסר עבד רבו. במהלך הערב נועדו פרס וערפאת לשיחות אחדות בארבע עיניים.

המסמך הכולל של הסכם הביניים מתפרש על פני כ־400 עמודים. בתוכו מצוי המסמך הבעייתי המכונה "מסמך חברון" והוא מכיל כ־80 עמודים. שתי המשלחות הקדישו את שיחות הלילה לשינוי סעיפים וגיבוש ניסוחים במסמך חברון.

הפשרה שהסתמנה מוקדם יותר בחברון מעניקה לפלסטינים נוכחות של שוטרים ופקחים ברובעי העיר, למעט בשכונות היהודיות, שם תהיה האחריות הבטחונית המלאה של ישראל.

גם בשעות המאוחרות המשיכו שני הצדדים להפגין אווירה חיובית. במשלחת ישראל לא מוציאים מכלל אפשרות שטקס החתימה על הסכם הביניים יתקיים לקראת סוף השבוע הזה בוושינגטון בנוכחות נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, זאת אם הסכם הביניים ייחתם בראשי תיבות עוד אמש.

ישראל והרשות הפלסטינית התקרבו במהלך יום אתמול לחתימה בראשי תיבות על הסכם הביניים. שני הצדדים מסרו על התקדמות בפתרון שאלת חברון אך טרם נמצאה הנוסחה הגואלת, שתאפשר להם לחתום.

ראש הרשות הפלסטינית יאסר ערפאת שב אתמול לטאבה כדי לחדש את השיחות עם שר החוץ שמעון פרס. ערפאת נאלץ לעזוב את טאבה כדי לשוב לעזה, שם הוא נועד עם ראש ממשלת יוון.

בשובו הוא הביע אופטימיות ביחס לחתימה קרובה על ההסכם. "אני אופטימי", הוא אמר, "אבל זה לא תלוי רק בנו אלא גם בישראלים. אתם יודעים, צריך שניים לריקוד טנגו".

השיחות הופסקו אתמול לפנות בוקר אחרי ששני הצדדים עמלו שעות ארוכות כדי לשנות או לשפר ניסוח זה או אחר בשאלת חברון.

עמדת ישראל לא עברה שינויים מהותיים, אולם הפלסטינים מרוצים על התקרבות האף הגמשה בעמדה הישראלית. הפלסטינים עדיין דורשים דין שווה לחברון ולשאר הערים הפלסטיניות שיעברו לידיהם. הם מוכנים לנוכחות בטחונית ישראלית, שתגן על המתנחלים, אך הם מבקשים שליטה על שאר חלקי העיר. ישראל ממשיכה לדרוש אחריות בטחונית עליונה על כל חלקי העיר.

אבו־עלא, מראשי הפלסטינים, חזר והדגיש לפני עיתונאים ש"שום פלסטיני לא יהיה מוכן לשאת על כתפיו את האחריות לוויתור, אפילו של סנטימטר אחד מחברון. אף פלסטיני לא יסכים לחלוקת העיר או לקבלת שיתוף בתוכה".

אבו־עלא הוסיף, שאין לרשות הפלסטינית כל בעיה עם רצונה של ישראל להגן על המתנחלים. "אנו נסכים לכל סידורי הביטחון", הוא אמר, "אבל זאת כל עוד שישראל תסכים לעיקרון של לוח זמנים ליציאה מחברון".

סאב עריקאת, הממונה על שאלת הבחירות מטעם הרשות הפלסטינית מסר אתמול, שבשאלה הזאת יש הסכמה בין הצדדים. לדבריו, ישראל הסכימה שבמועצה הנבחרת יהיו 82 נציגים.

(המשך בעמוד 2)

לקראת ראש השנה היה אתמול ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין אורח מרים המטה הכללי והרמטכ"ל אמנון ליפקין שחק (צילום: גדעון מרקוביץ/ לע"מ)

בקשה לצווי מניעה נגד העובדים השובתים בבתיה"ח תידון הבוקר

מאת עזרא חן

משרד הבריאות פנה אמש לבית הדין לעבודה בתל־אביב בבקשה להוציא צווי מניעה נגד עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים, שפתחו אתמול בבוקר בשביתה כללית. הדיון נועד להיום בבוקר במעמד שני הצדדים.

יו"ר הוועד הארצי של עובדי המינהל והמשק, בתיה לוי, אמרה אמש כי היא "מקווה שבית־הדין לא ייענה לבקשה, כי משרדי האוצר והבריאות באים בחוסר תום לב. לא יכול להיות שימשכו אותנו כשנה וחצי בלי ליישם הסכם חתום, ועכשיו יגידו לנו שכבר קיבלנו הטבות שכר מפליגות, ולכן אין הצדקה להוציא לפועל הסכם שנחתם גם על ידם".

לדברי לוי, משרדי האוצר והבריאות נמנעים מליישם את החלטות "ועדת פורה" ממארס 94'. לפי ההחלטות יש לעדכן את תוכנית התפקוד, הכוללת שינויים בדירוג עובדי המינהל והמשק, הכרוכים בתוספות שכר. לדבריה, תוקף ההחלטות כמו הסכם קיבוצי.

השביתה הבוקר מקיפה כ־8,000 עובדים ב־30 בתי חולים ממשלתיים, וכהם "שיבא", "אסף הרופא", "וולפסון", "ברזילי", "רוטשילד", "הלל יפה", "נהריה", "פוריה" ורמב"ם.

בגלל השביתה אתמול בוטלו מאות ניתוחים. נערכו רק ניתוחי חירום. לא היתה קבלת קהל במרפאות החוץ של בתי החולים, לא סופק ציוד סטרילי, לא ניתנו שירותי ניקיון, ועבודת המינהלה שותקה.

מתנדבי אגודת "רפואה וחיים" של חסידי ויז'ניץ נרתמו אתמול לסייע לחולים בבתי החולים הממשלתיים במרכז הארץ.

"בצלם": בחברון הפגיעה החמורה ביותר בזכויות האדם – בהשוואה לערי הגדה

הדו"ח קובע: הטיפול במתנחלים פורעי חוק לוקה בסלחנות ואין מיצוי־דין

מאת יוסי פורפשטיין ואלכס סמוכין

"בצלם", ארגון זכויות האדם בשטחים, קרא אתמול לפינוי כל כוחות צה"ל והמתנחלים מהעיר חברון.

אתמול פורסם דו"ח חדש של "בצלם", שכותרתו: "דירקום בלתי אפשרי – זכויות האדם בחברון מאז הטבח במערת המכפלה". הדו"ח טוען, כי השלטון הישראלי נכשל בתפקידו להגן על הפלסטינים בחברון מפני התקפות המתנחלים בעיר.

נוכחותם המוגברת של כוחות הביטחון הישראלים בחברון, נאמר בדו"ח, רק מחמירה את המצב וגורמת להפרות של זכויות האדם הפלסטיניות ולשיבוש בסדרי חייהם של התושבים, יותר מאשר בכל עיר אחרת בגדה.

לטענת הדו"ח, גם לאחר הקמת ועדת שמגר לטבח במערת המכפלה המשיכו כוחות הביטחון להפגין אוזלת יד מול אלימות המתנחלים נגד פלסטינים.

על־פי דו"ח "בצלם", מאז הטבח במערת המכפלה, בפברואר 94', נהרגו בחברון 26 פלסטינים מידי כוחות הביטחון, בעוד שבשכם, לדוגמא, נהרגו שבעה, ברמאללה שניים ובקלקיליה לא נהרג איש.

כמו כן נעשה בחברון שימוש מוגבר בהטלת עוצר, בהצבת מחסומים ובאטימת רחובות, יותר מאשר בשאר ערי הגדה.

בנוסף, ציין "בצלם", קיימים מקרים לא מעטים בהם משפילים חיילי צה"ל את הפלסטינים בעיר ומכים אותם. הדו"ח טוען, כי ישנם חיילים המתנהגים כמתנחלים ומטילים מיטיהם מחלונות עיני התושבים, "ומטילים מימיהם מחלונות הבסיס שלהם אל הכביש הראשי".

הדו"ח טוען, כי הטיפול במתנחלים פורעי חוק מתאפיין בסלחנות ובאי מיצוי הדין. לא אחת, מסרבים אנשי משטרה לרשום תלונות מפי פלסטינים, שנפגעו מאלימות המתנחלים, ומפגינים כלפיהם יחס עוין וזלזול.

השוטרים נמנעים מחקירת מתנחלים המעצרים, ונמנעים מלהתערב כאשר הם תוקפים פלסטינים.

המתנחלים נוהגים להגביל לפלסטינים־ המתגוררים בשכנות אליהם, באמצעות ידוי אבנים, הטרדות, איומים, גניבת רכוש ושיסוי כלבים.

עם זאת מציין "בצלם", כי הוא מתנגד באותה עקרוני גם להפרת זכויותיהם של המתנחלים, באמצעות ביצוע מעצרים מינהליים.

כן מתנגד "בצלם" להוצאת תנועות "כך" ו"כהנא חי" אל מחוץ לחוק. עוד ציין דו"ח "בצלם", כי שוטרים נהגו באלימות רבה מדי כלפי מתנחלים בכמה מקרים, כמו במהלך עצרת המונית שקיימו לפני שנה.

מסקנת "בצלם" בדו"ח היא, שיש להעביר את האחריות הכוללת לביטחון בחברון לרשות הפלסטינית, תוך הוצאת המתנחלים וכל כוחות צה"ל מהעיר.

על־פי "בצלם", האפשרות להשאיר את המתנחלים תחת שלטון פלסטיני איננה אפשרית, עקב היסטוריית העימותים בין שתי האוכלוסיות.

ועד הישוב היהודי בחברון כינה את דו"ח "בצלם" על חברון, "שקרי ופוליטי, החושף את פרצופו האמיתי של הארגון, המנהיה המשך עלילת הדם והסתה לרצח נגד יהודי חברון".

אורית סרוק, מפעילות הוועד, אמרה, כי אין בסיס לטענות "בצלם" בדבר הגבלות תנועה על ערביי חברון וה־אריכפית החוק על המתנחלים. "מי שמוגבל באמת הם אנחנו ולא הערבים. הערבים מוגבלים רק בשני רחובות, ואילו היהודים מוגבלים ביתר חברון".

"בכל פעם שיש עימות בין יהודים לערבים, עוצרת המשטרה יהודים, ואילו הערבים מסתובבים חופשי", הוסיפה.

באולה כהן, האחראית על ההסברה ביישוב היהודי בחברון ובקרית־ארבע, אמרה כי בקרוב יאוכלסו מבנים נטושים בעיר העתיקה בחברון על־ידי יהודים. מבנים אלה, לטענתה, הם רכוש של יהודים שהתגוררו במקום עד פרעות תרפ"ט.

כהן הוסיפה, כי "על מנת לחזק את היישוב היהודי בחברון, יועברו משרדים ומוסדות מקרית־ארבע למרכז העיר". בשלב זה, מדובר במשרד יחסי הציבור וההסברה שכבר ממונה עליו, והסניף הליכוד שבראשו עומדים מוסי ברמת הנעמי והרמן.

רוסיה תחל בבניית הכור בבושהר בעוד חודש

מוסקווה. (עיט). – רוסיה תחל בבניית היחידה הראשונה של הכור הגרעיני בבושהר בעוד כחודש.

מרכז העיתונות של המשרד הרוסי לאנרגיה אטומית מסר, כי משלחת שחזרה מאיראן, סיכמה את הפרטים האחרונים לקראת יישום הסכם הדו־צדדי. מומחים שם הדגישו, כי הכור הגרעיני נועד למטרות אזרחיות בלבד.

המשרד הרוסי לאנרגיה אטומית תיאר את דאגתה של ישראל בנוגע למכירת כורים גרעיניים לאיראן כבלתי מבוססת.

הפרקליט הצבאי הראשי הורה לחקור חמישה חיילים בחשד לרצח ערבים

מדובר בחיילי הפלוגה שהרגו את ששת אנשי ניצי הפתח ברצועה לפני שנה וחצי; גורם צבאי: החלטה תקדימית ומסובכת, יש לקוות שבידי הפרקליט הצבאי די ראיות כדי לחקור את החיילים בעילה זו, שהעונש עליה אם יורשעו – הוא מאסר עולם

מאת און לוי

הפרקליט הצבאי הראשי, תת־אלוף אורי שוהם, הורה בהחלטה חסרת תקדים לחקור חמישה חיילים בחשד לרצח ערבים. דובר צה"ל אישר, כי המשטרה הצבאית שרגה חוקרים שרצחו תושבים ערבים.

גורם צבאי אמר אתמול בתגובה כי מדובר בהחלטה תקדימית ומסובכת.

חמישה חיילי חרמש, שחרגו לפני כשנה וחצי בפלוגות אשר ברצועת עזה נחקרים בחשד שרצחו שישה אנשי פתח המושים לפני כשנה וחצי במחנה הפליטים ג'באליה שברצועה.

החמישה, שהשתחררו מצה"ל, זומנו לפני ימים אחדים למשטרה הצבאית. החקירה להשלמת החקירה, זאת על פי הוראת הפרקליט הצבאי הראשי.

מדובר במקרה שאירע ב־28 במרס 94', כחודש ימים לפני פינוי צה"ל מרצועת עזה. פלוגת חרמש אשר היתה אחראית באותם ימים על הסדר במחנה הפליטים ג'בליה.

המחנה שצה"ל פינה אותו ראשון מכל מחנות הפליטים ברצועה.

ב־28 במרס יצאו חיילי הפלוגה על בסיס מידע מוקדם לסיור מסתערב במאוזי העיירה ג'בליה. כשהגיו ליד תנועת הרלק במקום הבחינו ברכב פרטי ובו אנשים חמושים. בהתאם להוראות הפתיחה באש הפתחה חיילי חרמש על הרכב והרגו ששה אנשים, שמאוחר יותר התברר, כי השתייכו לניצי הפתח ולא להמאס כפי שחשבו.

בעקבות התקרית והמקובל במקרים שבהם יש הרוגים, פתחה המשטרה הצבאית בחקירת נסיבות האירוע. חמשת החיילים ובהם מפקד הכוח, קצין בדרגת סגן, נחקרו במשטרה הצבאית תחת אזהרה בחשד לביצוע מה שנקרא "ירי הריגה".

תוצאות החקירה לא הועברו לידיעת החיילים, אך מצ"ח העביר את התיק לידי הפרקליטות הצבאית הראשית. במשך יותר משנה וחצי שכב התיק בפרקליטות הצבאית והחיילים לא שמעו דבר על התקדמות החקירה בעניינם.

לפני ימים אחדים קיבלו החיילים זימון לחקירה במשטרה הצבאית החוקרת, הפעם הם נחקרו תחת אזהרה בחשד לביצוע רצח. גורם צבאי בכיר אמר אמש, כי מדובר בהחלטה תקדימית, מסובכת וכי זו הפעם הראשונה במשך כל תקופת האינתיפאדה, שחייל נחקר בחשד לרצח.

אותו גורם ציין, כי הוא מקווה שבידי הפרקליט הצבאי הראשי די ראיות כדי לחקור את החיילים בעילה זו, שהעונש עליה אם יורשעו – הוא מאסר עולם.

דובר צה"ל מסר אמש כי מדובר באירוע של פעילות מבצעית שהתרחשה לפני שנתיים, במהלכו נהרגו שישה אנשים מזויינים בגלוקג, עשוי מסכה ובגדים מנומרים. הפרקליט הצבאי הראשי הורה אז סמוך לתקרית לפתוח בחקירת מצ"ח. ממצאי החקירה הועברו לעיונו, ולפני ימים אחדים החליט הפצ"ר להחזיר למצ"ח את התיק להשלמת החקירה כדי שיוכל לגבש חוות דעת משפטית.

מחנה מעשיהו יוסב למחנה שיקום לאסירים לפני שחרור

מאת נתן דתני

מחנה מעשיהו בגוש בתי הכלא ברמלה יוסב בזמן הקרוב למחנה שיקום לפני שחרור מתקופת מאסר ממושכת. כך הודיע אתמול נציב שירות בתי הסוהר, רב גונדר, אריה ביבי.

לכתב "דבר" נודע, כי כתפיסת בית הכלא, הנחשב היום למתקן כליאה של יוקרה, למחנה שיקום יושקעו יותר מעשרים מיליוני שקלים. בישיבה אתמול בלשכתו של נציב שירות בתי הסוהר נתבקש צוות מיוחד מטעמו לבחון את דרך הגשמתו של הרעיון, שיוביל מהפך במדיניות העבודה של שירות בתי הסוהר. מתקני השירות יוגדלו משטה לשניים: מתקני ענישה ומתקני שיקום.

לצורך זה יוקמו ליד בתי הכלא ברמלה, מרכז למחנה מעשיהו, המסלים לאסירים המשתחררים. נוסף על כך יוגדל מספר האסירים שיוצאים לעבודות מחוץ לבית הכלא, המספר עומד היום על יותר מ־3,500 אסירים.

שירות בתי הסוהר מתבונן עם זאת לחולל מהפך ארגוני בתוך כלא איילון. הכוונה היא לפרק את כל החדרים ומתקני הכליאה בתוך הכלא, ולבנות את חדרי הכליאה מחדש כדי שיותאמו לסטנדרטים מערביים.

שטח הכליאה היום בשירות בתי הסוהר הוא כארבעה מ"ר לאסיר בעוד שלפני כמה שנים הוא היה פחות משני מ"ר לאסיר. בשיפוצי בית הכלא ברמלה יושקעו 61.5 מיליון שקלים שבמהלך זו יגדל שטח המחייה של האסיר עוד מעבר לארבעה מ"ר.

בשירות בתי הסוהר מקווים, כי עם הגשמת מתקן הכליאה בעלמון שבנצפון הארץ יגדל עוד יותר שטח הכליאה של מדינת ישראל.

חוזר מנכ"ל: המורים יתאמנו בנשק; תלמידי ט' וי' יודרכו בהגנה עצמית

באזורי הסיכון יתאמנו גם הגננות בירי, המורים והתלמידים יודרכו בהישרדות

מאת יעל פישביין

משרד החינוך ימשיך לאמן מורים בנשק, למרות שהממשלה הטילה את האחריות המלאה לאבטחת מוסדות החינוך על המשטרה. כל תלמידי כיתות ט' וי' יעברו אימונים בהגנה עצמית במשך 16 שעות סבעיות. בכל מוסד חינוכי ישנה מורה אחראי לביטחון – קב"ט. כך עולה מחוזר מנכ"ל משרד החינוך מספטמבר 1995, המופץ בימים אלה בבתי הספר.

מורים שיסכימו לקבל אקדוחים יתאמנו בירי במשך שני ימי אימונים בשנה. מורים יתאמנו בנשק המיועד לטיולים, גם זאת לפי הסכמתם. הקב"ט, שתפקידו לדאוג לביטחון בבית הספר, חייב לעבוד השתלמות הכשרה במשך יומיים בשנה. בנהלי מוסדות החינוך חייבים לשחרר כל מורה שמוכן לשאת נשק, ואת המורים המצויים לביטחון (קב"טים) להשתלמויות.

משרד החינוך יערוך את ההשתלמויות וידאג למילוי מקום למורים המתאמנים.

במערכת החינוך באיזורי הסיכון של יו"ש, ירושלים וישובי קו התפר, המוגדרים על ידי משרד החינוך כ"מטרה נגישה יותר למקרים של פיגועים חבלניים, כגון זריקת אבנים ובקבוקי תבערה על אוטובוס היסעים, ירי על אוטובוס או לעבר כיתת לימוד", מחייב משרד החינוך את כל המורים, התלמידים ונהגי האוטובוס לעבור הדרכה בהישרדות. האימון בהישרדות יועבר על ידי חברות פרטיות שיישכרו לשם כך. התשלום לחברות אלה יתחלק שווה בשווה בין משרד החינוך והרשויות המקומיות. המורים והגננות יקבלו שש שעות הדרכה באימוני ירי, הנהגים 16 שעות הדרכה באימוני ירי.

דב רוזנפארב, מנהל תיכון קוגל בחולון וחבר התאגדות המנהלים, אמר אתמול בתגובה: "אנחנו מתנגדים להטלת הקומפס בנושאי ביטחון בתי ספר על מורים ועל מנהלים. עם זאת, מורים ומנהלים מקבלים על עצמם נשק ואימוני ירי מתוך דאגה לשלום התלמידים. בשנה מיהסינו להטלת האחריות לביטחון על מורים ומנהלים, אנחנו מצדדים באימוני תלמידים בהגנה עצמית. זה מוסיף להם ביטחון עצמי ויכול לסייע במצבי מצוקה. יש להבחין בין הכשרת התלמידים בהגנה עצמית לבין הטלת האחריות על הביטחון בבתי הספר על המנהלים והמורים. אם משרד החינוך הגיע למסקנה שמערכת החינוך אינה מסוגלת לשאת באחריות לביטחון ויש להעביר את זה למשטרה, למה מוסיפים להטיל את האחריות על המנהלים והמורים?"

סגן שר החינוך, ח"כ מיכה גולדמן, אמר בתגובה: "מבחינתנו האחריות של המורים והמנהלים על הביטחון בבתי הספר לא השתנתה. באשר לתלמידים – החלטנו לחייב את כל תלמידי ט' וי' לעבור אימונים בהגנה עצמית, וגייסנו לשם כך 100 חיילות מתוך הכרה בחשיבות הנושא".

"משמר הכבוד בגרמניה משתמש ברובים שעליהם חרוטים צלבי קרס"

בון. (עיט).– משמר הכבוד של צבא גרמניה הציג במשך שנים רבות את נשקו לפני אורחים זרים בביקור רשמי, כשצלבי קרס חרוטים על כלי הנשק, כך מסר השבועון "דר שפיגל", בגליון שהופיע היום.

לדברי השבועון, מדובר ברובים מסוג K 98, מתקופת הוורמאכט – צבא הרייך השלישי.

עוד מסר "דר שפיגל", כי איש במשרד ההגנה בבון לא הטורד מכך, עד שכמה אנשי משמר הכבוד של הצבא התלוננו בחודש שעבר לפני חבר המפלגה הסוציאל־דמוקרטית שבאופוזיציה, הנס ואלוס.

השבועון טוען, כי סגנית שר ההגנה, מיכאלה גייגר ניסתה "להרגיע" את חבר הפרלמנט, ואמרה לו, כי לפחות שרובים בודדים נושאים את סמל החזה צלב הקרס, דאגו שלא להשתמש בהם.

עם זאת, סירב המשרד לחדיר בדיקה של כל כלי הנשק שנותרו עדיין במחסנים ולמחוק את צלבי הקרס, וטען כי עלות המבצע עשויה להגיע לכ־55,000 דולרים, כתב השבועון.

לשאלת כתב סוכנות הידיעות הצרפתית, אמר דובר במשרד ההגנה, שכל נשק היוצא מהמחסנים נבדק, וכי אין משתמשים באלה הנושאים את צלב הקרס.

פלאפונים ומצלמות וידאו להשכרה ומכירה

★ מכירת פלאפונים מכל הדגמים והסוגים.
★ מכירת דיבוריות, סוללות, נרתיקים ואביזרים
★ השכרת פלאפונים בארץ בכל כמות ולכל תקופה
★ השכרת פלאפונים לכל מקום בעולם
★ התקנת דיבוריות לכל סוגי המכשירים

ויז'ואל

השכרת מצלמות וידאו לצילום הילדים והמשפחה

שירותי וידאו
★ צילום ארועים בוידאו, ללא כבלים
★ העברת קלטות וידאו משיטה אמריקאית לישראלית ולהיפך
★ שיכפול קלטות בכל שיטה וכמות
★ הקרנות על מסך ענק
★ העברה מ־8 מ"מ (פילם) לוידאו
★ עריכת סרטי וידאו
★ הוצאת תמונות מקלטות וידאו
★ מצלמות וידאו ואביזרים למכירה

להשכרה בוידאו
★ מצלמות וידאו קלות להפעלה,
★ להשכרה יומית לכל ארוע
★ השכרת מצלמות סופר V.H.S
★ השכרת מצלמות קטנות לחו"ל
★ השכרת מקרני וידאו סניו־ניידים!!!
★ השכרת טלויזיות ומכשירי וידאו
★ השכרת טלויזיות בגודל 53 אינטש
★ ציוד וידאו לצלילה
★ מצלמות נסתרות

תל־אביב: דרך פ"ת 92 טל. 56-10-110. רמת־גן: ז'בוטינסקי 108 טל. 762-33-61. אשקלון: 07-75-35-62. שירות לילה וסופי שבוע - 050-364629

מכבי תל אביב

שוחררו בערבות 6 פעילי "זו ארצנו"; המפכ"ל: יימצאו ראיות להעמדתם לדין

ניסו לשבש את זרם החשמל במבצע "מצביעים באור", המתוכנן להתקיים מדי שבוע

מאת אלכס ספומבין ועוזי דיין

שישה פעילים מרכזיים של תנועת "זו ארצנו" עוכבו אתמול לחקירה על ידי המשטרה בחשד להפרת סדר, הפרעה לפעולות המשטרה והסתה. הם שוחררו אמש בערבות.

בחיפושים שערכו אתמול לפנות בוקר שוטרי היחידה לחקירות פשעים במשטרת פתח תקווה בבתי הפעילים שעוכבו לחקירה משה פייגלין, יו"ר התנועה; שמואל סקס, הנחשב לקצין המבצעים; ברנרד ארנרייך, צבי פרל, אברהם לוין ויהושע שני. החשודים הם תושבי קרני שומרון, למעט יהושע שני המתגורר בקרית ארבע. מבתי החשודים הוחרמו מסמכים רבים ונלקחו מחשביהם האישיים.

פייגלין אמר אתמול כי פעולת המשטרה היא הטרדה מכוונת של הפעילים, שמניעיה פוליטיים. "ניתן היה לזמן אותנו באמצעות הטלפון, ולא בחיפושים בבתינו בשעות הבוקר. אנו מוכנים להיעצר. אם מישהו חושב שיצליח להפחיד אותנו באמצעות פשיטות של המשטרה לבתינו הוא טועה. אנו נגביר את פעולות המחאה נגד הממשלה הזאת", אמר. לפנות ערב שוחררו החשודים, לאחר שהפקידו 3,000 שקל כל אחד כערבות עצמית וערבות צד שלישי.

דובר מטה המשטרה אמר כי השישה שוחררו לאחר שהחקירה נגדם מוצתה בשלב זה.

מבצע "מצביעים באור", שקיימה אתמול תנועת "זו ארצנו", לא גרם שום נזק למערכת החשמל, נמסר מחברת החשמל. במסגרת המבצע התבקשו פעילי התנועה להדליק את מירב האורות בבתיהם ובמקומות העבודה בשעה 19:20. בשעה 19:30 בדיוק התבקשו הפעילים לכבות את כל האורות על ידי ניתוק המפסק הראשי. בשעה 19:40 התבקשו להדליק מחדש את האורות. מחברת החשמל נמסר כי ההיערכות בהתאם מנעה שינויים בזרם החשמל ולא נגרם נזק.

"על כל אחד להפיץ את פרטי המבצע ולרתום כמה שיותר אנשים ומקומות שישתתפו בו. רבין יודע לקרוא את השעונים בחברת החשמל והם יספרו לו את עוצמת ההתנגדות להסכם", נאמר בכרוז שהוציאה "זו ארצנו". ב"זו ארצנו" התקשו להעריך את הצלחת המבצע של אתמול. ראשי התנועה מקווים לקיים מבצע כזה אחת לשבוע, ביום ובשעה קבועים, כדי שיגיע לפרסום וכדי שההשתתפות תהיה מקסימלית.

שישה ימים לאחר ההפגנה של "זו ארצנו" בירושלים הודו אתמול פעילים בתנועה כי נחלו כישלון. כמה פעילים ייחסו את הכישלון לצד הארגוני. רבים מהפעילים אמרו כי ייתכן ששיטות המחאה באמצעות הפגנות וחסימת כבישים אינן משיגות את התוצאות להן קיוו. "צריך כי גם להפגנה אתמול היתה היענות נמוכה מזו שקיוו לה הפעילים. פייגלין אמר לאחר המבצע כי אינו כבר אינו מצפה לתמיכה ציבורית רחבה. "אנו נמשיך במאבק נגד הממשלה, גם אם הציבור לא יתמוך בנו", הבטיח.

העמדה לדין

(ע). מפכ"ל המשטרה, רב ניצב אסי חפץ, העריך אתמול בבהירים, כי בחקירה המתנהלת נגד ראשי תנועת "זו ארצנו" יימצאו ראיות שיאפשרו את העמדתם לדין.

בתשובה לשאלות עיתונאים, בתום יום עיון לסגל הפיקוד הבכיר של המשטרה, אמר המפכ"ל, כי החקירה נגד התנועה מתמקדת בחסימות הכבישים, בהסתה ובהתפרעויות.

חפץ מתח ביקורת קשה על דרכי הפעולה שאימצה "זו ארצנו" נגד המשטרה, וכן על התבטאויותיהם של פוליטיקאים נגד המשטרה. "דברים כאלה לא נאמרו עד היום, ולא היו צריכים להיאמר", אמר חפץ. הוא הדגיש כי המשטרה עושה שימוש רק בכוח סביר ומתבקש מהאירועים, וכל השוטרים [illegible]. הוא הוסיף, כי ההתבטאויות נגד המשטרה לא ישפיעו כלל על עבודתה השוטפת.

אופטימיות

(המשך מעמוד 1)

גם ביחס למזרח ירושלים נמצאה פשרה ולפיה מי שירצה להיבחר למועצה הפלסטינית יצטרך כתובת נוספת חוץ מכתובתו במזרח ירושלים. תושבי העיר יוכלו להשתתף בבחירות למועצה הפלסטינית באמצעות מעטפות מבוילות, שתספק ישראל. בכך תימנע הצבת קלפי, שהיתה עלולה ליצור רושם שמזרח ירושלים היא חלק משטח האוטונומיה.

בשאלת האסירים סוכם, שהשחרור המאסיבי יחל בסמוך לבחירות. רוב האסירים והאסירות ישוחררו לפני הבחירות כדי לאפשר לפלסטינים לקיימן בלא תסיסה בקרב האוכלוסיה.

ישראל הסכימה להכפיל את כמות המים שתסופק לפלסטינים בתוך 5 שנים. תוקם ועדת ארבעה מקצועית (שנים ישראלים ושני פלסטינים), שתעקוב אחרי חלוקת המים ותמליץ על הצעות קישור. שני הצדדים מתחייבים לקבל את המלצות הוועדה.

כתבתנו דוידה פרל מוסיפה: הממשל האמריקני עוקב מקרוב, ובקשר טלפוני רצוף אחרי ההתקדמות בשיחות בין שר החוץ שמעון פרס ליו"ר אש"ף יאסר ערפאת בטאבה. ואולם עם סגירת הגיליון אתמול עדיין לא היה ברור אם יהיה אפשר לקיים את טקס החתימה על ההסכם ביום חמישי, בגן הוורדים בבית הלבן כמתוכנן.

דובר הבית הלבן פרסם אתמול הודעה, המבהירה את עמדתו ובה נאמר, "אנחנו ממשיכים לעודד את הצדדים להתקדם... ארה"ב היא מתווך פעיל בתהליך ומבינה עד כמה קשים הנושאים הנדונים והעבודה הקשה הנדרשת כדי להשיג הסכמים רשמיים... אנו מקווים שהצדדים יגשרו על הפערים וישיגו הסכם בהקדם האפשרי".

פקידים בממשל אומרים, כבר בחוסר סבלנות מסוים, "כשיושג הסכם נעשה טקס כאן בבית הלבן", אבל מבקשים להמשיך ולהתאזר בסבלנות.

אם לא יתקיים הטקס ביום חמישי, קיימת האפשרות שיתקיים ביום שישי, אפשרות מורכבת ומסובכת מבחינת ישראל עקב השבת, ואולם היא עדיפה מבחינת סדר היום של הנשיא קלינטון.

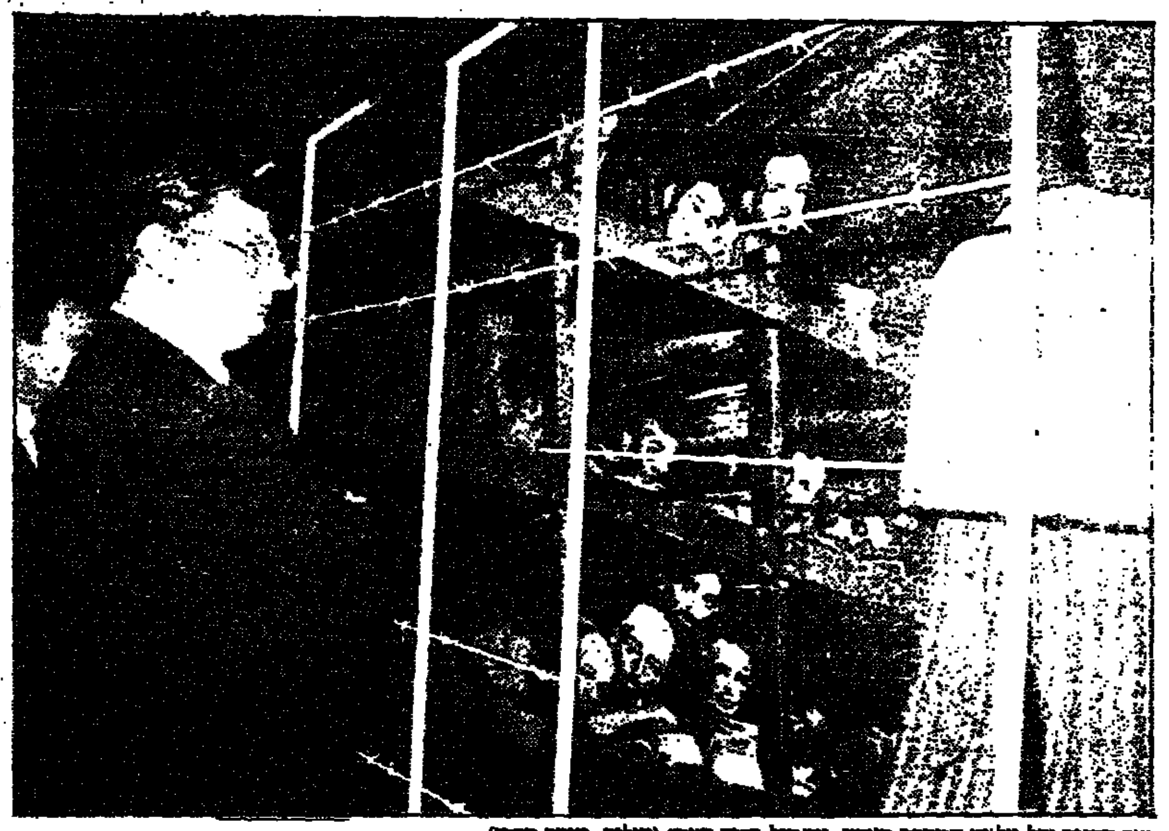

שר הפנים של מלטה המבקר בארץ, אתמול ביד ושם (צילום: יצחק הררי)

הממשל נגד בית הנבחרים: מאמץ למנוע שימוע שיטרפד חוק הסיוע לפלסטינים

איומים על יו"ר ועדת החוץ של בית הנבחרים מצד יהודים מהימין הקיצוני

מאת דוידה פרל. וושינגטון

הממשל האמריקני, שגרירות ישראל והשדולה היהודית בארה"ב אייפ"אק מרכזים מאמץ משותף כדי למנוע שימוע על תפקוד הרשות הפלסטינית. החשש הוא כי השימוע בוועדת החוץ של בית הנבחרים האמריקני יטרפד את הסיוע לפלסטינים ויכניס גלגלים בחתימה על "אוסלו ב'". השימוע מיועד לפגוע בהשלמת חקיקת החוק המאפשר המשך הסיוע האמריקני לפלסטינים.

בשבוע שעבר אישרה ועדת ההקצבות של הסנאט את החוק. הוא אמור היה להגיע להצבעה במליאת הסנאט, ולקבל אישורה של ועדה משותפת לשני בתי הקונגרס. הכוונה היתה להשלים את החקיקה עד לחתימת הסכם אוסלו ב', כדי שניתן יהיה לנצל את הטקס לצורך קידום הסיוע לפלסטינים.

יו"ר ועדת החוץ של בית הנבחרים, בנג'מין גילמן (מניו יורק) שלח במפתיע, ביום שישי שעבר, הזמנות לשימוע לחברי הוועדה. זאת בניגוד לבקשת הממשל ושגרירות ישראל.

גילמן נתון ללחצים כבדים ביותר, ואף לאיומים ברורים של יהודים אמריקנים מהימין הקיצוני. הם תובעים לקיים את השימוע ולמנוע אישור החוק על פי הפשרה של הסנאטורים ג'סי הלמס וקליבורן פל. הפשרה נועדה לאפשר את המשך הסיוע, תוך הידוק הפיקוח והחמרת הדרישות מהרשות הפלסטינית. הפשרה כוללת גם את הדרישה לבטל את הסעיפים הקוראים להשמדת ישראל באמנה הפלסטינית.

בעיתון "ג'ואיש פרס" הניו יורקי התפרסם בשבוע האחרון מכתב איום של קבוצת רבנים: "אנחנו מודעים לעובדה שחזרת בך מהתחייבותך לאנשי אזור הבחירה שלך לקיים שימועים על תהליך השלום. אנו סבורים שצריך לקיים את השימועים לפני שייחתם הסכם אוסלו ב' ועוקבים מקרוב אחרי התנהגותך".

מקורות בקונגרס העריכו כי ייתכן שניתן יהיה לשכנע את גילמן לדחות את השימועים בוועדתו. אולם חלקם הביעו ספקות, נוכח "ההסתה הישירה" המופעלת על היו"ר.

אתמול נפגש נשיאה החדש של אייפ"אק, מלווין דאו, עם גילמן. השגריר איתמר רבינוביץ דיבר עם גילמן בטלפון ונקבעה להם פגישה להיום. הממשל פועל בדרגות הבכירות ביותר כדי להבהיר ליו"ר את עומק הנזק שתגרום הכשלת החקיקה לתהליך השלום.

מקור ירדני ל"דבר": חוסיין דוחה ביקור בוושינגטון בגלל העיכוב בשיחות טאבה

מוראיאמה העניק לירדן 12 מ' דולר סיוע; הבטיח השתתפות יפאן בוועידה בעמאן

מאת דן אבידן

המלך חוסיין דוחה את ביקורו בארה"ב, בגלל העיכוב בהשגת הסכם בין ישראל לפלסטינים. כך מסרו אתמול ל"דבר" מקורות ירדניים. חוסיין היה אמור לצאת היום לביקור פרטי בוושינגטון. הוא התכוון לנצלו כדי להשתתף בטקס החתימה על ההסכם הישראלי-פלסטיני בבית הלבן. כן התכוון לקיים שיחות עם הנשיא קלינטון ויועציו בשאלת עיראק.

אתמול נועד חוסיין בעמאן עם ראש ממשלת יפאן טומאיצ'י מוראיאמה. מקורות ירדניים מסרו כי השניים דנו בהתפתחויות האחרונות באזור וביחסים הדו-צדדיים בין יפאן לירדן. ראש ממשלת יפאן העניק לירדן סיוע של 12 מיליון דולר. (סך הסיוע היפאני לירדן בשנתיים האחרונות מגיע ל-53 מיליון דולר). הוא הודיע לחוסיין כי יפאן תשתתף בוועידה הכלכלית האזורית, שתיערך בעמאן בסוף אוקטובר, ויקחו בה חלק אנשי עסקים פרטיים. המלך חוסיין הגדיר את שיחותיו עם מוראיאמה "מצוינות". השתתפו בהן גם יורש העצר הירדני הנסיך חסן, (המתאם הראשי של הפסגה הכלכלית בעמאן) וכמה משרי הממשלה.

קודם נועדו חוסיין ואורחו בארבע עיניים. המלך העניק לראש ממשלת יפאן עיטור כבוד. האורח הבטיח כי יפאן תשתתף בפרויקטים כלכליים במזרח התיכון, בעיקר בתחומי התיירות ושימור הסביבה.

היום מתכוון המלך חוסיין להיוועד עם שר החוץ הצרפתי ארווה דה שרט, שהגיע אמש לירדן. גם במוקד שיחות אלה תעמוד הוועידה הכלכלית המתוכננת בעמאן. לממשלת ירדן יש עניין רב בהצלחתה. שר החוץ הצרפתי נועד אתמול בקהיר עם הנשיא מובארק, ודן עימו בתהליך השלום, במצב בבוסניה ובמערכת היחסים הדו-צדדית בין צרפת למצרים.

אתמול נועד בעמאן שר הכלכלה והתכנון יוסי ביילין עם נציגים ממשלתיים מירדן, ממצרים ומהרשות הפלסטינית. במפגש תואמו הפרויקטים והאזורים המשותפים שארבעת הצדדים יעלו לדיון בוועידת עמאן: חיבור רשתות החשמל של ישראל, ירדן, מצרים והרשות הפלסטינית; בניית כבישים שיחברו בין המדינות; מפעלי פיתוח משותפים במפרץ אילת ואזור ים המלח ועוד.

זווילי יבקש מחברי העבודה במועצת הדרך השלישית לפעול לדחיית הקמת הרשימה

מאת אמיר נוימן

מזכ"ל העבודה, נסים זווילי, מכנס ביום חמישי את חברי מפלגת העבודה במועצת "הדרך השלישית", במגמה לפעול לדחיית הקמתה של רשימת "הדרך השלישית" עד אחרי כינוס ועידת העבודה בחודש מרס הבא ולנסות להפריד את הזיהוי בין ניצי העבודה לבין "הדרך השלישית".

מועצת "הדרך השלישית" אמורה להתכנס בחודש הבא, כדי להחליט על הקמת רשימה, שתתמודד בבחירות לכנסת ב-96. גם אם תחליט המועצה בחיוב, יידחה ייסוד המפלגה עד תחילת השנה הבאה. על פי ההערכה המקובלת, יש כיום במועצת התנועה רוב מוצק בעד הקמת הרשימה ורק מיעוט מתלבטים או מתנגדים להתמודדות נפרדת בבחירות.

ככל הנראה, רוב חברי מפלגת העבודה במועצה, כ-60 איש מתוך כ-180, מתנגדים להקמת הרשימה, אך הבולטים שבהם, חברי הכנסת אביגדור קהלני ועמנואל זיסמן, נמנים עם ראשי התומכים בהפיכת התנועה למפלגה.

זווילי אמר, כי אם יצליח לשכנע את חברי מפלגתו במועצת התנועה לקבל החלטה עקרונית נגד הקמת המפלגה החדשה, יהיה בכך כדי להפריך את הרושם המתקבל שניצי העבודה, אנשי "הזרם המרכזי", מזוהים עם הכוונות הפוליטיות הנפרדות של "הדרך השלישית".

לדבריו, יציע לחבריו, אנשי "הדרך השלישית" להביא לדחיית ההחלטה בנושא עד לכינוס הוועידה כדי לנסות ולהשפיע עד אז "מבפנים" על החלטות הוועידה.

עם זאת אמר זווילי, כי הוא יודע, שרוב חברי מועצת "הדרך השלישית" מחויבים להקמת מפלגה חדשה, וכי הסיכויים לשנות את ההחלטה קלושים.

אמש בטלוויזיה חיים נגיד

הדן שאינו שואל מול הדן השואל

"פופוליטיקה", ערוץ 1, "אבשירו הוי", ערוץ 2

זו היתה התכנית האחרונה לעונת הקיץ של "פופוליטיקה". התכנית תחזור אלינו רק בסוף החודש הבא, ולכן היה מקום לתקווה שהיא תחתום את העונה באקורד מהדהד, אבל לאות פשטה באברי המנחה, דן מרגלית, והדיון הלך והתפוגג, כמו אוויר היוצא מבלונים בתום מסיבת יום הולדת. נושאים מעוררי מחלוקת נצחית הועלו לדיון וסולקו מן השולחן מבלי להשיב דבר, מלבד צווחות ואלימות מילולית, תרומתה של הישראליות בכלל, ו"פופוליטיקה" בפרט, לתרבות הדיון הציבורי.

את מקומם של טומי לפיד וישראל אייכלר במגאל, תפסו שלי יחימוביץ ויאיר גרבוז. כך נוצר במפתיע חסר בחבר צוות ימני, שינבח את הפרואיינים מן השמאל. גם זה, מן הסתם, תרם לתחושת הלאות שהתפשטה מן המרקע אל הכורסה, לפרות הרעש והצלצלים.

העתונאי יוסי בר מוחא הפנה אצבע מאשימה כלפי ח"כ רענן כהן, שישב סביב שולחן האבירים העגול, והאשים אותו בכמה האשמות אתיות, אם לא למעלה מזה. מסתבר שח"כ כהן היה בתקופה שלפני הבחירות חבר בקבוצה של ח"כים מן הליכוד, שהתאגדו לכלל לובי אשר קידם את הקמתו של קזינו בישראל, ביוזמתו של המיליונר הישראלי ראובן גבריאלי. בלי קשר לפעילותם, הסיע אותם גבריאלי לטורקיה לאירוח חינם.

החלק המגמר בעניין הוא לא רק בכך שהוא לא זכה לשום תגובה ציבורית ממשית, למרות שפורסם כבר לפני כמה שבועות בעתונות, אלא בכך שהוא היה רק איור למה עלול להוביל הצורך בגיוס כספים לפריימריס. ההשתתפות בפריימריס, כך עולה מהדיון, היא אינדיקציה ליכולתו של ח"כ לגייס קרוב לחצי מליון דולר, וזאת למרות שמותר לגייס לצורך זה רק מאה ושמונים אלף שקל. אז מה הפלא שהפריימריס הפכו לעניינם של העשירים מבית, או של התעשיינים, הידועים לגייס "תורמים".

הלקח לא היה חידוש גדול, אבל הוא עוד היה סביר יחסית להמשך. דן מרגלית, שהתעייף מלשאול, נתן לדיון להתגלגל, הדיבורים סביב השולחן נגעו לא נגעו בנושא שהיה פעם אקטואלי: כמה אנשים, די מעוררי תמיהה, פרסמו בעתונות מודעה בשם הגברים הנוכים. במקום המלה נשים השתמש בנוסח המודעה בסמל הנחש, כמין חידוד פרשני של מקציית יוצאי השן העין. שלי יחימוביץ הובילה את נחיל הצעקות. היא סתמה לגברים את הפה בעוצמה שופעת, וכך גם ח"כ יעל דיין, ואלה חייכו כורים בראשם, "אמרנו לכם, כל הנשים אותו דבר".

בצר לי עברתי לערוץ 2 ליהנות מאחת משאלותיו האפייניות של דן שילון, וזו לא איחרה לבוא. נערה בת 18, עולה מבריה, דיברה בתום ובתוך רב על החיים לאחר התופת, ואיך למדה להעריך בישראל את עובדות החיים הבסיסיות, כגון עצים ימים או מים טובים לשתייה. אחר כך הוסיפה באותה תמימות שהיא רוצה תפקיד מעניין בצה"ל. דן שילון, בטאקט המפורסם שלו, והכנים את השאלה "תרצי תפקיד קרבי?" וכך התחוור לי אחד ההבדלים החשובים בין שתי הבכיות הטוקשואו המקבילות: באחת, דן אינו יודע לשאול, ובשנייה, דן עייף מלשאול.

מו"מ מתקדם לפתרון "שביתת הדלק" בנתב"ג; רק 4 מטוסים נתקעו בשדה

מאת חגי פורשנר

היום בבוקר יתכנס המטה המשותף של ועדי העובדים בשדה התעופה בן-גוריון, במטרה להחליט על המשך צעדיהם. אתמול קיימו הוועדים והנהלת חברת "שרותי תעופה" מו"מ במשך שש שעות, במסגרת סכסוך העבודה המתמשך בין הצדדים. בשל המו"מ לא התקיימו אתמול בערב עיצומים.

בישיבת הוועדים יובאו הפרטים שהושגו במו"מ. ההסתדרות פרסמה אתמול בסיום המו"מ שיש התקרבות בין הצדדים אך טרם הושגה הסכמה. ואילו הנהלת חברת "שרותי תעופה" הודיעה שבכוונתה להמשיך היום במו"מ.

אתמול הושגה הסכמה בשני עניינים הקשורים לסכסוך העבודה. סוכם כי מטוסי חיל האוויר יתודלקו וכי יינתנו שירותים לכוחות הביטחון. יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, ח"כ עמיר פרץ, העוקב אחר המו"מ, פנה אל הנהלת החברה בבקשה לשיתוף פעולה עם העובדים ביישום הסיכומים.

עם זאת הביע פרץ את תמיהתו לנוכח סירובה של חברת "שרותי תעופה" להמשיך אתמול בלילה.

כתב "דבר" מציין כי מרבית המטוסים שנחתו אתמול בשדה התעופה הגיעו כשמיכלי הדלק שלהם מלאים במידה מספקת להמשך טיסה עד לשדה תעופה קרוב. רק ארבעה מטוסים, מחברות חבר העמים נאלצו להישאר בבן גוריון ולא יכלו להמשיך בדרכם.

צ'אנס

עלה - 10, לב - 10, יהלום - Q, תלתן - A

במפד"ל מודאגים: חשיפת יוזמתם למשאל עלולה לטרפד את המהלך

המפד"ל ביקשו לגייס אנשי מרכז ושמאל לוועד הציבורי המפקח על המשאל ובהם נשיאים לשעבר והשופט בדימוס מאיר שמגר; מפלגת העבודה מסתייגת מהיוזמה

מאת אמיר נוימן

במפד"ל מודאגים מחשיפת היוזמה מטעמם למשאל-עם וולונטרי על אוסלו ב' לפני שהשלימו את ההיערכות הארגונית. ההודעה על המשאל נועדה להתפרסם בתוך כמה ימים במסיבת עיתונאים יום אחרי ראש השנה בהשתתפות אנשי ציבור, שאמורים להרכיב את הוועד הציבורי המפקח על המשאל. המשאל עצמו נועד להיערך באמצעות הדואר.

בעקבות הפרסום אודות המשאל אמרו אתמול במפד"ל, כי רק לקראת סוף השבוע יתברר מה לוח הזמנים לקיומו. עם זה לא פסלו לחלוטין את האפשרות, כי מהלך זה לא ייצא עתה אל הפועל בשל חששות של התורמים או של אנשי הציבור, היו אמורים להיות "מטרייה ציבורית" ליוזמה.

המפד"ל היתה הכוח היוזם והארגוני מאחורי המהלך. ואולם יו"ר המפלגה, זבולון המר, שיזם את המשאל, ביקש להישמר מזיהוי המהלך עם מחנה הימין, כדי לשוות למשאל אופי ניטראלי ובלתי מפלגתי.

בחזית היו אמורים להתייצב חברי הוועד הציבורי למען המשאל, שהקמתו עדיין לא הושלמה. רבים מהמועמדים לכהן בו אינם נמנים עם מפלגות הימין וחלקם מקורבים לשמאל. רק חלקם השיבו עד כה על ההצעה.

בין השמות שהוזכרו כמועמדים היו הנשיאים לשעבר, יצחק נבון וחיים הרצוג, רא"ל (מיל') דן שומרון, נשיא בית המשפט העליון לשעבר, מאיר שמגר והשופטת בדימוס, חנה אבנור, העומדת בראש בית הדין העליון של הליכוד.

במהלך יום אתמול ניסה יו"ר המפד"ל, זבולון המר, בכל כוחו לנער מן המשאל את התווית הפוליטית-ימנית, שדבקה בו. בראיונות בתקשורת טען, כי מדובר במהלך ניטראלי-אובייקטיבי ומקצועי בלא שום קשר למפד"ל.

שומרון אמר אתמול, כי פנו אליו וביקשו ממנו לעמוד בראש הוועד הציבורי. ואולם המר טען, כי לא היתה שום פנייה כזאת. לדברי המר, היתה כוונה להציב את הנשיא לשעבר נבון בראש הוועד הציבורי. מכל מקום, שומרון היה היחיד מבין המועמדים שהתייצב לימין המשאל.

הידיעה בדבר המשאל עוררה הדים בכל המערכת הפוליטית. מזכ"ל העבודה נסים זווילי אמר, כי ברצונו לקרוא לתומכי מפלגת העבודה והממשלה, שלא להשתתף בו. לטענתו, מדובר במעשה אנטי-דמוקרטי, שמטרתו לעקוף את הכנסת ואת תוצאות הבחירות.

להערכתו, אם המשאל יתקיים ישתתפו בו תומכי הימין בלבד ובכך ייצא העוקץ מיוזמת המפד"ל.

השרה שולמית אלוני אמרה, כי מדובר ביוזמה לגיטימית, אבל חסרת משמעות. יו"ר הכנסת, שבח וייס, יצא בחריפות נגד המשאל ואמר, כי זה המשך ישיר לנסיונה של האופוזיציה לשלול את הלגיטימציה של המשטר. "זו רוח אנטי פרלמנטרית מסוכנת", אמר.

מתאם הפעולות במפלגת העבודה, אופיר פינס, התייחס ליוזמת המר כאל גימיק זול, שנועד לחבל בתהליך השלום. עם זאת הציע פינס שלא לשלול הצעה לקיים משאל-עם על הסדר הקבע עם הפלסטינים בדומה למשאל-העם על ההסדר ברמת הגולן.

יו"ר המפד"ל, זבולון המר, אמר אתמול, כי הוא מעדיף בחירות מוקדמות או משאל עם ביוזמת הכנסת, אך הממשלה מתנגדת לשני אלה. "אז שהעם יעשה את המשאל".

יו"ר צומת, רפאל איתן, שעמו נועץ המר בימים האחרונים, הסתייג מהשימוש במשאל עם ככלי לעיצוב מדיניות, אך לא שלל את היוזמה. יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו, בירך על היוזמה, אך יו"ר מולדת, רחבעם זאבי, הסתייג ממנה.

נמסר, כי נדחתה הצעה של מועצת יש"ע לסייע למהלך, כדי להימנע מהזדהות ישירה כל כך של המהלך עם המתנחלים.

היוזמה לקיים את משאל העם "מתבשלת" במפד"ל בשבועות האחרונים. זבולון המר ומקורביו קיימו שיחות רבות עם אישי ציבור, כדי לנסות לגייסם לוועד הציבורי. רק חלקם השיבו בינתיים להצעות, והדבר עיכב את יציאת המהלך לדרך.

מלכתחילה ביקש המר להודיע על היוזמה בוועידת המפד"ל, שהתקיימה בשבוע שעבר בירושלים, ואולם אי-השלמת הסידורים המוקדמים גרמה לדחיית ההודעה. עיכוב נוסף נגרם בשל ויכוח "לוגיסטי" בשאלה, כיצד לערוך את משלוח המכתבים.

כבר מעל במת ועידת המפד"ל הושמעו רמזים על הכוונה לקיים את משאל העם הוולונטארי. המר השלים בינתיים את ההיערכות הארגונית והלוגיסטית וגייס תרומות בסך כ-2 מיליון שקל להפעלתו.

הובא למנוחות סמל יוסי מזרחי שנהרג באסון הכבל

(ע). מאות קרובים, חברים ומכרים ליוו אתמול למנוחות את סמל יוסי מזרחי ז"ל, שנספה באסון הכבל. ארונו נטמן בחלקה הצבאית של בית הקברות הר הרצל בירושלים.

רבים מחבריו התקשו לכבוש את כאבם ופרצו בבכי. ההורים, מיכה ועליזה, חיבקו זה את זה. האחות טובה והאח מאיר בכו אף הם. סביב הקבר הטרי הצטופפו חבריו החיילים מחיל האוויר, בני מחזור של יוסי בבית הספר ועשרות מכרים.

"איש מיוחד היית, יוסי", ספד לו מפקדו סא"ל ע, "בעל תכונות טובות רבות, רבות מאוד, חייל מקצועי, שביצע את כל המוטל עליו לשביעות רצון מפקדיו וחבריו".

מטען חבלה במטווח צה"ל בגוש קטיף

מאת רמי שני

מטען חבלה התגלה אתמול בשעות אחר הצהריים במטווח צה"ל בגוש קטיף. גילו אותו חיילי צה"ל שהתאמנו במקום. הוא פוצץ באופן מבוקר ולא גרם לנפגעים.

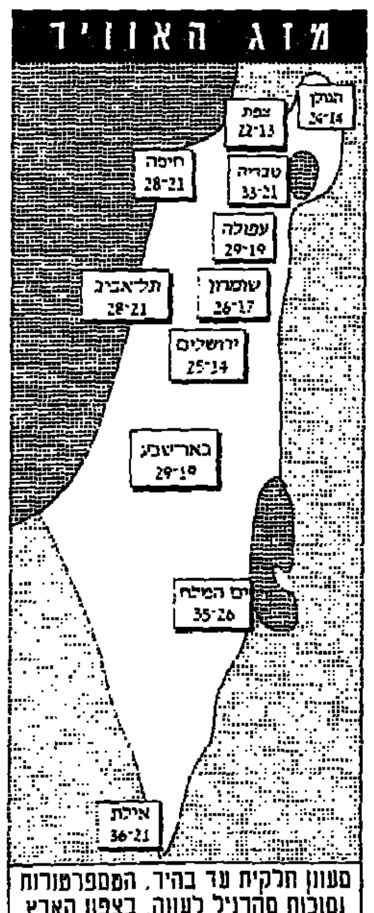

מעונן חלקית עד בהיר. הטמפרטורות נמוכות מהרגיל לעונה. בצפון הארץ יתכן גשם קל מקומי.

שרי החוץ של הליגה הערבית ידונו מחר בקהיר בעריקת חוסיין כאמל

מאת דן אבידן

שרי החוץ של מדינות ערב ייפגשו מחר בקהיר במסגרת כינוס תקופתי של הליגה הערבית. בכינוס יידון המצב בעיראק עקב עריקתו של הגנרל חוסיין כאמל, תהליך השלום ושאלת אימוץ אמנה ערבית משותפת חדשה, שתבטיח אי-התקפה מצד מדינה ערבית אחת נגד השנייה.

לקראת הכינוס התכנסו אתמול שרי החוץ של מדינות המפרץ הפרסי בריאד, כדי לתאם עמדות לדיון שנמשך יומיים. מהדיונים עולה, כי מדינות אלה תמימות דעים, כי על סדאם חוסיין למלא אחר כל החלטות האו"ם, הנוגעות למלחמת המפרץ, בטרם יחליט האו"ם להסיר את הסנקציות נגד עיראק. עמדה זו גורסת למעשה, כי יש להמשיך בסנקציות, עד להפלת סדאם חוסיין.

בכינוס שרי החוץ הערביים ישתתף גם שר החוץ של סודאן, שבא כבר אתמול לקהיר. עם הגיעו אמר פרשן הרדיו המצרי הממלכתי, שקריסתו של המשטר הנוכחי בסודאן היא רק שאלה של זמן. מצרים מאשימה את המשטר הסודאני, שעמד מאחורי ניסיון הרצח של הנשיא מובארק בשלהי יוני באדיס-אבבה.

במישור המדיני, אמר אתמול פרשן רדיו דמשק, כי סוריה לא תשנה את עמדתה מאחר שתהליך השלום צריך להתבצע על-פי החלטות האו"ם, הקובעות שעל ישראל לסגת מכל רמת הגולן. הפרשן אמר, ששום גורם לא יצליח לשכנע את ממשלת סוריה לשנות את עמדתה זו.

דבר DAVAR
מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: רון בן-ישי

המו"ל: "דבר בע"מ"
נדפס בדפוס החדש בע"מ — רחוב חומה ומגדל 2, ת"א
המערכת והמנהלה תל-אביב — סניפים:
רחוב שינקין 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233 — ירושלים: רחוב הגל 16
טלפון: 03-5286141 (6 קווים) — טלפונים: 02-256873, 02-256589
פקסימיליה: 03-6294783 — חיפה: רחוב הנביאים 27
מחלקת המנויים: 03-5281105 — טלפון: 04-620111
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים
5286156, 5281860, 6298032
פקסימיליה מודעות: 03-6298032
טלפון לפניות הציבור 07.00-22.00 03-5286141 — הפצה "נד" 03-377056
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד

ראש־ממשלת יפאן נפגש עם ערפאת בעזה; הבטיח להעביר לפלסטינים 200 מיליון דולר

מאת יוסי מורפשטיין, אפרים דוידי וסוכנויות

יפאן תעביר לרשות הפלסטינית 200 מיליון דולר. כך נמסר אתמול בפגישת ראש אש"ף, יאסר ערפאת, וראש ממשלת יפאן, טומיאיצ'י מוראיאמה, בעזה.

ערפאת נטל אתמול פסק זמן מהשיחות בטאבה עם שמעון פרס, וקיבל את פניו של מוראיאמה במחסום ארז. שטיח אדום נפרש ליד לשכת ערפאת בעזה ומשמר כבוד קיבל את פני האורח היפאני.

ראש ממשלת יפאן הגיע לרצועה מלווה בפמליה גדולה של פקידים בכירים, ובמשלחת של עשרות עיתונאים שסיקרו את הביקור, שהוגדר על-ידי מקורות פלסטינים, "היסטורי".

עיתונאים יפאנים בכירים הביעו תדהמה מהמצוקה ברצועת עזה ומרמת האבטלה הקיימת בה.

במהלך השיחה בין שני האישים, שנמשכה כשעתיים, הסכים מוראיאמה לשלוח משקיפים יפאנים לצוות הבינלאומי שיפקח על עריכת הבחירות למועצה הפלסטינית. השניים דנו בתהליך השלום, וערפאת סקר בפני אורחו את ההתפתחויות האחרונות בשיחות בטאבה.

ראש ממשלת יפאן הבהיר, כי ארצו תמשיך לתמוך בתהליך השלום מבחינה מדינית וכספית. יפאן התחייבה להעביר לפלסטינים 200 מיליון דולר בשנתיים, במסגרת הסיוע של המדינות התורמות. תהיה זו הפעם הראשונה שיפאן תעביר סיוע ישיר לפלסטינים, שלא באמצעות הבנק העולמי. עד כה העבירה יפאן לפלסטינים כ־150 מיליון דולר.

בחאן־יונס תממן יפאן רשת ביוב וניקוז בעלות של 30 מיליון דולר. צוות יפאני עומד להגיע לרצועת עזה, על מנת לערוך סקר מקדים לקראת ביצוע הפרויקט, שהוא הגדול ביותר מבין הפרויקטים המתוכננים על ידי יפאן.

יפאן עשויה גם לסייע בשיקומו של גשר אלנבי, המקשר בין ירדן והגדה המערבית. זאת, לאחר שיושג הסכם על הבעלות והניהול של הגשר. הירדנים מקווים, ששיקום כל ארבעת הגשרים בין ירדן לישראל והגדה יושלם ב־1996, בעלות של כ־25 מיליון דולר.

בתום הפגישה הבהיר ערפאת, כי "היא היתה מוצלחת מאוד" וכי הקשרים בין הפלסטינים לבין יפאן הינם "אסטרטגיים".

מוראיאמה הגיע לרצועה במסוק מירושלים ושב בתום הביקור לשדה התעופה בן־גוריון, משם טס לירדן.

ראש ממשלת יפאן, טומיאיצ'י מוראיאמה, אתמול בהגיעו לעזה, עם ערפאת ודיר גביל שעת. העיתונאים היפאנים נדהמו מהמצוקה בעזה (צילום: א.פ.)

שיפור במצב פצועי הפיגוע בדרום־לבנון

מאת אודי שרון

שיפור חל במצבם של סא"ל דוד רוזן, בן 32 מכרמיאל, ושל סמל אבי אסטף, בן 20 מרעננה, שנפצעו שלשום בהתפוצצות מטען חבלה בדרום־לבנון.

אסטף, שנפצע מרסיסים בחזה, ברגליו ובפניו, נותח באופן בבית־החולים רמב"ם בחיפה, ואושפז במחלקה לכירורגיית חזה. רוזן, שנפגע מרסיסים ברגליו, מאושפז במחלקה אורטופדית ב'.

בני משפחות הפצועים נמצאים לידם כל העת. אתמול ביקרו אותם גם חיילי יחידתם.

במחלקה האורטופדית ברמב"ם מאושפז גם מ"פ גולני, סרן אורי פולק מבת־ים, שנפצע בדרום־לבנון לפני שמונה ימים. הוא מחלים מפציעה ברגלו. אמו, רות, שוהה לידו כל העת. סרן פולק עשוי להשתחרר מבית־החולים בעוד כשבוע, ואז יחל בתהליך שיקום.

"המפלגות החדשות יחלישו כוחו של המגזר הערבי בבחירות 96"

מאת מוחמד חלילה

הקמתן של שתי המפלגות הערביות החדשות בסוף השבוע – האחת בראשות אחמד טיבי והשנייה בהנהגת השייח' עאסף חטיב – התקבלה בהסתייגות בקרב ראשי הציבור הערבי.

ראשי מועצות וחו"כים ערבים אמרו אתמול, כי הקמתן של שתי מפלגות נוספות תגרום לפיצול הקול הערבי בבחירות ב־96', ולאיבוד כוחו של מגזר זה.

היו שדרשו לצמצם את מספר המפלגות הערביות לשתיים – רשימת חד"ש, ורשימה ערבית נוספת, שתלכד את המפלגה הדמוקרטית הערבית ואת יתר המפלגות הערביות.

בראש המתנגדים להקמת שתי המפלגות החדשות עומד יושב־ראש ועדת המעקב הערבית, איברהים נימר חוסיין. לדבריו, אסור שבבחירות הקרובות יהיו יותר משתי רשימות ערביות. אחרת תחזור על עצמה תופעת מחמד מיעארי – שלא עבר את אחוז החסימה בבחירות האחרונות.

גם סגן שר הבריאות, נוואף מסאלחה (עבודה), אמר שהוא מקווה שכל המפלגות הערביות יקימו גוש.

דובר התנועה האיסלאמית ויו"ר מועצת כפר קאסם, איברהים סרסור, אמר כי התנועה האיסלאמית לא תתערב במהלכים של הרשימות הערביות שיתמודדו בבחירות, אך היא קוראת להן למצוא נוסחת איחוד. השייח' כמאל חטיב מכפר קנא, מנהיג התנועה האיסלאמית בצפון, ציין שהתנועה אסרה על חבריה לפעול לטובת הרשימה כלשהי.

יו"ר המפלגה הדמוקרטית ערבית, ח"כ עבד אלוהאב דראושה, אמר ששתי המפלגות הערביות החדשות הן "בלונים מנופחים שאין להן כל עתיד". "זה לא משחק, ואל יחשוב כל ראש חמולה או שכונה שהוא מסוגל להקים מפלגה ולהיות חבר כנסת", אמר דראושה.

היום תתכנס בכפר מגאר ועדה שתנסה להקים גוש ערבי, שיורכב מכל התנועות הערביות הבלתי מיוצגות בכנסת, לצורך ניהול מו"מ לאיחוד פוליטי של כל המגזר הערבי.

לקראת הפינוי בגדה

בתענכים חוששים מטרור נוסח עזה

מאת נתי קיי־זילברמן

בישובי התענכים הסמוכים לעפולה, גבר בימים האחרונים החשש מפני התדרדרות במצב הביטחון עקב החתימה על הסכם "אוסלו ב'" והפינוי בגדה.

חברי מושבים הביעו חשש, כי מייד עם יציאת צה"ל ממרכזי הערים בגדה, ישמשו "ישובים" מטרה לפיגועים שיבוצעו בידי מחבלים שיבואו מתוך האוטונומיה.

קציני משטרה המשרתים באזור הוצפו באחרונה בפניות מצד תושבים המבקשים לקבל מידע על הצפוי להם בעתיד הקרוב. לדברי הקצינים, שרויים תושבי האזור בחוסר ודאות, משום ששרטוט ההסכם ולוח הזמנים ליציאת צה"ל ממרכזי הגדה, לא פורסמו.

במשטרה אמרו, כי הבעיה חריפה פחות בקיבוצי האזור, שכן את רוב הקיבוצים מקיפה גדר ביטחון וקיים בהם מערך קבוע של שמירה ואבטחה.

ראש המועצה המקומית גלבוע, דני עטר, אמר, כי התושבים זוכרים את הפיגועים שאירעו בגוש קטיף, מייד עם יציאת צה"ל מהרצועה. "גם היום אנו סובלים מגניבות ומהתנכלויות. אז מה יקרה כשצה"ל ייצא מהשטח?"

עטר הוסיף, כי נפגש באחרונה ביוזמתו עם גורמי ביטחון, וקיבל מהם מידע על מיקומי הפינוי בגדה. "רק חבל שהדברים לא נעשו ביוזמת צה"ל", אמר.

ראש המועצה מסר עוד, כי הוא מקווה שאמצעי המיגון הנדרשים ליישובי התענכים יותקנו בקרוב.

עם זאת אמר עטר "ככל שמתקרב מועד החתימה על ההסכם גובר אצלנו מפלס החששות, אבל לצידו עולה גם מפלס התקוות".

צפון־קרולינה תפתח משרד בישראל

מאת סופי בסוק

צפון־קרולינה תפתח משרד מסעמה בישראל. המשרד יקדם ברוחבות, ויפעל לקידום שיתוף הפעולה בין המדינות בתחומי המסחר, התרבות והאקדמיה. כך הודיע אתמול מושל המדינה, ג'יימס האנט, לראש הממשלה, יצחק רבין.

צפון־קרולינה, המדינה העשירית בגודלה בארה"ב, גם תקים בישראל פרויקט תרבותי גדול שיארגן תערוכות, הרצאות וסרטים.

לדברי האנט, הוא בחר בישראל למדינה הראשונה לפריצה הבינלאומית והמתוכננת שלה, "כיוון שלארה"ב אין ידידה קרובה מישראל".

ויצמן להורי הנרצחים בוואדי קלט: לא אחון המחבלים שכלואים בישראל

מאת אודי רודריגז־גרסיא

נשיא המדינה, עזר ויצמן, הבטיח אתמול לנציגי משפחות נפגעי הטרור עימם נפגש בלשכתו, כי "יטיל את כל כובד משקלו הלאומי" כדי שהרשות הפלסטינית תסגיר את הרוצחים מוואדי קלט. הנשיא הבטיח שלא יחתום על חנינות למחבלים, עד אשר יוסגרו הרצחי אותו בכבוד האחרון שחוו.

ד"ר אריה בכך, אביו של אוהד, אמר אחרי הפגישה: "הנשיא הבטיח, שיבקש הצי משמעית מראש הממשלה, להתנות את המשך המו"מ בהסגרת האסירים הפלסטינים".

בפגישה השתתפו גם משפחות פורד והכהן, שבניהם נרצחו לפני שנתיים, סיגל מגידיש – אחותו של אודי מגידיש שנרצח בהמשך גוש קטיף, אמו של אלעזר אלקריש, שנרצח בעיר העתיקה לפני כשנתיים, ובני משפחת שוחר.

נציגי המשפחות יצאו מלשכת הנשיא מעודדים, לאחר שהתאכזבו מהפגישה שקיימו אתמול עם ראש הממשלה, יצחק רבין.

ויצמן אמר בפגישה, כי הוא אינו אוהב לשחרר רוצחים, וכל שכן "רוצחים מתועבים כאלה".

ד"ר בכך אמר, שבכוונת המשפחות לפנות, לא רק למחנה הימין, אלא גם לתומכי השלום, "שמאמינים בהכרח להסגיר את הרוצחים לידי ישראל".

נלכדו נערים ערבים שהשליכו בקבוקי תבערה בערב תגיגות ה־3000 לירושלים

מאת אודי רודריגז־גרסיא

מבלש המיעוטים של משטרת ירושלים עצר שני קטינים ערבים מהכפר שראפאת שבדרום־ירושלים, החשודים בידוי 12 בקבוקי תבערה ואבנים בכביש פת־גילה מתחילת השנה.

בין השאר השליכו הנערים בקבוקי תבערה בערב תגיגות ה־3,000 לירושלים.

בחקירתם הודו הנערים במעשים, וטענו שעשו זאת עקב הרצון במטרה המכבסה.

משטרת ירושלים גמרה שמדובר, כנראה, ביוזמה פרטית של שני הנערים, ובפי הנראה הם לא השתייכו לתנועה פוליטית.

דובר משטרת ירושלים, שמואל בן־רובי, מסר שאין זו הפעם הראשונה בה נתפסים זורקי אבנים מהכפר שראפאת, על אף שהוא ידוע כשקט בדרך כלל. לדבריו, גם לפני כשנה וחצי נתפסו מספר צעירים מהכפר שהשליכו אבנים ובקבוקים בכביש פת־גילה.

מעצרם של הנערים הוארך בשבעה ימים.

אם חשוב לך מזגן עם עוצמה...

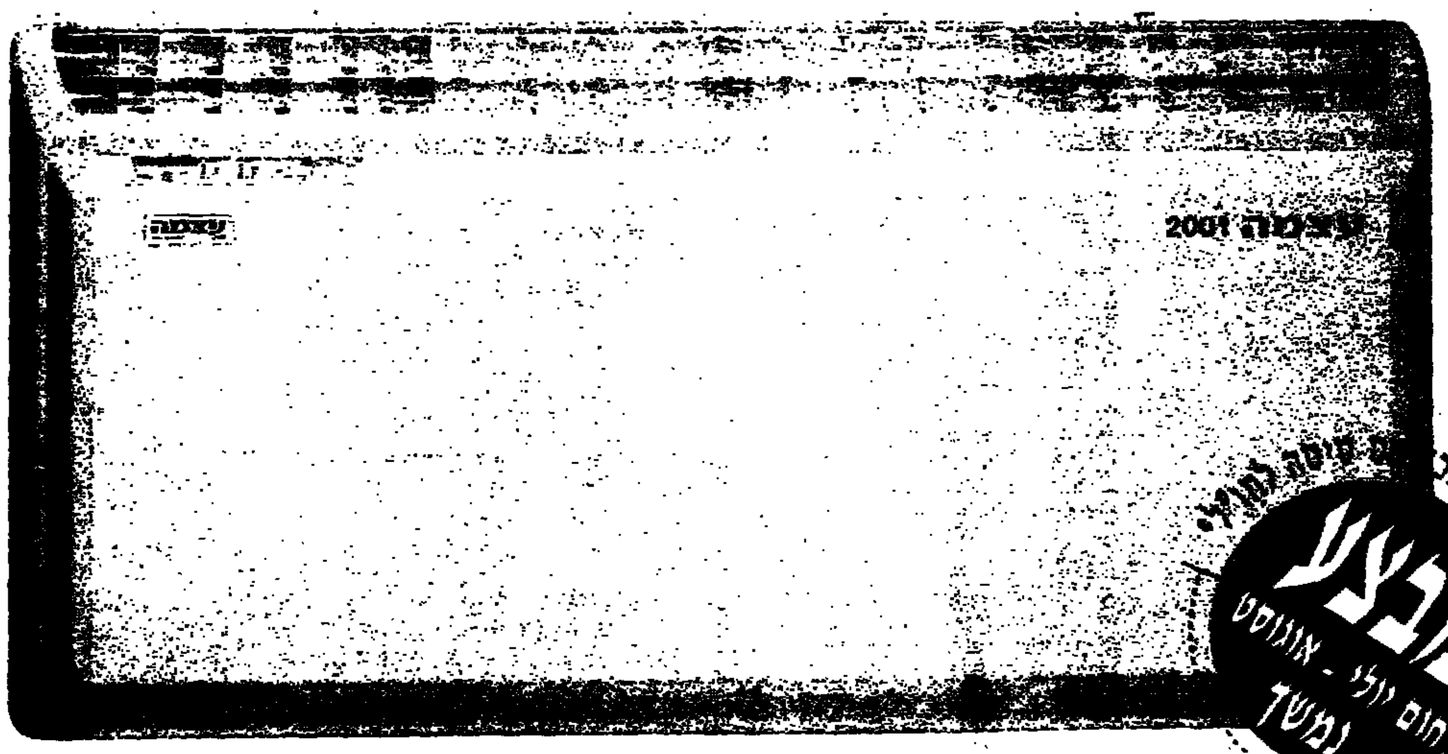

אור־שיווק

*קונים מזגן וטסים לחו"ל

וזה בעצם מה שצריך להיות הכי חשוב לך כשאתה קונה מזגן, כי השורה התחתונה היא באיזו עוצמה מקרר המזגן שלך.
מזגני עוצמה –מפוצלים ומיני מרכזיים– יקררו לך את הקיץ בעוצמה ! ▪ עוצמה של יופי ▪ עוצמה של חוכמה ▪ עוצמה של חסכון ▪ עוצמה של עוצמה
צלצל כבר עכשיו והזמן מזגן **עוצמה** מבית קיבוץ עין-צורים. זה ישתלם לך.
*הקונה מזגן עוצמה בין 15.8.95 עד 30.9.95 משתתף בהגרלה ויכול לזכות בכרטיס טיסה לחו"ל. ההגרלה בפיקוח משרד רו"ח של החברה.
יעוץ בביתך חינם - טל': 177-022-6712
אזור הצפון - זהר אור - טל: 177-022-7715

עוצמה כי זה מה שחשוב במזגנים

התנועה לשחרור ועננו: בידודו עלול לגרום לו נזקים נפשיים

(עו). – התנועה הבריטית למען שחרור של מרדכי ועננו התריעה אתמול על האפשרות שוענונו יסבול מנזקים פסיכולוגיים קשים עקב בידודו בכלא.

במסיבת עיתונאים שכינסו ראשי התנועה בבית אגרון בירושלים, אמר חבר התנועה, הפסיכולוג ד"ר אלק פרנק, כי כבר אחרי חודשים ספורים מפתחים הכלואים סימפטומים, ואחרי שנים ספורות הופכים סימפטומים אלה לבולטים לעין. בין הסימפטומים: חוסר יציבות, הפרעות אישיות, הפרעות שינה, בעיות זיכרון, הזיות, כאבי ראש, לחץ דם גבוה וקשיי דיבור.

ד"ר פרנק ציין כי קיים תיעוד של אדם אחד בלבד – אסיר פוליטי במזרח גרמניה – שהיה כלוא בבידוד במשך 10 שנים וסבל מנזקים נפשיים. הוא הדגיש, כי לא ברור מהו מצבו של ועננו, הכלוא מזה תשע שנים, וכי השיחות עם בני משפחתו לא העלו ממצאים ברורים.

ד"ר אליזבת גודרון אישרה במסיבת העיתונאים כי ועננו נהנה מתנאים סבירים בכלא, המתבטאים בתא גדול מהממוצע, תזונה הולמת, מקלחת ועוד. היא סיפרה כי הוא מעסיק עצמו בקריאה ובכתיבה ואף מתעמל, והביעה תמיהה על כך ששר המשטרה, משה שחל, דחה את הבקשה לבדוק את מצבו. היא הדגישה כי הוועדה האירופית לזכויות האדם קבעה כי בידוד לתקופה ארוכה כמוהו כעינויים גופניים.

בתשובה לשאלות עיתונאים אמרה ד"ר גודרון, כי משפחתו של ועננו העידה כי לפני כליאתו היה "צעיר יציב".

במסיבת העיתונאים ייצגו חברי הוועד הישראלי למען מרדכי ועננו, כי הוא הודיע שיפתח בשביתת רעב בסוף חודש ספטמבר, במלאת תשע שנים לחטיפתו. לדבריהם, ביום זה ייערכו בישראל ובריטניה כנסים ועצרות לציון המועד.

מרדף מלווה בירי אחר טרקטור באזור אשדוד

מאת דני ברזילי

פקחי הסיירת של המשרד לאיכות הסביבה ניהלו אתמול מרדף דרמטי באזור אשדוד אחרי טרקטור שעסק בגניבת חול, ואף ירו לעבר נהג הטרקטור, שניסה לפגוע ברכבם.

מחקירת האירוע עולה כי אתמול בשעות הבוקר הבחינו סיירי המשרד לאיכות הסביבה, שעסקו באיתור גנבי חול באזור אשדוד, בטרקטור שעסק על פי החשד בגניבת חול. הסיירים הורו לנהג הטרקטור, שפניו היו מכוסות בכובע גרב, לעצור, אולם זה החל לדהור עם הטרקטור במהירות, תוך שהוא מנסה לנגח את מכונית הסיירים. אחד הפקחים נאלץ לירות לעבר גלגלי הטרקטור, שהצליח להמלט לאזור הפרדסים באזור.

למקום הוזעקו כוחות משטרה ומג"ב גדולים, שערכו סריקות ואיתרו לאחר זמן קצר את הטרקטור.

ראשי אגודת הידידות ישראל-הודו, המבקרים בארץ, נפגשו אתמול בירושלים עם סגן שר החוץ, אלי דיין (צילום: יצחק אלהרר/"פוקוס 90")

לראשונה זה 500 שנה – גוירו 20 אזרחים ספרדים

מאת עזרא חן

בית דין מיוחד של התנועה הרפורמית, שנשלח לברצלונה, גייר בימים האחרונים 20 אזרחים ספרדים – 16 מבוגרים וארבעה ילדים.

כאב בית-הדין שימש הרב ד"ר משה זמר מתל-אביב, ושני חברי בית הדין הנוספים היו הרב רודני מריגר מלונדון והרב ארגר נוף מירושלים.

לדברי הרב זמר, מאז חידוש החיים הקהילתיים היהודיים בספרד לפני כ-70 שנה, מסרבים המוסדות האורתודוכסים שם לגייר, בנימוק ש"אין מגיירים בספרד". הרב זמר ציין, כי הגיור שנערך עתה הוא הראשון מאז גירוש ספרד לפני כ-500 שנה.

לדבריו, בית-הדין בחן את רצונם הכן של המבקשים להתגייר, ואת מחוייבותם לחיות חיים יהודיים. כל המתגיירים הגברים עברו ברית מילה, וכל הגברים והנשים טבלו לשם גיור. צעיר המתגיירים הוא תינוק בן חודש, המבוגר בהם הוא בן 70.

רוב המתגיירים הם תושבי איזור ברצלונה, והיתר הגיעו מאיזורים אחרים בספרד. רובם נוצרים לא דתיים, ומקצתם רואים עצמם כצאצאי האנוסים. בין המתגיירים היו רופא, ביולוג, מוסיקאי, ושני דוקטורנטים ללימודי יהדות. הרב נוף לימד את המועמדים לגיור, במשך יותר משנתיים, לימודי יהדות ושמירת מצוות.

שניים מהמתגיירים מתכוונים לעלות לישראל בקרוב. לדברי הרב זמר, הם יוכרו כעולים יהודים, ויירשמו כיהודים בתעודת הזהות ובמרשם האוכלוסין, בהתאם לחוק השבות. הגיור בוצע בהתאם לפסיקת בג"ץ לפני כעשר שנים, לפיה על משרד הפנים לרשום כיהודים גם מי שגוירו גיור רפורמי בחו"ל.

פקולטה למשפטים תוקם בקריית טבעון

מאת אודי שרון

פקולטה למשפטים תוקם בקרוב בקריית טבעון. לפקולטה יתקבלו בעלי תואר ראשון לפחות, אשר יתמחו, בין השאר, גם בקיום קשרים מסחריים עם מדינות ערב, לצד לימוד השפה הערבית.

שר המשפטים, דוד ליבאי, שביקר בימים אלה בקרייה, שמע הסברים על הפקולטה מפי ראש המועצה המקומית, שמואל אבואב, וממנהל "מכללת הגליל", ד"ר יוסי שבל. השניים מסרו שהמכללה תוקם בכפר אורים שבישוב, ותתחיל לפעול לאחר שיתקבל לכך אישור מוועדה מיוחדת בראשות מנכ"ל משרד המשפטים. ביוזמת המארגנים לקלוט 160 סטודנטים. דיקאן הפקולטה יהיה ד"ר יוסף אבירי.

לדברי ד"ר שבל, הפקולטה למשפטים היחידה בצפון נמצאת באוניברסיטת חיפה. לדבריו, נרשמו השנה לפקולטה פי שישה מיכולת קליטתה.

"בתי חולים רבים לא עומדים בתקנות ועלולים להפוך למלכודות אש"

מאשים מיכאל מילוא, לשעבר יועץ הבטיחות והכבאות במשרד הבריאות, שפוטר לאחר שסירב לדבריו להשלים עם הליקויים; טוען כי החלטות בנושאי כיבוי אש המסכנות את הציבור מתקבלות גם בדרג שר הבריאות

מאת חני פורשנר

"חלק גדול מבתי החולים עלול להפוך למלכודות אש," אמר אתמול המהנדס מיכאל מילוא, שכיהן בעבר בתפקיד יועץ הבטיחות והכבאות במשרד הבריאות. הוא הסביר, כי המוסדות שבהם מדובר אינם עומדים בדרישות שירותי הכבאות, והתוצאה: ליקויים בתחום הבטיחות וסכנה שיתרחש אסון.

הדברים נאמרו אתמול בשוליה של מסיבת עיתונאים שערכה עמותת "עוגן" – העמותה לעקירת השחיתויות במגזר העיסקי הציבורי. מילוא הצטרף לעמותה לאחר שפוטר מעבודתו, בעקבות אי נכונותו להשלים עם "טיוח הליקויים", לדבריו.

לדברי המהנדס מילוא, בתי החולים שבהם מדובר הם "שיבא" בתל-השומר, "איכילוב-סוראסקי" בתל אביב (החלק הישן והחדש), "וולפסון" בחולון, "רמב"ם" ו"שערי ציון (רוטשילד)" בחיפה, ובית החולים בצפת. הוא הדגיש, כי כל בתי החולים הללו ניבנו בניגוד לחוק התכנון והבנייה, ולפעמים אין להם רישוי עירוני והיתר-אכלוס כדין.

"ההנהלות רוצות לחסוך כסף, כדי להוציא אותו על דברים אחרים," אמר מילוא אתמול, ותיאר כיצד נמנעים המוסדות הללו מעמידה בעקרונות כיבוי האש המעוגנים בחוק: "אין חלוקה לאזורים, המאפשרים חסימת האש (באמצעות דלתות מיוחדות, יקרות) ואין נקודות מילוט לפי האזורים השונים."

הוא אמר, כי כאשר התעורר בו חשד, שמצב דומה נוצר ב"איכילוב" בתחילת העשור הקודם, הוא ביקש לערוך ביקורת בבית החולים קודם לאכלוסו, אך לדבריו, ההנהלה סירבה.

מילוא ציין, כי יש מקרים שבהם החלטה העלולה לסכן את הציבור – למשל, ההחלטה שלא להתקין מערכת מתזים אוטומטיים ("ספרינקלרים") ב"שיבא" – מתקבלת בדרג שר הבריאות; במקרים אחרים, המתוארים במסמך המצורף (מאת נצ"מ כבאות ארצי) – פשוט מתעלמים מן ההתרעות.

לעומת זאת, אמר מילוא, מקדישים זמן רב למעשים הנוגדים לכאורה את המינהל התקין. לטענתו, במהלך עבודתו במשרד הבריאות, לפני שפוטר, "היו ניסיונות לשתף אותי במעשי שחיתות ובכל מיני פעולות לא תקינות באגף שבו עבדתי. כשסירבתי לבקשת הממונה הישיר עליי, ולא חתמתי על מסמכים כוזבים, פוטרתי מעבודתי באופן פתאומי".

עמותת "עוגן" יזמה שתי הצעות חוק, המיועדות לספק הגנה לחושפי שחיתויות ולמי שנאבקים נגד הנהלות שאינן מיישמות מינהל תקין במלואו. מייסדת העמותה, מיה קך, הביעה אכזבה מכך שוועדת-השרים לחקיקה והמשרד מבקר המדינה מתנגדים להצעות.

הצעת חוק אחת מיועדת להחיל את חוק העונשין על התנכלות לעובד החושף שחיתות במיגזר הציבורי על ידי פגיעה בתנאי עבודתו או איום לעשות כן. ההצעה השנייה מיועדת לאפשר לבית-הדין לעבודה להורות על החזרתו לתפקידו של אותו עובד, או לפסוק לו פיצויים מוגדלים בגין פיטורים על רקע של חשיפת שחיתות במקום העבודה.

את ההצעה הראשונה הגישו, בינואר 1993, חברי הכנסת אלכס גולדפרב ואלי גולדשמידט; היא עברה בקריאה טרומית בכנסת, למרות התנגדות הממשלה, הועברה לוועדת חוקה, חוק ומשפט, ולטענת קך "נקברה" בה עקב התנגדותה של מבקרת המדינה מרים בן-פורת. ההצעה השנייה הוגשה על ידי חברי הכנסת יוסי כץ וחגי מרום, אולם הגשתה לקריאה טרומית נדחתה שלוש פעמים, בגלל התנגדותו של שר האוצר בוועדת השרים לענייני חקיקה.

ח"כ חגי מרום ציין כי "במדינה מתוקנת חובה להגן על חושפי שחיתות, על אנשים שמסכנים את עצמם כדי לגלות לציבור דברים בלתי חוקיים שמתרחשים במוסד או במקום עבודה אחר".

הוא הבטיח שהחוק יעבור, עוד בכנסת הנוכחית, גם אם ועדת השרים לענייני חקיקה תמשיך להתנגד לו.

מדינת ישראל
משרד הפנים

State of Israel
Ministry of the Interior

לכבוד
מנכ"ל משרד הבריאות
ד"ר מרדכי אורן

קטע מהמכתב שנשלח על ידי מפקח כבאות ראשי, רב-טפסר אפרים מקרבי, למנכ"ל משרד הבריאות, מרדכי אורן, באוגוסט השנה

בכיר ב"טמפו" ושתי חברות-בת של החברה הורשעו בתרמית בניירות ערך

הונו את ציבור המשקיעים בעת הנפקה לבורסה, ושילשלו לכיסם 27 מיליון שקל; גזר הדין יינתן במועד מאוחר יותר

(עו). – החשב והמנהל הכספים של שתי חברות-בת ב"טמפו", יהושע לוינזון, וכן שתי החברות עצמן, "טמפו בירה" ו"טמפו פלסטיק" הורשעו אתמול בעבירות של תרמית והטעיה בניירות ערך. גזר הדין יינתן במועד מאוחר יותר.

שופטת בית המשפט השלום בתל אביב, השופטת נרגה אופירטום, זיכתה את הנאשמים מעבירה נוספת של אי דיווח לרשות לניירות ערך.

לוינזון ומשה בורנשטיין, מנכ"ל "טמפו" לשעבר – הנאשם העיקרי בפרשה שנפטר לפני תחילת המשפט – היו אחראים על רכישה מאסיבית של מניות "טמפו בירה" על ידי בעלי העניין בחברה, בעת הנפקתה במאי 1991. הרכישה הטעתה את ציבור המשקיעים, שחשבו שמחירות המניות נובעת מביקושים אמיתיים, ונהרו לקנותן. התרמית הסתירה גם מגורמים אחרים המקורבים לחברה.

בסוף אותו חודש הועברו תוצאות התשקיף לרשות לניירות ערך, ומהן עלה כי ההנפקה נחלה הצלחה ורשמה הזמנת יתר של פי חמישה מהכמות המוצעת.

עוד התברר כי תמורת המניות קיבלה "טמפו בירה" סך של כ-22 מיליון שקל לחשבונה, ואילו 27 מיליון שקל שולשלו לכיסם של בעלי העניין.

השופטת קבעה כי בגדר "תרמית" נכללות גם פעולות, שהן נכונות מבחינה כלכלית, אך נועדו ליצור מיצג שווא באמצעות מניפולציה.

לוינזון הורשע לאחר שנקבע כי כבעל מעמד בכיר בחברות, הוא היה שותף באופן מלא בתהליך קבלת ההחלטות, ולפיכך יש לראות בו אחראי למעשי החברה.

יעקב למרוביץ מואשם ברצח אשתו ביריות אקדח

מאת אודי שרון

פרקליטות מחוז חיפה מאשימה את יעקב למרוביץ, בן 33, מעתלית, ברצח אשתו רחל, בת 31, ביריות אקדח.

התובעת, עו"ד סילביה פריימן, ציינה בכתב האישום, שהוגש אתמול לבית המשפט המחוזי בחיפה, כי למרוביץ, שהיה מסוכסך עם אשתו, חשד בה שהיא בוגדת בו עם גבר אחר ונהג בה באלימות.

הנאשם החזיק אקדח "ברטה" ברישיון. אשתו, שפחדה ממנו, מסרה את האקדח לשכנתה מספר חודשים לפני הרצח. בעלה הרגיש בהסרתו של האקדח ודרש מאשתו כי תחזירו לרשותו, וכך היה.

עוד נטען בכתב האישום כי ב-31 באוגוסט, בשעה 7:30 בערב, נטל הנאשם את האקדח, שהיה מוסתר בחדר הארונות שבקומה השנייה של הבית, ירד למטבח בו ישבה אשתו, וירה לעברה שישה כדורים והרגה.

למרוביץ מואשם ברצח בכוונה תחילה, אף שבהליכי הארכת מעצרו, בבית משפט השלום בחיפה, טען סניגורו, עו"ד אלבר נחאס, כי האיש אינו מסוגל לעמוד לדין בגלל מצבו הנפשי הלקוי.

ראשי מרכז השלטון המקומי: פסטיבל ערד חייב להימשך

מאת רמי שני

בביקור הזדהות שערכו בערד, הביעו ראשי מרכז השלטון המקומי את תקוותם להמשך פסטיבל הרוק בעיר, על אף האסון בחודש יולי, בו נהרגו במהלך הפסטיבל שלושה בני נוער.

ראש המועצה המקומית, בצלאל טביב, הציג בפני אורחיו את הישגי העיר בתחומי התעשייה, הקליטה והתיירות. בהתייחסו להמשך קיום הפסטיבל אמר טביב כי המצב בשלב זה עדיין לא ברור.

מנכ"ל מרכז השלטון המקומי, גידעון רוזנטל, אמר כי הפסטיבל משמש מקור גאווה לתושבים, ולכן אסור להפסיקו.

חוק עידוד היידיש יובא לאישור הכנסת

(עו). – הצעת החוק על מעמד שפת היידיש בישראל, שיזם ח"כ רב שילנסקי, תובא לאישור סופי עם פתיחת מושב הכנסת הקרוב. כך מסר אתמול פרופסור יצחק הרשבסקי, יו"ר המועצה העולמית למען תרבות יידיש, במסיבה חגיגית במלון "שרתון" בתל-אביב.

הרשבסקי ציין, כי עם אישור החוק, תחל שורה של פעולות לעידוד תרבות היידיש, ובכלל זה התיאטרון האידי ולימודי השפה בבתי-הספר ובמכללות הגבוהות.

שמואל עצמון, מנהל תיאטרון "יידישפיל", מסר כי התיאטרון פותח את העונה בהעלאת שתי הצגות חדשות: "שירי המגילה" של איציק מאנגר ו"חלום גולדפאדן".

מאסר לנהג שנתפס נוהג שיכור ללא רשיון וללא ביטוח

(עו). – בית המשפט לתעבורה בתל-אביב שלח אתמול ל-45 ימי מאסר בפועל את חנן ברק (39) מרמת-גן, שנמצא אשם בנהיגה תחת השפעת משקאות משכרים, ללא רשיון נהיגה וללא ביטוח רכב.

השופטת, רות כצמן, הטילה על הנאשם גם קנס של 2500 שקלים, וקבעה כי בשנתיים הבאות לא יהיה רשאי להוציא רשיון נהיגה. כמו כן הוטל עליו עונש מאסר על תנאי למשך ארבעה חודשים, לתקופה של שנתיים.

במהלך הדיון המשפטי התברר, כי הנאשם לא הוציא רשיון נהיגה מאז שנת 84', ולכן גם לא היה ברשותו ביטוח תקף לרכבו. הוא נעצר לבדיקה שגרתית של רשיונות נהיגה ברחוב שמרלינג ברמת-גן, ב-29 במרס השנה.

תובעת את רופא השיניים: הוא התרשל בהרכבת שיניים תותבות

מאת שמעון איפרגן

תושבת באר שבע תובעת רופא שיניים בבית המשפט לתביעות קטנות בבאר שבע על סך 4000 שקל, על הרכבה לקויה של שיניים תותבות.

לטענת האישה, רופא השיניים הרכיב את השיניים בצורה לקויה, ומסרב להחזיר לה את הכסף ששילמה, או לפצותה על עוגמת הנפש שנגרמה לה.

בכתב ההגנה, מכחיש הרופא את טענות הלקוחה. לדבריו, הוא הרכיב לה שיניים תותבות בצורה תקינה.

"התובעת לא שיתפה פעולה, והיא חייבת לי עוד 1,600 שקל. רק מומחה יוכל לקבוע אם עשיתי עבודה רשלנית", טען הרופא.

עוד ציין הרופא כי הלקוחה לא היתה ממושמעת בעת הטיפול, ולא ביצעה את הוראותיו.

שופט בית המשפט, גיליה טור לב, הציע למנות מומחה כדי שיקבע האם הרופא התרשל בעבודתו וצריך לפצות את הלקוחה, או שהלקוחה אשמה בכך שלא היתה ממושמעת בטיפול.

עילית חברה לבטוח בע"מ

דין וחשבון מקוצר
ליום 30 ביוני, 1995
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני, 1995
(באלפי שקלים חדשים)
(בלתי מבוקר)

מאזן

	לא מבוקר 30 ביוני 1995	לא מבוקר 30 ביוני 1994	מבוקר 31 בדצמבר 1994
אגרות חוב	23,054	19,995	24,582
השקעה באינדרי מקרקעין	6,063	6,063	6,063
פקדונות בבנקים	17,779	5,405	13,019
הלוואות	123	116	80
רכוש קבוע	7,163	2,488	2,990
חברות בטוח	2,443	2,173	648
פרמיות לגביה	28,776	4,650	10,213
חייבים ויתרות חובה	1,310	1,497	1,176
מזומנים ושווי מזומנים	7,279	4,815	6,095
	93,990	47,402	64,866

	לא מבוקר 30 ביוני 1995	לא מבוקר 30 ביוני 1994	מבוקר 31 בדצמבר 1994
הון עצמי	22,566	9,596	22,232
עתודות בטוח כללי, נטו	37,510	12,614	15,610
תביעות תלויות בטוח כללי, נטו	23,658	21,164	20,317
חברות בטוח -			
פקדונות וחשבונות אחרים	9,706	1,285	3,750
זכאים ויתרות זכות	5,550	2,743	2,957
	93,090	47,402	64,866

דו"ח עסקי בטוח כלליים

	לא מבוקר: לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 1995	1994	לא מבוקר: לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 1995	1994	מבוקר: לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1994
פרמיות	46,023	12,840	26,419	5,497	29,327
בכוי - בטוח משנה	5,499	1,980	3,155	946	3,670
	42,524	10,860	23,264	4,551	25,657
(גידול)קיטון בעתודה לסיכונים שטרם חלפו, נטו	(21,843)	1,188	(11,784)	1,598	(1,814)
הכנסות/(הפסד) מהשקעות	1,474	(222)	709	(200)	657
תביעות, נטו	(21,784)	(10,815)	(12,330)	(6,768)	(20,746)
הוצאות ועמלות, נטו	(17,842)	(6,939)	(9,596)	(3,306)	(14,774)
דמי רשום ודמים אחרים	17,762	4,897	9,888	2,099	11,194
רווח/(הפסד) עובר לדו"ח רווח והפסד	291	(1,031)	151	(26)	174

דו"ח רווח והפסד

	לא מבוקר: לשישה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 1995	1994	לא מבוקר: לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 1995	1994	מבוקר: לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1994
רווח/(הפסד) מעסקי בטוח כלליים	291	(1,031)	151	(26)	174
הכנסות/(הוצאות) שלא נכללו בדו"חות עסקי בטוח:					
הכנסות/(הפסד) מהשקעות	167	99	82	37	(579)
הוצאות הנהלה וכלליות	(104)	(81)	(51)	(45)	(169)
רווח/(הפסד) לתקופה לפני מסים על ההכנסה	334	(1,013)	182	(34)	(574)
הפרשה למסי הכנסה ורווח	(153)	-	(83)	-	-
הטבת מס	153	383	83	16	843
רווח/(הפסד) מפעולות רגילות	334	(630)	182	(18)	269
פריט מיוחד:					
הפחתת השקעה באינדרי מקרקעין לשווי שימוש	-	(34)	-	(34)	(62)
רווח/(הפסד) לתקופה	334	(664)	182	(52)	207

דו"ח על השינויים בהון העצמי

יתרה ליום 1 בינואר 1994	7,117
תקבולים ע"ח מניות	3,143
הפסד לתקופה	(664)
יתרה ליום 30 ביוני 1994	9,596
תקבולים ע"ח מניות - הקצאה	(3,143)
הקצאת מניות	14,908
רווח לתקופה	871
יתרה ליום 31 בדצמבר 1994	22,232
רווח לתקופה	334
יתרה ליום 30 ביוני 1995	22,566

הערות:
1. הפרסום נעשה בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח התשמ"א-1981.
2. דו"ח כספי מפורט ומלא עם הביאורים של הנהלת החברה כולל דו"ח המבקרים, ימסר במשרדי החברה ברח' אלנבי 113, ת"א.

בשם הדירקטוריון

א. רינות, חבר הדירקטוריון ומנהל כללי
נ. מזרחי, סמנכ"ל כספים

בוסניה

חשש באו"ם: נצחונותיהם המתמשכים של המוסלמים עשויים לפגוע במו"מ לשלום

להערכת הארגון שולטים עתה המוסלמים במחצית שטחה של המדינה

סרייבו (א.פ.). – כוחות הקרואטים והמוסלמים כבשו בימים האחרונים שטחים רבים לאורך קווי התוכנית האמריקנית בבוסניה, ובאו"ם חוששים כי נצחונות נוספים עשויים לפגוע קשה בתוכנית השלום האמריקנית.

חשש דומה הובע על-ידי נשיא סרביה, סלובודאן מילושביץ', אחד מהאנשים החזקים ביותר באזור הנושא והנותן הראשי מטעמם של הסרבים הבוסנים. מילושביץ' קרא להפסקה מיידית של מעשי הארבה בבוסניה.

פקידים באו"ם חוששים כי התקדמות כוחות הממשלה המוסלמית לעבר בניה לוקה, אזור סרבי בצפון מערב המדינה, בו נמצאים כ-100,000 פליטים, עשויה להביא להתמוטטותה של יוזמת השלום האמריקנית, שנועדה להביא לסיומה את מלחמת האזרחים בת ארבע השנים במדינה.

באו"ם חוששים, כי אם הסרבים ימשיכו להפסיד בשדה הקרב, עשוי מילושביץ' לפרוש משיחות השלום ולשלוח את צבא יוגוסלביה לעזרתם.

הכיבושים הגדולים של הכוחות הקרואטיים מאיימים גם על הברית בינם לבין המוסלמים. ממשלת בוסניה חוששת זה מכבר מפני היום שבו תמצא עצמה לכודה בין שתיים סרביים לקרואטים.

כוחות הממשלה הקרואטים טוענים כי כבשו למעלה מ-6,000 קילומטרים רבועים, כ-12% משטחה של בוסניה, בשבוע שעבר.

האו"ם, שכוחותיו אינם נמצאים כלל בצפון מערב המדינה, הודיע אמש כי שטחי בוסניה מתחלקים עתה כמעט שווה בשווה בין הסרבים לבין הקרואטים והממשלה. "בהערכה הודה מדובר בחלוקה של 50-50", אמר דובר האו"ם כריס ורנון, שציין כי לפי מספר הערכות הסרבים שולטים עתה בפחות ממחצית שטחה של בוסניה.

האו"ם קרא "לאיפוק, במיוחד לאור הקטסטרופות ההומניטאריות בבניה לוקה", אמר דובר אחר של הארגון, כריס גינס.

הסרבים הבוסנים, שהודו בימים האחרונים בתבוסות קשות, אמרו אתמול כי הם הצליחו לייצב קווי הגנה. מקור בצבא הבוסני טען כי הכוחות המוסלמיים והקרואטיים נתקלים עתה בהתנגדות נחרצת הרבה יותר. "מטרתנו האסטרטגית היחידה היא להגן על אזור בניה לוקה", אמר ג'ובאן זאמטיצה, דוברו של מנהיג הסרבים רדובאן קאראדז'יץ'.

תבנית התבוסה מעוררת השערות כי הסרבים מבצעים למעשה נסיגה טקטית, משום שהם מעדיפים "להפסיד" בשדה הקרב, מאשר לוותר על השטח בשולחן הדיונים.

אולם אין כל ספק כי הסרבים הוחלשו מאוד מההתקפות האוויריות של נאט"ו. בסוף השבוע הודיע הארגון על הפסקה זמנית בתקיפות, על מנת לאפשר לסרבים להיענות לדרישות האו"ם ונאט"ו להוציא את הנשק הכבד מאזור סרייבו. הסרבים אכן החלו בהוצאת הנשק, וקיבלו שלשום הארכה נוספת של 72 שעות.

ריצ'רד הולברוק, שליח ארה"ב המקדם את יוזמת השלום, אמר אתמול לאחר שיחה עם מילושביץ' כי ישנה "התקדמות מועטה". אחד מחברי משלחתו, שהתראיין בעילום שם, אמר כי "אנו רחוקים מאוד מהסכם". לדבריו, ישנן מספר בעיות קשות המעיבות על המשא ומתן, רובן עוסקות בטריטוריות סרביות.

היום ייפגש הולברוק עם נשיאי בוסניה וקרואטיה.

בוטרוס ראלי ממליץ להחליף חיילי האו"ם בכוח רב-לאומי

האו"ם (עייר ועייט). – מזכ"ל האו"ם, בוטרוס ראלי, אמר אתמול כי יש להחליף את 31,000 חיילי האו"ם בבוסניה בכוח רב-לאומי. ראלי תומך בהצבת כוח רב לאומי בין אם ייחתם הסכם שלום בהרפובליקה היוגוסלבית, בין אם לאו.

באיגרת למועצת הביטחון אמר ראלי כי אם יושג הסכם שלום הוא יציע "הקמת קואליציית מדינות חברות או"ם, שתפעל עם הארגונים האזוריים ליישום התוכנית".

המזכ"ל אמר עוד, כי אם יוזמת השלום הנוכחית לא תוכתר בהצלחה, ומועצת הביטחון תחליט על "נקיטת אמצעים נוספים", הוא ימליץ כי כוח ההגנה של האו"ם יוחלף בכוח רב-לאומי.

פליטה סרביה בבניה לוקה. התקרבות צבא הממשלה עשויה להבריח את הפליטים לשוב אל הדרכים (צילום: א.פ.)

בתגובה לתוצאות הבחירות בהונג-קונג

סין: נצחון הפרו-דמוקרטים קצר מועד – הגופים הנבחרים יפוזרו בשנת 1997

הונג קונג (א.פ.). – בוחרי הונג קונג הנחיתו סטירת לחי לסין בהבטיחם נצחון ברור למחנה הפרו-דמוקרטי, בבחירות הכלליות האחרונות לפני מסירת המושבה הבריטית לשלטון הסיני ב-1997. תגובתה של סין לא איחרה לבוא, והיא הודיעה כי תפזר את הגופים הנבחרים בהונג-קונג עם העברת המושבה לידיה, בשנת 1997.

"בית המחוקקים האחרון של הממשל הבריטי בהונג קונג יסיים את תפקידו ב-30 ביוני 1997", מסר דובר של הממשלה הסינית. הוא הוסיף כי לאחר העברת המושבה לידי סין ייבחר בית מחוקקים חדש, על פי התקנות של הפרלמנט הסיני.

הדובר אמר עוד, כי "עמדתה של ממשלת סין בנושא עקבית, והיא לא תשתנה עקב תוצאות הבחירות".

סינואה, סוכנות הידיעות הרשמית של סין, הודיעה כי הבחירות היו "לא הוגנות ובלתי סבירות", משום שהן נערכו בהתאם לכללים שגיבש המושל כריס פאטן, ללא הסכמתה של סין.

אולם הודעת הסוכנות, המצוטטת שגרירה הרשמית של סין, לא פסלה את כל היבטים של הבחירות, וציינה כי "הבחירות בכללן מראות נטייה לתמוך בחזרת הונג קונג לסין, תקווה למעבר חלק, ואהבת המולדת הסינית".

המועמדים הפרו-דמוקרטים זכו ב-16 מ-20 אזורי הבחירה, בעוד שהמועמדים התומכים בסין זכו בשניים בלבד. המפלגה הדמוקרטית, אותה מתעבת סין, זכתה ל-12 מושבים, ומבקרים חריפים של סין – אמילי לאו וכריסטיאן לוה זכו באזוריהם בהפרש ניכר.

מפלגת הברית הדמוקרטית לשיפור הונג קונג, התומכת העיקרית של סין, זכתה בארבעה מבין 40 מושבים נוספים, שנבחרו על ידי קבוצות מקצועיות ועדה מיוחדת. בבחירות הללו זכו הדמוקרטים לשבעה מושבים נוספים.

הדמוקרטים כמעט והכפילו את כוחם מאז הבחירות הקודמות, שנערכו ב-1991. מנהיגיהם מרטין לי וסוטו וואה, גברו בקלות על מתחרים שתמכו בסין. בסך הכל זכו הדמוקרטים ל-23 מושבים, ותומכיהם זכו בחמישה עד שבעה מושבים נוספים. לתומכי סין ישנם שישה מושבים, אליהם מתווספים ארבעה תומכי סין שאינם משתייכים למפלגה. המפלגה הליברלית, בעלת האוריינטציה העסקית, זכתה ל-10 מושבים, ושאר המושבים התחלקו בין מועמדים עצמאיים בעלי נטיות שונות.

מייקל דגוליירו, מומחה אמריקני העוקב אחר הנעשה בהונג קונג, אמר כי בית המחוקקים החדש יתחלק עתה לשני מחנות קרובים מאוד בגודלם. למחוקקים בהונג קונג ישנן סמכויות מעטות ביותר בהשוואה לסמכויותיו של המושל, אולם להערכת מומחים, המושל פאטן יתקשה להתעלם מהחלטות המחוקקים, בעיקר עקב העובדה שהדבר עשוי להוות תקדים להתעלמות דומה מצד השלטונות הסיניים.

החוטפים בהודו מאשימים הממשלה בתקיפת אחד מבסיסיהם: "ארבעת בני הערובה בסכנה"

הודו (א.פ.). – החוטפים של ארבעת בני הערובה המערביים בצפון הודו אמרו אתמול כי יחידות קומנדו של צבא הודו תקפו את אחד מבסיסיהם בהרי ההימלאיה ופצעו מספר אנשים, ולכן הם אינם יכולים לערוב יותר לביטחונם של בני הערובה.

המיליטנטים מארגון אל-פאראן התקשרו לסוכנות הידיעות א.פ. בסרינגר, ואמרו כי "יחידות קומנדו הודיות תקפו את אחד מבסיסינו באזור פאהלגם, והיה קרב ידיות". סוכנות הידיעות ההודית ציטטה מקור ממשלתי, שאמר כי לא ידוע לו על תקרית כזו באיזור פאהלגם.

"ישנם פצועים, אולם אין בידינו את כל הפרטים עדיין", אמר אחד מחברי הארגון בשיחות הטלפון עם כתב הסוכנות. הדובר סירב להוסיף פרטים על התקרית. "נתנו לממשלת הודו זמן רב, אולם הגענו למסקנה שהממשלה אינה רוצה לשחרר בשלום את בני הערובה", אמר.

הדובר אמר עוד, כי הזמן הולך ואוזל, וכי הארגון אינו יכול להמשיך לערוב לביטחונם של בני הערובה.

"אנו מקבלים את התחושה שממשלת הודו אינה משתוקקת לשחרר את בני הערובה", אמר. לדבריו, המשא ומתן עם הממשלה נתקע בימים האחרונים, וזאת בניגוד לטענת הממשלה, כי המשא ומתן נמשך.

במהלך הבוקר אמר מקור ממשלתי כי ממשלת הודו מוכנה להגיע לעיסקה בה ישוחררו ארבעת בני הערובה בתמורה ל-1.2 מיליון דולר. הייתה זו הפעם הראשונה מאז החלה החטיפה בה ניסתה ממשלת הודו לשחרר את בני הערובה באמצעות תשלום דמי כופר.

דובר ממשלת ג'אמו-קשמיר לא הסכים להתייחס לידיעות על נכונותה של הודו לשלם דמי כופר. "קיבלתי הוראות פשוטות לא להתייחס לעניין", אמר הדובר.

אולם מקור ממשלתי אחר, שהתראיין בעילום שם, אמר כי "אנו נמצאים בשלבים הראשונים של דיונים על כופר. אנו מקווים שהארגון יקבל את הכסף וישחרר את בני הערובה".

ארגון אל פאראן איים בעבר להוציא להורג את בני הערובה אם ממשלת הודו לא תשחרר 15 לוחמי גרילה, אולם הממשלה סירבה להיענות לבקשה. כרגע לא ברור האם הארגון עדיין דורש את שחרורם של האסירים.

אתמול הכריז ארגון אחר, המקורב ככל הנראה לארגון אל פאראן, כי ממשלת הודו היא שחטפה את התיירים, במטרה להכתים את הארגון. "ייתכן מאוד שהודו תרצח את ארבעת בני הערובה הנותרים, ותייחס את מעשי הרצח למוג'הדין הקשמירי", הודיע ארגון חרקת אל אנסר. הודו הגיבה בכעס על האשמות, וטענה כי הן "מגוחכות".

החוף נסוג ב-120 קילומטר ב-30 השנים האחרונות

ועידה בחסות האו"ם דנה בהעלמותה של ימת אראל – ה-4 בגודלה בעולם

אוזבקיסטאן (עייע). – אתמול נפתחה הועידה הבין-לאומית בנושא העלמותה של ימת אראל. הועידה נערכת בחסות האו"ם בעיר נוקוס שבמערב אוזבקיסטאן, כ-150 קי"מ דרומית לימה, והיא תמשך יומיים.

מאז 1960 איבדה ימת אראל – הימה הרביעית בגודלה בעולם – שלושה רבעים מנפחה וכ-50% אחוז משטחה. במקומות מסויימים נסוג החוף ביותר מ-120 קילומטר במהלך 30 השנים האחרונות.

מקור של תהליך התפשטות המדבר העצמי הוא בתוכניות ההשקיה המסיביות שכפתה רוסיה על אוזבקיסטאן עוד בעידן הסובייטי. המים הופנו להשקיית שדות כותנה, והבחירים כמויות גדולות של מים. אוזבקיסטאן היא היום יצרנית הכותנה השלישית בעולם, אחרי ארה"ב וסין.

הגידול הבלעדי של כותנה בלחות של האמודריאה והסירדריא, שני יובליה הגדולים של ימת אראל, צימצם את אספקת המים לימה ב-90%.

האו"ם ועשרות מומחים בין-לאומיים בנושא התפשטות המדבר יצאו עד מהר לבחון מקרוב את כל הסיבות לאסון האקולוגי, לבדוק את השלכותיו על תושבי האיזור, ולהעריך מהם הצעדים בהם יש לנקוט בכדי לייצב את הים במפלסו הנוכחי. המומחים חוששים כי העלמות הים עשויה לגרור עליה חדה במליחות האדמה, שתפגע קשה בפוריותה. כמו כן חוששים המומחים כי נוכחותם של אלפי טונות של חומרי הדברה עשויה לגרום למחלות רבות.

ועידת האו"ם תיפעל מחר בפגישת פסגה של נשיאי המדינות באסיה התיכונה, המתגייסים לעורר את דעת הקהל העולמית לבעיה.

נשיאי אוזבקיסטאן, קזחסטאן וטורקמניסטאן – הגובלות בים אראל, ועמיתיהם מקירגיזסטאן וטאג'יקיסטאן – ששני היובלים עוברים בשטחן, יחתמו מחר על הצהרה הנוגעת לעתידה של הימה.

בראיונות לקידום מכירות האוטוביוגרפיה שלו

קולין פאוול: "בוש ורייגן לוקים בחסר בכל הקשור לעמדתם כלפי גזענות"

מותח ביקורת על עמדת הממשל בבוסניה, ועל הצעות הרפובליקנים לקצץ בתקציבי הסעד; שוקל לרוץ לנשיאות במסגרת המפלגה הרפובליקנית

וושינגטון (א.פ. ועייר). – רמטכ"ל צבא ארה"ב לשעבר, קולין פאוול, השוקל להציג את מועמדותו לבחירות לנשיאות, הביע התנגדות להתערבות האמריקנית בבוסניה, ומתח ביקורת קשה על הנשיא ביל קלינטון. פאוול ציין כי הנשיאים לשעבר בוש ורייגן "לוקים בחסר" בכל הקשור לעמדתם כלפי גזענות, ומתח ביקורת קשה על ההצעות למנוע דמי סעד ממהגרים חוקיים, ולקצץ בתקציב הבריאות.

בראיון לשבועון ניו יורקר, שפורסם שלשום, אמר פאוול כי ארה"ב הייתה צריכה לשגר מסר שאין בכוונתה להתערב בעצמה במלחמה בבוסניה, ושזו תבוא אל קיצה רק לאחר שהצדדים יתעייפו מהלחימה ביניהם.

"במשך שלוש שנים שידרנו אותות מעורבים, ולכן הם הפכו לחסרי ערך. עקב כך נחלשנו ואיבדנו מערכנו בעיני העולם. כעת תדמיתנו רעה מאוד, ואנו נחשבים לישות מדינית שאינה יודעת לשמור על איפוק", ציין.

"הדבר השפיע לרעה על מעמד הנשיא ועל תדמיתו כמדינאי", הוסיף פאוול, שהיה מפקד המטות המשולבים של צבא ארה"ב בימי מלחמת המפרץ.

פאוול פתח בשבת במסע ב-26 ערים לקידום מכירות האוטוביוגרפיה שלו. מומחים רבים מעריכים כי הצעד מהווה הקדמה להודעה על התמודדותו בבחירות לנשיאות ב-1996.

בראיון מתח פאוול ביקורת גם על הנשיאים לשעבר רונלד רייגן וג'ורג' בוש, ואמר כי השניים "לוקים בחסר" בכל הקשור לעמדתם כלפי הגזענות. "למרות קירבתי הרבה אל השניים, אני מוכרח לומר שבעניין הגזענות הם לוקים בחסר, ומעולם לא גילו רגישות כלפיה. אולי משום שמעולם לא נאלצו לחיות ולהתמודד עימה", אמר.

פאוול, בנם של מהגרים עניים מג'מייקה, גדל בברונקס והיה לשחור הראשון שפיקד על צבא ארה"ב.

בראיון נוסף שהעניק אתמול לסוכנות א.פ. אמר פאוול, כי הצעות הרפובליקנים בעניין קיצוץ תקציבי הרווחה והבריאות הן "פשטניות", וסותרות בניגוד למסורת האמריקנית של קבלת מהגרים. פאוול תומך בתוכנית הפיקוח בגבולות והגבלת מספר המהגרים החוקיים, אולם אמר כי על הפוליטיקאים להפסיק ולעשות "דמוניזציה" של המהגרים.

פאוול אמר עוד, כי הוא לא ירוץ כמועמד דמוקרטי, והוא עדיין שוקל האם לרוץ לנשיאות במסגרת המפלגה הרפובליקנית. מספר בכירים במפלגה הרפובליקנית כבר מרימים גבה, ואומרים כי הצטרפותו של פאוול תהיה "מתוחה", בהתחשב בכך שהוא תומך בזכות ההפלות, בפיקוח על הנשק, ובהענקת עדיפות למיעוטים בתחום התעסוקה ותחומים אחרים.

ארגון אוסטרלי

יותר ממאה מיליון ילדים מועסקים בתנאי עבדות באסיה ובהודו

סידני (א.פ.). – למעלה מ-100 מיליון ילדים אסיאתים והודים – הצעירים שבהם בני ארבע – עובדים בתנאי ניצול קשים על מנת לספק מוצרים למדינות המערב, כך טוענת קבוצה אוסטרלית הנלחמת בעבדות.

"החברה כנגד העבדות" האוסטרלית הודיעה כי בין 104 ל-146 מיליון ילדים, רובם בהודו, מייצרים חלקי מכוניות, תכשיטים, ביגוד, צעצועים, מזון וכימיקלים, בתנאי העסקה קשים ביותר הגובלים בעבדות.

"העונשים שמקבלים הילדים הללו ממעסיקיהם אינם ניתנים כלל לתיאור", אמר פול בראונגרד קויל, דובר הארגון. "שורפים אותם, מצליפים בהם, מרעיבים אותם, הם נדרכים עם מגהצים לוהטים, נאנסים ונכלאים לשולחנות למשך ימים רבים".

הארגון נגד עבדות מעריך כי בהודו לבדה מועסקים בתנאים כאלו בין 73 ל-115 מיליון ילדים.

מדינות אחרות בהן מתקיימת עבדות קשה של ילדים הן נפאל, בנגלדש, פקיסטאן, אינדונזיה, סין, תאילנד, הפיליפינים וסרי לנקה.

לדברי קויל, הילדים עובדים בדרך כלל משש בבוקר ועד לחצות, הם אינם זוכים לארוחות סדירות, ומקבלים מכות אם הם מתעכבים בשירותים יותר משלוש דקות.

סגן שר הביטחון הגרוזיני אחראי לנסיון ההתנקשות בנשיא שוורדנדזה

טביליסי (א.פ.). – סגן שר הביטחון הגרוזיני, ועוזרו של אחד מבכירי המלחמה במדינה, מואשמים על ידי הכבסילה באחריות לנסיון הרצח של נשיא המדינה, אדוארד שוורדנדזה, באמצעות מכונית תופת.

בהודעה דרמטית בטלוויזיה הממלכתית האשימו השלטונות את "קבוצת המרד" בשלוש רציחות פוליטיות נוספות. כל החשודים נעצרו.

סגן שר הביטחון, טימורז חכיטשוילי, בן 34, היה אחד ממנהיגי הקבוצה, לצדו של ג'רגורי גלשווילי, עוזר בכיר לבורון המלחמה דווה איוסליאני.

לדברי הממשלה, שני הנאשמים הודו באשמות המיוחסות להם.

מצרים עצרה אחד ממנהיגי הזרוע הצבאית של ארגון ג'מעה איסלמייה

מיניה (עייע). – אחד ממפקדי הזרוע הצבאית של הארגון הפונדמנטליסטי ג'מעה איסלמייה נעצר ל-15 יום באזור מיניה שבמצרים עילית.

מוחמד אל סייד אבו טאלב, אגרונום המוכר תחת שמו הבדוי ראג'י, נחשב במשטרה כמנהיגן הצבאי של שלוש קבוצות שנחשפו בשבוע שעבר במחוז מיניה. בקבוצות פעלו 124 קיצונים איסלמים.

76 מהפעילים שהשתייכו לשלוש הקבוצות נעצרו עד כה, והאחרים נהרגו או נמלטו. כולם מואשמים בהשתייכות לארגון בלתי חוקי שמטרתו הפלת המשטר.

בקיצור / שודדי ים

שודדי ים חמושים תקפו באוקיינוס השקט ספינה קפריסאית, שהובילה מטען סוכר בשווי ארבעה מיליון דולר.

כ-30 שודדי ים רעולי פנים, חמושים במקלעים, תקפו באמצע שבוע שעבר את הספינה "אנה סיירה". הם סגרו את צוות הספינה בתוך חדר המנועים, ולאחר יומיים הורידו אותם לים בסירות גומי. צוות הספינה חולץ על ידי ספינה אחרת שעברה במקום, אולם הספינה עצמה עדיין לא נמצאה.

[illegible]

גרופית הנדסה אזרחית ועבודות ציבוריות בע"מ ("החברה")

הודעה בדבר אסיפה כללית שנתית

ניתנת בזאת הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית של בעלי המניות בחברה ביום חמישי, 5 באוקטובר 1995, בשעה 10:00 במשרדי החברה, רח' היסמין 21, כרמי יוסף.

על סדר יומה של האסיפה:

א. אישור דו"ח המנהלים.
ב. אישור הדו"חות הכספיים של החברה ליום 31.12.94.
ג. מינוי דירקטורים לדירקטוריון החברה וקביעת שכרם.
ד. מינוי רואי חשבון לחברה וקביעת שכרם.
ה. שונות.

בכבוד רב ובברכת שנה טובה
ומועדים לשמחה
גרופית הנדסה אזרחית
ועבודות ציבוריות בע"מ

בעל מניות הרוצה למנות שלוח להשתתף במקומו ולהצביע באסיפה הכללית הנ"ל, יפקיד במשרדי החברה, או על-ידי מסירה אישית, לפחות 48 שעות לפני המועד הקבוע לעיל של האסיפה, את כתב המינוי של שלוחו ויפוי כח או העתקים מהם מאושרים על-ידי נוטריון.

הודעות בעניין חוק תכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון לבניה תל אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א בקשה ליתן היתר בניה של בנסון/ אלגרבלי ברחוב פרנן מס' 17 גוש 6154 חלקה 622 תיק בנין 1029-017 בקשה מס' 1355-95 הכוללות את ההקלות הבאות: תוספת 6% משטח המגרש מעל האחוזים המותרים עבור שיפור תנאי דיור. הבלטת מרפסות לצד בשיעור של 30% מעבר לקו הבניין המקסימלי. הרחבה עד קו הרחבה המקסימלי. הקלה בקו פישום. הקלה עבור תוספת בניה, עבור קומה א' וקומה ב' בלבד.
כל קיקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להיפגע מאישור הבקשה, יוכל לעיין בבקשה ובתכנית במשרדי הועדה ותיעור שד' בן גוריון 68 בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (08.00-11.00). במידה שיש לו התנגדות להקלות הנ"ל/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת והלשון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והתבקשה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אריאל בן חיים, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל אביב-יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה
עיריית נתניה במנהל ההנדסה התשתית
תאריך 15.9.95
ת.ב. 7853
ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור בניה ותוספת לבית קיים על חלקה 8 (ארעית) בגוש 8449 רח' הבריגדה היהודית. ההריגות: א. תוספת קומה מעל המותר (קומה ט'). ב. תוספת של 3 יחידות דיור מעל המותר המהוות תוספת של 13.6% למספר היחידות המותר. ג. הקלה של 10% בקו בניין צדדי דרומי מ-5.5 מ' ל-5.0 מ'. תוספת של עד 18% בשטחי הבניה.
את התכנית מס. 625/95 ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות ניתן להגיש במשך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
צבי פולק יו"ר הועדה המקומית

חברת החשמל לישראל בע"מ

חי"א חשמל – שירות טלפוני להודעות על תקלות
24 שעות ביממה

ירושלים	02-580666	נהריה	04-933555
תל-אביב	03-5683777	נתניה	09-602988
חיפה	04-647777	עפולה	06-423333
אילת	07-372191	פתח-תקוה	03-9394488
אשדוד	08-511688	צפת	06-970211
אשקלון	07-770088	ראשון-לציון	03-9632488
באר-שבע	057-462666	רחובות	08-371388
טבריה	06-792275	רמלה	08-221313
חדרה	06-228133	רעננה	09-906188
כרמיאל	04-881731	אריאל	03-9366345-6-7
בית שמש	02-911669		

תוספת למודעת תכנון
גוש 15006 חלקה 50
תוספת של 2 יחידות
המהוות 20% ממספר
הדירות המקסימלי המותר.

עיריית פתח-תקוה
מנהל ההנדסה
הועדה המקומית
לתכנון ולבניה פ"ת
הודעה
על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965.
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח-תקוה בקשה לאישור שימוש חורג בגוש 6389 חלקה 35, מגרש 6 ברחוב רוטשילד מס' 9 לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים הבקשה היא לאישור שימוש חורג למגורים במחסן לתקופה של שנה כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
גיורא לב, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

תרום דם ותציל חיי אדם

בבית משפט המחוזי בבאר-שבע

הזמנה

להוי ידוע כי בתיקים המפורטים להלן, הוגשו בקשות ליתן צו ירושה ו/או קיום צוואה ו/או מינוי מנהל עזבון. כל אדם המתנגד לאחת הבקשות כמפורט מטה, יגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, כתב התנגדות לאישור הבקשה, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

מספר התיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
ירושות			
1073/95	הירוב הריסלב	4.1.95	אלחסיבה סופיה
1119/95	מטנים עזרא	8.12.94	משטוק חורים
1136/95	זנה אלי	8.6.95	יצחק זנה.
1137/95	זנה גמרה	8.6.95	יצחק זנה
1135/95	דייגר מנן	3.6.95	הבקה דייגר
1129/95	ציבטמד רוזה	12.7.94	ציבטמד מזל
1130/95	ביאליק בטיה	10.4.95	מיכאל ביאליק
1131/95	הביב רחאל	2.67	מריק רינה
1125/95	שליק רוזה	21.7.95	קלוס לאמרו שליק
1128/95	ישלביץ סופיה	30.1.94	פישר סימה
1142/95	מורד רגמה	14.2.91	אברהם מורד
1148/95	כהן יהודה	20.6.95	כהן מזהה
1143/95	שלמן בילה פ.	24.7.95	גלדים צבי שלמן
1141/95	בוזיק חנן	6.3.90	עסבו אלה
1150/95	חביה שושנה	26.1.94	אירמן פלורה
1151/95	חביה יוסף	19.4.73	אירמן פלורה
1153/95	פרץ האמן	19.2.94	פרץ רנה
1154/95	בן שושן לילי	24.7.95	בן שושן אלברט
1155/95	שמה משה	16.6.85	שמה מרים
1157/95	כיוסי יעקב	11.8.95	כיוסי רבקה
צוואות			
1123/95	בר שלמה חיה	7.7.95	הסבו עד שלמה צפורה
1124/95	פרץ אברהם	19.5.95	פרץ אבנר
1126/95	בוזלהיים מרי	15.2.95	יוסי בוזלהיים
1127/95	מיארה הגינה	8.2.94	טרשיש רקלין
1132/95	ויגנלר אסתר	12.7.95	טינגלר אבא
1133/95	אירקביץ מיינה	31.7.95	ביקביץ רחה
1134/95	אהרונוביץ פנחס	1.2.95	אהרונוביץ אבנר
1138/95	סליטס מריה ומלכה	30.6.95	רוניק גבאל
1139/95	בריכה יוסף	24.6.95	יוסף יהבה
1140/95	חייב סלומון	19.1.95	בבית באיר
1161/95	משה מלה	14.1.91	יוזאל כהה
1160/95	בשה מיטה	9.10.83	יחיאל ביסה
1159/95	ספיוק חנה	26.1.95	ויינשטיין פירה
1158/95	דורסון יוכבר	8.12.94	מזה רחל
1152/95	כהן ויקטור	6.8.95	כהן חד
1008/95	פלורנס מבדל	23.12.94	ברודה קישבה
1144/95	הביב ראובה	16.11.93	הביב יעקב
1145/95	איתקון יצחק א.	2.4.86	אב' בית כנסת בית יצחק
1146/95	איתקון רוזה	28.5.95	אב' בית כנסת בית יצחק
1147/95	קלביץ מזליה	26.5.95	מזבר אירינה
1149/95	חן יעקב	8.1.84	אליה חן

גיל הברה, שופט
רשם בבית המשפט המחוזי באר-שבע

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו של

ישראל אביבי ז"ל

ההלויה בשעה 13.00 בבית הקברות שדה יהושע (לשעבר כפר סמיר) בחלקת ותיקי ההגנה – שער מס' 3

המשפחה המתאבלת

יקירתנו האהובה

צפורה סקקלסקי

אימא

ההלויה תתקיים היום, יום שלישי 19.9.95 בשעה 13.30 בבית העלמין בחולון. הסעה תצא בשעה 12.15 מבית המנוחה, רח' הכנורי 9 הרצליה. השבעה בבית הבן יצחק שתי רח' סמדר 3 הרצליה.

המשפחה המתאבלת

לחברנו
ציון סביור
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
הנהלת "משען"
[illegible]

עורך: לוי מורב

גדל נתח השוק של "אל על"

ירידה במספר נוסעי השכר וגידול במספר נוסעי הטיסות הסדירות

מאת אריה אורד

נתח השוק של אל על גדל במידה רבה הקיץ והגיע ביולי לכדי 44.7 אחוז לעומת 42.5 אחוז ביולי אשתקד. מספרם של נוסעי החברה גדל ב־50 אלף שהם 17.9 אחוז, והסתכם ב־332 אלף.

נתוני יולי של מינהל התעופה האזרחית משקפים ירידה מתמשכת במספר נוסעי השכר וגידול ניכר של נוסעי הטיסות הסדירות. בעוד שמספר נוסעי השכר פחת במספרים מוחלטים ב־3,500, גדל מספרם של נוסעי הטיסות הסדירות ב־84 אלף.

כלל תנועת הנוסעים הסתכמה ביולי ב־742 אלף, 12.2 אחוז יותר מאשר בחודש המקביל אשתקד. חלקן של טיסות השכר פחת מ־18.5 אחוז ביולי אשתקד ל־16 אחוז השנה. חלקן של חברות השכר הישראליות ארקיע ואל־דור, מגיע לכדי 6.4 אחוזים מהתנועה.

מקרב החברות הסדירות הזרות מוסיפה חברת תורקיש איירליינס להחזיק במקום הראשון עם נתח של 4.3 אחוזים מהשוק, ואחריה טי.וו.איי עם 4 אחוזים, מאלב אייר עם 3.2 אחוזים, לופטהנזה ובריטיש איירווייז עם 2.6 אחוזים כל אחת ואלאיטליה עם 2.2 אחוזים.

אל על הודיעה השבוע על שירות נוסף לנוסעי מחלקה ראשונה, מחלקת עסקים וחברי מועדון המלך דוד בטיסות הלילה הישירות לצפון אמריקה. מכשיריהם של בעלי פלאפון יתוכנתו בטרקלין המלך דוד על־ידי טכנאי פלאפון על־פי הרשמה טלפונית מראש.

הנוסע יהיה פטור מדמי הצטרפות בסך של 135 ש"ח והוא יחויב רק בשיחות שיבצע בפועל.

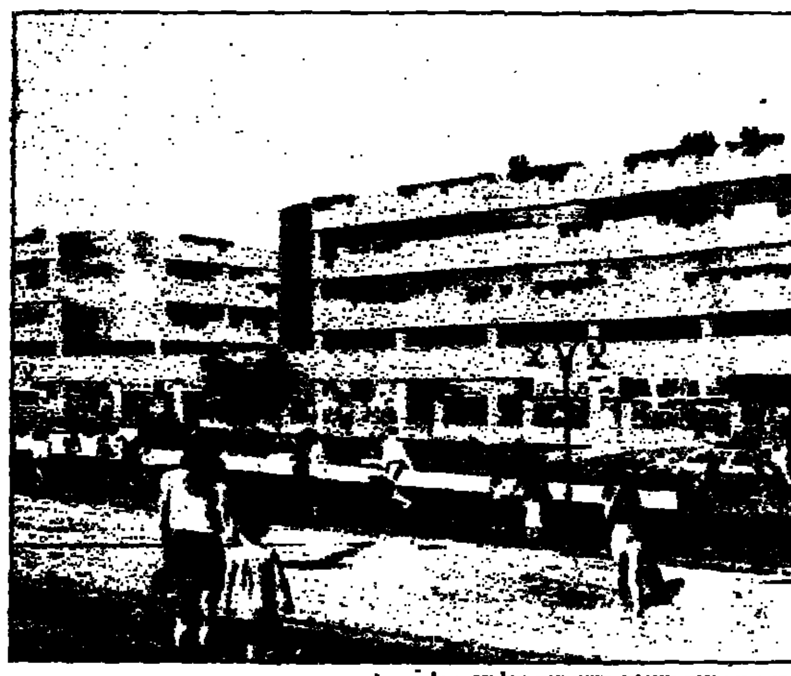

הבית האדום עומד בקימה את מרכז בית מרכזים רעננה בהשקעה של 25 מיליון דולר.

אורמת תשתף פעולה עם חברת גז רוסית

מאת אורן סואירי

חברת אורמת תעשיות חתמה על מזכר הבנה עם חברת הגז הרוסית גזפרום, לפיו ישתפו שתי החברות פעולה בקידום פרויקטים של הקמת תחנות כוח המבוססות על טורבינות גז ויחידות כוח לניצול חום אבוד ברוסיה ובארצות נוספות.

גזפרום היא חברת הגז הגדולה ביותר בעולם וספקית הגז הגדולה ביותר של אירופה. היא מפעילה תחנות דחיסה המונעות על ידי טורבינות גז, בהן ניתן להתקין יחידת־כוח, מתוצרת ישראלית, לניצול החום הנפלט מהטורבינה ללא שימוש בדלק נוסף. יחידה זו מגדילה את תפוקת החשמל בכ־15%.

בורסה . איתן יעקבסון

מסתמן קו תמיכה חדש במשתנים – 200 נקודות

אתמול נרשמה מגמה של עליות שערים בשוק המניות. מדד המשתנים נקבע בסיום המסחר על 204.98 נקודות – עלייה של 1.18%. מדד המעו"ף נקבע על 209.25 נקודות – עלייה של 1.4%. מחזור המסחר הכולל במניות הסתכם בכ־89 מיליון שקל.

המסחר נפתח במגמה מעורבת בשלב המרו"ץ. עם פתיחת המסחר במשתנים התפתחה מגמת עליות שהלכה והתגברה ככל שהתקדם המסחר. השוק התעלם מהירידות בבורסות אירופה.

העליות במניות הוסברו ברכישות של משקיעים זרים במניות גבוהות, שמעידות על אמונם במשק הישראלי. הסבר נוסף להתאוששות השוק הוא סיום מהלך מימוש הרווחים של המשקיעים לשוק, שבא לידי ביטוי במימוש מוכרים. הסבר אחר הוא תקוות לפיחות בשבועות הקרובים.

עלייה מתונה נרשמה גם אתמול במניית מכתשים, ואת בהמשך לעלייה של 8% שלשום. ההתעוררות במניית מכתשים מוסברת בהמלצת קנייה של חברת הברוקרים האמריקנית סלומון בראדרס, שצופה לחברת מכתשים רווח של 28.9 מיליון דולר בשנת '95 ורווח של 34.5 מיליון דולר בשנת '96. האנליסט ויקטור הלפרט שמתמחה בשוק הישראלי מסביר את ציפיותיו לשיפור ברווחיות מכתשים בחזרה המוצלחת לשוקי דרום אמריקה ובהתעוררות הכלכלית במערב אירופה שאמורה להגדיל את הביקוש למוצרי החברה. תחזית המכירות של סלומון בראדרס לשנת '95 לגבי חברת מכתשים היא 486.8 מיליון דולר ולשנת '96 547.1 מיליון דולר.

מכתשים עוסקת בייצור ושיווק חומרי הדברה לתחומים חקלאיים וחומרים לתעשיית הדטרגנטים. מכירות החברה במחצית הראשונה של '95 הגיעו ל־268 מיליון דולר והרווח הנקי היה 28.4 מיליון דולר. אתמול נסחרה מכתשים לפי שווי שוק של כ־333 מיליון דולר. לפי תחזית הרווח של סלומון בראדרס לשנת '95 נסחרות מניות מכתשים במכפיל של 11.5 ולפי תחזית הרווח לשנת '96 המכפיל הוא כ־9.7.

עליות נרשמו אתמול בשורה של מניות כבדות: אמפ, בזק (במחזור בולט של כ־5 מיליון שקל), כור, עלית 5, בנק הפועלים, שופרסל, תדיראן, כלל אלקטרוניקה, אלביט, כלל תעשיות והרבוע הכחול.

עליות חדות נרשמו במניות אמריקה ישראל, הכשרת הישוב והשקעות. התאוששות נרשמה במניות גזית שנסחרה אתמול בעלייה, לאחר ירידה חדה מאוד בתקופה האחרונה. כלל אתמול בשלב המרו"ץ. בכר"מ נרשמה מגמה מעורבת עם נטייה לעליות שערים.

עליות קלות נרשמו במק"מים הארוכים והשחר, כתגובה להיווצרות רמת תשואה גבוהות באפיקים אלה.

ביום רביעי (מחר) צפויות להיפרע תוכניות חסכון דולריות בהיקף משמעותי בבנקים. לפי הערכות רק חלק קטן מאוד של הכספים יופנה לשוק המניות. עיקר הכסף יופנה כנראה לתוכניות חסכון צמודות מדד, להשקעות באפיקים השקליים (פקדונות, מק"מים, גילונים וכו'), להחזר חובות ולצריכה.

פירעון תוכניות החסכון לא צפוי להשפיע משמעותית על שוק ההון, למעט התערבות שצפויה ביקוש מצד הבנקים לאג"ח לטווח בינוני לצורך כיסוי לתוכניות חסכון חדשות, כמו כן מעריכים בשוק שתיתכן זרימת כספים מסוימת לקרנות נאמנות מנייתיות.

הבנקים יוכלו להגדיר ביקושים לאג"ח לטווח בינוני, שנסחרות בשוק או מונפקות במקור על ידי הממשלה.

1.2 מיליון יחידות "גולים"

מאת כתבנו הכלכלי

בתום שבועיים של שיווק, מסתכמות מכירותיו של משחק ה"גולים" החדש לילדים ביותר מ־1.2 מיליון יחידות. בכך מקדימים ה"גולים" את המתחרה, ה"גוגואים" בכ־20%, למרות ששניהם הושקו במקביל עם תחילת שנת הלימודים.

המקומות בהם שולטים ה"גולים" ללא עוררין הם ירושלים, באר שבע, ראשל"צ, חולון, בת־ים, ת"א וגבעתיים. המכירות בכל רחבי הארץ מתבצעות על ידי סוכני "גולים" ואין אפשרות ל"קונסיגנציה".

"גולים" הוא משחק ילדים חדש המבוסס על גולות שקופות ובתוכן איורים לפי סדרות (30 גולים בסדרה) בשקיות פלסטיק, ושתי דמויות עיקריות מלוות אותה: "שולה גולה" ו"מולה גולה".

ממציא המשחק הוא המעצב דורון רוזנבלט, והאיש האחראי על פיתוחו וייצורו בחו"ל הוא מאיר שמר, המשמש גם כמנהל המכירות והשיווק והאחראי על הפצתו של המשחק בישראל. השניים מציינים, כי "גולים" הפך ללהיט החם בקרב הילדים.

ה"גולים" פותחו ויוצרו מטעמי סודיות בסין בהשקעה של כ־500 אלף דולר. המחיר: 2.50 שקל לשקית שבה שלושה "גולים" ו־2 שקל ל"בומבילה".

"גולים" הינו סימן רשום בישראל והוא נושא את תקן התקן האירופאי CE. מומלץ לבני ובנות 6 ומעלה.

משלחת כלכלית אמריקנית: לבלום את הגידול בגירעון במאזן התשלומים

מאת אמנון אמר

הוועדה המשותפת לענייני כלכלה לישראל ולארצות הברית (ג'יי.אי.די.ג'י.) קיימה אתמול את המפגש החצי שנתי שלה בירושלים. בשיחות עם עמיתיהם הישראלים, הזהירו ראשי המשלחת האמריקנית מפני הגידול הרב שנרשם בחודשים האחרונים בגירעון במאזן התשלומים של ישראל.

לדבריהם, על ישראל לעקוב בזהירות אחרי התפתחות הגירעון, במטרה לבלום את הגידול בו ולהביא להקטנתו במהירות האפשרית. חברי המשלחת הישראלים, מהאוצר ובנק ישראל, הציגו במפגש את ההתפתחויות הכלכליות בחצי השנה האחרונה.

פורום הג'יי.אי.די.ג'י. הוקם באמצע שנות השמונים במטרה ללבן בעיות כלכליות משותפות לישראל ולארצות הברית. לאחרונה חודשה פעילותו, לאחר הפסקה של כמה שנים, והדיונים מתבססים למספר ימי דיונים פעמיים בשנה: בקיץ מתקיים המפגש בארץ והחורפי הוא נערך בוושינגטון.

בעבר השתמש כבר האוצר בכינוסי הוועדה הכלכלית המשותפת כדי לקדם את רעיונותיו והוא, בדומה לשימוש שעושה בנק ישראל במשלחות קרן המטבע הבינלאומית. כך למשל, התבסס מכתבו המפורסם של שר החוץ האמריקאי לשעבר ג'ורג' שולץ, למי שהיה אז שר האוצר הישראלי, שמעון פרס, על הערכות שמסרו אנשי האוצר עצמם לחברי המשלחת האמריקנית במפגש הג'יי.אי.די.ג'י.

הושמדו 25 טון תירס שהושקו במי קולחין

(עתים). 25 טון של תירס המיועדים לשיווק, הושמדו בתחילת השבוע על־ידי פקח משרד הבריאות מחשש שהושקו במי קולחין. ההשמדה בוצעה במפעל פרי הגליל בחצור הגלילית. התירס הושלך למכולות אשפה ועליו שפכו הפקחים נפט. בהשמדה היו גם 10 טון תירס שכבר היו ארוזים למשלוח.

משרד הבריאות מעסיק היום פקח מיוחד העורך ביקורת בשטחים חקלאיים, בודק את מקור ההשקיה ומדווח לממונים.

התירס שהושמד הגיע מקיבוץ בדרום הארץ. הפקח שערך ביקורת דיווח על העברת התירס למפעל בחצור – שם לא ידעו על כך. אנשי המשרד שאימתו את החשד, החליטו להשמיד את התירס.

במשרד הבריאות מדגישים, שחל איסור מוחלט להשקות ירקות במי קולחין, משום שהדבר עלול לגרום להרעלות המוניות. "על כל חקלאי שיבקש לחסוך ולהשקות במי קולחין, לדעת שכל התוצרת תושמד", הוזהר במשרד הבריאות.

בשנה הקרובה צפויה הרעה באיכות מי הכנרת

(עתים). "אם משרד האוצר ומשרד החקלאות לא יממנו את התקציבים המתאימים ולא ישלמו לדייגים עבור דייג הסרדינים מהכנרת, תהיה הרעה משמעותית באיכות מי הכנרת בשנה הקרובה". כך מסר צבי אורטנברג, מנהל מינהלת הכנרת, בסכמו את עונת ההשקיה החולפת.

הדובר התייחס לשיפור המים הצפוי כתוצאה מהצפת החולה ואמר, כי עד כה לא היתה הטבה כי אם הרעה במצב המים. הוא מסר, שכיום אין מה לעשות עם דגי הסרדין וישנה עוד כמות של מאות טונות סרדינים באגם.

אם לא ישלמו לדייגי הכנרת עבור שליית הדגה, יגדלו משמעותית כמויות הזרחן והחנקן במים ואיכות המים תרד.

מחקר חדש: מחיר הדלק כמעט לא משפיע על הביקוש למכוניות

מאת אמנון אמר

קיימת השפעה שלילית וחלשה מאוד של מחיר הדלק, הן על הביקוש למכוניות והן על הביקוש לנסיעות בהן. כך קובעים שני סטודנטים לכלכלה באוניברסיטה העברית, יוסי ישראל ועינת רום, בעבודה סמינריונית שהוכנה בהנחיית הממונה לשעבר על הכנסות המדינה יורם גבאי.

תמצית העבודה מתפרסמת בגיליון החדש של הרבעון הישראלי למיסים שיצא השבוע לאור. מחברי המחקר מעלים את ההשערה להשפעה המועטה של מחיר הדלק על הביקושים בכך, שמחיר הדלק מהווה רק אחוז קטן מכלל עלויות אחזקת הרכב.

חיזוק לממצאי המחקר ניתן לקבל ממחקר שנערך על ידי משרד התחבורה, המצוטט בעבודה של ישראל ורום. במחקר זה נמצא, כי גמישות הביקוש לדלק בישראל נמוכה יחסית. משמעות נתון זה היא שעליות במחיר הדלק בארץ עשויות לגרום לשינויים קטנים בלבד בכמות הדלק המבוקשת.

מהמאמר ברבעון הישראלי למיסים מתברר עוד, כי בשנים האחרונות עולים בהדרגה שיעורי המס על הדלק, בעיקר כדי לפצות את המדינה על הפסד ההכנסות ממיסי הקנייה על מכוניות חדשות. עם זאת, מחירי הדלק הגיעו לשיא בשנת 1980 ומאז הם יורדים בהדרגה. בשנת 1987 חזרו מחירי הדלק לרמתם הריאלית לפני משבר האנרגיה של שנות השבעים.

מחברי המחקר בדקו גם את התפתחות שוק הרכב בישראל. מבדיקה זו עולה, כי תוך 38 שנים, בין 1955 ל־1993, עלה מספר כלל כלי הרכב הנעים על כבישי ישראל פי 27. מספר כלי הרכב הפרטיים גדל בתקופה זאת פי 69.

גם ברמת המינוע בישראל (היחס בין מספר כלי הרכב לאוכלוסייה) חלה עלייה גדולה. בשנת 1959 נרשמה בארץ רמת מינוע של קרוב לעשר מכוניות לכל אלף תושבים.

בשנת 1993 זינקה כבר רמת המינוע לכ־184 מכוניות לכל אלף תושבים. עם זאת, נמצאת עדיין רמת המינוע בישראל בפיגור רב אחרי המדינות המפותחות (570 בארצות הברית, 500 בקנדה ו־466 בגרמניה).

הסכם עבודה ב"קיסריה פולימרים"

מאת אורי עמרן

הסכם עבודה בראשי תיבות נחתם בימים אלה בין הנהלת מפעל קיסריה פולימרים, ובין ועד העובדים ומועצת פועלי אור עקיבא.

במועצת הפועלים נמסר, כי תוקפו של ההסכם הוא לשנתיים, וכי על פיו יוענק לעובדים תשלום חודש 13 ושכרם החודשי יעלה בשבעה אחוזים בממוצע.

מזכירת מועצת הפועלים רחל אבגביע, ומזכיר האיגוד המקצועי, ציון יונה, בירכו על ההסכם החדש, שהוא תולדה של עבודה מאומצת של כל הצדדים.

אבגביע הביעה תקווה שבעקבות הסכמי העבודה החדשים שנחתמו במפעלים ותיקים ובחלק מן המפעלים החדשים באור עקיבא, ייחתמו הסכמים גם במפעלים שטרם נחתם בהם הסכם עבודה. לדבריה, לאחר חג הסוכות יחל מו"מ לחידוש הסכם העבודה במפעל המרצפות בקיבוץ שדות ים.

"ארה"ב הופכת ליעד הייצוא העיקרי של ישראל במקום השוק האירופי"

יו"ר מכון הייצוא: בנק ישראל פוגע ברווחיות הייצוא; דרוש פיחות של 6%־8%

מאת כתבנו הכלכלי

תפנית אסטרטגית מסתמנת במפת הייצוא הישראלי: מתחזק מעמדה של ארה"ב כשוק יעד עיקרי לייצוא, תוך ירידה במעמדו של האיחוד האירופי כשוק הייצוא המרכזי של ישראל. דברים אלה אמר אתמול מנכ"ל מכון הייצוא הישראלי אביר חייק, במסיבת עיתונאים שנערכה לרגל האסיפה השנתית ויום הייצוא שיתקיים היום.

"במכון הייצוא מעריכים גידול של כ־3.5 מיליארד דולר בייצוא לארה"ב ב־3 השנים הקרובות, דבר ההופך אותה לשוק היעד הראשוני בחשיבותו לייצוא הישראלי. זאת, לעומת ירידה בחלקה של אירופה המערבית, שם מוערך הגידול בייצוא ב־3 מיליארד דולר", אמר חייק.

חייק אמר עוד, כי הסכמי הסחר החופשי הצפויים להיחתם עם קנדה, הונגריה, פולין וצ'כיה, יביאו לתוספת ייצוא של כ־500 מיליון דולר במהלך השנתיים הראשונות ממועד כניסתם לתוקף. לדבריו, ההסכם עם האיחוד האירופי יביא לתוספת ייצוא של כ־800 מיליון דולר ב־5 השנים הקרובות, והסכם הסחר עם ירדן יאפשר ייצוא בהיקף של עשרות מיליוני דולרים.

יו"ר מכון הייצוא עודי נתנאל, מסר כי בשלוש השנים האחרונות נרשם גידול חד בהיקפי הייצוא בשיעור ממוצע של 12.4%, וסך ייצוא הסחורות מישראל בשנת '94 הגיע ל־16.9 מיליארד דולר.

הוא ציין, כי הגורמים העיקריים שאיפשרו את הגידול בייצוא הם התמורות הגיאופוליטיות והשינוי במעמדה של ישראל, שינוי הרכב של הייצוא, העובדה שחברות ישראליות אימצו תפיסה רב־לאומית בשיווק, וכניסה מאסיבית של אלפי יצרנים חדשים למעגל הייצוא.

נתנאל אמר, כי מכון הייצוא חושש משינוי מגמת הצמיחה בייצוא, על רקע "מדיניות שער החליפין השגויה של בנק ישראל ומשרד האוצר", כדבריו. "לא ייתכן שבמשך תקופה ארוכה נהיה עדים למדיניות הבולמת את האינפלציה על חשבון הקפאת שער החליפין ופגיעה ברווחיות הייצוא מחד, וגידול בגירעון המסחרי המאיים על המשך הצמיחה במשק, מאידך", אמר נתנאל. לדבריו, יש לבצע פיחות ריאלי בשיעור שבין 6% ל־8% ולאחר מכן לשמור על שער חליפין ריאלי במדיניות ארוכת טווח.

הוא הוסיף, כי המכון הציב לעצמו אתגר, להכפיל את הייצוא עד שנת 2,000. לדבריו, ניתן יהיה להשיג יעד זה אם יינקטו כמה צעדים, בהם הקמת קרן ערבויות לסיוע ברכישת מערכי שיווק בחו"ל, סיוע בהשתלבות חברות ישראליות בפרויקטים בינלאומיים, העמדת הייצוא בראש סדר העדיפויות הלאומי תוך הקצאת משאבים להקמת תעשיות מוטות ייצוא והגדלת ערך השיווק לייצוא.

אפרופו מקימה רשת מזון מהיר

מאת כתבנו הכלכלי

רשת מסעדות אפרופו משקיעה כ־5 מיליון שקל בהקמת רשת חדשה של בתי קפה שתיקרא "אפרופו אקספרס".

בסניפי אפרופו אקספרס יוגש תפריט מצומצם שיכלול מבחר סוגי קפה, סלטים, עוגות מקונדיטוריית הבית של אפרופו, ארוחות קלות, כריכים ועוד.

בשנה הקרובה יוקמו כ־5 סניפים על שטח של 50־150 מ"ר כל אחד. המסעדה הראשונה ברשת תיפתח בהרצליה בהשקעה של כמיליון שקל.

המשתנים ליום 18.9.95

המניה	שער בנקודות	שינוי בנק'	שינוי ב־%	שער יומי נמוך ב־%	שער יומי גבוה ב־%	שער מרץ	מחזור באלפי $ ת.כ.
אמיש	2494.0					2494.0	114.6
אגן	5107.0	+51.0	+1.0	100.00	101.00	5031.0	604.9
אודוון	2131.0	-22.0	-1.0	99.00	99.00	2153.0	14.7
אמיפ	7960.0	+23.0	+0.3	101.00	101.00	7940.0	114.5
אורדן 0.1	495.0	+14.0	+3.0	102.00	104.00	483.0	138.1
אורשה 1	546.0	-12.0	-2.2	101.00	102.50	524.0	161.9
אודיש	3825.0	+57.0	+1.5	101.00	102.50	3768.0	535.6
אידיבי אחזקות	1047.0	-3.0	-0.3	100.00	101.00	1042.0	375.6
אידיבי פיתוח	5235.0			100.00	100.25	5235.0	209.4
איטונג 1	974.0	+26.0	+2.8	101.00	103.00	957.0	315.1
אלביט 3	21761.0	+374.0	+1.8	100.50	102.75	21387.0	425.9
אלקו החזקות	12758.0	+311.0	+2.5	101.00	103.50	12447.0	337.9
אלקטרה צריכה	3877.0	+185.0	[illegible]	103.00	105.00	3766.0	273.1
אלרון 3	11466.9	+29.0	+0.3	100.00	101.50	11325.0	232.5
אסם	2244.0	+39.0	+1.8	100.75	103.00	2211.0	153.2
אמריקה אג"ח 4	106.5	+1.5	+1.3	101.50	101.50	105.5	36.6
אמריקה ישראל 1	365670.0	+10451.0	+3.0	101.75	103.00	356569.0	283.6
אמריקה ישראל 0.1	410586.0	+10987.0	+1.5	102.00	103.00	403593.0	588.3
אבשטיין חעש'	487.0	+6.0	+1.3	100.50	102.50	481.0	63.0
בזק 1	600.0	+18.0	-2.0	100.00	102.50	582.0	1590.1
בינלאומי 1	36543.0	+713.0	+2.0			35343.0	50.6
בינלאומי 5	36347.0	+183.0	+0.5	100.50	100.50	34840.0	185.6
בתום	2260.0	+39.0	+1.8	101.50	103.00	2249.0	58.8
בגן 1	2331.0	+40.0	+1.8	102.00	102.25	2329.0	91.2
גזית 1	477.0	-10.0	-2.0			477.0	37.0
גזית אג"ח 2	111.0			100.00	100.00	111.0	6.7
דמו 1	1024.0					1024.0	33.7
דיסקונט השקעות	19860.0	-146.0	+0.8	99.50	101.25	19712.9	749.9
דיסקונט משכ'	19810.0	-503.0	-2.5	97.50	97.50	19810.0	72.0
דלק 0.1	8800.0			100.00	100.25	8803.0	226.3
דנבאר 5	2550.0	-52.0	-2.0			2550.0	25.1
הכשרת הישוב	912.0	+37.0	+4.5	101.00	104.50	873.0	303.1
חברה לישראל 1	22548.0			101.00	101.00	22492.0	205.9
חברה לישראל 5	21077.0	+157.0	+0.8	101.00	101.60	20920.6	59.8
חגל 1	4.9	-0.2	-3.3			4.9	22.6
טבע 1	116979.0			97.75	100.00	116979.0	1355.9
טמפו 1	1238.0	+18.0	+1.5	101.63	102.25	1223.0	91.7
טפחות רגיל 1	171725.0	+1278.0	+0.8	100.75	101.00	170447.0	21.4
יואל 1	85.5	+2.0	+2.5	102.00	104.30	85.0	98.4
ים המלח 0.1	810.0	+2.0	+0.3	97.50	100.50	808.0	112.2
יצוא השק' 1	1329.0	-3.0	-0.2	101.00	101.00	1325.0	45.8
ישראמקו	2.4	-0.1	-2.2			2.4	36.4
כבלים 0.25	1894.0	-59.0	-3.0	97.50	97.75	1885.0	56.8
כור 1	28980.0	+707.0	+2.5	100.50	102.75	28556.0	725.2
כור אג"ח ר'	115.5	+1.5	+1.5	101.25	101.50	114.5	173.3
כור אופ' 2	6657.0	+146.0	+2.3	134.00	104.00	6511.0	36.8
כימיקלים לישראל	228.0	-1.0	-0.5	99.00	100.00	228.0	401.1
כיתן	774.0	-8.0	-1.0			774.0	157.0
כלכלית ירושלים	1118.0	+46.0	+4.5	102.00	104.30	1070.0	623.8
כלל אלקטרוניקה	38523.0	+1392.0	+3.8	101.50	104.00	37409.0	671.2
כלל ביטוח	1432.0	+36.0	+2.5	100.50	102.50	1453.0	400.9
כלל ישראל 10	7959.0	+137.0	+1.8	100.50	102.00	7822.0	205.9
כלל מחר 1	755.0	+4.0	+0.5	101.25	101.25	751.0	28.0
כלל תעשיות 1	1852.0	+36.0	+2.0	101.00	102.00	1834.0	555.6
כללי 1	8865.0	+66.0	+0.9	101.00	101.00	8799.0	16.6
לאומי	442.0	+4.0	+1.0	101.00	101.25	440.0	836.9
ליספיר	248.0	+2.0	+0.8	101.00	101.50	246.0	80.8
מאיר עזרא 1	1312.0	-17.0	-1.2	98.00	99.25	1319.0	105.8
מבטח שמיר 1	1478.0	-23.0	-1.5			1478.0	14.6
מבני תעשיה	390.0	+8.0	+2.0	102.00	103.75	387.0	202.2
מהדרין 1	7697.0	+57.0	+0.8	101.50	101.50	7640.0	66.7
מכתשים	1759.0	+22.0	+1.3	101.00	101.75	1737.0	446.6
מליבו 5	807.0	+8.0	+1.0	101.25	102.50	799.0	105.6
מגן 1	750.0	+6.0	+0.8	100.00	101.00	744.0	346.6
מפעלי פלדה	327.0	+6.0	+1.8	99.25	103.00	336.0	98.6
משוב מוטי 1	404.0	-4.0	-1.0	99.80	99.75	403.0	57.4
משכן 1	38990.0					38990.0	20.8
נייר חדרה	16424.0	+440.0	+2.6	102.50	103.00	16184.0	462.9
נכסים ובנין	19868.0	+53.0	+0.3	100.50	101.00	19818.0	86.1
נסיול	260.0	+6.0	+2.5	91.00	103.50	254.0	407.5
נפטא	446.0					446.0	6.6
נפטא ברקן אג"ח 5	113.5					113.5	37.3
סמנה 1	1610.0	+8.0	+0.5	101.75	102.00	1612.0	56.1
סקום	321.0	-4.0	-1.2	99.50	100.00	319.0	41.2
עלית 5	1290.0	+25.0	+2.0	101.25	102.25	1265.0	224.1
פויכטוונגר 5	6622.0	+49.0	+0.9	101.50	102.00	6573.0	75.6
פולגת 3	279.0	-1.0	-0.2	100.50	100.50	279.0	72.6
פועלים השק' 1	9032.0	+45.0	+0.5	101.30	101.25	8987.0	58.7
פועלים	527.0	+8.0	+1.5	100.50	101.50	519.0	608.0
פורמולה 1	1618.0	+28.0	+1.8	101.75	102.00	1610.0	60.9
פטרוכימיים	1765.0	-9.0	-0.5	100.00	100.00	1776.0	71.0
פיבי	44447.0	+549.0	+1.3	101.00	101.50	43898.0	311.8
פספורט	584.0	+13.0	+0.5	101.50	101.50	561.0	27.3
פקר פלדה 1	14757.0	+73.0	+0.5	102.00	102.00	14684.0	57.1
פריון 0.2	5680.0	-49.0	-0.5	101.00	101.00	5656.0	45.9
פריקלאס 1	2316.0	+12.0	+0.5	101.50	102.25	2304.0	117.4
ציונות	752.0	+20.0	+2.8	102.50	102.75	732.0	154.5
קמי אשראי	86.5		-0.2	102.00	100.00	96.5	30.3
קרדן השקעות 5	376.0	ה פ ס ק ת	מ ס ח ר				
קרור והספקה	1964.0	+48.0	+2.5	102.00	102.50	1940.0	216.9
רב בריח	1145.0	+3.0	+0.3	102.50	100.50	1133.0	60.0
רמנור 1	2952.0	-76.0	-2.5	96.00	97.00	2967.0	142.9
רשת הרבוע הכחול	1921.0	+51.0	+2.6	100.00	102.75	1870.0	383.6
שופרסל ב'	4565.0	+30.0	+0.5	101.00	101.50	4635.0	249.6
שלמון א 1	11142.0	+63.0	+0.6	101.00	101.50	11059.0	71.8
שקם	215.0	+8.0	+3.8	101.75	104.00	207.0	322.9
שקם ברקן אג"ח 4	139.0	-3.5	+2.8	102.75	103.00	136.5	79.4
תאת 10	1236.0	-16.0	-1.2	98.50	99.50	1233.0	368.0
תאת 5	341.0	-6.8	-2.2	97.00	98.50	340.0	70.1
תדיראן	1146.0	+6.0	+0.5	100.75	102.00	1143.0	89.9

ריכוז תוצאות המסחר במניות

שם הענף	עליה	ירידה	בלי שנוי	סה"כ	תמורה באלפי ש"ח	תמורה באלפי $	סה"כ ב־%
מניות תעשיה	327	301	429	1057	89364	29367	100
בנקים וחברות אחזקה	7	3	7	17	7113	2338	8
בנקים למשכנתאות	6	4	10	20	938	308	1
חברות וסוכנויות ביטוח	9	7	13	29	3072	1010	3.4
מסחר ושירותים	63	64	89	216	15780	5186	17.7
נדל"ן, בינוי, פיתוח וחקלאות	60	72	93	225	11436	3758	12.8
חברות תעשיה	126	98	150	374	37265	12246	41.7
חברות להשקעה ולאחזקות	53	45	57	155	12968	4261	14.5
חברות חיפושי נפט וגז	3	8	10	21	792	260	0.9
רשימה מקבילה	107	100	176	383	8197	2694	9.2
כר"מ	259	280	419	958	22583	7421	
מ.ר.צ + משתנים	68	21	10	99	66781	21946	
מ.ר.צ.	25	26	47	98	25127	8257	
משתנים	67	15	5	87	41654	13689	

המניות הבולטות במשתנים

הטובות		הגרועות	
אלקטרה צריכה	+5.0	חגל 1	−3.0
הכשרת הישוב	+4.5	כבלים 0.25	−3.0
כלכלית ירושלים	+4.5	דיסקונט משכ'	−2.5
כלל אלקטרוניקה	+3.8	רמנור 1	−2.5
שקם	+3.8	תאת 5	−2.2
אורדן 0.1	+3.0	ישראמקו	−2.2
אמריקה ישראל 1	+3.0	גזית 1	−2.0
נייר חדרה	+2.8	דנבאר 5	−2.0
איטונג 1	+2.8	מבטח שמיר 1	−1.5
רשת הרבוע הכחול	+2.8	סקום	−1.2

המניות הבולטות בכ.ר.מ.

הטובות		הגרועות	
איתי"ם	+12.5	מיטודי	−10.0
סולומון	+10.0	קטלנה 5	−9.7
אינטרקוסמא	+10.0	גמל	−9.7
אמרי	+9.5	ליורים	−9.2
בר	+9.3	אפק	−9.2
מור תעשיות	+9.3	חניי 1	−9.2
יעני"א 1	+9.0	דלק מערכות	−8.0
אבן	+9.0	רביטקס 1	−7.0
יעד 1	+8.0	גיבור סבי'	−7.0
חסין אש	+8.0	מרדן טכנולוגיות	−7.0

האופציות הבולטות

הטובות		הגרועות	
ספנות הסף' אופ 4	+98.0	אוליצקי אופ' 1	−62.5
חניי אופ' 1	+84.0	אודיסי אופ 1	−47.5
בן שמואל אופ 2	+50.0	עמינר אופ 1	−21.3
מגב טכנו' אופ'	+47.3	עצמון אופ'	−18.5
ביואר אופ 1	+30.0	כפרית אופ א	−15.0
פולגת אופ' 4	+25.0	אפליקום אופ 1	−14.8
אדשה אופ' 1	+21.3	שמיר אופ 1	−9.0
לאומי משכ אופ' 1	+16.8	לפידות אופ 1	−7.7
פרץ אופ 1	+13.0	לידר אופ ב'	−7.2
מאקפל אופ 2	+12.3	דובנת שורש אופ 3	−7.2

המניות בעלות המחזור הגבוה ביותר

המניה	מחזור באלפי $	המניה	מחזור באלפי $
בזק 1	1590.10	כלל תעשיות 1	555.59
טבע 1	1355.85	אוזרים 1	535.63
לאומי	836.85	נייר חדרה	462.87
פועלים	808.01	מכתשים	446.62
דיסקונט השקעות	749.89	אלביט 3	425.92
כור 1	725.21	נסיול	407.50
כלל אלקטרוניקה	671.21	כימיקלים לישראל	401.10
כלכלית ירושלים	623.78	כלל ביטוח	400.86
אגן	604.92	רשת הרבוע הכחול	383.56
אמריקה ישראל 0.1	588.29	אידיבי אחזקות	375.56

המסחר במדד המשתנים

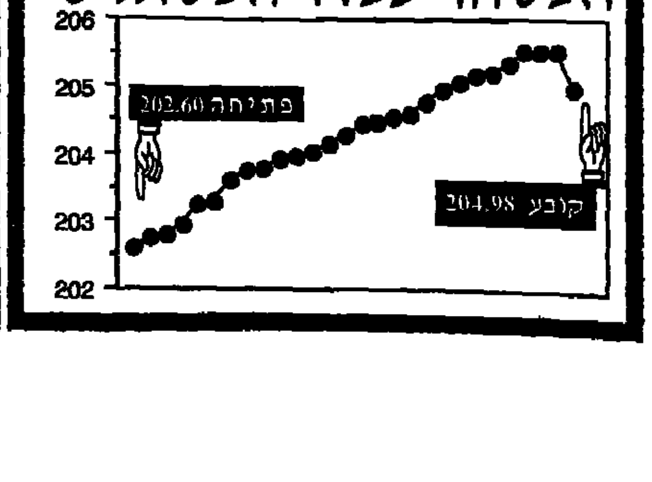

איגוד לשכות המסחר תוקף את מכון התקנים

"תקנים נתפרים באופן המונע ייבוא"

מאת אודי סוארי

"תקנים ישראלים נתפרים באופן שמונע ייבוא", כך אמר צבי עמית, מנכ"ל איגוד לשכות המסחר. עמית סבור שהמכון פועל וקובע תקינה מחייבת רק ליבואנים, כאשר רוב הייצוג בוועדות האחראיות לקריטריונים מאוכלסות על ידי נציגי התעשייה המקומית. מצב זה של נוכחות גבוהה של נציגי התעשייה מקומית, גורם, לדעת עמית, להתקנת תקנים נוחים ליצרנים המקומיים מול היבואנים.

"בניגוד למדיניות המוצהרת של הממשלה ובניגוד למצב בעולם המערבי, שבו התקינה מחייבת רק בטיחות, בריאות ואיכות הסביבה, הרי בישראל חלה תקינה מחייבת על נושאים שוליים כמו גודל אותיות, שאין להם כלום עם בטיחות ובריאות" אמר עמית.

לדברי עמית, פועל המכון ככלי לעיכוב הייבוא, גם משלוח יבוא מחייב בדיקה בעוד שבייצור המקומי לא קיימות כמעט בדיקות. "הדרישות הבלתי סבירות, עלות הבדיקות והמרשם הכרוך בהם, מונעים מהצרכן הישראלי לקבל את המוצרים הטובים באיכות סבירה, ובמקביל מאפשרים למערכת התקנים להגדיל את רווחיה", דברי עמית.

אלי הדר, מנכ"ל מכון התקנים, דוחה טענות אלה "בהכנת התקן אנחנו משתפים את כל הגורמים הנוגעים לנושא, כולל יבואנים, ולכן סביר להניח שכאשר התקן יוצא הוא מביא בחשבון את כל הבעיות".

הדר: "הטענה שהיצרנים שולטים בוועדות התקינה היא ישנה. לפני כשלוש שנים התקבלה החלטה, לפיה לשום סקטור במשק לא יהיה יצוג למעלה משליש בוועדות. אנחנו מכון התקנים היחידי בעולם שיצר אילוץ שכזה."

למעשה פועל מכון התקנים לצמצם את התלונות כנגדו. בהצעה שהגיש למשרד המסחר והתעשייה, הציג המכון תוכנית חדשה לאכיפת התקנים הרשמיים.

על פי ההצעה תבוטל הרשמת התקנים שאינם עונים על קריטריונים שנקבעו על ידי הממשלה: מוצרים שחלים עליהם תקנים רשמיים העוסקים בבטיחות ובבריאות יחויבו בתו תקן; חובת תו התקן תוטל על הייצור המקומי ועל הייבוא; מוצרים מיובאים, המסומנים בתו תקן לא ייבדקו בארץ; תו הבטיחות למוצרים המיובאים יינתן על סמך בדיקות ומבדקי איכות שיבצעו מעבדות בחו"ל, שאיתן יש למכון הסכמי הכרה הדדית.

סגנית שר התמ"ס, מאשה לובלסקי, אמרה "ברור שהמצב היום בלתי נסבל ועומד בסתירה מוחלטת להוויה הכלכלית בישראל. אי אפשר לקיים הוויה כלכלית המתבססת על כלכלת שוק, ומצד שני כאשר יבואן צריך לבוא למעבדה לבדיקת תקינה יש לו בסך הכל מקום אחד".

גם לסוגיית השפעת התעשיינים על התקינה התייחסה סגנית השר, "אין ספק שיש מיוריציה של התעשיינים במכון התקנים".

לסיכום אמרה כי במשרד התעשיה והמסחר יש כוונה להגיש בתקופה הקרובה הצעת חוק משותפת עם משרד האוצר, הנוגעת להפרטת מעבדות הבדיקה והתקינה.

למעשה פועל כבר היום צוות הקמה, בראשות נחום גרנות, לרשות הסמכת מעבדות ובדיקות תקינה. גוף זה אחראי גם היום על הסמכת מכוני בדיקת תקינה.

נחום גרנות, יו"ר הצוות: "לאחרונה הוסמכו ארבעה מכוני תקינה. 45 מעבדות נוספות פנו אלינו בבקשה לקבל הסמכה".

מחלבות גד מציגות שתי גבינות חדשות: מוצרלה בטעם טבעי ומוצרלה מעושנת בגליל.

ירידה ריאלית של 40% בעלות התיירות הישראלית בחו"ל

מאת חני פרנסוס

לישראלים, מראים נתונים, כדאי יותר לנסוע לחו"ל מאשר לנפוש בארץ. כך מתברר מעיון במחקר של המחלקה הכלכלית של בנק הפועלים, שפורסם אתמול.

"אין להסיק מן הנתונים על העלות (במונחים מוחלטים) של נופש בארץ ובחו"ל לארץ" – הזהירו עורכי המחקר – "אלא רק, שמחירו של נופש בחו"ל הוזל יחסית לנופש בארץ".

הממצא העיקרי כי מחירי התיירות הפנים (של ישראלים בארצם) נשמרו ריאלית – ואילו מחירי תיירות החוץ ירדו בשוק בכ-40%, שיעור המוגדר כ"משמעותי". החוקרים – בראשות הכלכלן פתחיה ברשביס – מציינים את הסיבה: הוזלתה של תיירות החוץ נובעת מן הירידה הריאלית במחירי כרטיסי הטיסה, ביטול מס הנסיעות והשוואה הריאלית, לאורך הזמן, של שער הדולר.

התוצאה משינויי המחירים היחסיים היא צמיחה גדולה בנטייה של תושבי ישראל לנפוש בחו"ל. בשנה האחרונה נקבע שיא חדש מבחינת חלקה של ההוצאה בחו"ל, מתוך התוצר המקומי הגולמי: 3.4% לעומת 3.1% ב-93' (וגם ב-1989), וכ-2.6% אחוזים בשנים 90-92'.

תחזית זו תואמת לא רק את ההוזלה הריאלית הניכרת, אלא גם את העלייה ברמת החיים. בעשירונים הגבוהים, התיירות בחו"ל מהווה פריט צריכה משמעותי יותר ויותר: 5.1% בעשירון העליון, 4% בעשירון התשיעי ו-3.1% בעשירון השמיני נוסעים לחו"ל בכל שנה, לעומת 1.6% בעשירון השישי, ו-1.2% בלבד בעשירונים החמישי והרביעי.

תחנת הכוח הפחמית הבאה של "חברת החשמל" תוקם באזור חיפה

מאת אודי שרון

תחנת הכוח הפחמית החדשה הבאה של חברת החשמל תוקם באזור מרחב חיפה – כך הבטיחו שר האנרגיה והתשתית גונן שגב, ומנכ"ל החברה רפי פלד.

זה היה בכנס חירום ובישיבת מזכירות מיוחדת של ההסתדרות במרחב חיפה, שהתקיימו שלשום ביוזמת יו"ר המרחב בועז ולך, ויו"ר ארגון עובדי החברה במרחב הצפון עמוס אגין. השר שגב הפתיע כאשר הציע שהתחנה החדשה תוקם באזור רפא"ל. הוא ביקש מפרנסי היישובים שבאיזור, בהם ראש העיר חיפה, לפעול לפישוט ההליכים הביורוקרטיים הכרוכים בהקמת התחנה.

בכנס החירום השתתפו, בין השאר, ראשי ערים ורשויות מקומיות במרחב חיפה. ולך הודיע כי בכינוס החירום זה ניתן את האות לפתיחה למערכה ציבורית שמטרתה להביא להקמת תחנת הכוח באזור חיפה.

חברי המזכירות קיבלו החלטה הקוראת לדירקטוריון חברת החשמל ולגורמים הנוגעים בדבר לפעול במשותף להקמת תחנת הכוח באזור. הם גם קראו לממשלת ישראל לתת יד למימוש הבטחת דירקטוריון החברה וראשי משרד האנרגיה מתחילת שנות ה-80, לפיה תוקם תחנה באזור חיפה.

מדובר בתחנה שתפיק חשמל בהספק של 1100 מגוואט. בניית התחנה והפעלתה ייצרו אלפי מקומות עבודה חדשים באזור מוכה אבטלה.

התקדמות בשיחות הסחר החופשי עם הונגריה, צ'כיה וסלובקיה

מאת כתבנו הכלכלי

בשבועיים האחרונים נערך בירושלים סבב שיחות נוסף עם ההונגרים, הצ'כים והסלובקים לכינון הסכם אזור סחר חופשי. בצד הישראלי ניהלה את השיחות גבריאלה כהן סגנית מנהל המינהל לסחר חוץ, והשתתפו בהם חיים ברשי סגן מנהל מינהל מוצרי צריכה בתמ"ס, אהוד גונר ממשרד החקלאות, ונציגי משרד החוץ, האוצר והנהלת המכס.

מטרת המו"מ להגיע להסכם אס"ח שיבטל אפליות הקיימות כעת נגד יצוא ישראלי למדינות אלו עקב מערכת הסכמי האסוציאציה שיש להן עם הקהילייה האירופית.

גבריאלה כהן מרוצה, שהדיונים היו עניניים ומפורטים, והושגו הבנות ברוב סעיפי ההסכמים.

לייצוא התעשייתי הישראלי הובטחו בדרך כלל אותם תנאי העדפה הניתנים למוצרי תעשייה המיובאים להונגריה, צ'כיה וסלובקיה ממדינות האיחוד האירופי. בהסכמים עם צ'כיה וסלובקיה אף סוכמו העדפות מיוחדות לרשימת מוצרי יצוא ישראלי, כגון תקשורת וציוד רפואי.

בייבוא לישראל סוכם על הורדת המכסים על מוצרי תעשייה עד לפטור ממכס במקביל לתוכנית הפתיחה. חלק ניכר מהסחר התעשייתי יגיע לפטור מלא ממכס כבר בינואר 97'.

הישג נוסף במו"מ הושג גם בנושא הרכישות הממשלתיות. סוכם, שהספקים הישראלים לא יופלו לעומת ספקים מהאיחוד האירופי. כן סוכם שבתחום החקלאות והמזון המעובד יינתנו הטבות מכס על רשימה סלקטיבית של מוצרים.

עם זאת, חלק זה של ההסכם עדיין לא נגמר, מכיוון שטרם הושגה הסכמה בארץ בין משרדי האוצר, החקלאות והתמ"ס לגבי שיעורי מכס שייקבעו בעקבות יישום הסכמי סיבוב אורוגוואי וביטול הגבלות הייבוא.

גבריאלה כהן מעריכה, שלפי קצב התקדמות הדיונים ההסכמים ייכנסו לתוקף בחודשים הראשונים של שנת 96'. הסחר של ישראל עם שלוש המדינות עדיין מצומצם, אולם קיים פוטנציאל גדול להרחבתו.

במינהל לסחר חוץ בתמ"ס נמסר, כי צופים התפתחות מואצת בכלכלת המדינות, הנמצאות בתהליך התאמה לכלכלת שוק. חברות מישראל כמו ממדינות אחרות, מגלות עניין בהשקעות ובעסקות משותפות במדינות אלה ובהגברת יחסי הסחר.

ההסכמים האמורים סוללים את הדרך להסכמים דומים עם מדינות נוספות במרכז אירופה, שאף הן קשורות בהסכמי אס"ח עם האיחוד האירופי. הסבב הבא של השיחות הצפוי להיות האחרון המסכם, ייערך בבודפשט ובפראג בתחילת נובמבר השנה.

מרכז טיפוח יזמות בחיפה יסייע למאות עסקים

מאת אודי שרון

מאות עסקים קטנים בתחום התיירות, הבידור והבילוי יזכו לסיוע מיוחד של מט"י (מרכז טיפוח יזמות) בחיפה, במסגרת תוכניות הפיתוח של המושבה הגרמנית בעיר.

במט"י חיפה שוקדים כיום על תוכנית מיוחדת שתעניק הדרכה, סיוע בקבלת אשראי, והכנת תוכניות עסקיות למאות בעלי העסקים הצפויים לפעול באזור המתפתח של מערב העיר התחתית, באזור "הגנים המדורגים" המלהיבים של העדה הבהאית בישראל.

העסקים יוקמו לאורכן של שדרות בן גוריון, מרציפי הנמל הפתוח ועד לכרמל. דוד שס מנכ"ל מט"י חיפה, צופה שפיתוח המושבה הגרמנית בחיפה ישנה את אופיו של האזור.

סקר שנערך באחרונה הראה שאחוז ההישרדות של עסקים שהקימה מט"י חיפה מגיע ל-78, לעומת 30% הצלחה של עסקים המוקמים באופן עצמאי.

תדיראן מערכות מידע מרחיבה את פעילות מרכז ההדרכה שלה

מאת כתבנו הכלכלי

חברת תדיראן מערכות מידע מרחיבה בימים אלה את פעילות מרכז ההדרכה להקניית מיומנויות שימוש במוצרי תוכנה בסביבת רשתות פי.סי. (משפחת מוצרי מיקרוסופט ועוד).

ההחלטה להרחיב את פעילות מרכז ההדרכה לכיוון לקוחות חיצוניים, נבעה מהנסיון שנצבר בתדיראן מערכות מידע במהלך העברת תוכניות הדרכה מתמשכות לעובדי קונצרן תדיראן.

בקורסים המועברים על ידי תדיראן מערכות מידע מושם דגש על לימוד מקיף ומעמיק של התוכנה, וכן על שימוש נכון, יעיל ופונקציונלי, להפקת המרב מהכלים שיעמדו לרשות הלומד.

מרכז ההדרכה מתמחה בתפירת תוכניות הדרכה ייעודיות ללקוח, ומפנה את פעילותו לכיוון ארגונים בינוניים וגדולים, המעוניינים להטמיע את סביבת המחשוב האישי בצורה חלקה.

סין וישראל ישתפו פעולה בפיתוח עסקים קטנים

מאת איילה זמרוני

סין וישראל בודקות אפשרות לשיתוף פעולה בתחום פיתוח עסקים קטנים. מגעים ראשוניים בעניין נערכו בין השרה WU-יי המופקדת על קשרי המסחר הבינלאומיים של סין, ובין ד"ר מינה וסטמן, יו"ר הוועדה לעידוד יזמות נשים ב"רשות לעסקים קטנים".

השתיים נפגשו בוועידת הנשים בבייג'ין, סין, והשרה הסינית הציעה להקים בסין מרכזים לעידוד היזמות להקמת עסקים קטנים. היא הדגישה את חשיבות שיתוף הפעולה בין המדינות בתחום זה.

ד"ר וסטמן נפגשה גם עם ראשי המשרד הסיני הממשלתי לשיתוף פעולה עסקי עם מדינות העולם, וכן עם סגנית נשיאת הארגון הסיני לקידום האשה בסין. אף הם ביקשו לבחון את האפשרויות לשיתוף פעולה עם "הרשות לעסקים קטנים" בישראל.

ד"ר יאיר רוכין מהאוניברסיטה העברית:

לא ברור אם מדיניות הממשלה מובילה להמשך היציבות במחירי הדיור

"ההיקף השנתי של התחלות הבנייה מתקרב לרמת הצרכים השוטפים של המשק ואנו קרובים לקראת מצב של איזון בין היצע וביקוש בתחום הדיור. עם זאת, עדיין מוקדם להעריך באיזו מידה מבשר הדבר על תקופה של התייצבות במחירים". כך אמר אתמול ד"ר יאיר רוכין מהאוניברסיטה העברית, בכנס עיון שקיים בתל אביב המרכז הישראלי לניהול (מי"ל) לדיון בהשפעת השינויים שחלו לאחרונה בשוק ההון על תפקוד הבנקים למשכנתאות.

רוכין ציין, כי אם אכן מגמת מדיניות הממשלה היא להביא לירידת מחירים, לא ברור מה תהיה תגובת הסקטור הפרטי, ובאיזו מידה הוא ערוך לכך.

לדברי רוכין, עליית מחירי הדיור בשנים האחרונות הביאה לכך שחלק מהאוכלוסייה התרחק מהעניין לרכוש דירה חדשה, וחלק אחר נוטה לגידול בסיכוני הבנקים למשכנתאות – לאור הגדלת המימון ודרך התפור שמהווה מרכיב גדול יותר בהכנסותיהם.

רוכין העריך כי בסיכום שנת 95' עדיין ישתקף גל ההתייקרות ומדד מחירי הדיור יעלה ב-3% מעבר לרמת מדד המחירים לצרכן. בשנת 96' כבר צפויה התקרבות בין המדד הכללי ומדד מחירי הדיור, לרמה דומה של 8.6% לערך.

בערב העיון של המי"ל הציג ד"ר רוכין תחזית ביקושים בענפי נדל"ן שלא למגורים, וקבע כי היקף הביקוש למבני תעשייה עד שנת 2000, יעמוד על קצב של 750-800 אלף מ"ר בשנה.

הוא ציין כי רמת התפוסה של מבני התעשייה בישראל עומדת על 90%, בעוד שבמדינות המערב היא עומדת על 80%. המשמעות היא, שבמסגרת המהלך שבו המשק הישראלי הולך ומתקרב למשק מערבי טיפוסי, יידרשו 1.5 מיליון מ"ר של מבני תעשייה כדי להגיע לתפוסה של 80%. בעקבות זאת צפויה, לדבריו, ירידת מחירים.

בהתייחסו למבני משרדים, ציין ד"ר רוכין כי הוא שומע על יוזמות בהיקפי אדיר של 2 מיליון מ"ר מבני משרדים, בעיקר באזור דרום תל אביב להרצליה, והוא סבור שחלקם לא יעברו את שלב התכנון. לדבריו, צפי הביקושים עד שנת 2000 למבני משרדים עומד על 130-170 אלף מ"ר לשנה. הצפי לביקושים לשטחי מסחר עומד על 150-200 אלף מ"ר בשנה עד שנת 2000, ואילו צפי הביקושים לשטחי אירוח ומלונאות עומד על 160-160 אלף מ"ר לשנה, ומתאים לצמיחה בענף.

ישראל שורץ, מנהל אגף האכלוס במשרד הבינוי והשיכון, אמר בכנס המי"ל כי ישראל היא בין המדינות המובילות בעולם בבעלות של אזרחים על דירותיהם. לדבריו, למעלה מ-72% מהאוכלוסייה הם בעלי הדירות בהן הם מתגוררים, ולמעלה מ-87% מעולי שנת 89' כבר מחזיקים בבעלות על דירה. לדבריו, קצב רכישת הדירות של העולים גדול מהצפי.

שורץ גם הציג נתוני סקר של משרד השיכון, לפיהם בקרב העשירון התחתון, 43% הם בעלי דירות.

שערי קרנות הנאמנות ליום 18.9.95

שם הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	יומי בנקודות (3)	יומי באחוזים (3)	באחוזים מתחילת החודש (4)	באחוזים מתחילת השנה (4)	חודשי ממוצע
מניות							
אוורגין מניות*	117.85	115.33	+0.65	+0.57	+0.17	+15.62	+1.70
אוצר מניות	83.79	82.29	+1.03	+1.27	+1.01	+10.77	+1.20
אחריות מניות	268.26	263.23	+2.20	+0.84	-1.07	-0.82	-0.10
אייל מניות הבורסה	109.55	109.10	+1.02	+0.94	-0.47	+9.37	+1.05
אילות שחקים	53.33	52.34	+0.30	+0.58	-0.38	+2.91	+0.33
אליקים מניות	892.88	871.55	+2.35	+0.27	-0.23	+12.72	+1.40
אמנה	228.03	226.62	+2.11	+0.94	+0.72	+7.62	+0.86
אנקור	644.88	640.46	+3.78	+0.59	-0.66	+5.84	+0.57
אפיקים מניות	218.03	214.98	+2.60	+1.32	+0.82	+5.43	+0.62
אפקיון 30	71.67	70.71	+1.00	+1.43	-0.70	+0.13	+0.01
אפקיון מניות	144.39	142.37	+1.63	+1.16	+0.22	-4.83	-0.57
ארז	257.83	254.85	+1.70	+0.67	-0.61	+8.29	+0.93
אש	636.34	623.79	+1.93	+0.31	-1.52	+6.61	+0.75
אתגר	121.52	120.77	+1.18	+0.99	+0.41	+12.50	+1.38
בטוחה מניות	3790.66	3739.47	+37.09	+1.00	+0.73	+8.04	+0.90
ברון	157.75	156.72	+0.96	+0.62	-0.59	+3.59	+0.41
דקלה שרב מניות	81.40	79.67	+0.52	+0.66	-0.21	+11.18	+1.24
הראל-לביא מניות הכ'	104.36	102.33	+0.77	+0.76	-0.52	+2.59	+0.30
זמיר	630.45	623.45	+3.97	+0.64	-1.03	+3.57	-0.41
יעל	62.35	62.11	+0.32	+0.52	-0.42	-10.56	-1.29
כוכב	128.45	127.59	+0.86	+0.68	-0.95	+4.23	+0.48
כללי מניות המדדים	127.77	126.05	+0.61	+0.49	-0.24	+22.67	+2.42
מגיד	218.48	214.23	-0.12	-0.05	-2.83	+6.58	+0.74
מיטב אנרגיה	46.00	45.56	+0.96	+2.15	-0.81	+0.75	+0.09
מיטב מניות	163.62	161.67	+0.74	+0.46	-0.77	+5.23	+0.59
מעגל	74.48	73.81	+0.48	+0.65	+0.26	+15.64	+1.70
מפתח	96.29	95.48	+0.26	+0.27	+0.03	+11.24	+1.25
מרכזית מניות והמדדים	58.72	58.19	+0.37	+0.64	+0.95	+0.02	–
נייל	777.35	766.74	+2.06	+0.27	-0.47	+4.36	+0.50
נרקיס	68.94	67.64	+1.08	+1.62	+0.07	+12.06	+1.33
סהר קונצרנים	50.27	49.93	+0.34	+0.69	-0.74	-3.40	-0.40
שוהם מניות	312.21	310.14	+1.66	+0.54	-0.82	+8.41	+0.94
סיגמה מניות הבורסה	108.84	107.18	+0.73	+0.69	-1.77	–	–
עמית מניות	65.74	65.46	+0.31	+0.48	-0.80	+2.39	+0.28
עדיף	106.10	105.50	+0.50	+0.48	-2.23	+5.01	+0.57
עמיר 52	135.79	134.23	+0.81	+0.61	-0.31	+8.98	+1.00
עמדה שיתופית	167.16	165.92	+1.18	+0.72	-1.43	-4.55	-0.54
עמדה שני	80.31	79.82	+0.56	+0.71	+0.36	+6.60	+0.75
פיא אורן	864.91	859.76	+6.95	+0.81	-0.79	+8.83	+0.99
פיא זנייק	54.85	53.85	+0.12	+0.22	-2.41	+2.16	+0.25
פיא יהלום	831.76	816.20	+4.46	+0.54	-1.72	+5.28	+0.60
פיא מכלול	563.13	552.97	+4.89	+0.89	-0.51	+10.19	+1.14
פיא ממוך	121.57	119.30	+1.09	+0.92	-1.45	-0.12	-0.01
פסגות מבט לשלום	92.08	90.37	+0.67	+0.75	+0.56	+9.90	+1.10
פסגה מניות	591.16	580.03	+1.98	+0.34	-0.40	+9.03	+1.01
פסגות על	69.75	68.44	+0.83	+1.23	+2.53	+15.22	+1.66
ציון משאבים מניות הכ'	125.12	124.23	+0.85	+0.69	-1.14	+11.98	+1.32
צמיחה מניות	475.75	472.75	+3.09	+0.66	-1.67	+9.33	+1.04
קפיטל מניות	76.21	75.17	+0.71	+0.95	+0.03	+5.96	+0.68
קרן זהב מניות	46.72	45.67	-0.07	-0.15	+0.29	-17.08	-2.15
רעם 98	115.64	110.89	+4.51	+1.19	-0.42	-4.04	-8.48
רדיק	699.25	694.90	+4.25	+0.62	-0.04	+10.21	+1.14
תשואה-קופה	114.19	111.52	-0.13	-0.12	-3.03	+11.52	+1.28
מניות לפי שיטת מסחר							
אגמיה	96.32	95.72	+0.13	+0.14	-3.09	-15.41	-1.93
אופק - ת	100.75	100.38	-0.02	-0.02	-3.80	-0.63	+0.07
אילנות מרץ	147.60	146.70	+0.44	+0.30	-0.64	+6.64	+0.75
אלביט אוריינט	116.41	113.65	+0.32	+0.28	-0.61	+13.25	+1.46
גל	82.70	81.55	+0.53	+0.65	-1.03	+9.92	+1.11
הבורסה	1987.35	1950.78	+17.49	+0.90	+0.09	+10.63	+1.18
דוכיפת שרם בי"ס	101.27	99.16	+0.26	+0.26	-1.46	+6.32	+0.93
זיק	340.96	332.91	+2.44	+0.74	-1.98	+3.45	+0.39
מיצב כייב*	98.41	97.55	+0.25	+0.26	-1.97	-2.21	-0.26
מרכזית משתנים	213.45	212.75	+1.26	+0.60	-0.03	-2.61	-0.31
מרץ	387.09	383.84	+3.66	+0.96	+1.53	+15.04	+1.64
פסגה כייב*	97.10	96.79	+0.12	+0.12	-2.97	-2.97	-0.35
עמדה כייב	1662.85	1644.07	+4.88	+0.30	-1.53	+3.55	+0.41
עמדה בישמים	1533.49	1515.67	+12.37	+0.82	+0.27	+13.04	+1.44
פיא בזלת	715.37	702.34	+7.19	+1.03	-0.13	+13.70	+1.50
פסגות לשיש	238.56	235.29	+2.53	+1.09	+0.84	+14.68	+1.61
ציון משאבים - כרים	98.41	97.74	-0.85	-0.86	-2.75	+7.49	+0.84
תור	316.83	313.28	+3.30	+1.06	+0.18	+8.88	+0.99
מניות ענפי							
אהרון חו"ל	75.93	74.28	–	–	+0.30	+1.98	+0.23
אחריות מל"ן	199.36	195.11	+0.59	+0.30	-3.49	-1.21	-0.14
אמירות מט גמי	117.87	115.40	-0.41	-0.35	-4.26	-28.63	-3.85
אילנות ביומיה	67.23	66.76	+0.15	+0.23	-0.99	+5.48	+0.62
אילנות תקשורת וה	68.06	66.78	+0.35	+0.53	+1.35	+18.15	+1.96
אוליסס תעשיות	276.22	269.59	+0.66	+0.25	-0.24	+12.41	+1.37
בריאות	61.84	60.95	+0.15	+0.25	-1.20	+9.43	+1.05
דקל	2292.36	2250.06	+16.62	+0.74	+0.44	+14.42	+1.58
הון פקין	69.93	69.51	+0.13	+0.19	-2.41	+1.61	+0.19
זינוק בתע טכנולוגי	82.50	80.97	-0.03	+0.04	-1.76	-3.38	-0.40
כימיקל פקין	87.68	87.16	+0.36	+0.38	-0.17	+13.82	+1.52
להב כלכלית	106.34	105.69	+0.36	+0.34	-1.88	-0.60	-0.07
להב שוקת	75.50	74.67	+0.58	+0.78	-0.74	+6.96	+8.79
להב תיירות	53.16	52.83	+0.22	+0.42	-2.49	-6.20	-0.74
מגמה	292.28	289.77	+1.09	+0.38	-2.29	+4.08	+0.47
מגור פיננסי	79.97	79.30	+0.12	+0.15	-0.90	+8.24	+0.93
מגד	1228.33	1217.41	+9.03	+0.75	+1.02	+12.36	+1.36
מעוז	93.77	92.52	+0.61	+0.66	-0.74	+5.35	+0.61
משאבי טבע	55.32	54.32	-0.20	-0.37	-0.69	-7.65	-0.92
עמית יצוא	68.11	67.28	+0.35	+0.52	+0.27	+10.24	+1.14
פיא 2000	68.10	66.85	+0.29	+0.44	+0.07	+17.28	+1.87
פסגות פוקוס	72.33	70.98	+0.46	+0.65	+1.02	+13.48	+1.48
צמיחה תעשיה	198.89	196.68	+1.22	+0.62	-1.27	+13.05	+1.44
מניות המעו"ף							
אילנות מעוף	146.92	146.19	+1.69	+1.17	+0.83	+17.24	+1.87
כללי-מעוף	175.36	174.69	+1.99	+1.15	+0.84	+20.48	+2.19
גד מעוף	150.17	149.23	+1.72	+1.17	+0.86	+17.12	+1.85
מילה מעו"ף	139.63	138.75	+1.53	+1.11	+0.70	+16.09	+1.75
מרכזית מעו"ף	148.36	147.99	+1.67	+1.14	+0.81	+21.91	+2.33
עמדה מעוף	155.36	154.77	+1.83	+1.20	+0.81	+17.88	+1.84
פיא מעוף	144.47	141.80	+1.65	+1.18	+0.60	+15.83	+1.72
גמישות							
אביגה	1615.84	1586.11	+13.11	+0.71	-0.79	+4.04	+0.46
אביר	159.92	158.90	+0.56	+0.35	-0.14	+4.33	+0.49
אוורגין גמישה	83.73	81.97	+0.31	+0.38	+0.84	-4.44	-0.53
אוצר גמישה	74.38	73.06	+0.71	+0.98	+1.30	+8.96	+1.00
אחריות גמישה	397.63	390.14	+2.05	+0.53	-0.73	-2.09	-0.25
אילנות 90	189.59	186.07	+1.04	+0.56	+0.06	+11.06	+1.23
אופק גמישה	114.71	112.69	+0.37	+0.51	+0.90	+16.43	+1.78
אליקים גמישה	565.31	551.63	+0.87	+0.16	-0.33	+10.96	+1.22
אסף	173.63	171.49	+0.53	+0.31	-0.57	+0.56	+0.07
אפיקים גמישה	142.84	140.92	+1.46	+1.05	+1.92	+10.38	+1.15
אפקיון גמישה*	107.42	106.86	+0.53	+0.50	+0.94	+7.13	+0.80
בורסן גמישה	70.48	70.13	+0.02	+0.03	+0.16	+4.25	+0.49
בזק גמישה	197.20	195.61	+0.19	+0.10	-0.65	+2.28	+0.26
בטוחה 30 גמיש	140.48	138.59	+0.44	+0.32	-0.89	+7.42	+0.84
בינה גמישה	2118.73	2089.72	+8.10	+0.39	+0.46	+5.03	+0.57
כללי-דינמי גמישה	132.97	130.12	+0.48	+0.37	+0.18	+19.56	+2.10
הבורסה שרב גמישה	133.80	130.95	+0.63	+0.48	+0.59	+13.57	+1.50
דקלה	561.72	558.22	+2.88	+0.52	-0.39	+4.59	+0.52
ילד אבנון גמישה	98.03	96.92	+0.27	+0.28	-1.54	+2.77	+0.32
יסודות	2475.74	2430.13	+2.30	+0.09	-1.97	+6.81	+0.77
יעד גמישה	83.72	82.83	+0.21	+0.25	-0.79	+13.82	+1.52
יתרים גמישה	104.34	104.30	+0.10	+0.10	-0.42	+4.30	+0.49
כללי גמישה	1012.01	993.28	+2.15	+0.22	-0.28	+9.70	+1.08
לפידות	438.30	433.00	+2.35	+0.55	-0.26	+11.78	+1.30
לפיד	1307.94	1283.72	+4.19	+0.33	-4.47	-0.44	-0.05
מגוון	1513.79	1501.00	+1.13	+0.08	+1.16	+8.49	+0.95
כח דיקלה	112.28	111.31	+0.42	+0.38	+0.41	+8.39	+0.94
מימד	2587.47	2564.97	+10.44	+0.41	+0.94	+11.58	+1.28
מיטב גמישה	1705.54	1690.00	+7.05	+0.42	-1.03	+6.91	+0.78
מירב	124.27	123.63	+0.27	+0.22	+0.83	+13.47	+1.48
מכמה	217.62	210.76	+0.69	+0.33	+0.93	+12.66	+1.40
שעוטים גמישה 50	108.59	108.29	+0.66	+0.61	-0.02	+6.25	+0.71
מגה	611.17	602.63	+1.26	+0.21	+0.85	+8.05	+0.90
נר	177.62	175.44	+0.17	+0.10	+0.36	-8.63	-1.04
תשואה גמישה	1975.62	1962.86	+9.23	+0.47	-0.23	+8.61	-0.96
פינצא גמישה	90.96	89.97	+0.39	+0.44	-0.98	+13.97	+1.53
פיד	169.92	167.58	+0.59	+0.35	-0.28	+18.06	+1.95
פלד	149.18	147.45	-0.76	-0.52	-0.30	+8.57	+0.96
פסגות גמישה*	102.95	102.58	+0.51	+0.50	-0.66	+2.84	+0.33
צמר פקין	166.91	165.81	+0.90	+0.55	+0.24	+9.14	+1.02
צמיחה	3106.57	3093.95	+19.55	+0.64	+0.03	+4.93	+0.56
פיא הלמה	167.64	166.72	+0.96	+0.58	+0.06	+8.50	+0.95

שם הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	יומי בנקודות (3)	יומי באחוזים (3)	באחוזים מתחילת החודש (4)	באחוזים מתחילת השנה (4)	חודשי ממוצע
פיא קלע	657.71	654.43	+3.31	+0.51	-0.17	+9.71	+1.06
פנתר	401.36	397.80	+2.04	+0.52	+0.25	+0.04	–
פסגות 100	230.48	228.43	+1.47	+0.65	+1.50	+15.30	+1.67
פסגות גמישה	453.22	444.81	+3.39	+0.77	-0.14	+13.58	+1.49
ציון משאבים גמישה	12260.14	12178.05	-9.29	-0.08	-1.52	+0.45	+0.05
צמיחה	2339.32	2306.90	+11.30	+0.49	-1.18	+7.26	+0.92
רסקו גמישה	159.45	157.28	+0.70	+0.45	+0.60	+12.36	+1.35
שקמי	137.25	136.40	+0.37	+0.27	-1.92	-0.33	-0.04
תדהר	2382.99	2370.88	+8.35	+0.35	+0.06	+8.77	+0.98
ני"ע ישראליים נסחרים בחו"ל							
אטלס ב.ק.ן.	115.54	113.66	–	–	+2.92	+28.36	+2.95
אילנות גלובוס	102.87	100.76	–	–	–	+31.97	+3.28
ישראל אמריקה	145.75	143.98	–	–	+4.80	+18.63	+2.01
להב דום	91.11	88.91	–	–	+3.40	+26.44	+2.77
מודיאל	137.33	135.74	–	–	+1.94	+19.54	+2.10
עמדה כסף	81.42	80.11	–	–	+1.87	+27.24	+2.84
פיא עולמית	90.25	89.35	–	–	+1.71	+28.36	+2.95
פריזמה	104.95	102.20	–	–	+8.85	+24.36	+2.57
ניירות ערך זרים							
אילן $	178.06	173.16	–	–	–	+14.95	+1.63
אלגיס אירופה	127.26	124.30	–	–	+0.64	-10.54	+1.18
אפיקים חו"ל	168.89	165.23	–	–	+0.90	+37.04	+3.73
בטוחה חו"ל	153.40	156.95	–	–	+1.47	+37.12	+3.74
יודל	190.54	188.00	–	–	+0.66	+3.92	+9.45
הרייל	232.51	216.85	–	–	–	+23.52	+2.19
בזל	326.32	310.07	–	–	+0.88	+6.70	+0.76
להב קוסמוס $	112.08	111.72	–	–	+0.98	+10.99	+1.22
מדיה $	147.34	145.41	–	–	+3.20	+18.91	+2.03
מסי"ח	193.18	190.41	–	–	-1.13	+15.12	+1.44
ספנות נדלין חו"ל	87.84	86.28	–	–	-1.27	+4.65	+0.51
פיא חול	349.61	347.03	–	–	+1.66	+13.64	+1.50
פיא קרנס $	143.68	141.65	–	–	+0.67	+6.14	+0.91
פיא פרייס $	105.32	103.92	–	–	+0.31	+9.44	-1.05
פסגות חו"ל	123.30	122.23	–	–	+3.84	+33.36	+3.39
קפיטל חו"ל	104.23	102.86	–	–	–	+8.92	+1.00
רזון קונטיננטל	158.17	155.14	–	–	+0.73	+10.99	+1.22
רשף	440.88	431.66	–	–	+1.45	+11.53	+1.28
תבל	994.41	980.88	–	–	+5.93	+11.46	+1.27
מט"ח							
אוצר דולרים*	107.04	105.07	–	–	+0.38	+5.33	+0.61
דולב	712.69	708.13	+1.03	+0.15	+0.70	+6.63	+0.75
חמית	462.93	460.01	+0.24	+0.05	+0.78	+4.94	+0.56
מגד	736.03	729.71	+1.39	+0.19	+0.66	+6.97	+0.79
מיטב מטח	225.88	223.91	+0.59	+0.26	+0.90	+5.03	+0.57
עוגן פקן	140.94	140.94	+0.20	+0.14	+0.66	+6.32	+0.77
פיא ענבר	127.14	124.79	+0.11	+0.09	-0.39	-4.17	-0.49
פסגות מטיח	401.31	398.80	+0.53	+0.16	+1.41	+7.76	+0.87
פסגות עלם	140.98	140.11	+0.97	+0.70	+2.83	+19.54	+1.13
צבר	247.56	245.92	+0.62	+0.25	+0.70	+8.81	+0.99
מעורבות							
ברק	1985.32	1973.33	+8.92	+0.45	-0.18	+8.13	+0.91
מעיין	1007.85	999.62	+1.09	+0.11	-0.12	-1.57	-0.18
עמדה כוללת	171.01	169.10	+0.57	+0.34	+0.34	+6.13	+0.71
פיא	5926.23	5817.69	+21.54	+0.37	-0.09	+7.38	+0.83
פסגות יציבה	425.15	422.61	+1.06	+0.25	-0.43	+5.91	+0.67
פסגות משולבת	467.35	458.88	+1.63	+0.35	+0.11	+10.58	+1.17
צמיחה	541.11	537.77	+1.91	+0.34	+0.50	+6.15	+0.64
תבריז פ.ק.ן	72.47	72.02	+0.21	+0.29	-0.75	+4.73	+0.54
מדד ומניות							
אורן	3103.17	3045.84	+8.31	+0.27	+0.99	+7.09	+0.80
ברוש	2433.88	2388.65	+9.26	+0.39	+0.14	+8.39	+0.94
תאנה	1124.82	1103.95	+3.73	+0.34	-1.18	+6.80	+0.77
אג"ח קונצרני							
אגס	337.97	331.81	+0.16	+0.05	+0.73	+7.81	+0.88
אחריות אג"ח	140.20	137.59	+0.57	+0.42	-0.25	-4.67	+0.53
אייל אגח חברות	104.48	104.12	-0.09	-0.09	-0.30	+4.38	+0.50
אמירים	94.53	93.74	–	–	-0.04	+3.75	+0.43
אוליסס חברות	213.31	209.30	+0.20	-0.10	+0.11	+5.30	+0.60
אפקיון אגח חבר	94.44	93.22	+0.45	+0.49	+0.16	-6.35	-0.76
המדה	873.37	863.53	+1.76	+0.20	+0.10	+3.59	+0.41
ולף אבלמן אג"ח סינתטי	103.57	103.00	-0.11	-0.11	-0.29	+3.26	+0.37
כללי אגח ח	155.59	154.34	+0.19	+0.12	-0.45	+9.27	+1.04
מיטב אגח חברות	107.24	106.32	+0.32	+0.30	-0.08	+6.59	+0.74
עמדה אג"ח להשקעה	100.51	99.63	+0.18	+0.18	-0.19	+7.92	+0.85
שרון	463.29	459.35	+0.26	+0.06	+0.80	+4.09	+0.47
תשואה אג"ח חברות	127.82	127.02	-0.03	-0.02	+0.34	+3.78	+0.43
עמדה שוהם	74.88	74.41	+0.19	+0.26	-0.13	-2.05	-0.24
פיא אור	823.54	808.50	+0.13	+0.02	-0.13	+6.35	+0.72
פיא תנופה	290.19	284.83	+0.47	+0.17	+0.75	+6.42	+0.73
קשת	326.89	323.20	+0.04	+0.01	+0.66	+4.69	+0.53
שלדג	175.48	175.48	-0.11	-0.06	+0.53	+1.55	+0.18
אג"ח							
אוורגין שקלה	107.72	107.06	+0.17	-0.16	+0.46	+4.70	+0.54
איתן	255.41	254.75	+1.12	+0.44	+0.55	+9.54	+1.06
אפיקים אג"ח	221.38	218.43	+0.79	+0.36	+1.91	+14.18	+1.55
אתגר	754.34	749.78	-0.27	-0.04	+0.35	+2.91	+0.33
בנוי	136.31	134.49	+0.10	+0.07	+0.07	+3.03	+0.35
בטוחה אג"ח	2279.51	2248.62	+3.12	+0.14	+0.12	+3.19	+0.37
כלל-דינמיק אג"ח	114.82	113.14	+0.04	+0.04	-1.08	+8.95	+0.95
נויא	492.78	486.04	+0.53	+0.11	+0.49	+6.64	+0.75
הילה	406.04	406.04	+0.13	+0.03	+0.95	+7.67	+0.86
הראל לביא	170.34	167.88	+0.37	+0.22	+0.98	+2.69	+0.31
חלמיש	222.14	219.68	+0.32	+0.15	-0.48	-7.21	-0.97
יעד	202.64	200.86	+0.15	+0.07	+0.55	+6.91	+0.78
סימורן אג"ח	121.94	119.75	+0.34	+0.28	-0.11	+3.03	+0.35
עמיל אג"ח	98.70	97.88	+0.15	+0.15	+0.94	+4.64	+0.53
פיא אופיר	443.92	441.36	+0.39	+0.09	+0.93	+7.13	+0.80
פיא יונה	176.22	173.01	+0.40	+0.23	+0.90	+5.64	+0.64
פיא שמיר	1067.11	1047.67	-1.27	+0.12	+0.84	+1.08	+0.13
פיל	215.06	212.97	+0.74	+0.35	-0.88	+3.61	+0.30
צורה	262.91	261.61	+0.47	+0.18	-0.63	+0.64	+0.07
ציון משאבים אגח מקום	1476.03	1464.54	+4.64	+0.32	-0.27	+1.99	+0.46
קפיטל אג"ח	111.24	110.39	+0.15	+0.14	+0.42	+10.90	+1.21
שחר	176.05	172.83	+0.01	+0.01	+0.98	+7.51	+0.85
שקולה	117.65	116.91	+0.10	+0.09	+0.41	+10.46	+1.16
תשואה-חן	112.65	111.77	-0.04	-0.04	+1.54	–	–
מדד ומט"ח							
אהוד	159.02	156.12	+0.08	+0.05	+0.69	+0.76	+0.09
אלון	1604.79	1573.55	+1.39	+0.09	+0.98	+4.17	+0.48
אשל	571.33	560.75	+0.74	+0.17	-0.91	+7.58	+0.85
גורן	540.61	537.09	+2.00	+0.37	-0.41	+8.77	+0.98
הבורסה שרם אג"ח	119.12	117.19	+0.33	+0.28	-0.68	+7.69	+0.87
מבחר	427.04	423.57	+0.31	+0.07	+0.96	+7.32	+0.82
מיסד	335.15	332.37	+0.17	+0.05	+1.03	+7.44	+0.94
פלורים	120.45	119.01	+1.01	+0.45	+0.45	+10.69	+1.19
עדנים	148.64	145.92	+0.23	+0.16	+1.02	-1.72	-0.20
פיא גביש	5026.57	4934.38	-10.90	-0.22	+0.33	+6.74	+0.76
פיא סגולה	255.53	250.90	+0.34	+0.14	-0.20	-0.12	-0.01
פסגות כל חודש	103.03	101.20	+0.07	+0.07	-0.16	+0.01	–
שקד	246.12	241.64	+0.20	+0.08	+1.15	-1.76	-0.21
75% אג"ח מדינה							
אגן	864.81	648.99	+0.97	+0.11	+0.88	-6.72	+0.58
אוצר אג"ח מדינה	117.74	115.57	+0.12	+0.10	+0.98	+7.56	+0.88
אחריות אג' מד'	323.98	319.74	+0.65	+0.20	+0.22	+6.24	+0.77
אלמוג	306.38	304.40	+0.10	+0.03	+1.02	+5.38	+0.61
אוליסס אג"ח	312.28	307.99	-0.13	-0.04	+0.61	+6.28	+0.69
אפקיון אג"ח	146.73	144.97	+0.43	+0.30	+0.71	+2.32	+0.27
בטוחה אג"ח מדינה	1800.60	1775.87	-2.55	+0.14	+1.03	+6.68	+0.75
גבע	317.34	313.00	-0.08	-0.03	+0.72	+5.52	+0.63
רוכס	183.55	181.51	+0.05	-0.03	-0.93	+7.56	+0.85
הון אג"ח מדינה	100.88	99.43	–	–	+0.71	-10.42	-1.27
זוהר	379.80	374.68	+0.01	–	+0.59	-7.59	+0.85
זית	464.72	456.36	+0.37	+0.08	+0.84	+6.74	+0.76
י.ל.ר. אג"ח מדינה	111.31	109.41	+0.12	+0.11	+0.69	+6.70	+0.73
יבול	557.79	554.25	+0.95	+0.17	+1.01	+8.01	-0.90
ידידה	445.26	440.27	-0.12	+0.03	-1.20	+6.77	-0.98
כללי אג"ח מדינה	372.67	366.15	+0.12	-0.03	+0.85	+9.14	+1.01
כללי דותן	928.54	912.36	+0.89	-0.10	+0.54	+15.09	+1.65
לשם	1144.08	1131.25	+0.83	+0.37	+0.31	+6.86	+0.77
מבטח	1296.72	1286.07	+0.50	+0.04	-1.21	+7.12	+0.80
מיטב אג"ח	3715.71	3683.37	+5.37	+0.14	+0.66	+6.91	+0.77
מרום	4618.93	4580.61	+4.67	-0.12	+0.97	+6.96	+0.78
מרכזית אג"ח מדינה	105.46	104.72	-0.44	-0.42	+1.53	+9.20	+1.03
תשואה אג"ח מדינה	1035.47	1029.11	+1.62	+0.16	-0.61	+8.14	+0.91
סיגמא אג"ח מדינה*	109.65	108.23	-0.17	+0.16	+0.64	+8.51	+0.95
סלע	1060.29	1051.14	-1.76	-0.17	+0.28	-5.08	+0.69
סנונית	500.29	497.28	+0.80	+0.16	-1.10	+8.34	+0.94
ספנות אג"ח מדינה	113.28	112.83	+0.18	+0.16	+0.71	+6.44	+0.73
עמדה אג"ח מדינה	908.57	900.80	+0.19	+0.02	-0.72	-4.09	+0.47
עפרוני	419.44	417.87	-0.39	-0.14	+1.08	-0.69	+0.08
פיא צמיד	3518.97	3454.27	+6.10	+0.18	-0.99	+6.63	+0.75
פיא שפע	198.96	197.25	+0.30	+0.15	+3.77	+7.97	+0.50
פיא מרקש	145.27	142.61	+0.05	+0.04	–	-3.26	-0.38
פסגות מדד	417.05	409.43	+0.45	+0.11	+1.09	+8.54	+0.96
פסגות מלכ"ר	339.68	336.82	-0.02	-0.01	+0.93	+5.48	+0.62
פסגה האוצרים	405.62	398.42	+3.35	-0.09	+0.79	+5.32	+0.43
צמיחה אג מד'	1528.98	1509.87	+12.15	+0.81	+1.09	-7.01	+0.79
שבים	532.48	530.40	-0.94	+0.18	+1.35	+8.59	+0.96
שחף	149.18	148.28	+0.25	-0.17	+0.82	+7.64	+0.86
תפוז	816.92	801.85	+0.98	+0.12	+1.05	+6.15	+0.70
תפוח	543.31	540.13	+0.02	–	+0.85	+6.67	+0.75
שיקלית							
אילנות ריבון	391.84	391.84	+0.35	+0.09	+0.36	+11.08	+1.23
אוליסס כספים	110.43	110.16	-0.12	-0.11	+0.35	+10.15	-1.13
אפקיון כספים*	101.51	101.51	+0.07	-0.07	+0.54	+1.76	+0.20
בטוחה כספים*	–	99.75	–	–	–	–	–
חץ	415.94	415.94	+0.36	+0.09	+0.44	+10.45	+1.16
כללי נזילה	122.06	122.06	-0.12	-0.10	-0.16	+12.45	+1.37
להב יסוד	128.75	128.40	+0.16	+0.12	+0.43	+11.03	+1.22
משכורת פלוס*	100.82	100.79	+0.08	-0.08	+0.49	+1.04	+0.12
פיקדון ריבית*	102.47	102.47	+0.05	-0.05	+0.60	+2.73	+0.31
פיא חליפה	368.28	368.28	+0.38	+0.10	-0.40	+10.56	+1.17

שוקי הון בעולם / ביל כספי

הדולר סבל ממימושי רווחים

הדולר נחלש אתמול מול רוב המטבעות החשובים הגוד כלפי מטה גם את המטבע הבריטי.

הירידה בשער הדולר מוסברת במגמה של מימוש רווחים, שכן ערכו עלה מאוד בתקופה האחרונה, בעיקר מול היין היפאני. גם אתמול עלה שערו של הדולר במזרח הרחוק והוא נסחר מעל לרמת ה־104 יין (בחודש אפריל נסחר הדולר בשער של 79.9 יין). במערב אירופה ובצפון אמריקה, לעומת זאת, נחלש הדולר.

יש האומרים שהיחלשות הדולר מול היין משקפת את העלייה בערך היין, שכן השווקים ממתינים לפרסום הצעדים הכלכליים החדשים של הממשלה היפאנית, צעדים שאמורים להמריץ את הפעילות הכלכלית במשק היפאני. עם השוק יראה בתנתים אלו צעדים שעשויים לחזק את כלכלת ארה"ב, לא מן הנמנע שיופיעו ביקושים ליין, בין השאר על חשבון הדולר.

אתמול נסחר הדולר תמורת 1.4861 מרק, 1.2105 פרנק שווייצרי ו־103.56 יין. הליש"ט ירדה ל־1.5437 דולר.

קודם לכן בלונדון נחלשה הליש"ט מול רוב המטבעות החשובים, הפרנק השווייצרי עלה מול רוב המטבעות האירופיים עקב ביקושים של משקיעים גרמנים, שחיפשו מחסה תחת המטבע השווייצרי (בגרמניה שוררת הערכה במדינה עשויים להמשיך לרדת).

בשוקי ניירות הערך היו במהלך המסחר היצעים כבדים ברוב הבורסות, כנראה במסגרת מימוש רווחים, בעקבות עליות השערים החדות שהיו בימים האחרונים.

בטוקיו ירד הניקיי לרמה של 18,319.10 נקודות – ירידה של 439.70 נקודות, ואילו בהונג קונג ירד מדד האנג סאנג ל־9,770.05 נקודות. ירידות שערים היו גם ברוב הבורסות במערב אירופה, להוציא את גרמניה, שם הופיעו ביקושים עקב ההערכות על ירידת הריבית.

גם בניו יורק נרשמו היצעים. מדד הדאו ג'ונס ירד ל־4,763.79 נקודות – ירידה תוך יומית של 33.78 נקודות. היצעים היו גם בשוק אגרות החוב הדולריות, ומחיר האג"ח ארוך הטווח של ממשלת ארה"ב ירד לרמה של 113.938 נקודות – ירידה של 0.59375 נקודות.

בקרב הישראליות הנסחרות בניו יורק נרשמו היצעים גדולים, המדד שלהן ירד לרמה של 164.23 נקודות.

שגב: "פרויקט הגז הטבעי יהווה מנוף להשקעות זרות בישראל"

מאת כתבנו הכלכלי

"קצב התפתחותו של משק האנרגיה בישראל מחייב את המדינה לשאוף להכניס את הגז הטבעי כמרכיב מרכזי במשק האנרגיה בתוך העשור הקרוב", כך אמר שר האנרגיה והתשתית, גונן שגב, בכנס בנושא הגז הטבעי שהתקיים בתל אביב.

שגב: "הצורך בביצוע פרויקט הכנסת הגז הטבעי למערכת בלו"ז קשיח, היותו מרכיב חשוב במשק הישראלי, העיסוק בחומרים מסוכנים והגדרת הפרויקט כמתופעל, מחייבים את מעורבות ממשלתית שתתבטא בהקמת מעטפת ארגונית, קביעת נהלים, חוקים, תקנות ותקני בטיחות, פיקוח על ביצוע והקמה, פיקוח על מחירים ואספקת פרוזדורי קרקע לביצוע הפרויקט".

עוד הוסיף השר ד"ר שגב: "פרויקט הגז הטבעי יהווה מנוף אדיר להשקעות הון זר בישראל שישפיעו על המשק הישראלי בכלל ומשק האנרגיה בפרט. לכשיקום הפרויקט יהיה זה חיבור אמיתי בין מצרים לישראל ויעודד שיתוף פעולה בין ישראל וירדן ובין ישראל והאוטונומיה הפלסטינית בעזה".

עלייה של 20% בהיקף הרכש וההזמנות של משרד הבטחון

מאת כתבנו הכלכלי

ברבע הראשון של '95 היתה עלייה של 20% בהיקפי הרכש ובכמות ההזמנות שנעשו על ידי מינהל הרכישה והייצור (מנה"ר)במשרד הבטחון.

היקף פעילותו של מנה"ר גדלה משנה לשנה ללא תוספת כוח אדם. בכמות המכרזים היתה עלייה: למעלה מ־10,000 מכרזים בשנת '94 לעומת כ־6,000 מכרזים בשנת '93.

חטיבת השינוע במנה"ר הובילה השנה 80 אלף משלוחים מארה"ב ו־65 אלף משלוחים מאירופה. היקף הפעילות הלוגיסטית בשנה בתחום השינוע הוא כ־500 מיליון שקל. מנה"ר מספק שירותי שינוע לכל מערכת הבטחון ולכל משרדי הממשלה.

בשנת '94 טיפלו עובדי מנה"ר ב־17.5 אלף הזמנות לעומת 14.2 אלף הזמנות בשנת '93. בכל שנה רוכש מנה"ר מזון בכ־500 מיליון שקל. גם הדלק עבור מערכת הבטחון מהווה סעיף נכבד בהוצאות: כ־180 מיליון דולר בשנה.

אפרת שר, מנהלת המחלקה לעיצוב תעשייתי בבצלאל מציגה את עבודתה – עגלת איסוף אשפה מסגנונת מפלסטיק, קרטון ומתכת. העבודה זכתה למילגה של 3,000 שקל מטעם ירושלים של התאחדות התעשיינים בראשותו של שייקה אלמוביה.

לאחר שביתה שארכה כחודשיים

הסתיים סכסוך העבודה הממושך במוזיאון תל־אביב

מאת חגי פורשנר

סכסוך העבודה הממושך במוזיאון תל־אביב הסתיים בתחילת השבוע, לאחר שביתה בת כחודשיים, הגיעו הצדדים להסכם.

ההסכם מאמץ את הסכמי המסגרת במגזר הציבורי, גם לגבי העובדים בדרוג המקצועי וגם לגבי העובדים בדירוג האקדמאי.

כל האקדמאים יקבלו את הסכומים שמגיעים להם בעבור החודשים ינואר–אוקטובר 1994; כל העובדים יקבלו העלאה בדרגה לתקופת ההסכם.

החוב של ההנהלה כלפי האקדמאים ישולם ב־3 תשלומים, במשכורות של החודשים ספטמבר, אוקטובר ונובמבר '96.

החוב כלפי כל העובדים בגין הקידום בדרגה, ישולם ב־4 תשלומים: שלושה מהם ב־1996, והרביעי במשכורת ינואר 1997.

ההנהלה התחייבה כי בכל שנה (עלפי שנות ההסכם), שליש מן העובדים יקודם בדרגה. הוועד הוא אשר יגיש את הרשימות של האנשים אשר יש לקדם.

עוד הוסכם, כי "תוכנית הבראה" שההנהלה מגבשת, תיעשה בתיאום מראש עם ועד העובדים; אנשי הוועד הבהירו כי הם אינם מתחייבים לקבל אותה מראש.

החתומים על ההסכם: מנכ"ל המוזיאון והאוצר הראשי בן פרופ' מרדכי עומר; ממלא מקום מזכיר הסתד' הפקידים בתל־אביב עמיר שפטל; מזכיר מחוז המרכז בהסתד' המח"ר אבי גולן – ובציגי ועד העובדים.

מנכ"ל "דיזנהויז": יש לקדם את תוכנית "נתב"ג 2000"

מאת אבשלום קחה

מנכ"ל סוכנות התיירות דיזנהויז אבי פרידמן, צופה כי ב־10.5 (יום אחרי יום כיפור) יפקדו את נמל התעופה בן־גוריון כ־50 אלף נוסעים, ובכך יישבר השיא של לפני שבועיים לערך, בו עברו את השדה יותר מ־42 אלף יוצאים ונכנסים. לדברי פרידמן, אם לא תקודם תוכנית הרחבת הנמל הנוכחי, תוכנית המכונה נתב"ג 2000, עלולה ישראל להפסיד מאות אלפי תיירים לארצות אחרות באגן הים התיכון.

במסיבת עיתונאים בתל־אביב הציג פרידמן נתונים על ממדי הגידול במספר היוצאים את הארץ ואף במספר הנכנסים. לדבריו, בשמונת החודשים הראשונים של השנה יצאו לחו"ל כמיליון ו־180 אלף ישראלים לעומת כמיליון ישראלים בתקופה המקבילה אשתקד ובכך נרשם גידול של כ־18 אחוז.

הצפי הוא, שעד סוף השנה יצאו את הארץ כמיליון ו־750 אלף ישראלים, לעומת כמיליון 450 אלף ישראלים שיצאו את הארץ במהלך שנת '94 ובכך יירשם גידול של כ־20 אחוז.

בתיירות הנכנסת לישראל, למרות המצב הבטחוני הידוע, חל גידול של כ־20 אחוז בשבעת החודשים הראשונים של שנת '95 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. התחזית של פרידמן היא, שעד סוף השנה הנוכחית תירשם עלייה של כ־11 אחוז ויירשם שיא חדש של שניים ורבע מיליון תיירים.

שביתת רעב "סודית" במפעל לייצור מטוסים בקריית שמונה

מאת נוגה קונן

שביתת רעב של עובדים ומנהלים ממפעל ישראאיאישן פרצה ביום חמישי שעבר "על מנת לזרז את משרדי הממשלה לממש את חוק עידוד השקעות הון". אך על קיומה, משום מה, לא נמסר לתקשורת.

למרות מאמצים לגלות את מניעיה, אין הסבר ברור לשביתה המתחרתית וגם על מגנון ביצועה מרחף סימן שאלה. אולי מדובר בחידוש בתחום המאבק נגד הביורוקרטיה הממשלתית המעכבת תהליכים.

המוזר הוא, שאירוע כה קיצוני כמו "שביתת רעב", שנשקה העיקרי הוא הפרסום, נשמר בסוד, וזאת דווקא במפעל שידוע להיות מאוד מתוקשר כשהחל לייצר מטוס מנהלים קטן. לא מזמן הוא התפרסם בזכות שני אירועים: נחיתת אונס לאחר שמנוע האב טיפוס דמם לפתע וטיסה לרבת עמון לבדיקה אצל המלך חוסיין.

לדברי עובדים במפעל, "משרדי הממשלה יודעים שאנו שובתים, אבל נאמר לנו כי אם הדבר יימסר לתקשורת, לא נקבל אגורה אחת של כספי סיוע". הסבר מפותל יותר מוסר מנכ"ל המפעל סטפאן ג'ופה. בראשית דבריו הוא לא אישר וגם לא הכחיש ששביתת רעב אכן התקיימה, "אך ממשיכים לעבוד בהרמוניה מלאה".

אחר כך אמר: "הגענו למצב שבו היה צורך לתאם עמדות של משרדים שונים עם המפעל שלנו, וההחלט לעשות זאת באופן מרוכז. המפעל שלנו מילא את כל התחייבויותיו הכספיות, עמד בלוח הזמנים של הפיתוח ולמשרד התמ"ס ומשרדי ממשלה אחרים אין טענה כלשהי נגדנו. אך למרות שאנו עובדים יום ולילה, קיים קושי לממש את חוק השקעות הון. ביורוקרטיה מעשבת מפריעה לעבודה ויש קשיים בהזרמת כספים".

ג'ופה מדגיש, שאין סכסוך בין ההנהלה והעובדים אלא קשיים עם משרדי הממשלה. "אינני אומר שלא היתה שביתת רעב של עובדים. לשאלה הזאת אינני מגיב. מצד שני, אני לא רוצה להיכנס בהם (במשרדי הממשלה נ.ק)".

כדי להוסיף לעמימות הצהרותיו, ג'ופה מציין כי "אין סכנה של סגירת המפעל, אבל אין לנו כוונה לעבוד בתנאים לא תנאים". לבסוף הוא מבקש לומר ש"אין פקיד ואין משרד שנקט נגדנו פעולה כלשהי. זאת לא הבעיה. אין טענה כלפי אף אחד מהמשרדים לגבי איחור או אי השקעה. זמן התגובה של אותם משרדים, ודרכי הפעולה שלהם, דורשים תיקון ושיפור".

במפעל 56 עובדים: 20 מהנדסים, 20 טכנאים בכירים, 10 אנשי מנהלה ועוד 6 אנשי שיווק בחו"ל המפתחים מטוס מנהלים קטן, האס כי 50, שעלותו לקונה כמיליון דולר. לפי מומחי תעופה, מטוס בסדר גודל כזה יכול לעלות כ־6 מיליון דולר, כך שבמחיר כזה יש למטוס מקריית שמונה סיכוי להיקלט בשוק לטיסות לטווחים קצרים.

משה דברת מנהל מרכז ההשקעות, מסר בתגובה שיוודע־לא־ידוע לו על שביתת הרעב במפעל המטוסים "ישראאיאישן". "מדובר בפרויקט לא רגיל מבחינת מרכז ההשקעות. לאחר שב־1992 אושר הפרויקט, הם עדיין נמצאים בשלב הפיתוח.

אני לא מכיר פרויקט כזה במרכז ההשקעות: הוא ייחודי מכל הבחינות ובשל כך גם דורש טיפול לא שגרתי. כל מפעל אחר שמקבל אישור משקיע, מתחיל לייצר ולמכור.

אצלם – לא. המפעל לא נכשל בפיתוח, היו לו טיסות ניסוי מוצלחות למרות נחיתת האונס. אבל עדיין אין לו הכנסות. זה דורש מאמצי מימון כבדים מצד היזמים. גם מצידנו נדרש אורך רוח ועוד השקעות. המפעל הזה דורש טיפול לא סטנדרטי. אנחנו מנסים לתת לו את המיטב, אבל לא הכול הולך חלק".

האופטימיים במכסיקו מתחילים לראות את האור בקצה המנהרה

מאת יהודה צור

חלפו הזמנים שבהם שהה שר האוצר של מכסיקו גילרמו אורטיז, זמן ממושך יותר בוושינגטון ובניו־יורק מאשר בבירת מכסיקו. המשבר הפיננסי במכסיקו שהחל בסוף השנה שעברה, נבלם בינתיים, בזכות העזרה של הקהילה הפיננסית הבינלאומית, בעיקר זו של ארה"ב.

חובות החוץ של מכסיקו מגיעים היום לכ־140 מיליארד דולר. עד כה הובטחו לממשלת מכסיקו 50 מיליארד דולר הלוואות חרום, והדבר גרם להתאוששות מהירה של הבורסה המקומית עם עליות של 5%. המטבע המקומי – הפזו שפוחת ב־120%, הולך ומתייצב סביב 6 פזו לדולר.

למרות הניסיון של הרוב הרפובליקני בבית הנבחרים של ארה"ב, לדחות את העברתם של שבעה וחצי מיליארד דולר שהובטחו למכסיקו ע"י הנשיא קלינטון, מאמינה ממשלת מכסיקו בראשות ארנסטו סאדיילו, שהיא תקבל את הכסף עד סוף השנה. מדובר בסכום שאושר במסגרת סיוע חרום של 20 מיליארד דולר, שהבטיח קלינטון לפני כמה חודשים, והביא לעצירת ההידרדרות של המטבע המכסיקני.

המבחן שיוכיח אם אכן יוצאת מכסיקו מהמשבר הפיננסי, יהיה אם תצליח לשלם כשבעה מיליארד דולר באגרות חוב ממשלתיות, שמועד פרעונן חל בימים אלה. לבנק המרכזי של מכסיקו רזרבות המתקרבות ל־18 מיליארד דולר. אלה מאפשרים לה לעמוד בהתחייבויות לתשלום חובותיה הפנימיים, ואף להתחיל תשלום חובות לנושים מחו"ל. כך לפחות סבורים המומחים הפיננסיים במכסיקו.

עבור ממשלת מכסיקו המשבר הפיננסי הולך ונמוג. ריקרדו ואסקאז מומחה בשוק ההון, הודיע: "הבעיה אינה קיימת עוד. הרזרבות של הבנק המרכזי מספיקות כדי לעמוד בהתחייבויות, אולם עם זאת אינני מבין את האופטימיות היתרה ששוררת בשוק הפיננסי".

ואכן, הראשון שמזהיר מפני אופטימיות יתרה הפועל בזהירות מרבית הוא שר האוצר עצמו: "מעולם לא אמרתי שהתגברנו על המשבר הכלכלי ושהוא הגיע לקיצו. רק הבלטתי את העובדה שיש התקדמות גדולה לקראת יציבות בשווקים הפיננסים, שער החליפין וגובה הריבית".

למרות שבמכסיקו מצפים לסיום המשבר, מצב הכלכלה רחוק מלהיות טוב. החישובים האופטימיים ביותר מדברים על אינפלציה גבוהה יותר מ־40% השנה, ולפחות עוד מיליון מכסיקנים יאבדו את מקום פרנסתם במהלך השנה הזאת.

הדבר יגדיל את מספר המובטלים המגיע היום ל־30% מכוח העבודה עפ"י אומדנים רשמיים. אומדנים בלתי רשמיים מדברים על אחוז אבטלה גבוה עוד יותר. גם המפעלים נמצאים במצב קשה וחובותיהם גדלו כאשר הריבית הרקיעה שחקים, והיום עבר כבר גובה הריבית את ה־40%.

מצבם של מפעלים רבים במכסיקו הוא היום עדין, כלשון המעטה, והמומחים סבורים שהוא יחמיר לקראת סוף השנה, כאשר בעלי המפעלים יצטרכו לעמוד בתשלומי ריבית שלא היו כדוגמתם. סגירת המפעלים היא כבר תופעה מסיבית, והמומחים במכסיקו צופים שהמיתון ילך ויגבר. כבר עתה מורגשת האטה משמעותית בקניות מצד הצרכנים. כל זה הוא תוצאה מתוכנית חרום ליציבות המשק של הממשלה.

אומנם המשק הולך ומתייצב, אך את המחיר משלמת רוב האוכלוסיה העניה והעובדת. האופוזיציה משמאל קובלת על כך שכל צעדי החרום תוכננו כך, שאת עיקר הנטל ישאו דווקא העניים.

לעומת האופטימיות של המומחים בשוק ההון של מכסיקו, נשמעים קולות אחרים המביעים דאגה מהעליות המתאוששות בבורסה המקומית. אותם מומחים סבורים, שעליות אלו נובעות בעיקר משובם של משקיעים מחוץ לארץ לצורך ספקולציה.

אותם מומחים טוענים, שהמשבר האחרון החל דווקא כתוצאה מהשיבות. כל המשקיעים נמלטו מהמדינה עם פרוץ המשבר. לעומתם טוענת ממשלת מכסיקו, שהתמיכה של ארה"ב ושל ארצות מערב אירופה, וההלוואות האשראי המוגדש להשקעות נוספות במכסיקו שגם העניק, אינם משתתפים על רצון לרווח קל ובוראי שלא לספקולציה לשמה.

עפ"י דיווח חדש של האומות המאוחדות לגבי גובה ההשקעות של משקיעי חוץ באמריקה הלטינית, מתברר מדו"ח שרוב ההשקעות המופנה אליה מתרכז למעשה רק בארבע ארצות: ארגנטינה, ברזיל צ'ילה ומכסיקו. בין אלה בולט השוק המכסיקני שמהווה כ־25% מכל התוצר העולמי באמריקה הלטינית.

כתוצאה מכך, 50% מכל השקעות ההון באמריקה הלטינית מושקעים למעשה במכסיקו עצמה. זו הסיבה שהנשיא קלינטון החליט לתמוך בהתייצבותו של המשק המכסיקני – כי זו הדרך היחידה להבטיח את ההון העצום המושקע במשק המכסיקני ע"י ארה"ב בעיקר, ובמידה פחותה ע"י אירופה, בציפייה להתפתחותו.

מבצע לילדים ברשת בורגר קינג, כוס מפלסטיק של וולט דיסני ב־8 שקלים.

מענק הלימודים למשפחות חד הוריות לא שולם למשפחות עם יותר מילד אחד

יו"ר נעמת דורשת תשלום עוד לפני החגים וקובלת על חשדנות הביטוח הלאומי

מאת כתבנו הכלכלי

במכתב ששלחה אל שרת העבודה והרווחה ואל מנכ"ל הביטוח הלאומי, תובעת יו"ר נעמת עו"ד עפרה פרידמן, מן המוסד לביטוח לאומי לשלם לאלתר את מענק הלימודים לכל המשפחות החד־הוריות אשר עדיין לא קיבלו אותו.

פרידמן אומרת, כי מתלונות שהגיעו לנעמת ולאחר בירור מעמיק עולה, שמענק הלימודים שולם במועד (לפני חודש) רק למשפחות החד־הוריות שלהן ילד אחד, וכל החד־הוריות שלהן שני ילדים ויותר לא קיבלו אותו.

מן הבירור עולה עוד, כי הביטוח הלאומי חשד בכל המשפחות החד־הוריות שלהן יותר מילד אחד, שהן למעשה לא משפחות חד־הוריות וכי לאם יש ידוע בציבור עימו היא חיה.

חשד זה, הנובע ככל הנראה מכמה מקרים חריגים שבהם הועלם מידע מן המוסד לביטוח לאומי, גרם לכך שהוחלט לבדוק את כל המשפחות הללו ולהזמינן על טופס הצהרה מיוחד.

פרידמן קובלת במכתבה על כך שהמשפחות הללו, שרובן סובלות ממצוקה כלכלית, הסתמכו על הכסף הזה כשהוציאו כספים בתחילת שנת הלימודים עבור ילדיהן, ועתה הכסף המגיע להן חסר בחשבון.

פרידמן אף תמהה כיצד מכתימים אלפי משפחות בכתם של חשד ללא סיבה. יו"ר נעמת תובעת משרת העבודה והרווחה לפעול לאלתר להכנסת מענק הלימודים לחשבונותיהם של המשפחות שטרם קיבלו אותו.

יצוין, כי גובה המענק הוא 757 ש"ח לכל ילד בגילאים 6 עד 11, ו־421 ש"ח לכל ילד בגילאים 11 עד 14. לדבריה, מדובר בסכום כסף לא מבוטל, בעיקר כשיש יותר מילד אחד בבית, סכום שיהווה סיוע משמעותי למשפחות לקראת תקופת החגים.

פרידמן אף קובעת במכתבה, שיש משום חוסר צדק ופרשנות מוטעית של החוק בכך שאשה המגדלת ילדים מגבר אחד, אינה נחשבת עוד חד־הורית אם יש לה חבר או ידוע בציבור שאינו אבי ילדיה. לדבריה, רבים מבני הזוג או הידועים בציבור אינם מפרנסים את ילדיה הביולוגיים של חברתם ועול כלכלתם מוטל עליה בלבד.

לאור זאת תובעת פרידמן, כאמור, תשלום המענק לאלתר ללא צורך בהוכחות, במסמכים ובתצהירים, כפי שהיה נהוג בעבר וכפי שנהוג במשפחות חד־הוריות עם ילד אחד.

פז תספק סולר למוסדות הסוכנות

מאת אורן סואירי

חברת פז נבחרה על ידי ועדת המכרזים של הסוכנות היהודית כזוכה במכרז לאספקת כ־2 מיליון ליטר סולר.

פז תספק את צריכת הסולר של מוסדות הסוכנות – עליית הנוער, עלייה וקליטה, בנייני הסוכנות ויישובי ההסתדרות הציונית.

לשלב הכספי של ההתמודדות עלו פז ודלק. פז הציעה את המחיר הזול יותר, וזכתה.

(עתים) שבעה פועלים מהכפר דהרא ביקשו אתמול מבית המשפט המחוזי בתל אביב לתת צו פירוק לחברת בר מן בניין ותשתיות בשל אי תשלום משכורותיהם. הבקשה מסתמכת על פסק דין קודם של בית הדין לעבודה.

בבקשה נטען כי במהלך אוגוסט '90, עבדו התובעים כפועלים שכירים באתר בנייה ברחובות ולא קיבלו את שכרם. מדובר בסכום ממוצע של כ־700 שקל לעובד, עבור כ־10 ימי עבודה בממוצע.

שערי מטבעות חוץ לתאריך 18.09.95

המטבע	שער יציג	בנק לאומי – מזומנים – קניה	בנק לאומי – מזומנים – מכירה	בנק לאומי – העברות והמחאות – קניה	בנק לאומי – העברות והמחאות – מכירה	בנק הפועלים – מזומנים – קניה	בנק הפועלים – מזומנים – מכירה	בנק הפועלים – העברות והמחאות – קניה	בנק הפועלים – העברות והמחאות – מכירה	בנק דיסקונט – מזומנים – קניה	בנק דיסקונט – מזומנים – מכירה	בנק דיסקונט – העברות והמחאות – קניה	בנק דיסקונט – העברות והמחאות – מכירה
1 סל	3.4324	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1 דולר	3.0430	2.96	3.12	3.0216	3.0704	2.97	3.11	3.0145	3.0632	2.97	3.11	3.0172	3.0661
1 ליש"ט	4.7046	4.58	4.81	4.6685	4.7438	4.60	4.82	4.6650	4.7404	4.64	4.86	4.6632	4.7390
1 מארק גרמני	2.0469	1.99	2.10	2.0306	2.0634	2.00	2.10	2.0279	2.0607	2.00	2.09	2.0285	2.0614
1 פרנק צרפתי	0.5950	0.58	0.61	0.5904	0.6000	0.57	0.61	0.5893	0.5989	0.58	0.61	0.5899	0.5995
1 גולדן הולנדי	1.8271	1.78	1.87	1.8133	1.8426	1.78	1.87	1.8111	1.8404	1.78	1.87	1.8105	1.8399
1 פרנק שווצרי	2.5204	2.45	2.58	2.5015	2.5419	2.47	2.58	2.4986	2.5390	2.46	2.58	2.4984	2.5389
1 כתר שוודי	0.4236	0.41	0.44	0.4213	0.4281	0.42	0.44	0.4208	0.4277	0.41	0.44	0.4202	0.4274
1 כתר נורבגי	0.4690	0.45	0.48	0.4657	0.4733	0.46	0.48	0.4645	0.4721	0.46	0.48	0.4652	0.4727
1 כתר דני	0.5292	0.51	0.55	0.5251	0.5336	0.52	0.54	0.5237	0.5322	0.52	0.55	0.5244	0.5329
1 מרק פיני	0.6899	0.67	0.71	0.6839	0.6950	0.67	0.71	0.6822	0.6933	0.67	0.70	0.6825	0.6943
1 דולר קנדי	2.2260	2.17	2.28	2.2121	2.2478	2.17	2.27	2.2047	2.2404	2.17	2.28	2.2092	2.2451
1 דולר אוסטרלי	2.2982	2.24	2.35	2.2806	2.3174	2.20	2.37	2.2797	2.3166	2.22	2.35	2.2773	2.3143
1 ראנד דרא"פ	0.8280	0.74	0.84	0.8222	0.8355	0.66	0.84	0.8202	0.8335	0.65	0.80	0.8211	0.8347
10 פרנקים בלגיים	0.9948	0.97	1.02	0.9871	1.0031	0.96	1.02	0.9849	1.0008	0.97	1.02	0.9855	1.0015
10 שילינג אוסטריים	2.9107	2.83	2.98	2.8890	2.9356	2.83	2.97	2.8807	2.9273	2.87	3.00	2.8844	2.9312
1000 לירטות איטלקיות	1.8867	1.84	1.94	1.8754	1.9057	1.84	1.96	1.8730	1.9033	1.86	1.95	1.8755	1.9060
100 ינים יפנים	2.9409	2.86	3.01	2.9179	2.9650	2.86	3.00	2.9081	2.9551	2.87	3.00	2.9127	2.9600
1 דינר ירדני	4.2754	4.11	4.39	–	–	4.10	4.38	–	–	–	–	–	–
1 לירה מצרית	0.9585	0.86	0.93	–	–	0.86	0.92	–	–	–	–	–	–
ECU	3.8365	–	–	3.8108	3.8723	–	–	3.8028	3.8643	–	–	3.8054	3.8671
1 פאונד אירלנדי	–	4.68	4.92	4.7690	4.8460	–	–	4.7615	4.8383	4.69	4.91	4.7585	4.8358
100 פזטה ספרדית	2.3961	2.33	2.46	2.3802	2.4186	2.35	2.51	2.3755	2.4140	2.36	2.48	2.3777	2.4163
1 ניו זילנד	–	1.94	2.05	1.9811	2.0131	–	–	1.9767	2.0087	–	–	–	–
100 דרכמה יוונית	–	–	–	–	–	1.25	1.38	1.2618	1.2822	–	–	–	–
100 לירות לבנוניות	0.1870	–	–	–	–	0.20	0.30	–	–	–	–	–	–
1 דולר הונג קונג	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1 דולר סינגפור	–	–	–	2.0894	–	–	–	2.0848	2.1185	–	–	–	–
1000 לירה טורקית	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1 לירה קפריסין	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

דבר היום

עצומה; לא משאל-עם

לפני קרוב לחודשיים, התקיימה במשכן הכנסת ישיבה משותפת לראשי סיעות האופוזיציה ולתנועות הימין החוץ-פרלמנטריות הפועלות נגד תהליך השלום. בסיומה, הכריזו משתתפיה על כוונתם לפתוח במסע ציבורי כדי לאלץ את הממשלה להביא להכרעת הציבור את הסכם הביניים, אוסלו ב'. המשא-ומתן על הסכם הביניים הגיע כבר לשלביו המכריעים, אבל מסע הלחצים המתוכנן עדיין לא המריא ולא צבר תאוצה כלשהי. אפילו שביתת הרעב הקצרה שאירגן ח"כ אריאל שרון, שנועדה לאלץ את הממשלה להכריז על משאל-עם, נשכחה כבר מזמן.

יו"ר המפד"ל ח"כ זבולון המר כנראה הסיק מכך שהימין אינו נהנה מכוח המשיכה הדרוש לו כדי לארגן מסע לחצים יעיל על הממשלה. לכן, עליו לתפוס את מקומה ולהכריז בעצמו על קיומו של משאל-עם, ממלכתי כביכול. למשאל העם על עתידה של רמת הגולן, אם וכאשר ייערך, יקדמו החלטת ממשלה וחקיקה מתאימה של הכנסת. לעומת זאת, המר, כשהודיע על יוזמתו אתמול, העמיד את עצמו במקומה של הרשות המבצעת וגם במקומה של הרשות המחוקקת. אחר-כך, כאשר התראיין בקול ישראל, התברר שהוא מבקש להעמיד את עצמו גם במקומה של הרשות השופטת. משאל העם המוצע, הסביר המר, לא יאורגן על-ידי הימין אלא על-ידי "ועדה מפקחת" שבה ישולבו "אנשים מכל גווני הקשת הפוליטית". הרמטכ"ל לשעבר דן שומרון "כבר הסכים" לעמוד בראש הוועדה הזאת. שומרון, במילים אחרות, נענה לפנייתו של המר והסכים להיות יו"ר הוועדה הזו.

שומרון, כידוע, אינו רק רמטכ"ל לשעבר, היום הוא יו"ר תנועת הדרך השלישית, המתנגדת להסכם הביניים. בעתיד הוא מקווה להיות חבר-כנסת ואולי גם שר בממשלה. מעניין מה המר וחבריו בימין היו אומרים אילו הודיעה הממשלה, למשל, כי בראש הוועדה שתפקח על משאל העם בעניין עתיד הגולן יעמוד, במקום שופט מבית המשפט העליון, אחד מתנועה התומכת בנסיגה מן הגולן.

בפועל, יהיה "משאל העם" שיזם המר לא יותר מאשר החתמה על עצומה. זאת משום שמתנגדי הסכם הביניים ישמחו להשתתף ב"משאל העם" היזום, בעוד שתומכי ההסכם יתעלמו מן המשאל משום שיתייחסו אליו, בצדק, כאל גימיק תקשורתי. היוזמה למשאל-עם היא רעיון כל-כך מופרך עד שאפילו ראשי איתן ותחכעם ואבי הרדוף להסתייג ממנה. קשה להאמין שאדם שכיהן שנים כה רבות בתפקיד שר החינוך התפתה להעלות רעיון כל-כך בלתי-חינוכי. הטעמה המובנית ביוזמה אומרת שכאשר האופוזיציה אינה מצליחה לשכנע את הממשלה בדרכים מקובלות לשנות את עמדותיה, עליה פשוט להיכנס לנעליה.

מצע העבודה

סוף עידן העמימות

מפלגת העבודה חייבת לבוא אל הציבור עם אמירות ברורות ומנומקות ולהזהיר אותו מסוחרי הבלים פוליטיים

דרור ניסן

מזכ"ל מפלגת העבודה ניסים זווילי קרא בשבוע שעבר לבטל את הסעיף במצע מפלגתו השולל הקמת מדינה פלסטינית. דבריו של זווילי לא היו בהכרח חידוש מרעיש לגבי עמדותיו. זווילי הוא יונה לא פחות מיוסי ביילין. החידוש היחיד הוא בהיותו של זווילי מזכ"ל מפלגת העבודה, האמור לגשר בין הפערים בתוך מפלגתו, והעיתוי שבו נאמרו הדברים, כשנה לפני הבחירות.

תגובתו של השר יעקב צור לדברי זווילי לא איחרה לבוא. "זו איוולת מדינית, המציבה את מפלגת העבודה בשולי השמאל", אמר צור, וירה את יריית הפתיחה בקרב על מצע מפלגת העבודה. אבל תביעתו של צור לשמור על מתכונתו הקיימת של מצע מפלגתו היא-היא האיוולת. כי הרי המצב המרכזי במצע העבודה עד כה, שלפיו "אין מדברים עם אש"ף", כבר נשבר מזמן.

היום כבר לא צריך לאזור אומץ פוליטי כדי לומר את מה שזווילי אמר. גם זווילי וגם ביילין יודעים שבחירות בשטחים, שיתקיימו לפני הבחירות בישראל, יובילו להקמתה של מדינה פלסטינית עם מוסדות שלטון משלה. זווילי וביילין סבורים שעדיף להקדים כבר עתה את הכשרת הלבבות בישראל למציאות החדשה הזאת. הם הבינו מה שהכחישו גם מתנגדיה המקסימים: אין צורך להכות שהפלסטינים ישתיעו את הישראלים, כשנוגע לאחר הבחירות בשטחים יודיע ערפאת על הקמת מוסדות שלטון עצמאיים של "הישות" הפלסטינית. בשביל מה להכות לערפאת, אם אפשר לומר את האמת כבר עכשיו.

אבל לא מדובר רק בטקטיקה. מפלגת העבודה אינה יכולה להמשיך להשתעשע בניסוחים פתלתלים ועמומים, שהיא כה מתמחה בהם. ניסוחים שיש בהם הכל מכל, "אולם" "יהודי" ו"יחד עם זאת". ווידמאורויות סמנטיות ולוליינות מילולית לא יעילו עוד. המציאות שראשי מפלגת העבודה הובילו בשנתיים האחרונות אינה מאפשרת ליצור נוסחאות שכולם יכולים להזדהות עימן. הגיע הזמן לסוף עידן העמימות.

מערכת הבחירות הבאה תהיה אידיאולוגית מאוד. מי שירצה להכריע בין מדיניות השלום של השמאל לבין מדיניות הסירוב של הימין, לא יצביע למפלגת העבודה או לליכוד, אלא לאמצע הפוליטי. יש להניח שמצביע שיבקש להעניק את קולו לאחת הרשימות המתיימרות לבטא את המרכז, יעשה זאת בשל הקושי שלו לתמוך במדיניות סירוב מובהקת מחד, או במה שנתפס אצלו כמהלך דרמטי, מהיר ומתרני מאידך.

אבל ספק אם קיימת בציבור מסה אלקטוראלית המאמינה ברצינות שהפתרונות שתציע "הדרך השלישית" אכן ישנם, וכי יש בכלל עם מי לדבר עליה.

בישראל של 1995, אחרי ההכרה באש"ף, אחרי מסירת עזה ויריחו לידי הפלסטינים, רגע לפני מסירתן של שש ערים נוספות ועוד בחירות מוסדות לאוטונומיה פלסטינים – הדיבורים על המשך שליטת ישראל ברוב שטחי הגדה המערבית נשמעים כמו שיח דינוזאורים.

מנחם בגין ויתר ב-1978 על העיקרון של אי-עשעל, שאיפיין את התנועה הרוויזיוניסטית. יצחק רבין ויתר ב-1992 על חלום האופציה הירדנית, שהתעלמה מלכתחילה מ"הזכויות הלגיטימיות של העם הפלסטיני", כפי שהוסכם בקמפ דייוויד. המדינה הפלסטינית קיימת דה פקטו בכל מקום שבו יש ריכוז אוכלוסיה פלסטיני. בעלי החנויות בשטחים סוגרים ופותחים את חנויותיהם כשהם רוצים, חיי היומיום שלהם מתקיימים על-פי רצונם ורצון הקבוצות השולטות בהם, ולא על-פי רצונו של הצבא הישראלי, שיכול אך ורק להורות על סגר. העובדה שמעט מאוד ישראלים ביקרו בשנים האחרונות במזרח-ירושלים מראה אף היא שישראל אינה שולטת בשטחים, אלא הם שולטים בה.

לאור זאת, גם כל הנסיונות לשמר ניסוחים ישנים, על שלום מקסימלי שמחירו מינימלי, עבר זמנם. מפלגת העבודה חייבת לבוא אל הציבור עם אמירות ברורות ומנומקות ולהזהיר את הציבור מסוחרי הבלים פוליטיים.

מפלגת העבודה עברה מטמורפוזה מרשימה, ממפלגה ניצית שהשקיעה את ישראל בכיבוש מתמשך, תוך שהיא משמיעה כל השנים סיסמאות על "הושטת יד לשכנות טובה", ועד למאמץ חסר תקדים להיפטר מהכיבוש, ולהיערך אל הבלתי-נמנע: הקמת מדינה פלסטינית לצד מדינת ישראל. מה שביילין, זווילי וחבריהם במפלגת העבודה מבקשים הוא להיגמל משלילתה של מדינה כזאת. לא חייבים לתמוך בה, כל מה שצריך הוא לשמור על זיקה למציאות ולדינמיקה שהיא יוצרת, ולהבין כי מדינה פלסטינית כבר בעצם הוקמה. ומעבר לכל המחלוקות הפוליטיות והפלמוסים, קיימת מציאות עובדתית. כזה למשל הוא קיומו של עם פלסטיני (לפחות על זה כבר אין מתווכחים במפלגת העבודה). גם הוויכוח הפוליטי-ערכי מהעובדה האמורה, הינו שהעם הזה זכאי למדינה, הפך לדבר מובן מאליו.

על הבחירה של זווילי צפויים מן הסתם קרבות מרים בוועדות המצע של מפלגת העבודה, שלא לדבר על המריבות בתוך הסיעה בכנסת. גם למפלגות הימין עוד יהיה מה לומר. רבין יוכל לומר שבגין רשם את הפטנט הראשון לכך כבר בקמפ דייוויד, ומתנגדיו יוכלו לומר שהוא טען כבר מזמן שמדיניות הממשלה מובילה להקמת מדינה פלסטינית. רק דבר אחד מסקרן באמת: האם דבריו של זווילי יזלגו אל מפלגתו, ומה חושב הציבור הישראלי על הקמת מדינה פלסטינית שיסודותיה כבר הוקמו, ומי מפחד ממדינה שכזאת: לא מן הנמנע שרוב רובו של הציבור מקדים את ממשלתו בשלילתו ובנכונותו להכיר במדינה פלסטינית שכזו.

הכותב הוא דובר חד"ש בכנסת

שגריר הפיליפינים רוי סרס משוחח מבעד לסורגים עם שרה בלבאגן, בת 16, אתמול, בבית-משפט בעיר אל-עין שבאיחוד האמירויות הערביות. בזמנו נדונה בלבאגן הפיליפינית לשבע שנות מאסר לאחר שהואשמה ברצח מעסיקה. אבל במשפט החוזר, שהתקיים בשבת, נקבע שהיא אשמה ברצח במזיד והיא נידונה למוות (צילום: א.פ.)

אוסלו ב'

הקברים, עליהם השלום

יתכן שדווקא דיאלוג אינטנסיבי בין ערפאת ותושבי חברון, שיתקיים בשטחים, יאפשר לישראל ולפלסטינים להוציא את הערמונים מן האש

מוטי בסוק

ישראל מתעקשת לסיים את השיחות עם הפלסטינים על "אוסלו ב'" היום, כדי שתוכל לחגוג ביום חמישי על מרפסת הבית הלבן, עם הנשיא ביל קלינטון, עוד שלב בתהליך השלום עם הפלסטינים. יש לקוות כי למרות לחץ הזמן, גם שמעון פרס וגם יאסר ערפאת לא עושים שגיאות. "הסכם ביניים" לא חותמים. אם אחד הצדדים, ובמקרה זה מדובר בפלסטינים, אינו שלם עם מה שקיבל, יש לאפשר לו "לישון" על הפרטים עוד שבוע, עוד שבועיים, ואם נדרש, אפילו יותר.

בסופו של דבר, האינטרס להגיע להסכם – משותף לשני הצדדים. הפלסטינים יודעים שישראל, בכל מקרה, לא תוותר על עמדותיה הבסיסיות, שבכל תקופת האוטונומיה צה"ל יישאר האחראי היחיד לביטחון בחברון. נכון, ברקע קיים חשש קבוע מפיגועי התאבדות ומתקלות בלתי-צפויות, אבל כששני הצדדים ברור ש"אוסלו ב'" – הוא היעד, נושא הזמן הוא בהחלט שולי. יתכן שדווקא דיאלוג אינטנסיבי בין ערפאת ותושבי חברון, כשהוא מתקיים בשטחים ולא בטאבה, יאפשר לישראל ולפלסטינים להוציא את הערמונים מן האש ביותר קלות.

היה ברור וידוע כי חברון היא בעיית הבעיות. אף שגם בעיית האסירים אינה פשוטה. ברשימות שהגישו הפלסטינים, לפני כמה שבועות, נדרשה ישראל, כמעט אולטימטיבית, לשחרר אסירים שרצחו יהודים. הטענה המרכזית של הפלסטינים היתה, שהם נשלחו על-ידם ושישראל והפלסטינים החליטו לפתוח דף חדש ביחסים ביניהם. בנוסף, חלק מהרוצחים משתייכים לדרגי ההנהגה באש"ף.

ועדת השרים הישראלית (דוד ליבאי, יוסי שריד, משה שחל), שעברה על הרשימות הפלסטיניות, טוענת שבדרישותיהם יש משום עזות מצח. הוועדה פסלה, ללא היסוס, את כל הרוצחים. אם ערפאת יתעקש בנושא האסירים, השיחות בטאבה עשויות להימשך עוד כמה שבועות. קשה להאמין שראש הממשלה יצחק רבין יסכים לשחרר ולו רוצח אחד. הפלסטינים דורשים לשחרר קבוצה גדולה של רוצחים, כמו כאלה שמעשיהם זיעזעו בשעתו את דעת הקהל בארץ.

שורש הבעיה בחברון הוא, כידוע, המתנחלים הקיצונים היושבים בלב העיר. עם הבעיה הזו יישארו הישראלים והפלסטינים גם לאחר ש"אוסלו ב'" יהיה מסמך חתום. אבל גם מערת המכפלה היא בעיה, גם צירי התנועה הראשיים העוברים בעיר, וגם קריית ארבע. ויכוח מדיני-פוליטי ניתן בדרך-כלל לפתרון. מלחמות דת הן המלחמות הקשות ביותר.

ישראל דרשה בהסכם הקודם עם הפלסטינים מעמד מיוחד לבית הכנסת העתיק ביריחו. ישראל דורשת ב"אוסלו ב'" מעמד מיוחד לקבר יוסף בשכם – אף על-פי שחוגים דתיים רבים מפקפקים אם בקבר יוסף אכן טמונות עצמותיו של יוסף. בעיית קבר רחל הסעירה ציבורים דתיים רבים. היא טרם נפתרה. ואולם, אין ספק, מערת המכפלה היא המקום הקדוש והחשוב ביותר לציבור הדתי בארץ, וגם לציבורים אחרים, בשטחים שיועברו לרשות הפלסטינית.

המרתון שפרס מנהל בטאבה עם ערפאת על המשך השליטה הישראלית הצבאית בחברון, הוא גם מאבק על המשך השליטה הישראלית הבלעדית במערת המכפלה. בניגוד לקבר רחל, המכפלה קדושה גם למוסלמים. בתקופת המנדט הבריטי מנעו תושבי חברון כניסה של יהודים למערה.

גם ערפאת יודע כי נושא חברון הוכרע. ישראל החליטה, עוד לפני שהתחיל המו"מ על "אוסלו ב'", כי בניגוד לשכם, טול כרם, ג'נין, קלקיליה, רמאללה ובית לחם, צה"ל ימשיך לשלוט בחברון בכל שנות האוטונומיה. בשיחות אילת ובמפגשי טאבה ניסו ערפאת ואבו עלא יותר מאשר לבטל את רוע הגזירה, להוציא עוד ועוד סמכויות מצה"ל ומישראל, לטובת המשטרה הפלסטינית ועיריית חברון. ערפאת מנהל מלחמה עיקשת על חברון גם מכיוון שהעיר הפכה, במידה רבה, לסמל בעיני הפלסטינים. חברון נחשבת לקיצונית בערי הגדה, עם מאחזים גדולים וחזקים של התנועות האיסלאמיות הקיצוניות. ערפאת חושש לאבד את העיר.

אם צה"ל יישאר בחברון – והוא יישאר – קיימת אפשרות שחברון תחרים את הבחירות לרשויות האוטונומיה. גם ישראל חוששת מאפשרות זו. הפלסטינים חוששים גם כי הקפאת המצב בחברון היא תרגיל ישראלי לקראת תחילת השיחות על הסדר הקבע, במאי הקרוב, בנושא ירושלים, בבחינת: אנחנו ניתן לכם את השליטה בחברון, ובתמורה אתם תוותרו על מזרח-ירושלים.

ערפאת מרבה להתייעץ עם נשיא מצרים, חוסני מובארק. ישראל מעדכנת ישירות, או באמצעות השגריר מרטין אינדיק, את ארה"ב. רבין ופרס מנווטים את הצד הישראלי מבלי לעדכן, כמעט, את הממשלה או את הקבינט. פעמים אחדות, במקרים של חילוקי דעות, הודיעו רבין ופרס לדרג הצבאי, כי הדרג הפוליטי הוא הקובע והם נוטלים את האחריות על עצמם. רבין חזר על הדברים בתדרוך שקיים עם התקשורת הישראלית בקייב. רבין מקבל כל הזמן עידכונים מפרס, אורי סביר, יואל זינגר, האלופים עוזי דיין ואורן שחור. פרס מתעדכן בעיקר דרך ראש הממשלה ואורי סביר.

רבין ופרס כבר סיכמו שלאחר החתימה על "אוסלו ב'" תפתח ישראל, מחדש, במתקפה דיפלומטית על העולם הערבי המתון ועל המדינות המוסלמיות באסיה. ייעשה גם מאמץ לחדש את הערוץ הדו-צדדי לשלום. בחודשים האחרונים הקפיאו מדינות כמו תוניס, קטאר, עומאן ומדינות ערביות אחרות את יחסיהן עם ישראל, בעיקר בלחץ מצרים. ישראל סבורה כי גם הוועידה הכלכלית הגדולה, האמורה להתקיים באוקטובר ברבת עמון, תסייע לה לחזור לעולם הערבי השכן.

משאל-עם

ליהודים בלבד?

לפי עצת שומרון, ערביי המדינה לא יצביעו על עתיד "אוסלו ב'", משום ניגוד אינטרסים. הבעיה היא כאילו הבעיה של ערביי-ישראל, אבל לא כך הוא, הבעיה היא שלנו

אהרן שמי

הרעיון הזה, שרק התחיל להתרוצץ בתוכנו, של עריכת משאל-עם (פרטי או כללי, מה ההבדל?), מעלה על סדר יומנו העכשוי איש ובעיה. האיש הוא דן שומרון, רב אלוף במיל', שהתבקש, כנראה, לעמוד בראש, או לקחת חלק חשוב, בגוף שינהל את המשאל הזה.

הבעיה היא כאילו הבעיה של ערביי-ישראל, אבל לא כך – הבעיה היא שלנו של מדינת ישראל, על יושביה שוחרי הדמוקרטיה, שבולעים כבר הרבה זמן בשקט וכמובן מאליו דעות המושמעות אפילו מעל דוכן הכנסת, בדבר ערביי-ישראל המוקעים מחמת ניגוד אינטרסים, כביכול, בכל פעם שדנים במדינת-ישראל ובעתיד שלה.

לפי דברי שומרון, המשאל לא יכלול את ערביי המדינה, מכיוון שבאופן טבעי יש בהשתתפותם במשאל כזה משום ניגוד אינטרסים. וכשם, ממשיך שומרון, שעד היום לא גויסו ערביי-ישראל לצבא בגלל אותו ניגוד אינטרסים, כך גם ראוי לנהוג לגבי משאל שיקבע אם נמשיך בניסיון לעשות שלום עם הערבים או לא.

בעניין כל-כך חשוב, מן הראוי והנבון הוא לא לאפשר לערביי-ישראל להשתתף בהכרעה. שיישבו בשקט ולא יתערבו – כי זה פשוט לא עניינם.

נדמה לי, שיהיו רבים שיסכימו איתי שמאחורי טיעונים אלה, השוללים כל החלטה בכנסת שהתקבלה בסיועם של

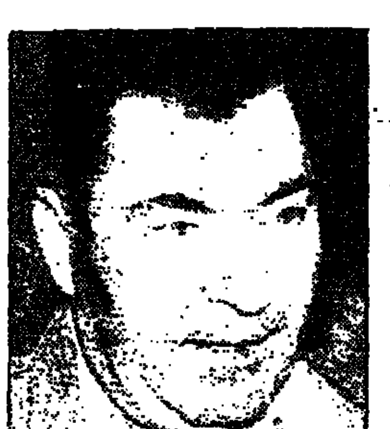

שומרון. מי פילל

אזרחי המדינה הערבים, עומד מוסר הטנטטוטי, והריח הרע העולה מדבריו של שומרון לא שונה מזה העולה מדברי יהושע מצא או הרב באיגד.

כדאי להזכיר לרב-אלוף הנכבד עובדה פשוטה: הערבים אינם מתגייסים לצה"ל, בין היתר, מפני שהם לא רוצים בזה ואנחנו, די בחוכמה, לא חשבנו עד היום שצריך לגייס לצה"ל אנשים שיש להם בעיה לשרת בו. אז להסמיך לסיבה הבסיסית הזו את המושג "ניגוד אינטרסים" זו דמגוגיה, שאנחנו רגילים לשמוע השכם והערב מדוברי הימין, אבל לא פיללנו לשמוע אותה מפיו של שומרון.

זאת ועוד. לפי שיטת ניגוד האינטרסים, יש לאסור גם על תושבי יש"ע את ההשתתפות באותו משאל, בגלל ניגוד האינטרסים, אבל גם משום שאיפה נשמע שבמדינה דמוקרטית, במשאל כל-כך חשוב וגורלי, ישתתפו אנשים שאינם תושבי המדינה? כי אם הם – אז למה שלא נשתף במשאל גם את יהודי ארה"ב? הם תמיד היו מלאי גאווה על הצורה שבה אנחנו נלחמים ונופלים למען המולדת.

או אולי מכיוון שהשאלה שוב עלתה, ושוב נשמע על "מפלגות לא-ציוניות" מפיהם של שומרי החומות של הדמוקרטיה – הששים להשתמש בה רק כשהיא מכשירה אותם – אולי בגלל זה כדאי שנזכור שהגויים לעולם לא יסלחו לנו על כך שהם הרגו אותנו בשואה, ואסור לתת להם את ההזדמנות לטעון שאנחנו עושים לערבים בדיוק את מה שעשו ליהודים באירופה לפני מלחמת העולם השנייה.

שברון אהדת ההמונים

איש השנים

עזר ויצמן הוא האיש שהשפיע על החיים בארץ הזאת יותר מכל אחד אחר. מאמצע שנות ה-70 הוא מעורב במעט בכל מה שקורה כאן, לטוב ולרע

יונתן לרנר

זו היא עונת בחירת איש השנה. הקרב בין כלי התקשורת השונים בכלל, ושני ערוצי הטלוויזיה בפרט, ותגובות הנבחרים לאי-בחירתם על-ידי הערוץ האחר העניקו לתואר הזה, ככל הנראה רק לרגע קל, כמקובל אצלנו, תהודה החורגת הרבה מעבר למשמעות האמיתית שלו. קשה להישאר אדיש מול השיטפון הזה, ואני מניח שלא רק אני מצאתי עצמי מהרהר בבחירה האישית שלי.

ללוח השנה אין כל השפעה על חיינו הפוליטיים. הוא רק מאפשר לכלי התקשורת לערוך סיכומים. מכיוון שכאן בישראל אנחנו חיים על-פי שני לוחות שנה – העברי והכללי – אנחנו נהנים מהכבוד המפוקפק לערוך סיכומים כאלה פעמיים בשנה. מעבר לכך, כשאנחנו בוחנים פעילות של אישיות מסויימת במשך השנה, האם עלינו להתעלם מפעולה בשנה שלפני כן. אין בחירה נטו בין תשרי לאלול או בין ינואר לדצמבר. ככל שנחשוב על כך יותר נראה שלשנה כשלעצמה אין משמעות מיוחדת ועלינו לחשוב במושגים של תקופות.

מכל זה הגעתי לעזר ויצמן. מבחינתי, הוא האיש שהשפיע על חיינו בארץ הזאת יותר מכל אחד אחר. לא רק בשנה האחרונה. מאמצע שנות ה-70 הוא מעורב במעט בכל מה שקורה כאן, לטוב ולרע. הוא זה שניהל את מסע הבחירות של "הליכוד", הצליח להפיח חיים במנחם בגין המיואש והביא למהפך של 1977. אחרי ביקור סאדאת בירושלים, הוא הפך לתומך הנלהב ביותר של השלום עם מצרים ואין כל ספק שדחיפתו, יחד עם משה דיין, הביאה את בגין לחתימה על הסכמי קמפ-דייוויד.

אבל ויצמן הוא גם זה שמינה את רפאל איתן לרמטכ"ל. כאשר נדרש לבחור בין רפול לבין קצינים מוכשרים ואינטליגנטים כמו הרצל שפיר וקותי אדם, הוא היה זה שהחליט לבחור בקצין העילג שהצטיין עד אז בניהול קרבות בלבד. אז היו מי שאמרו שלויצמן הספיק רמטכ"ל חכם אחד, מוטה גור, והוא מחפש מישהו שלא יפריע לו לנהל את הצבא בעצמו. סוף הסיפור כבר ידוע לכל. ויצמן עזב את הממשלה משום שלא מיהרה לעשות שלום והשאיר אותנו עם רפול הלוחמני ועם בגין, ואחר-כך שרון, כשר ביטחון. בהרכב כזה המלחמה בלבנון היתה לבלתי נמנעת.

אחר-כך באה הפרישה מהליכוד והקמת יחד, שאיפשרה את הקמת ממשלת האחדות של 1984 ואת יציאת צה"ל מלבנון. בשנים האלה מילא ויצמן תפקיד מכריע ביצירת התשתית למגעים ההולכים ומתרבים עם אש"ף. המעבר שלו מהליכוד לעבודה ותמיכתו הנלהבת בהשגת שלום סייעו לנכונות של ציבורים נרחבים מתומכי הליכוד המסורתיים להצביע בבחירות 1992 לעבודה.

ועכשיו באה מלחמתו במדיניות של יצחק רבין ושמעון פרס. אם אכן יתפוס הימין את השלטון בבחירות 1996, לנשיא ויצמן יהיה חלק נכבד בכך. התייצבותו הבולטת נגד מדיניות הממשלה, בשם מה שמקורבו קורא "רחשי ליבו של העם" (מה עם רחשי ליבו?) מסייעים ליצירת התשתיות למהפך הבא. אף-על-פי שהוא מדבר על "לעשות חושבים", המסר שלו נקלט בציבור בצורה מאוד ברורה – יש להפסיק את השיחות בגלל מעשי הטרור. גם ביטול נסיעתו לגרמניה, מיד אחרי הפיגוע באוטובוס 26 בירושלים, מתפרש באותו אופן – הטרור הוא שקובע את סדר היום הפוליטי שלנו.

ויצמן משחק לידי מתנגדי השלום והוא אינו עושה שום דבר כדי למנוע זאת. דבריו מצוטטים בהפגנות של חוגי הימין הקיצוני. כשבמצב הפוליטי הנוכחי כל אמירה המסתייגת בנושא זה או אחר הכלול בהסכם עם הפלסטינים עלולה להתפרש כהתנגדות מוחלטת (ראו את מאמצי אהוד ברק להפגין את תמיכתו בהסכם לאחר הימנעותו מהסכם טאבה), ויצמן אינו מוכן למתן את דבריו, שלא לדבר על הכרזה מהדהדת על דבקותו בעיקרון ההסכם עם אש"ף ועל הצורך להמשיך בתהליך למרות הטרור.

השיכרון מאהדת ההמונים, מהטלפונים והפאקסים המגיעים לבית הנשיא (תשאלו כל עורך בדרג והוא יספר לכם כיצד על כל הופעה של איש שמאל מתמלאת מרכזיית הרדיו בטלפונים של מחאה ואילו בעקבות הופעת איש ימין מגיעים רק טלפונים בודדים) גורם לויצמן לקוצר ראייה ולתפיסת עמדת האופוזיציונר האהובה עליו. וכך, כמו שבתחילת שנות ה-80 השאיר אותנו ויצמן עם שלום עם מצרים ורפול כרמטכ"ל כך יש סיכוי שבקוצר ראייתו הוא ישאיר אותנו עם הסכם-ביניים ועם בנימין נתניהו כראש-ממשלה. אז הוא יוכל סוף-סוף לתמוך בגלוי בפשרה כואבת עם הפלסטינים.

המלך חוסיין

זהות חדשה

למרות השינוי ביחס למשטר בעיראק, רבים בירדן נותרו אוהדים של סדאם חוסיין – או, לפחות, אוהדים של הקשרים הכלכליים בין ארצם לבין ארצו

ניק רדן (דוימר)

חוסיין מלך ירדן כה התקרב לישראל, עד שמדינות ערביות אחרות החלו להודעק. בעמאן אפשר לחוש בגאוותה של ירדן על המעמד המוביל ("תפקיד ציר", מכנים זאת שם) שמדינה בת כ-4 מיליוני תושבים רכשה לעצמה במדיניות האזורית: הכל פוטרים בהינף-יד את הביקורת הערבית, בטענה שהיא נובעת מ"קנאה".

"מה שאומרים עלינו, שאנו צעצוע בידיהן של אומות אחרות, זה לגמרי לא נכון" – הדגיש חוסיין, בעת שהגן באחרונה על עמדת ארצו בשיחה עם העיתונות. "לעולם אין אנו מתפשרים על כבודנו, ולא על זכויותינו". אך בדיוק הצורך של המלך להגן על עצמו הוא שמשקף את התמורה היסודית שאירעה בעמדת ירדן מאז שארה"ב החלה לנסות לעצב מזרח-תיכון חדש, בעקבות מלחמת-המפרץ. אין אף מדינה ערבית אחרת שתסען לקירבה יותר גדולה עם וושינגטון. השינוי הופגן, בבירור, כשהמלך הודרז לחתום על הסכם-שלום עם ישראל לאחר 46 שנים של עוינות רשמית.

בעוד הירדנים עוסקים בהתמודדות עם המהפך במדיניות בת עשרות השנים כלפי השכנים ממערב, נקט המלך צעד לא הרבה פחות דרמטי כלפי מזרח: הוא העניק קבלת-פנים חמה לבכירים שערקו מעיראק ושנשאו, בעמאן, קריאה פומבית להפיל את המשטר הנוכחי בבגדאד.

"קצב ההתפתחויות הזה מדהים: בכל שבוע יש אירוע חדש, המפגין את המגמה הרשמית החדשה – ליצור לירדן ולירדנים זהות חדשה, שאין כל קשר בינה לבין הבסיס הערבי ואיסלאמי שהיווה רקע לחינוכם של הדורות", אמר יו"ר התאגדות המהנדסים, לאית' שביילאת, המתנגד למדיניות-החוץ של המלך. "ירדן הרשמית פוגעת בקשרים בין הירדנים לבין העיראקים, כדי לפייס את האדונים האמריקאים והציונים", כתב שביילאת, במסמך המופץ בעמאן.

שינויים כאלה, חדים וכמעט אלימים בפתאומיותם, יהיו קשים בכל מקום. אבל בירדן, רבים עדיין עוינים את ישראל ואוהדים את סדאם חוסיין – או, לפחות, את הקשרים הכלכליים בין ארצם לבין ארצו. במדינות אחרות באזור, מנהיגים רבים מפגינים חשדנות כלפי ההכחשות ההודות-זנשנות שהמלך משמיע כשמדברים על השאיפות האישיות שלו בעיראק ועל התדירות שבה הוא מתחבק עם ראש-ממשלת ישראל, כאילו היו ידידים ותיקים.

סוריה נהגה מדיניות צוננת, או אפילו קפואה, כלפי ירדן; הסיבה לכך היא החשש שהצעד החד-צדדי של ירדן, כשכרתה שלום עם ישראל, הוליש את עמדת דמשק. סוריה חוששת עכשיו שהתמורה במדיניותה של עמאן כלפי עיראק, תוך התייצבות מאחורי ארה"ב, תיצור תמונה חדשה לחלוטין: ממשלה פרו-אמריקאית בבגדאד, שתגביר עוד ועוד את בידודו של המשטר בראשות אסד. "הסורים אומרים כי האמריקאים מקיפים אותם מכל עבר (ירדן, ישראל, תורכיה), וחוששים כי גם עיראק תצטרף לרשימה", אמר פקיד בכיר בממשלת לבנון, לאחר שיחות בדמשק.

מצרים לא העניקה קבלת-פנים חמה יותר למדיניותו של המלך חוסיין. הנשיא חוסני מובארק המעיט בחשיבותם של העריקים (חתניו של סדאם ובנותיו), שמלך ירדן השתמש בהם להדגשת התמורה במדיניותו. מובארק, לאחר שתהה על המניעים של המלך חוסיין, שלח את שר החוץ שלו לעמאן, כדי לדון בשאלת עיראק. למורת היום, העיתונות החצי-רשמית של מצרים התקיפה את ממשלת ירדן. "ראינו שהמצרים כועסים, כשמתרחש אירוע חשוב באזור והם לא בתמונה", אמר המלך חוסיין, בפוטרו כלאחר-יד את תלונותיו של מובארק ובהדגישו את התפקיד המרכזי שנועד לירדן של השושלת ההאשמית.

המלך חוסיין מקווה כי התמורה במדיניות כלפי עיראק – בגיבוי סיוע נוסף מוושינגטון – תעזור לשקם את הקשרים עם ערב-הסעודית ועם מדינות המפרץ, שעדיין כועסות על סירובו להצטרף לקואליציה שהתייצבה מאחורי ארה"ב נגד עיראק. המלך אמר לעיתונות, שהיתה רק מדינה אחת שקיבלה ממנו מידע על העריקה של הבכירים ממשטרו של סדאם: ערב-הסעודית. זו קידמה בברכה את התמורה במדיניות של ירדן, אך דומה שאינה מסתפקת בכך. היא יכולה לחדש את אספקת הנפט לירדן וזה ישים קץ לתלות של ירדן בנפט העיראקי. אבל אין כל סימן לכך שהמשלוחים מתחילים בקרוב.

למרות הביקורות האלה ואף-על-פי ששרים בכירים בממשלת ירדן גילו עצבנות רבה וניסו לעצור את השינוי – המלך אינו מראה שום ספקות לגבי התבונה שבמגמה החדשה שהוא קבע.

אז מי יותר אינטליגנט, חיים יבין או ירון לונדון?

מזה זמן רב לא ראינו בטלוויזיה תכנית כה ירודה, כמו זו שבה נקבע מיהו "איש השנה" (מה פירוש ומשמעות הדבר?)

נתייחס בזאת רק לאחד השלבים המגוחכים של התכנית ששודרה בערוץ הראשון, הממלכתי. המשתתפים בסקר נשאלו מיהו איש הטלוויזיה האינטליגנטי ביותר, ומרבית המשיבים קבעו: חיים יבין. הרחק מאחור דורג ירון לונדון.

מה טעם מצאו יוזמי התכנית בשאלה מעין זו, הקובעת איכות, בהציגם שאלה זו לכלל הציבור (כלומר למשתתפי המדגם). האם הרוב קובע מיהו אינטליגנט? בנוסף, איכות כמו אינטליגנציה אמורה להיבדק ולהיקבע במבחנים מסויימים, ולא על-ידי "קול ההמון".

משתתפי הסקר שהתבקשו לקבוע "מי האינטליגנטי ביותר", מייצגים גם את התכונות הבאות, על-פי סקר זה: 76 אחוזים מהם לא היו השנה באף הצגה, 34 אחוזים מהם לא קראו השנה אף ספר. אין כוונתי לומר כי רק חובבי תיאטרון וקריאה מוסמכים לקבוע "מיהו אינטליגנט", אך האם ציבור לא קטן זה, של מדירי רגליים מתיאטרון ועיניים מספר – הוא אשר אמור לקבוע "מיהו אינטליגנט"?

השאלה היא, מהי מידת האינטליגנציה והטעם הטוב של מנהלי הטלוויזיה ועורכי התכנית, שלא מנעה מהם לערוך סקר זה?

משה חן, תל־אביב

מהן, בשביל השמאל, עצמות שבורות של יהודים?

שום דבר לא יעצור אותם, מלבד דבר אחד: הפחד מפני אבדן השלטון ומפני המחיר שיצטרכו לשלם עבור מחולי ה"שלום". על־כן טוב אמר גנרי (ח"כ רחבעם זאבי): הפנקס פתוח והיד רושמת.

השמאל הסוציאליסטי שלנו, למרות שהוא מתכחש למקורותיו, ולמרות שקיפל את הדגל האדום, לא שינה תברבורותיו ואת האידיאולוגיה היפה שלו, שטובה על הנייר אך הופכת למפלצת במציאות.

השמאל הנאור והמתוחכם שלנו אפילו פיתח את השיטה. הם תפסו מנופול על המילה "שלום", ותחת מילה קסומה זו, שאין לעמוד בפניה, הם מיישמים את הצד המכוער של הסוציאליזם ומססים צבא ומשטרה (ובקרב אולי כלבים איתנים) בעמם שלהם, כאשר נדמה להם שהללו עומדים להחריב את עולם החלומות שלהם.

וכי מי היה הראשון שהסיף לשימוש בכח נגד בני עמו "להיכנס בהם" (במתנחלים) קרא יוסי שריד, ולא יעזרו לו כל פיתולי הלשון החכמים שלו, בנסותו לשטות בנו בכוונת אמירתו.

ומי נתן את ההוראה "להיכנס בהם", במפגינים ובצועדים מכל הארץ בירושלים? הרי רבין כבר ירה במו ידיו ביהודים (פרשת אלטלנה), או מה זה בשבילו כמה עצמות שבורות של ערבים או יהודים? כמו שאומרים – ישמרנו האל מפני השמאל, עם הערבים כבר נסתדר.

הכותבת היא תושבת נהריה, חילונית, אם לשני בנים יוצאי צבא, ששוטר "נכנס בה" ללא כל עילה, בירושלים, עד שנזקקה לטיפול רפואי.

מיה אבינון, נהריה

כשנודע שדודי עולה לארץ, גרשו אותו מהשטיבל

הקורא משה צור, במכתב שפורסם במדור זה, רואה באשמת רבני פולין במניעת עליית יהודים לארץ־ישראל, משום דבר שקר והשמצה.

נכון שלא כל רבני פולין התנגדו לעליית יהודים לארץ, ובעיקר לא רבני המזרחי, אבל רבנים ואדמו"רים מהאורתודוכסיה, כמו חסידי בעלז, בפירוש התנגדו לעליה, בגלל אמונתם שיש לחכות לביאת המשיח.

דודי, שהוא מחסידי גור, בכל זאת החליט לעלות לארץ ישראל ב־1936. לפני נסיעתו נסע להיפרד מהוריו שהיו קבורים בבית העלמין בעיירה שידלביץ. אחרי הביקור נכנס ל"שטיבל" להגיד קדיש. כשנודע לחסידים שהוא מתכונן לעלות ארצה, גרשו אותו בחרפת־פנים מהשטיבל.

נכון שלא היו הרבה סרטיפיקטים למי שרצה לעלות, אבל חלוצים עלו בעליה בלתי־לגלית. והיו בפולין הרבה יהודים עשירים שלא היו זקוקים לסרטיפיקטים, וכל אחד יכול היה לעלות אם היו בכיסו 1,000 לירות שטרלינג, והיו רבים כאלה.

לו הרבנים האורתודוכסים היו נותנים גושפנקה לעלייה לארץ הקודש, אז היו מגיעים ארצה אלפי יהודים, ולא היה צורך לחכות "למשיח" בדמות היטלר ימח שמו ששרף אותם חיים ועלו דרך עשן ארובות המשרפות לשמיים.

מיכאל ולצמן, קרית חיים

שתי תקופות בהתייחסות רבני פולין לציונות

הקורא משה צור דורש לבקש סליחה ומחילה מרבני פולין, על כי האשמו במניעת עליית יהודי פולין לארץ־ישראל. מר צור, אתה עלית ארצה ב־1926, ואז הציונות עדיין לא התפתחה בפולין, וטרם היתה לתנועה המונית שיש להתחשב בה, ולכן לרבנים עדיין לא היה כדאי להתעסק עם הציונים.

מ־1926 ועד שעליתי ארצה, ב־1934, התנועה הציונית בפולין הלכה וגדלה, גם בהשפעת משברים כלכליים. מצבם של יהודי פולין היה בכי רע, והתנועה הציונית, הימנית והשמאלית, פרחה. רבים לא הסכימו להמשיך "לחכות לביאת המשיח", ומי שרצה לעלות, מצא דרך ליגלית או בלתי ליגלית – ואז הכריזה הרבנות מלחמת חורמה בציונות. כל הדרכים המאוסות בכדי להפריע לציונים, היו כשרות בעיניהם.

צחוק הגורל: דווקא חלק מהרבנים האלה הצילו את נפשם מן השואה בעלותם לארץ־ישראל, שאותה בנו הציונים המאוסים. לכן, מר צור, אילו הרבנים לא הפריעו לציונות, ניתן היה להציל הרבה יותר יהודים מן השואה.

משה הובר, תל־אביב

תנו לשב"כ חופש פעולה

מדינת ישראל נמצאת במצב חירום, ונראה כי הכרה זו טרם חדרה לראשם של נציגי החוק והמשפט. איננו במצב מלחמה, אך אנו במלחמה על השגת השלום, ואם ניכשל בה – רב הסיכוי כי תפרוץ מלחמה ממשית.

הכוחות הקיצוניים אצל הפלסטינים ואצלנו מסכנים את מהלכי השלום ואת הסיכוי להגיע להסכמי קבע. מי שיכול להקטין את סכנת ההקצנה הינו בה אחד בלבד הפועל בשם המדינה – שירות הבטחון הכללי. לפיכך יש לתת לו את כל האמצעים ומלוא הסמכויות על־מנת שיצליח במלאכתו.

מה שקורה היום הוא בגדר שערוריה. השר לאיכות הסביבה טוען כי לראש השב"כ ניתנו כל הסמכויות. והרי אמירה מתממקת, היות ואת החקירות בשטח מבצעים החוקרים, ולא ראש השב"כ. אמר על כך ראש השב"כ הקודם: "לראש השב"כ לא יכולה להיות ידיעה מלאה על כל מה שנעשה בכל חדר חקירות בכל רגע". ובימין היו מקרים שבהם הדברים נודעו לו בדיעבד.

המשמעות מכאן ברורה: יש לתת סמכויות לחוקרים ולא רק לראש השב"כ. תומך בכך גם הנשיא לשעבר, חיים הרצוג, הקובע חד־משמעית כי צריך לתת לשב"כ לעשות את עבודתו ולא להתערב. "לא ייאמן", הוא אמר, "שישנם גורמים העוצרים בעד השב"כ מלבצע את כל מה שהוא יכול לעשות על־מנת לגלות הכנות לפיגועים. זו מלחמה, וצריך לנהל אותה בכל צורה שמנהלים מלחמה". דברים כדרבנות.

המופקרים על מלחמה זו צריכים להתעשת ולהשתחרר מיפי הנפש, כי בנפשנו הדבר.

יהודה דין, ירושלים

נדרשת כפיה סימטרית בין דתיים לחילוניים

קראתי ב"דבר" כי בבית־ספר ממלכתי־דתי בפתח־תקוה מבקשים מהורי התלמידים רו"ח מפורט על אורח חייהם. אם חלילה הם אינם עומדים במבחנו של המוסר, בניהם לא מתקבלים.

אני חושב שזהו דבר נכון וצודק. אילו אני הייתי "ליטאי", לא הייתי רוצה שילדי יתחנכו עם בניהם של "חסידים", ובוודאי לא עם ילדים המבטאים "עין גרונית", רחמנא ליצלן.

אבל העוול הוא בזאת, שבחינוך הממלכתי הכללי לא מקפידים על סימטריה בקבלת תלמידים ומורים. הורים חילוניים והופשיים צריכים להילחם על כך שמורה הלובשת כתונת עם שרוולים "שלושה רבעי" באמצע הקיץ – לא תלמד את בנותיהם, פן חס וחלילה תצאנה לתרבות רעה.

הציבור החילוני הוא בדרך־כלל אימפוטנטי ואדיש, וחבל.

אפרים אפרתי, תל־אביב

★ מכתבים למדור ניתן לשלוח לפקס' 03־6294783, או לת"ד 199 תל־אביב (מיקוד 61001).

המלצה

הצגה

הגר. הצגת יחיד, בביצוע ירדן בר כוכבא

בעיבודו של הלל נאמן לקטע מתוך "מי מאני" לא.ב. יהושע מבוססת הוויה תיאטראלית יוצאת הדופן ועל שום כך קטפה ירדן בר־כוכבא את כתר התיאטרונטה. שעה של פרצי התרגשות בלתי נלאים, עצב, כמיהה, צחוק והמע המשמשים בערבוביה מצויינת.

הגר, חברת בנו של בר מאני, סופר ירושלמי, יוצאת בעקבות מכהריה. מאני מתגלה בבדידות מוזרת, בפסק בביתו בערבי חורי יהדלמי קר, מתרגל נטיות התאבדותיות קשות, ערב גילוי מצבת אמו.

בשליחות מאני ג'וניור, שאת זרעו היא נושאת ברחמה שלא בידיעתו, מהססת הגר, המתוקה להפליא, בדרך כה עוברה. מביקור קצר מתמה נוספת הגר להוך בילוי בלתי מתוכנן בן שלושה ימים בעיר הקודש. היא מתפרצת, בלתי קרואה, לתוך רחביו העצמיים ותולכתו, שהיא־היא הגורם המונע אותו מהתאבדות, ובנוכחותה אינה מתירה לו למצוא את הסיבה המצריכה הסתלקות מוקדמת ויזומה מן העולם.

הגר מנהלת עם אמה דיאלוג לכאורה, שרק מהציתו נשמע הגראה, ומוסרת דיווח ציורי של אירועי הימים בהם נעדרה מדירתה בתל־אביב. היא מיטיבה להעביר חוויותיה באופן חי, גלהב וכנה, כמו היענותה להצקות הקבועות, החזרות ותשנות, של אמה.

שעתה היפה של ברכוכבא על הבמה מתאפיינת במשחק משובח במיוחד וכובש לגמרי. ולא רק בשל הדמות המתחבבת בעליל על לב כל צופה. היא כאמור מרגשת בכל רגע, וגורש כישוריה הדרמטיים אינו מרפה. שווה הרבה יותר מצפייה.

נעמי גראואר

צפיית שיא ב"עולם המים"

צפיית שיא בסרטו של קווין קוסטנר, "עולם המים", במהלך סוף השבוע הראשון להקרנתו בישראל. 30 אלף ו־158 צופים באו ל־24 בתי הקולנוע בישראל המקרינים את הסרט שהפקתו היא היקרה ביותר, עד כה, בעולם הקולנוע.

מלגות מן התעשיינים בירושלים לתלמידי בצלאל

תעשייני ירושלים מעניקים מלגות לתלמידים מצטיינים במחלקת העיצוב התעשייתי בבצלאל. שני זוכים השנה, שיקבלו את המלגות היום: אפרת שר, על עיצוב עגלת אשפה צבעונית ואבישי גוטופלנסקי על עיצוב תחנת מידע לתיירים. כל מלגה בסך שלושת אלפי שקלים. ובמלים אחרות: כמחצית משכר הלימוד.

עיצוב נעמי גראואר

קופסה לכל מטרה

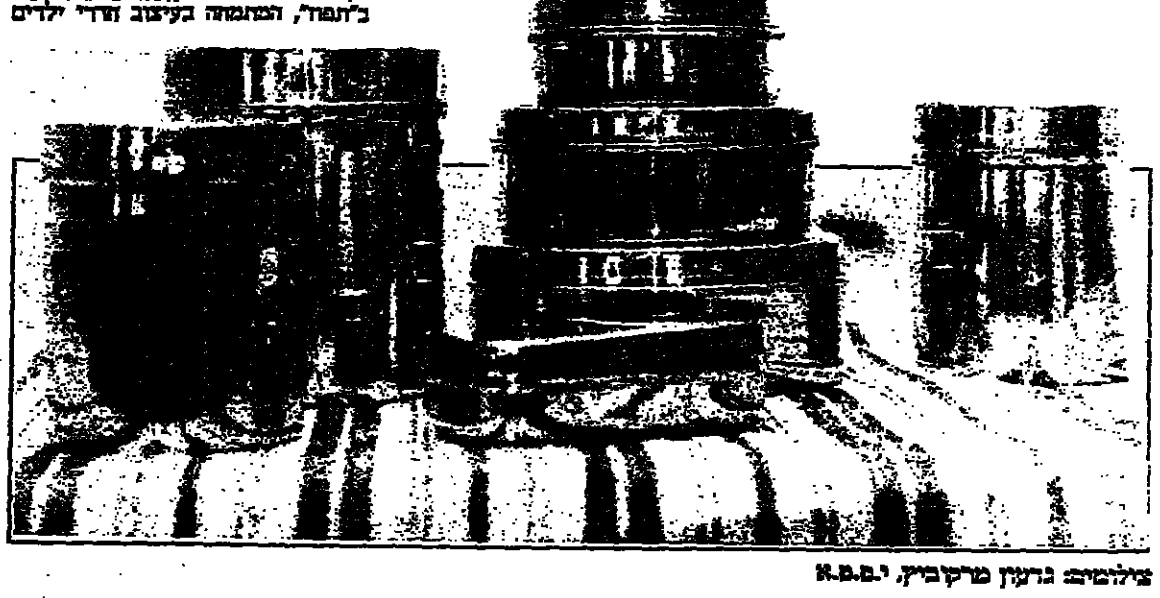

צילומים: גרעון מרקוביץ, י.ם.פ.א

תיבות וקופסאות שונות לגמרי, אך לא פחות מתוקות ושימושיות ניתן להזמין ב"תפוז", המתמחה בעיצוב חדרי ילדים

כל דבר בעולם אפשר לדחוס לתוך קופסה. או להיפך: לא קיימת הקופסה שלא יימצא לה שימוש כלשהו. בין שלל הקופסאות וחומרי הגלם המפיקים אותן, כמו גם צורותיהן המגוונות ומשרעת הקקסטורות המאפיינות אותן מצויות יצירות פשוטות ונפלאות.

בבתר מצויין של קופסאות נירוסטה ותיבות אלומיניום משובחות נמצא על מדפי "שחור לבן". הפריטים, במספר דוגמאות מצומצם ומקסים, נרכשים בהודו ונבררים בקפידה מתוך קולקציות באיכויות שונות, כך שרק מיטב התוצרת מיובאת ארצה. מפאת אילוצי ייבוא שונים, לא בכל שעה ניתן להניח יד המרנית על כל גירסה קופסתית, על אף שאת מרבית הדגמים אפשר להשיג במבחר גדלים, בודך כלל חמישה, והם כובשים בפשטותם ובקיומם הנקיים.

קיימות במקום קופסאות עגולות, מאורכות או פחוסות, אטומות או מחוררות, שלכל אחת מכסה מתאים במידות שונות. מרהיבות במיוחד המעוררות שבקופסיות, והגלומות כמעיפות ריח פרוחים מיובשים.

הנירוסטה, הידועה כחומר ראוי לאחסנת מזון, כמו גם לבישולו או להגשתו, ממלאת את החנות גם במבחר כלי בישול והגשה תואמים. לעומתה, תיבות האלומיניום משרתות צרכי אספנות מסוגים אחרים, אך בעצמן מגלמות שימושי חובה בכל בית פולני.

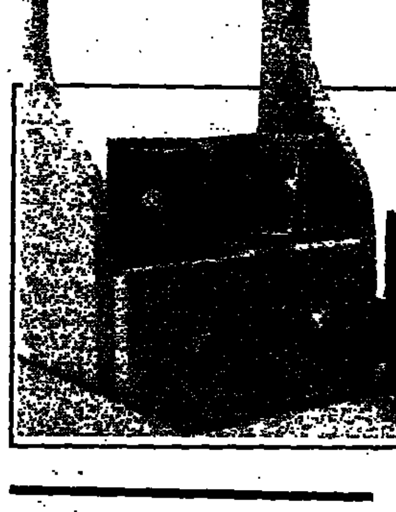

דווקא. לצד הויטים קסומים וחלומיים קיימת סדרת קופסאות בגדלים ובווריאציות אין קץ, מתוכן ועל־פיהן יסופקו צרכי כל אחד כלבבו.

כולן עשויות עץ ערין, צבוע חלושות בגוונים מלאכיים ואומרות אפשרויות בלתי מוגבלות: מרובעות, מלבניות ומאורכות בגבהים ובגדלים שונים, עם מכסים, ידיות או תושבות מעץ לסדרת קופסאות, ובמובן בלעדיהם. לצד סיפוק פתרון לכל אכסון, תתקבל בבריכה כמעט כל קיצה או קפריזה שונה בעיצוב הרצוי לכל אחד.

כל התוצרת מטופלת ביד, הול מעבודות הנגרות וכלה בצביעה הידנית, בטכניקות מיוחדות, ותשומת הלב הייחודית מורגשת בנשמת כל קופסא. קופסאות נירוסטה 25־50 ש"ח, תיבות אלומיניום 50־100 ש"ח. קופסאות עץ 125־185 ש"ח ("שחור־לבן", שינקין 36 ת"א. "תפוז", שבזי 27 נווה־צדק ת"א)

דיסק קלאסי עומר שומרוני

נדיב, יפה ומחדש

הנרי פרסל: יאלת האהבה היתה ודאי עיוורת", מוזיקה אבל למלכה מרי" וקטעים נוספים. מקהלת הסיקסטין ותזמורת הסיקסטין. מנצח: הארי כריסטופרס. תיק קולינס. יבואן: "ירנטקס" ר"ע.

דיסק זה הוא אחד המוצלחים ביותר במבול הקלטות פרסל שנחת עלינו לאחרונה עקב שנת ה־300 למותו של המלחין. ראשית, הוא נדיב להפליא: אורכו במעט שמונים דקות, שהוא פרק הזמן הארוך ביותר שיכול להכיל דיסק בודד. שנית, מופיעות בו כמה יצירות מהיפות ביותר שכתב פרסל, בביצוע מצוין ואנין של ה"סיקסטין" בניצוחו של הארי כריסטופרס. ושלישית, יש בו גם כמה חידושים מעניינים.

האודה "אלת האהבה היתה ודאי עיוורת", שנכתבה ליום הולדתה של המלכה מרי ב־1692, מופיעה כאן בגירסת בכורה עולמית, המשחזרת חלקים חסרים ומתקנת שגיאות שהופיעו בנוסח המקובל. "מוזיקת האבל למלכה מרי" מופיעה כאן לראשונה בנוסח מלא, עם מארש, המנון וקנצונה שפרסל כתב לכבוד לוויתה של המלכה ב־1695, בשיתוף עם מלחינים עמיתים. בביצוע משתתפים כלים אותנטיים בהם נעשה שימוש בתקופתו של פרסל, והם משקפים היטב את אופיה הנוגע ללב של יצירה מרשימה זו.

בנוסף לאודה ולמוזיקת האבל המפורסמת מכיל הדיסק גם יצירות מוקדמות יותר של פרסל, גם הן אינטימיות ברוחן אך מלאות עוצמה מוסיקלית: "שלושה קטעים ללחיות", שני מוטטים לטקסטים, ו"שתי אלגיות למותה של המלכה מרי". וכאמור, הביצוע של כריסטופרס והרכב ה"סיקסטין" שבניצוחו, נפלא. הוא זורם ברכות, מכיל קטעי סולו מקסימים של סולנים מתוך המקהלה, ומביא את המאזינים לו להסכים בכל לב להמלצת מגזין המוסיקה "גרמופון", לפיה ה"סיקסטין" היא אחת המקהלות הטובות של זמננו. לחובבי פרסל ותקופתו, זהו דיסק חובה.

לקלייר: קונצ'רטים לכינור מרך 3. קולגיום מוסיקום 90. מנצח הכנר: סיימון סטנדג'. תיק צנדוס מסדרת "שאקון". יבואן: ירנטקס ר"ע.

ההרכב "קולגיום מוסיקום 90" הוקם במשותף ב־1990 על־ידי כנר הבארוק המצויין סיימון סטנדג' והמנצח ריצ'רד היקוקס, במטרה לבצע ביצועים הסטוריים לרפרטואר מתקופת הבארוק. סטנדג', הכנר הראשי בהרכב ומנצחו בדיסק זה, נחשב כבר סמכא עולמי בביצוע מוסיקה מוזמאות ה־17 וה־18. בנוסף ל"קולגיום מוסיקום 90" הוא יסד הרכבי בארוק מובילים נוספים כמו האינגליש קונסרט ורביעית סלומון, חבור לשוב מהופעתו בארץ לאחרונה במסגרת פסטיבל ישראל.

בדיסק שלפנינו מבצעים סטנדג' וחבורתו ארבעה קונצ'רטים לכינור של לאה־מארי לקלייר, צרפתי בן המאה ה־18. לקלייר הושפע עמוקות מסגנון הכתיבה האיטלקי, וכל תריסר הקונצ'רטים שלו לכינור מכילים שלושה חלקים, כבכור מסגנונם של קורלי וויואלדי, המדלים האיטלקיים מהם שאב השראה. ארבעת הקונצ'רטים המופיעים כאן אינם תורגים מכלל זה, ואכן מוכירים לא במעט את סגנון הכתיבה האיטלקי של תקופת הבארוק. הביצוע של ה"קולגיום מוסיקום 90" חד, מדוייק ומתוחר, תגינת הכינור של סטנדג' מכוונת, למי שעוד לא מכיר, עם אמנה בנה נפלא יש לנו עסק כאן.

לקלייר בכלל, והקונצ'רטים האלו בפרט, אינם מוכרים למרבית חובבי המוסיקה. למי שמעוניין לערוך את ההיכרות הזו עם המלחין ונגינתו, מספק הביצוע המיוחד הזה הזדמנות נאותה.

שייק: סימפוניה סאקרה אופוס 10. רביעית פרסל וסולנים. תיק כמול צנדוס. מסדרת "שאקון". יבואן: ירנטקס ר"ע.

חברת צ'נדוס הוציאה לאחרונה ת"ק כפול הכולל את "סימפוניה סאקרה" אופוס 10 של המלחין הגרמני היינריך שיץ, בן תקופתו של באך. "סימפוניה סאקרה" הוא אוסף של קטעים דתיים קוליים, ששיץ חיבר ב־1647. כתיבתו של שיץ הושפעה או מן הסגנון האיטלקי של מונטוורדי, אך הוא שילב בה גם מאפיינים גרמניים. המוסיקה חוברה למלים גרמניות, ובנוסף ניכר הנסיון לשלב את פאר הבארוק האיטלקי עם המסורת הגרמנית המאופקת יותר.

יתרונו של דיסק זה הוא במצוינותם של המשתתפים בו. רביעית פרסל היא אחת מהרביעיות המובילות בעולם בתחום הביצוע של מוזיקה מתקופת הבארוק, והיא אכן נשמעת מדויקת, חדה ובהירה. בנוסף, סוללת הסולנים המופיעה בדיסק מורכבת מאוסף של שמות שכל חובב מוסיקה מוקדמת מכיר היטב. תמצאו שם את אמה קירקבי, טוני להרבלאן, צ'רלס דניאלס, ג'יימס באומן, נייג'ל רוג'רס ועוד, כולם סולנים מעולים ובעלי הבנה סגנונית עילאית למוזיקה של שיץ ותקופתו.

בתחילת היצירה יש כל אחד מהם מספר קטעי סולו בליווי כלי, ובהמשכה הם מצטוותים לדואטים ושרצטים. אלו גם אלו מבוצעים בכשרון וברגישות, תוך העברה משכבעת של רוח תקופת הבארוק ושל האמונה הדתית החזקה שהנחתה את שיץ בכתיבתו. למי שיש משיכה לתקופה זו בתולדות המוסיקה, כדאי לנסות.

הפילהרמונית הצעירה אצל דן שילון בראה"ש

התזמורת הפילהרמונית הצעירה, מתגוננת בנבנים מתזמורת בית הספר "תלמה ילין", תתארח בתכנית ראש השנה של דן שילון בערוץ 2.

אחרי הצפייה הגבוהים והמסורת שהחלה עם הפילהרמונית הישראלית, עשו את הבית הזנ של דן שילון ליער מבוקש לתזמורות ישראל. בזירת הפילהרמונית הצעירה מוסיפה ליקרת התזמורת ולקופתה, ומצביעה על יכולה אמנותית טובה ומתאימה. מה יותר מצלח מפנים צעירות בתחילת שנה

עם התזמורת הצעירה יופיעו כסולנים זמרת המצו־סופרן הדר הלוי, זמר הבריטון דני אטינגר (שניהם משתתפים בהפקת "כרמן" באופרה הישראלית), וזמר הטנור יבגני שפולב (השותף ל"שלושת הטנורים הישראלים"). על התזמורת ינצח אלדר שרט. התוכנית תיערך במוצאי שבת הקרובה.

יוסי שיפמן

"הדוד ואניה" בתיאטרון חיפה

עודד קוטלר יביים וגם ישתתף בהפקה החדשה של תיאטרון חיפה, "הדוד וניה" לצ'כוב על פי תרגומו של דוד אבידן. החזרות החלו השבוע ובין המשתתפים מוצאים גם את משה איבגי, אורלי זילברשץ־בנאי ויולי הרציל. ההצגה הראשונה מיועדת לאמצע נובמבר.

חירום

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
בן־יהודה – בן־יהודה 142 – 5223535 (עד 03.00)
סופרפארם – איינשטיין 40 רמת־אביב – 6413730 (עד 24.00)
קופ"ח כללית – אמסטרדם 7־9 – 5232383
בריאות – המלך ג'ורג' – 28 – 5283731
ירושלים
מגמר פארם – יד חרוצים 20 – 731475
חיפה
מסדה – מסדה 30 – 665806
רמת־גן
פינצי – חיבת ציון 43 – 6182621
בני־ברק
רמת אלחנן – כהנמן 97 – 674664
בת־ים
בני בתיים – הנביאים 3 – 5515671
חולון
אהרון – הפיין 52 – 889153
רחובות
כללית – רמז 8 – 445109

טיפול נמרץ לב

- לב 1 – שירות 24 שעות – 03־5618791
- שח"ל – 03־5625555
- נטל"י – 03־5757788, 177-022-4224

ניידת טיפול נמרץ

- אשדוד 08־551333
- בית־שאן 06־587223
- בת־ים 03־5511111
- הרצליה 09־541333
- חדרה 06־322333
- חיפה 04־512233/4
- טבריה 06־790111

- ירושלים 02־523133
- כפר־סבא 09־53222
- כרמיאל 04־988555
- עמק 06־540062
- נצלות 04־979333
- נהריה 04־823333
- נצרת 06־573535
- נתניה 09־623333
- עכו 04־912333
- עפולה 06־593334
- פתח־תקוה 03־9311111
- קריית 03־344442
- קרית־ביאליק 04־761062
- קרית־שמונה 06־944333
- ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
- רחובות 08־451333
- שדרות 051־897074
- תל־אביב 03־5460111

מרפאות שיניים

תל־אביב
- ויזנטל מגדל שער 3 או 5 טל' 294869, 03־285822
- טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 5201515־03, 5201432/1. 24 ש'. גם בשבת וחג.
- טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (טלל שיר־רופא) 03־5436696.
- תורנה 24 שעות – ה' באייר 20 (כבר הבריגה) טל' 254397, 03־452173. יהודה המכבי, איתורית 03־5449911, מגר 4318.
- יפו: פת 99, 09.00־13.00, 16.00־02.00, טל' 864256
- גבעתיים: ויצמן 12, טל' 324547 איתורית 5193193 מגר 3743.

חתבורה

- קוי אוטובוס "דן" טל': 5614444.
- "אגד" – טל': 03־5375555

ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02־253767.
בי"ח משגב לדך – טל' 02־653708, 08.00־16.00, ד' 08.00־19.00.
בתי"ם: מרפאת שיניים לטיפולי חירום – קניון בת־ים רח' יוספטל טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

- סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 234819־03. ירם 02־514455. חיפה 04־382611. אילת 059־31977
- ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461133; טל' 08־550506 – 24 שעות – 02־514111 – 07־376310.
- מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 08.30־12.00, 16.00־19.00, טל' 057־74907
- אור ארזים – למען נפגעי אלימות שמחים התעמרות, בתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03־663162/3.
- נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'־ה', 9־16, 03־231675, 03־235922.
- מבורים אנונימיים (מ.א"י), מידע תמיכה וסיוע 24 ש'. 03־5131046.
- זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04־322003, 04־256417, 03־378572.
- האגודה להגנת הילד: 03־6961070, 03־6956763.
- האגודה לנפגעי תקיפה מינית. טל' – קו חירום 6850041, קו גברים 6850056.

עזרה רפואית ונפשית

- ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 03־5461111, לילדים ולנוער 03־6961113, ירם 02־610303. קו בחוסית 02־661122. חיפה 04־672222/3. קו בחוסית 04־672223. כרמיאל 04־9888770. קו בחוסית 04־9889499. נתניה 09־625110. קו בחוסית 09־828755. ב"ש 07־281128. קו בחוסית 07־275871. נוף הגליל 04־9988410. כ"ס 09־974555. חדרה 06־346789. קו בחוסית 06־343269.
- המרכז להתגברות בישראל, 03־5614144 לזוקקים לפתרונים ולמבקשים להתגבר.
- מגמ, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'־ה' 09.00־14.00, 03־829970.
- אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש, 5400474־03, 03־5400672.
- יד ביד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03־226027, 04־229488, 04־922222, 02־243358, אילת 09־76366, לוד 222732, מ־17 עד 24.
- "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עידוני ר"ג. 6728697, 6734752, ג' 08.00־13.00, ד' ה' 16.30־19.00.
- "אליטב" – רח' פקיעין 7, ימים א'־ה'. 16.00־20.00. טל' 5463587, 54620276, 02־663902, 02־663828.
- הוועד למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים 03־614576, 03־566380, ת.ד. 33602 ת"א.

- זוגי בחוות מטסים. תקליט: 03־9731111
- מודיעין נמל התעופה: 03־9712484
- רכבת זוגי נסיעה ותעריפים באמצעות "טלמסר" טלפנית: 04־303133, 03־5652200.

- אלי, אלימות כלפי ילדים. 03־261070. מ־08.00 עד 22.00.
- "זוהר הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים וקוקזיים. 03־6292797. ימי א', ג', ה' מ־19:30 עד 23.30.
- קשת חולים – מוקד מידע רפואי. א'־ה': 08.00־19.00, ו': 08.00־12.00. טל' 03־6893355
- מד"א – שירות הוספיס לביקורי־בית, התחנות מד"א, שעות: 19.00 עד 07.00. טלפון חירום 101.
- חדר מיון פסיכי תורן, מד"ב. קהילת סלנטיר 9 (ליד ביתן) ת"א, 499978.
- אלכוהוליסטים אנונימים. הפניה לפגישות: 03־319281, 03־202951, 03־319845.
- אלכוהוליום (24 שעות) 03־721161.
- אלכוהוליסטים אנונימים ירושלים. 02־830092, 02־630524.
- "קשב לקשיש", א.ב.ל.י. 03־299089. א'־ה' 09.00־14.00.
- אוזן קשבת לגיל המבוגר רמת השרון ימים א'־ה' 16.00־20.00, טל' 5493244.
- נשים במצוקה. קו ארזים 09־505720.
- ארגון הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה. 03־621515.
- "יד שרה" – שיקום החולה. ירם 02־244242. ת"א 03־812304. חיפה 04־381704.
- תהל"ה – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים. טל. 09־587779.
- תמיכה נפשית לחולי סרטן. 02־435516.
- שירותי חירום פסיכיאטריים כולל ביקור־בית. טל' 09־344615, 03־6738750. מינוי 35888

אלמ"ג (עזרה לגבר)

- ארגון למען גברים הנער הנינות בגירושים, רח' מרמורק 4 ת"א טל' 03־6850450 24 שעות ביממה.

קץ הסובלנות

הישראלים, יהודים וערבים, משתלבים היטב במגמה השמרנית הגוברת בעולם – כך עולה ממחקר שעשה ד"ר יעקב כץ מבית-הספר לחינוך בבר-אילן. היהודים נעשו מיליטנטיים יותר בעשר השנים שחלפו והערבים – אתנוצנטריים ודתיים יותר

דינה קומם

נדמה כי תם העידן הליברלי-מתירני בפוליטיקה העולמית ולא רק בה. השמרנים נמצאים בשלטון בבריטניה כבר יותר מעשור הרפובליקנים בארצות הברית הם רוב בסנאט ובקונגרס. הזרמים האיסלמיים-פונדמנטליסטיים מתחזקים וגם הישראלים לא מחוסנים מפני התגברות השמרנות. מחקריו של ד"ר יעקב כץ, ראש החוג למחוננים בבית-הספר לחינוך בבר-אילן, מורים על עלייה מתמשכת בעשר שנים האחרונות בשמרנות של הישראלים: יהודים וערבים.

הפסיכולוג האנגלי, גלן וילסון, מצא ארבעה מרכיבים שנים שמאפיינים שמרנות: מיליטנטיות – אמונה שהפעלת כוח או ענישה היא הדרך טובה לפתרון בעיות; אתנוצנטריות – אמונה שהקבוצה התרבותית אליהם הפרט משתייך נמצאת במרכז ושפיטת קבוצות ותרבויות אחרות נעשית בהשוואה אליה; דתיות – הכוונה אינה לאורתודוקסיות, אלא לפוריטניות והיצמדות לערכים מקודשים ולמקורות תרבות מסורתיים מאוד; סגפנות – סלידה מהדוניזם ומהנאות העולם הזה.

הסולם שוילסון חיבר למדד השמרנות (C-SCALE) שימש במהלך שנות השבעים השמונים למדידת השמרנות של אנגלים, אמריקאים, הולנדים, ניו-זילנדים, יפנים וקוריאנים. ד"ר כץ בדק באמצעות סולם וילסון את מידת השמרנות של 350 סטודנטים ישראלים ב-86' – 220 יהודים ו-180 ערבים – ומצא שהיא אינה שונה ממידת השמרנות של עמים האחרים שנבדקו. לדברי כץ, תוצאות אלו מאששות את ההנחה, ששמרנות היא מרכיב אישיותי אוניברסלי, ממש כמו חברתיות או מופנמות.

התפתחויות המדיניות הובילו את כץ לחזור אל מדגם הסטודנטים שלו, שוב בתקופות שונות: ב-90', אחרי מספר שנים של אינתיפאדה, ב-91', אחרי מלחמת המפרץ ושוב ב-94', לאחר הסכם אוסלו. ניתן היה לצפות שהנבדקים, שהיום נמצאים בשנות השלושים לחייהם, יתמתנו עם הגיל ושמרנותם תקטן בעקבות תהליך השלום במזרח התיכון, אך תוצאות הסקר היו שונות. בכל בדיקה התחזק והוקצן הפרופיל שמרני.

המרכיב הבולט שהוקצן בקרב היהודים היתה המיליטנטיות. ממוצע המדגם במרכיב זה היה ב-90' – 24.91 על פני סולם הנע מ-12 ל-36. ב-95'-94' הוא הגיע ל-28.36. כץ מדגיש, כי הסולם של וילסון בודק עמדות, קרי הצהרת כוונות, ופעמים רבות אלו כלל אינן באות לידי ביטוי בהתנהגות. עם זאת, בשנים האחרונות הציבור היהודי רואה בכוח אמצעי יותר מקובל לפתרון בעיות. "מפגינים סגרו שנה התנועה ושפכו שמן על המסלולים. זו פעולה אקטיביסטית שלא נראתה כמותה לפני כמה שנים", הוא אומר.

בקרב הערבים עלה מרכיב המיליטנטיות מ-23.74 ב-90' ל-26.70 היום, אך באוכלוסיה זו ניכרת בעיקר העלייה באתנוצנטריות – מ-23.49 ב-91' ל-26.97 היום. האתנוצנטריות של היהודים, לעומת זאת, לא עלתה בצורה משמעותית. "ראייה אתנוצנטרית של התרבות מאפיינת קבוצות מיעוט", אומר כץ. "הערבים הישראלים מזדהים עם הערבים בשטחים ומכנים את עצמם פלסטינים-ישראלים". בסקר האחרון שערך ניכרת גם עלייה במידת הדתיות בקרב האוכלוסיה הערבית. "דתיות זו ניכרת גם בפועל", אומר כץ. "באחרונה הועלתה האפשרות שמפלגה ערבית איסלמית תרוץ לכנסת, לראשונה בהיסטוריה הפרלמנטרית של מדינת ישראל".

גם מידת הדתיות של המדגם היהודי עלתה בסקר האחרון וכץ מסביר שבדתיות הכוונה להיצמדות לערכים פוריטניים. כדוגמה לפוריטניות הגוברת בחברה הישראלית הוא מציין את הצנזורה העצמית שעיתונים הצהרים עושים באחרונה למודעות של נערות ליווי. במרכיב הרביעי של השמרנות, אנטי הדוניזם, היה הן לערבים והן ליהודים ציון גבוה יחסית לאורך כל שנים: סביב ה-29.

בשנים האחרונות נוצרת באין חקיקה מאסיבית בתחום זכויות הפרט, והנכנת רוח יסוד בכבוד האדם וחירותו. האם אין בכך סתירה להתגברות השמרנות עליה אתה מדבר?

במחקרים מצאתי עמדות שמרניות, שאינן חייבות לבוא לידי ביטוי בהתנהגות. עם זאת, אני סבור שהחקיקה הליברלית אינה משקפת את הלך הרוח היום. החברה הישראלית פחות סובלנית ומתחשבת מבעבר וזה מתבטא במגוון תחומים. הנהיגה הפרועה בכבישים היא אחד מהם. נדמה לנו שהתקשורת היום היא יותר ליברלית ותושפת מתירנית, כבון רצח השבויים במצרים, והיא עושה זאת בשם זכות הציבור לדעת, אבל פעמים רבות הציבור הרחב מוותר ברצון על הזכות הזאת ולא רוצה לשמוע. נדמה גם שהוא מתייחס בעוינות להיסטוריונים החדשים, ללא קשר למידת האמת במחקריהם ועמדותיהם.

יהיו לכך השלכות, לדעתך, על הבחירות הבאות?

אחרי שכל הפרות הקדושות נותצו, יש לישראלים רבים צורך להתרפק בנוסטלגיה על ימי ראשית המדינה, אותם נוטים לראות כימי אחדות לאומית, וזה לפי דעתי הלך רוח שיגבר. אני מעריך שבבחירות הבאות תהיה ירידה בתמיכת הציבור במפלגות בעלות סדר חברתי והתמקדות בזכויות הפרט, ללא קשר לעמדתן המדינית.

איך ישפיע הלך הרוח השמרני על תהליך השלום?

אני חושב שהדרך שלפנינו עוד ארוכה. השלום עם אש"ף הוא עובדה, אבל יהיה קשה מאוד להגיע לשלום כולל באיזור המזרח התיכון, כאשר קיימת אצל יהודים וערבים הקצנה בכיוון השמרני. אני סבור שעד לפני בעשר שנים ניתן היה לפתור את הסכסוך בין היהודים לפלסטינים באמצעים מדיניים. היום לא די בחתימה של חוזה בין שני גופים פוליטיים, כי הרבה אנשים אינם מוכנים לפשרה מדינית ומוכנים להתנגד לה בכוח. בעקבות התקצנות הדתית, הקונפליקט נתפס היום אצל רבים כתרבותי-דתי ולא רק כקונפליקט מדיני. גם אם תנועות האיסלאם הקיצוני יבטיחו להפסיק את הטרור, אני חושש שרבים לא יוכלו להאמין להן.

ההקצנה משפיעה גם על המנהיגים?

ניקח לדוגמה את סוריה: מדינת ישראל הביעה נכונות למשא ומתן על הגולן ומבחינה מדינית הקרקע בשלה לשלום עם סוריה, אבל בכל זאת הנשיא אסאד אינו ממהר לחתום על חוזה שלום עם ישראל. נדמה לי שהוא חושש מהקיצונים המוסלמים והפחד שלו מבוסס על גורלם של אנואר סאדאת ובאשיר ג'מאייל שוחרי השלום. בחיי מובארק ניסו להתנקש קיצונים דתיים ונדמה שגם חוסיין לא רואה עצמו כחסין.

האם אתה מאמין שניתן להגביר את מידת הסובלנות והתחשבות בחברה הישראלית באמצעות חינוך?

אני מאמין שמערכת החינוך היום פרוצה. צריך להכין תוכנית לימודים מוגדרת, מגן הילדים ועד לאוניברסיטה, שתחנך כל מגזר לערכים בהדרים שמתאימים לו ואינם נוגדים את הקונסנזוס הלאומי. החינוך לערכים חשוב יותר מלימוד פיסיקה ברמה של חמש יחידות לימוד. לדעתי, צריך לחנך את כל ילדי ישראל להתחשבות ולסובלנות. בתקופה של התגברות הדתיות, אין טעם לדבר על פלורליזם. אדם דתי אינו מכיר בפלורליזם ואינו יכול לקבל שדעה אחרת משלו צודקת באותה מידה. אבל ניתן בהחלט לפתח אצל בעלי השקפה דתית סובלנות לקיום עם מי שחושב אחרת.

משתמע מדבריך ששמרנות היא רעה עולמית. צפויה התמורה?

יש בעולם מעגליות של שמרנות וליברליות. בראשית שנות השבעים הגיעו המתירנות הליברליות לשיא, ומאז אנו עדים ירידה בליברליות ועליה של ערכי השמרנות. יש חזרה לאתיקת העבודה הפרוטסטנטית, עליה דיבר בתחילת המאה הסוציולוג מקס ובר: מי שעובד קשה ומצליח, צובר כסף וכוח והוא יהיה מקבל ההחלטות. הקפיטליזם מתחזק וגובר על חשבון ערכים של זכויות הפרט ושיוויוניות. אנו עדים לעלייה במיליטנטיות בכל רחבי העולם. הטרוריסטים (מוסלמים פונדמנטליסטים בעיקר) מנצלים את הסובלנות הדמוקרטית של העולם המערבי כדי לפגוע בו, ומטילים פחד בערים מודרניות כמו ניו-יורק ופאריס.

אני חושב שאסור למדינות הדמוקרטיות להרחיק את הסכנה הטמונה בקיצוניות דתית. הן חייבות להכין תוכנית התגוננות לפונדמנטליזם ולהגן על הדמוקרטיה באמצעים לא כוחניים, כלכליים למשל. אפשר במקרים מסוימים להטיל סנקציות, ובמקרים אחרים דווקא לתמוך כלכלית, כפי שיקבעו מומחים בנושא.

אנטארקטיקה. נרשמה הידלדלות בשכבת האוזון בשיעור של אחוז ביום

חור בגודלה של אירופה

חוקים ותקנות מונעים חלקית את המשך הייצור של חומרים הורסי אוזון, אך עיקר הבעיה הוא כמות החומרים שכבר נמצאת בסטרטוספירה. מאה שנים "נקיות" יחלפו עד שהם ייעלמו

גיא לשם

החור בשכבת האוזון באיזור אנטארקטיקה התרחב למימדים הגדולים ביותר שנצפו עד כה, לפי דו"ח של הארגון המטאורולוגי של האו"ם. הדו"ח, שפורסם לפני ימים אחדים, מציין כי הידלדלות שכבת האוזון שנרשמה השנה היתה המהירה ביותר מאז החל הרישום – בשיעור של אחוז אחד ביום. המדובר בחור שגודלו כשטחה של יבשת אירופה. תופעה זו היא בעלת השלכות ישירות והרסניות על כל תחומי החיים.

שכיחות סרטן העור לסוגיו שילשה את עצמה בעשרים השנים שחלפו. בתחילת שנות התשעים אובחנו בישראל תשעה מקרים של סרטן עור לכל מאה אלף איש. בשנות השישים, שכיחות המקרים היתה שלושה לכל מאה אלף איש. מומחים טוענים כי ניתן להבחין במקביל בעלייה ברורה בכמות מקרי הסרטן אצל בעלי החיים ובצמצום בכמות היבולים החקלאיים ברמה העולמית. תופעות אלו ישפיעו כנראה על תנובת המזון העולמית.

ד"ר חוה שטיינברגר מהמחלקה למדעי כדור הארץ באוניברסיטה העברית בירושלים מסבירה, כי האוזון הוא מולקולת גז המורכבת משלושה אטומים של חמצן שקיימת באטמוספירה מסביב לכדור הארץ. האוזון קיים בעיקר בשכבת הסטרטוספירה, שהיא השכבה השנייה על פני כדור הארץ מבין מספר שכבות. שכבת הסטרטוספירה משתרעת מגובה עשרה קילומטרים מעל פני הכדור ועד לגובה של כ-50 קילומטר. תשעים אחוז מהרכבה הוא גז האוזון, המשמש למעשה כמסנן לקרינת האולטרה-סגולית של השמש, שהיא הגורם לנזקים שונים לאדם, לחי ולצומח.

ככל ששכבת האוזון מתדלדלת, כך גוברת רמת הקרינה. לקרינה האולטרה סגולית מספר רמות, אך ההרסנית ביותר היא רמת הביניים. סכנותיה מתבטאות בחיי היום יום שלנו, בין היתר, בסרטן העור לסוגיו ובפגיעות בעיניים כגון היווצרות קטרקטים (קרומים) על פני העין ובפגיעות שונות ברשתית. סכנה חמורה לא פחות היא הפגיעה באוכלוסיית הפלנקטון (יצורים חד תאיים) באוקיינוסים. הפלנקטון מהווה את החוליה הראשונה בשרשרת המזון והמשמעות הישירה של פגיעה באוכלוסיה זו היא הפרעה מתמשכת ועקבית בכמויות המזון בעולם, הן לאדם והן לבעלי החיים.

אחד הגורמים המרכזיים להתפרקות שכבת האוזון היא קבוצת חומרים הידועים בשם cfc's המוגדרים בידי ד"ר שטיינברגר: "אויב הציבור מספר אחד". קבוצת החומרים האלו קיימת בעיקר בתור יומרים הנמצאים בתוך מערכות קירור שונות, בתעשיית האלקטרוניקה, בחומרי אריזה מקלקר ובתרסיסים שונים. חומרים אלו נפלטים לאטמוספירה, מתערבלים באוויר ומגיעים לבסוף לשכבת האוזון, שם הם מתחברים עם המולקולה ומפרקים אותה. "מתצפיות מדעיים", אומרת שטיינברגר, "ניתן להסיק כי ה-cfc's נמצאים בכמויות עצומות באטמוספירה. לכן, הזמן המינימלי שיידרש עד היעלמותם הוא כמאה שנה".

למרות שבכנסים בין לאומיים הושגו אמנות האוסרות ייצור של חומרים אלה, ידוע לשטיינברגר כי מספר מפעלים בארץ מייצרים חומרים הפוגעים ישירות בשכבת האוזון. לדבריה, היא מותקפת על כך לא פעם בכנסים בינלאומיים שונים. הטענה היא, שישראל היא אחת המדינות המערביות היחידות שעדיין עוסקת בייצור חומרים הורסי אוזון.

כאילו אין בכל הנזקים האלה די, וכבר מתברר כי נוסף עליהם נזק התחממות. שטיינברגר מסבירה, כי חומרי הפליטה cfc's, יחד עם חומרים שונים אחרים שעד לא מזמן נחשבו כידידותיים לסביבה, גורמים להאצה בהתחממות כדור הארץ. "זו כבר אופרה אחרת" היא אומרת. "המחקרים בנושא זה עדיין בעיצומם ואין עדיין דעות אחידות בנושא". שטיינברגר טוענת, כי ברמה התחיקתית נעשו מספר שינויים בחוקים ובתקנות המונעים המשך ייצור של חומרים הורסי אוזון, אך עיקר הבעיה הוא כמות החומרים הללו שכבר נמצאת בסטרטוספירה.

ברמה האישית, היא מציעה להשתמש בחומרים חוסמי קרינה ומונעי שיזוף שונים, המכילים מסנני קרינה אולטרה סגולית, לחבוש כובע ולהשתמש במשקפי שמש טובים. את משקפי השמש יש לבדוק אצל אופטיקאי מוסמך ולוודא שהם אכן מסננים את קרני השמש. "חשוב להבין, שאי-אפשר לעצור את גרימת הנזק במקום אחד על פני כדור הארץ. זוהי תופעה דינמית בעלת השפעות שאינן מכוונות ישירות לאזורים ספציפיים וגם ללא קשר למקום היווצרות של ה-cfc's". לדבריה, זו גם הסיבה שאין להתפס להיסטריה האופנתית. כדאי יותר לתכנן אסטרטגיה לטווח הארוך, ולזכור שבעצם גם בנושא זה קיימות יותר שאלות מתשובות.

משפטו של אלכסנדר הגדול

גרמניה מתכוננת למשפט ראווה חדש. הפעם של אלכסנדר שלאק-גולדקובסקי, "דמאבער" הגדול של גרמניה המזרחית

ורידנה הילז, בון

לאחר משפט הראווה שנערך למרקוס וולף, ראש שירותי הריגול של גרמניה המזרחית, בא תורו של מי שמכונה "אלכסנדר הגדול". אלכסנדר שלאק-גולדקובסקי ניהל במשך עשרות שנים את המחלקה לקשרי חוץ כלכליים, שהיתה מסונפת ל"שטאזי" המזרח גרמנית. בשנים הקן הוא נשא ונתן עם אישים ומוסדות במערב גרמניה והתיידד עם כמה ממנהיגיה, בהם ראש ממשלת בוואריה, פראנץ יוזף שטראוס. לא פעם קיבל גולדקובסקי סיוע כספי תמורת עסקות סודיות שנרקמו בין הצדדים, והכספים שולשלו לקופת האוצר המזרח גרמני.

המשפט נגדו נפתח ביום שני בשבוע שעבר בבית המשפט המחוזי בברלין. משפטנים טוענים, כי ההאשמות נגד האיש קלושות ובלתי מוצקות דיין. התביעה מאשימה אותו בעיקר בהפרת חוקי חרם ומסחר בנשק של מערב גרמניה: בשנים 89-1986 ייבא האשם ממערב גרמניה נשק קל בסכום של 2.8 מיליון מארק. הוא ייבא מהמערב מערכות מכ"ם לתצפיות לילה וכלי ירי. חוקי נאט"ו אסרו לסחור בציוד מסוג זה, בעיקר כאשר מצא את דרכו למדינה שהשתייכה לברית וארשה העוינת.

בסעיף אחר בכתב האישום נטען, כי העביר כספים לצרכים האישיים של אריך הוניקר והמקורבים לו, כדי לקיים את ענייניהם וכדי להשיג טובות הנאה. בכך הפר את האמון ומעל בכספי הציבור. המדובר בהוצאה כספית בסך 33 מיליון מארק. גולדקובסקי טען להגנתו, שאף לא מארק אחד הוצא מהקונצרן שהוא ניהל. למעשה, הוא העיד, שירותי הביטחון המזרח-גרמניים הטילו עליו לבצע שליחויות ומשימות מיוחדות וכמו "סיביל סרבנט" נאמן הוא שירת את מולדתו, בלי שהזיק למישהו. גם לא למערב גרמניה, שסייעו לו לטענתו במימוש עסקיו ובפריחתם. כך התנהלה שותפות-גורל זו עד התפנית הדרמטית שהביאה לנפילת חומת ברלין.

לאחר האיחוד התלחשו בגרמניה על הנאמנות הכפולה של השליח. התהלכו שמועות, כי הווילה המפוארת שבה הוא מתגורר עם רעייתו, הממוקמת לא הרחק ממינכן ונושקת לימה בבוואריה, הוענקה לו במתנה על-ידי שירותי הביון המערב-גרמניים. היא ניתנה בתמורה לשירותו הנאמן רב השנים. לאחר האיחוד שורבב שמו עשרות פעמים בעיתונות לעסקות ולפרשיות כהונות שנחשפו.

קירבתו האינטימית לאישים בכירים בממשל בון לא ניטתה אותו מחקירות, אך אלה התפוגגו במהירות. טענות על העלמות כספים בבילויונים וכן אי תשלום מיסים לא הוכחו. החוקרים לא הצליחו לאשש את האישומים. "אלכסנדר הגדול" נותר בדעת הקהל חשוד ללא הוכחות, עד המשפט הנוכחי.

במשפט האחרון של מרקוס וולף נשזרה יהדותו שוב ושוב. ההגנה רצתה לזכות בהבנת בית המשפט והשתמשה בכך כדי להסביר את מסלול חייו החריג כבן מרגלים אמביציוזי ובוגד. יהדותו, לטענת ההגנה, עיצבה את הכרתו הפוליטית וכך טיפס בסולם ההיררכיה. בעדות שנתן בבית המשפט בדיסלדורף לפני כשנתיים הוא סיפר על כך שמשפחתו ניצלה מהנאצים, ועל המקלט שהעניקו לה הרוסים, אצלם גיבש את הכרתו הפוליטית. אצל גולדקובסקי אין בזכירים את יהדותו, לא מטעמו וגם לא בתקשורת.

מגוון עיסוקיו של גולדקובסקי התפרש על פני תחומים רבים, ממסחר בנשק ועד מכירת אוצרות אמנות ועסקי אשפה (ברלין המערבית נזקקה בעידן החומה לסילוק האשפה מהעיר הסגורה, והיא שילמה על כך סכומים נכבדים). הוא הכניס לקופה הדלילה של שלטונות מזרח גרמניה לשעבר סכומים רציניים של מטבע חוץ, שהיו חיוניים לניהול ענייניה הפוליטיים בחו"ל.

גולדקובסקי ניהל את עסקיו באמצעות חברה אם שכינויה היה KOKO. תחת חסותה נוהלו 180 חברות-בנות מסחריות. במזרח גרמניה העריכו, כי בין השנים 66' ל-89' צברה האימפריה הכלכלית סכום של 27 מיליון מארק, כסף שאותו גילגלו החברות הבנות בעסקות שנחשבו אפלוליות. במערב גרמניה העשירה זה נחשב לכסף קטן. בכלכלת השוק הקומוניסטית אסור היה לזלזל בסכום רציני שכזה.

שלטונות המס של גרמניה המאוחדת דיברו לאחר האיחוד על סכומים גבוהים הרבה יותר. ההערכה שלהם היתה, שקו גילגלה לפחות 100 מיליון מארק. בתחילה הם התעקשו על הסכומים ואחר-כך, כאשר התברר שאין בידיהם הוכחות של ממש, הם טענו שהכספים נעלמו. לא היתה בידיהם הוכחה שהכספים הוסתרו, אך היו רמזים לכך שחלק מהכספים הופקדו בחשבונות סודיים. גם ישראל הוזכרה בהקשר זה כאחד המקומות האפשריים לשם הועלמו הכספים.

אנשי האוצר הגרמני סבורים גם היום שעשרות מיליוני מארקים נגנבו והופקדו בחשבונות סודיים בחו"ל על ידי מפלגת הס.א.ד. יורשתה של המפלגה הקומוניסטית. הכספים, לטענתם, מצאו את דרכם לפני האיחוד אל מעבר לים. עד היום לא העלו חקירות אלה כל ממצאים ממשיים.

השאלה המהותית שעלה פעם אחר פעם לנוכח העמדתם לדין של מי שכיהנו במשרות בכירות במזרח היא: מדוע הם נשפטים. הם הרי פעלו, לטענתם, בתוקף היותם אזרחים של מדינה סוברנית ומוכרת על ידי המוסדות הבינלאומיים. מרקוס וולף, שנאשם בבגידה, התריס בשעתו "באיזו מדינה בגדתי". וולף, שנמצא אשם בבגידה ובמתן שוחד, כמו גם שכל אחת מן המדינות היתה רשאית לנהל מערכת ביון משלה. למרות טענותיו, הוא נאלץ לחכות לפסיקה המכרעת של בית הדין החוקתי שניתנה במאי השנה.

על פי פסיקה זו זוכו מרגלים מזרח גרמנים שנשפטו בעבר והורשעו. בית המשפט פטר אותם לאחר בירור עניינם בהליך מנהלי מריצוי מאסר בפועל. הרבה מרגלים נשמו לרווחה. בית המשפט הגבוה בגרמניה הכיר למעשה בעובדה שמזרח גרמניה, ככל מדינה סוברנית, היתה רשאית לנהל מערכת ריגול וביון. במקביל, הוא הוציא מן הכלל מרגלים שבמסגרת שליחותם פעלו בשטחה של מערב גרמניה.

סניגוריו של גולדקובסקי משוכנעים שהוא ייצא זכאי. אם ימצא אשם, הוא ייאסר לתקופה של חמש שנים. הסניגורים דורשים שבית המשפט יבטל את התביעה נגד לקוחם ויאמץ את הנימוק של בית המשפט החוקתי, כלומר, שיכיר בעובדה שהוא ניהל את ענייניו באופן חוקי, בשם המדינה הסוברנית שמטעמה הוא בא. הקושי הוא בכך, שאין מדובר בסעיף ריגול ולא ברור אם התקדים חל גם עליו. ההגנה גם טוענת, שחוקי האמברגו על המסחר בנשק היו תקפים רק עד ערב איחוד הגרמניות, ולכן אין לשפוט את גולדקובסקי על סעיף אישום זה. המשפט הוא רק בראשיתו, אך משפטנים מעריכים כי לנוכח התקדימים תתקשה התביעה לבסס את האשמותיה.

הקונפליקט האזורי נתפס אצל רבים כתרבותי-דתי ולא רק כמדיני. נשים מוסלמיות ברעלות (תצלום: אי.פי.)

גורל המוסדות הלאומיים

חיזוק והצלה

יש לארגן מחדש את המגביות ואת הסוכנות היהודית ולפעול על בסיס של שותפות ולא של הפרדה בין המדינה לתפוצות

אהרן ידלין

התקרבנו לשנת ה־100 לקונגרס הציוני הראשון (1897) ולשנת ה־50 לתקומת מדינת ישראל ראוי לשאול האם יש עדיין צורך במוסדות לאומיים כלל יהודיים.

אין ספק שחלו תמורות אדירות בהוויתו של העם היהודי. קמה מדינת ישראל והיא מציאות בלתי מעורערת במזרח התיכון. בשנת 2000 יהיו בה חמישה מיליון יהודים.

המדינה איתנה כלכלית וחזקה צבאית, מתקיימת בתוכה יצירה תרבותית עברית ענפה, ומערכת החינוך מקיפה כל נפש שלישית בחברה הישראלית. יהדות המצוקה, ברובה המכריע, עלתה למדינת ישראל. 7־8 מיליון יהודים בתפוצות חיים בדרך כלל בחברות של רווחה כלכלית ושוויון משפטי ופוליטי.

עם זאת, עדיין ניצב בפנינו אתגר כפול: חיזוק המדינה והצלת העם היהודי.

חיזוק המדינה מחייב התעצמות דמוגרפית נוספת והמשך העליה. עדיין לא הגענו לעצמאות כלכלית. חובה לנצל את הצמיחה הכלכלית גם לעיצוב מדינת רווחה מתקדמת. יש להתמודד עם מכשולים בתחילה להסכמי שלום. חיוני, דווקא על רקע הסיכוי לפתיחת הגבולות בין ישראל לשכנותיה, לשמור על תשתית החקלאות וההתיישבות היהודית.

הצלת העם היהודי בסוף המאה ה־20 וראשית המאה ה־21 אין פירושה התמודדות עם סכנות פיזיות. העם היהודי הולך ונחלש, הולך ונעלם כתוצאה מתהליכי התבוללות, נישואי תערובת (52 אחוז בארצות־הברית ולא פחות ברוסיה) והיחלשות הזהות היהודית.

פעולת ההצלה מחייבת מאמץ רוחני אדיר לחיזוק הזהות היהודית, על ידי הגברת החינוך היהודי־ציוני, הנחלת הלשון העברית להמוני העם בתפוצות וטיפוח הקשר עם מדינת ישראל – בדרך של ביקורים, תרומות, השקעות ועליה.

העליה לישראל נשארה גם כיום הביטוי המלא של הגשמה ציונית. היא מחזקת את המדינה והיא מבטיחה את ההמשכיות של החיים היהודיים. עם זאת, היעוד כוחות רוחניים לעליה מהגלות מחייב גם את בעלי ההשקפה הציונית ליטול אחריות להמשך הקיום היהודי בתפוצות ולטיפוח זיקתם של היהודים לעם ישראל, להיסטוריה היהודית ולמורשת התרבותית.

מכאן הצורך בטיפוח מכלול רחב של זיקות וקשרים בין יהודי התפוצות לבין מדינת ישראל. מכאן הצורך במוסדות לאומיים משותפים ליהדות בישראל וליהודי התפוצות ומכאן החיוניות בגיוס משאבים כספיים, כמו מרצון, במסגרת מגבית יהודית עולמית, לביצוע משימות כלל יהודיות.

המוסדות הלאומיים מורכבים משלוש מערכות: ההסתדרות הציונית העולמית, סוכנות יהודית לארץ ישראל ורשות משותפת לחינוך יהודי ציוני.

יש צורך בארגון מחדש של המגביות היהודיות בתפוצות – המגבית המאוחדת וקרן היסוד – ושל הסוכנות היהודית, כמכשיר הביצוע של המשימות העולמיות.

הסוכנות היהודית – שתיקרא "השותפות היהודית החדשה" – תאורגן על בסיס של שותפות בין מדינת ישראל לבין התפוצות, במקום הבסיס הקיים של ההסתדרות ציונית עולמית מחד – שבה לישראל 40 אחוז בייצוג – ושל המגביות מאידך. רשות החינוך תהיה חלק בלתי נפרד של השותפות החדשה. ראוי גם לחתור לכניסתם של הג'וינט והקונגרס היהודי העולמי למסגרת המשותפת.

ההסתדרות הציונית העולמית תאורגן מחדש כתנועה אידיאולוגית מרכזית בעם היהודי והיא תכלול את מרבית גורמי החברה הישראלית וכן ארגונים יהודיים־ציוניים ביד ארציים, קבוצות ציוניות בזרמים הדתיים, ארגוני נשים, בריתות עולמיות אידיאולוגיות, ארגוני סטודנטים, חוגי עליה ותנועות נוער ציוניות.

במרכזה של התנועה הציונית העולמית תעמוד תנועת הגשמה שתפעל כגורם אוטונומי.

הייצוג הישראלי בשותפות (סוכנות היהודית) יהיה על פי יחסי הכוחות הציוניים בכנסת, תוך הסכמה להעניק ייצוג לגורמים לא פוליטיים הקשורים לעבודת הסוכנות. הייצוג של התפוצות יכלול את נציגי המגביות וכן נציגי הגורמים הקהילתיים, הדתיים והחינוכיים.

התנועה הציונית העולמית תיוצג בשותפות היהודית החדשה הן דרך הנציגות הישראלית והן דרך הנציגות של התפוצות.

במה תעסוק השותפות היהודית החדשה? בארגון עליה לישראל מכל הארצות, כולל עליית נוער; בחינוך יהודי ציוני בתפוצות ובמאבק כולל בהתבוללות; במעורבות בבניין מדינת ישראל כמדינה יהודית ציונית, זאת כאמצעי הראשון במעלה להידוק הקשרים בין יהודי התפוצות לבין המדינה ולשמירת אחדות העם היהודי.

אם יצטרפו הג'וינט והקונגרס היהודי העולמי, תטפל השותפות החדשה גם בעבודה סוציאלית ובייצוג העם היהודי כלפי חוץ, כולל מאבק באנטישמיות.

ההסתדרות הציונית תהיה תנועה אידיאולוגית שתאבק להנחלת הרעיון הציוני, שעיקרו קיבוץ גלויות בארץ ישראל על בסיס עצמאות ממלכתית ושפה עברית. היא תתנך לעליה מתוך בחירה ותקים תנועת לומדי עברית בתפוצות. היא תשים דגש על קירוב הדור הצעיר – נוער, סטודנטים ומשפחות צעירות – לרעיון הציוני ולהזדהות עם מדינת ישראל.

ולבסוף, רצוי כי ממשלת ישראל תצטרף כגורם נוסף לרשות החינוך היהודי ציוני. הגיע הזמן שישראל תחזיר לעם היהודי ממשאביה הרוחניים והכספיים.

מפלגה בקשיים

לקחת אחריות

אודי אנמי

מפלגת העבודה נמצאת באחת התקופות הקשות שלה. קשיים אידיאולוגיים, וגם ארגוניים. לאור זאת החלטנו, קבוצה של חברי מפלגה, להיערך כדי להשפיע על דרכה של המפלגה, בארץ ובמחוז.

העקרון הבסיסי המנחה אותנו הוא איחוד מלא של כל הכוחות שהשקפת עולמם משותפת לתנועה פוליטית אחת שתיאבק למען הפעלת מדיניות בתחומים שונים – החברתי, הכלכלי והמדיני. עוד תיאבק הקבוצה לשמירת שלמות מחוז חיפה.

לשם כך על מפלגת העבודה למקד עצמה במרכז־שמאל במפה הפוליטית החברתית והמדינית, וכן לראות עצמה כנושאת באחריות ממלכתית, הממלאת את שליחותה לציבור ובראש לציבור העובדים, שכירים ועצמאים.

בהתאם לכך, יש לנסח באופן ברור עמדות בתחום החברתי־כלכלי ולפעול בתחומים הבאים:

חלוקה צודקת של המשאבים הלאומיים.

מאמץ להבטיח הסתדרות כללית ואחראית.

העלאת שכר המינימום.

הקטנת עלויות העבודה, על מנת להבטיח משק רווחי מתוח והעלאת שכר העובדים.

הורדת מיסוי.

בדיקת נושא ההפרטה והבטחת זכויות העובדים והמעורבות.

מדיניות רווחה שתבטיח חינוך מתקדם והמשך התהליך שהוחל בו בשנתיים האחרונות, עד ליום לימודים ארוך. העדפת המערכות החלשות, אזורי פיתוח, שכונות, תלמידים חלשים ועוד. הרחבת האפשרויות להשכלה אוניברסיטאית.

מדיניות בריאות שתבטיח את כל המשאבים למערכת הממלכתית.

קביעה בחוק של זיקה בין המבטחים לקרנות הפנסיה, עם חקיקת חוק פנסיה ממלכתי. וכן זיקה בין מבוטחי קופת חולים הכללית לחברה ושמירת מעמדה כקופה המרכזית של חברי ההסתדרות.

הבטחת תיאום כלכלי בין הממשלה, ההסתדרות, המעבידים – בתנאי שזה ייעשה לא רק על־ידי ויתורי שכר של העובדים או הטלת מיסוי נוסף.

שמירה על רמת חיי הגימלאים, לרבות בחקיקה.

שמירת מכשיר תוספת היוקר, תוך בדיקה מתמדת אם הוא אמנם משרת את העובדים והמשק.

באופן כללי תעשה מפלגת העבודה מאמץ להבטיח מדיניות כלכלית־משקית ומדיניות רווחה, שתבטיח את המשך צמיחת המשק וגם את קיומה של חברה צודקת שהיא הבסיס לקיומה של המדינה ולשלום יציב באזור.

במקביל למדיניות רווחה וכלכלה מתקדמת יש להבטיח מדיניות של שלום ובטחון. שמירת בטחון המדינה, גבולותיה ומעמדה, בצד הליכה לתהליך שלום, תוך ויתורים שאינם פוגעים בבטחון.

מדיניות שלום ובטחון ומדיניות כלכלית־משקית ורווחה משלימות זו את זו. נפעל לשוויון חברתי־כלכלי וחוקי מלא בתחום מעמד האשה והגבר, האזרחים הדרוזים והערבים והילדים.

בתחום הממלכתי ניאבק על חקיקת חוק בחירות אזוריות. נפעל לשפר את חוקי הבחירות לרשויות – בחירה אישית לראש הרשות ובחירות אישיות פוליטיות לחברי מועצת הרשות. בצורך להיאבק על שיפור התרבות הפוליטית הציבורית.

בתחום הארגוני צריך להבטיח את קיומה של מפלגה שהיא גם תנועה רעיונית־פוליטית. נסיונות של בחירה אישית, על הטוב והשלילי שבה, מדגישים צורך זה. למפלגה צריכים להיות מוסדות נבחרים: מרכזיים, מחוזיים, מקומיים.

בדיקה יסודית מאוד של אפשרות שינוי שיטת הפריימריס, וראוי של הבחירות הארציות היא אבן יסוד פנימית במפלגה והיא שתקבע את עתידנו.

יומן חוץ

סנקציות תרבותיות

החיים במסופוטמיה שותקו

האמברגו שהוטל על עיראק הביא לחיסולו הכמעט מוחלט של המפעל הארכיאולוגי הענק בערש התרבות האנושית. ממשלת עיראק עצמה הוסיפה על כך לא מעט

גרג מאייר. אי.פי (בגדאד)

כשהגיעה השמועה לבגדאד שאתר ארכיאולוגי נוסף נשדד, הפעם בעיר הדרומית אמארה, הזעיק לשם אגף העתיקות צוות חמוש, כדי שיעצור את החפירה הלא־חוקית. רק בתום קרב יריות קשה סולקו עשרות השודדים, שחפרו מכתשי ענק בשטח והטבילו בבריצת מאות לוחות אבן הרותים כתב יתדות בני יותר מ־4,000 שנה.

מואיד דמרג'י, ראש אגף העתיקות המורשת הממשלתי, מקונן על הנזק שגרמו מן הכתם הגנבים לרבים מהלוחות בעת שחפרו באתים ובכלים אחרים. "אלה כפריים שאין להם מושג מה הם עושים", הוא אומר. "יכול להיות שהם פשוט חצבו אבנים".

בגלל המשבר הכלכלי סובל אגף העתיקות העיראקי ממחסור חמור במשאבים. הדבר כמעט שהביא לקריסת מערכת המוזיאונים ולהפסקת החפירות המקיפות הנערכות במסופוטמיה, "ערש התרבות האנושית".

בעיראק מדווחים על 4,000 פריטים שנגנבו מהמוזיאונים בעקבות מלחמת המפרץ, בהם תכשיטים, חרסים, מטבעות, חותמות וצלמיות חרס. מספר הפריטים שנגנבו מהאתרים הארכיאולוגיים עצמם, אומרים פקידים רשמיים, מגיע לאלפים.

רק פריט אחד הושב לבעליה: לוח אבן שהוחרם בידי סוחר אמנות בלונדון והוחזר לעיראק בידי שלטונות בריטניה ב־1992.

דמרג'י מקבל בקביעות דו"חות על חפירות לא־חוקיות. בעיראק יש 10,000 אתרים, ורק קומץ שומרים בשכר נמוך להגן עליהם. "ההיסטוריה של עיראק היא ההיסטוריה של העולם העתיק", הוא אומר. "האובדן הזה ניזוק מאוד".

לדבריו, בדרום עיראק אלה בעיקר הכפריים שנתקלים באתרים חדשים או חופרים באתרים ומוכרים בשם מבריחים זרים, תמורת תשלום. בצפון המדינה, סביב הערים אירביל וסולמנייה, באזורים הנמצאים בשליטת הכורדים, מספרים על חפירות מאורגנות להפליא המנוהלות בידי אנשים בעלי חזות אירופית.

קבוצה מתוך מקדש תל אשמר, תחילת האלף השלישי לפנה"ס, מוזיאון בבגדאד

הממצאים מוברחים החוצה, לירדן או לאיראן, ולבסוף מגיעים לאירופה, בדרך כלל ללונדון – אומר דמרג'י, המנהל את אגף העתיקות כבר 18 שנה. הסנקציות הכלכליות שהטיל האו"ם על עיראק בעקבות פלישתה לכווית "מקשות על האזרחים להשיג אפילו את מנת הלחם היומית, מה שגורם להם לנסות לגנוב את האוצרות הלאומיים", הוא מסביר.

החפירה הלא־חוקית שהיתה במבראד באמארה היא אחת ההדורות שהתקיימו בהשבת חלק מהאוצרות לידי השלטונות. אחרי שסולקו הפולשים ספרו המומחים 240 חורים חדשים, חלקם בעומק ארבעה מטרים וברוחב חמישה. אין ספק שלוחות רבים נגנבו, אך השלטונות מצאו 470 אחרים – מספיק כדי למלא את אחד האולמות הגדולים במוזיאון העיראקי בבגדאד.

ואמנם לא מזמן נראו במוזיאון ארבע נשים גוהרות מעל ללוחות האפרפרים – חלקם בגודל ספר, אחרים לא גדולים מכף יד. הן הבדישו ללא לאות את הלכלוך מבין החריצים הזעירים המדויקים שנחרתו בבוץ הרך, ואחר־כך העתיקו את הסימנים בכתב־יד לנייר מחברת.

הלוחות האלה אינם חומר קריאה מרתק במיוחד. נתוני היבולים הרשומים שם הם למעשה מעין שנתון לענייני חקלאות בן 4,000 שנה.

מחוץ לכמה תערוכות מזדמנות נסגר המוזיאון למבקרים מאז מלחמת המפרץ. האוסף הנהדר שלו, הכולל שרידים מההתיישבות האנושית הקדומה ביותר – לפני 6,000 שנה – נעולים במחסנים.

לפני המלחמה ביקרו בעיראק מדי שנה לפחות תריסר משלחות ארכיאולוגיות. זה פסק כליל בעקבות האמברגו המקיף שהוטל עליה האו"ם.

תקציבו של דמרג'י נשחק כמעט לחלוטין באינפלציה הדוהרת. לפני המלחמה עמד לרשותו 75 כלי־רכב לשם סיורים באתרים הארכיאולוגיים. היום פועלים רק שישה, בגלל מחסור בכסף ובחלפים, הוא אומר.

בלחץ אמריקאי נמנעו מעיראק קשרים בין־לאומיים אף עם גופים כמו אונסק"ו, ארגון החינוך, המדע והתרבות של האו"ם, שיושב בפריז – מוסיף דמרג'י – "אונסק"ו הוא שצריך לשלוח מפקחים כדי לסייע לנו לאתר את הפריטים החסרים, אך הם לא עשו דבר".

ואולם גם המוניטין של עיראק עצמה בטיפול באוצרותיה התרבותיים ניזוק מאוד בשנים האחרונות. אחרי הפלישה לכווית ב־1990 הגיעו נציגי ממשלת עיראק למוזיאון הלאומי של כווית, ארזו את אוסף האמנות האיסלאמית המרהיב ושלחו אותו לבגדאד.

כמה פריטים יקרי ערך – כמו דלתות העץ של המסגד מהמאה העשירית בעלות הגילופים המפותלים – היו גדולים מכדי להסיעם. לכן הציתו חיילים עיראקים את המוזיאון כולו לפני שהסתלקו משם. דלתות הענק ועוד כמה פריטים נדירים אחרים נהפכו לאפר.

ארמון בגבעת סאדם

מתחת לצלו יקר הערך של עץ דקל שולח עבדול חוסיין מבט אל חורבות בבל השקטות והנטושות ומניד בראשו. "פעם היו פה אלפי תיירים מכל העולם", אומר מדריך התיירים, שעובד שם כבר 18. "עכשיו אף אחד לא מגיע".

בשנות ה־80 הוציא הנשיא סדאם חוסיין מיליוני דולרים בנסיון להשיב לחלק מן העיר התנ"כית את תפארת עברה. אבל התיירים לא מגיעים, בגלל הסנקציות, וגם רוב העיראקים אינם יכולים להרשות לעצמם את המותרות שבנסיעה לאתר.

עבורם, העיר היא סמל לעברה המונומנטלי של מסופוטמיה. נשיאם רואה בעצמו גירסה מודרנית של נבוכדנאצר, ששלט באימפריה מבבל בשנים 604־562 לפנה"ס.

כאן כתב חמורבי את ספר החוקים הראשון לפני כמעט 4,000 שנה, הגנים התלויים של בבל נחשבו לאחד משבעה פלאי העולם ואלכסנדר הגדול כבש את העיר כששטח לרוחבה של אסיה.

ממשלת סאדם שיחזרה חלק גדול מארמונו בן 600 החדרים של נבוכדנאצר, אך רוב העבודות במישורים המאובקים שליד נהר הפרת נעצרו אחרי מלחמת המפרץ.

הבניה היחידה המתנהלת כרגע היא זו של ארמון מפואר ומודרני בגבעת סאדם, תל מלאכותי המשקיף על ההריסות.

מדריך ממשרד המידע הממשלתי הזהיר את צוות אי.פי שלא לצלם את הארמון, שם עמלו החופרים בטמפרטורה של יותר מ־40 מעלות. בנייתו היא עניין רגיש: רוב העיראקים נאבקים להתקיים ממשכורות הנשחקות באינפלציה.

הממשלה ממהרת לסיים את הבניה לקראת פסטיבל תרבות שיתקיים בין ה־22 בספטמבר ל־6 באוקטובר במרחק שעה נסיעה מבגדאד. התוכניה השנתית כוללת ריקודים, שירה ומחזות והיא אחד האירועים היחידים המכניסים המנהיגים תחת קשת שער אישתר, המכוסה ציורי חיות מיתולוגיות.

"זאת שעה קשה לאזרחי עיראק", אומר חוסיין, שסירב להזדהות בשמו המלא. "אנחנו מקווים שהתיירים יחזרו במהרה".

גרג מייר, אי.פי (בבל)

כווית של אסיה

170 אלף דולר טיפ

בסולטנות הזעירה ברוניי, בדרום־מזרח אסיה, ניתנים שירותי החינוך והרפואה חינם, בזכות אוצרות הנפט, אך הפערים המעמדיים גדולים והדמוקרטיה רחוקה

ויג'יי ג'ושי. אי.פי (ברוניי)

לבד מארמונו של הסולטן המואר בלילה, על 1,778 חדריו, כמו פנינה ענקית, ברוניי מצניעה את עושרה העצום, הבא מהנפט.

בתי־הספר והשירות הרפואי ניתנים חינם, אך לא תמצאו ציים של מכוניות רולס־רויס משייטות ברחובות נטועי העצים של עיר הבירה המנומנמת. גם לא גורדי שחקים, אלא רק בתים קולוניאליים רחבים מימי השלטון הבריטי. ובנהר הברוניי אין יאכטות, רק בתים מסורתיים על כלונסאות. הנשים לבושות סרונגים ורעלות, לא בגדים אופנתיים מפריז או ממילנו.

הסולטן חסנאל בולקיה, שליטם האבסולוטי של 276 אלף התושבים, מעוניין שארצו המבודדת, בחופה הצפון מערבי של בורניאו, תיוותר כזאת. "אנחנו רוצים שיעזבו אותנו במנוחה, חופשיים מהשפעות זרות", אמר ב־1984, מעט אחרי קבלת העצמאות מידי בריטניה.

אפשר להבין את שאיפתו. לפני 500 שנה שלטה ברוניי בשטח שהתפרש ממלזיה של היום ועד לפיליפינים. אבל אחרי שנים של פלישות מצד שכנותיה, שנגסו ברוב שטחה, נאלצו שליטיה, בסוף המאה ה־19, לבקש את הגנת הבריטים.

היום מוקפת ברוניי ביער המשווני של המדינה המלזית סרוואק. הג'ונגל עדיין מכסה יותר מ־90 אחוז משטחה. אך מתחת לחלקת האדמה הקטנטנה ולימים מונח לו פרס ניחומים עצום: מאגרים עשירים של נפט וגז טבעי, שהופכים את ברוניי לכווית של דרום־מזרח אסיה.

הבארות, ש־150 אלף חביות נפט גולמי נשאבות מהן מדי יום, מפרנסות כלכלה שבה מרוויח כל אזרח בממוצע 16,737 דולר בשנה, הכנסה מהגבוהות בעולם.

מלבד מימון המרפאות ובתי־הספר, הסולטן גם מסבסד סבסוד כבד את המזון, הדלק והוצאות הדיור. לברוניי אין חוב לאומי, גם גרעון מסחרי אין לה וממשלתה עובדת בלי שום גרעון תקציבי.

80 אחוז מהמזון מיובא, אף ששבטי הקדיאן והדוסון בלב הארץ עדיין מגדלים פירות, ירקות ותרנגולות.

הסולטן בן ה־49, שארמונו – ה"איסטנה נורול אימן" – הוא בית־המגורים הגדול בעולם, מחזיק בחו"ל נכסים בשווי 37 מיליארד דולר, בהם מלון בוורלי־הילס.

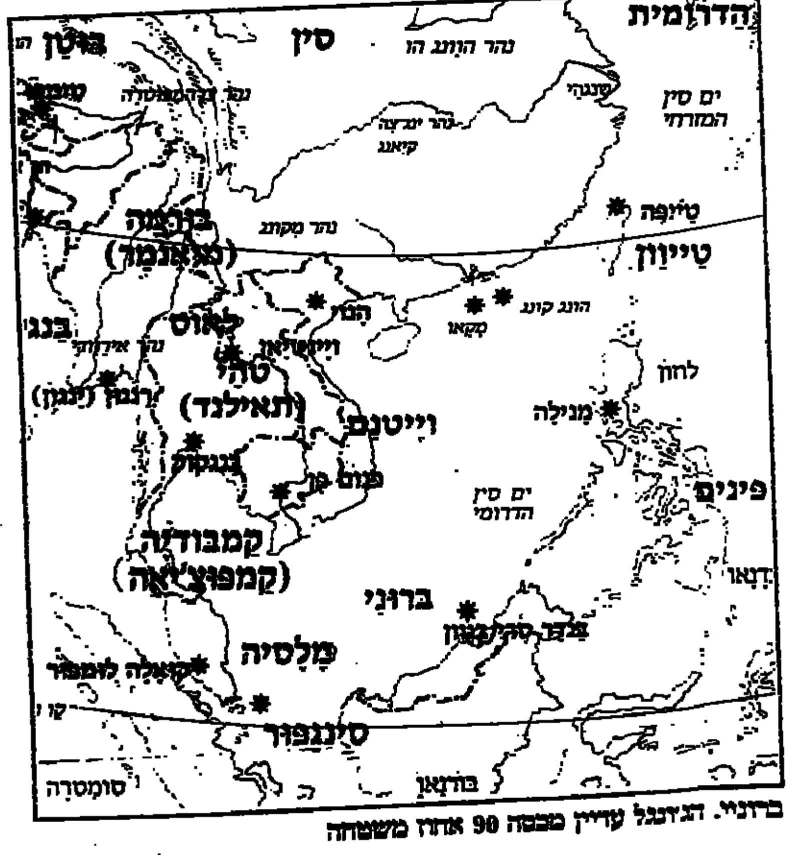

ברוניי. הג'ונגל עדיין מכסה 90 אחוז משטחה

יש אומרים שהוא האדם העשיר בעולם. הסולטן משיב – בצניעות של שליט מוסלמי מודרני – שרוב הכסף אינו שייך לו, הוא פשוט מנהל אותו בשם ברוניי.

נדיבותו האגדית של הסולטן סיבכה אותו פעם אחת, כאשר התגלה שנתן עשרה מיליון דולר לאוליבר נורת' ב־1986 לשם מימון מזימתו הושאית לחמש את הקונטראס בניקרגואה. ברוניי תבעה לקבל בחזרה את הכסף.

מעיינות הנפט של ברוניי ימשיכו לנבוע עוד עשרות שנים, אך בממשלה מבינים כי אי אפשר להתבסס על ענף יצוא אחד בלבד. "עתידה הכלכלי של ברוניי תלוי מאוד במאגרי הנפט והגז שלה", אמר הסולטן באחרונה. "אך ברור שבמקביל עלינו לגוון את הכלכלה".

ממשלתו השקיעה 321 מיליון דולר בחמש השנים האחרונות בפיתוח ענפי התעשיה, החקלאות, הייעור, הדיג והמסחר. יותר ממחצית מכוח העבודה מועסק בידי הממשלה, מרבית האחרים עובדים בחברת "ברוניי של פטרוליום" – שותפות של ה"רויאל דטש של" וחברת התעופה הממלכתית.

אין עוני, אך השכר הממוצע לעובדים ממשלתיים עומד על 1,000 דולר בחודש – קצת פחות מהתשר שהשאיר הסולטן לצוות מלון בקפריסין: 170 אלף דולר.

הפערים העצומים האלה בעושר, בצד סמכויותיו הלא מוגבלות של הסולטן, מעוררים רגשות מעורבים אצל תושבי ברוניי. "ככה זה תמיד. השליטים זוכים בכל העושר והנתינים עובדים למחייתם. אבל בסך הכל החיים שלנו נוחים", אומרת עקרת־בית, המבקשת שלא להזדהות.

הסנאל עלה לשלטון ב־1967, בגיל 21, כשעוד היה צוער בקולג' הצבאי הבריטי סנדהרסט. מי שהיה פעם פלייבוי תובב פולו, איש העולם הגדול, מופיע היום בציבור בעיקר בחליפות אירופיות מהודרות ולעתים במדי צבא.

הוא משמש גם ראש הממשלה, שר הבטחון ומפקד הכוחות המזוינים. דיוקנו מופיע על המטבע הברוניי, ויחד עם אלה של שתי נשותיו – הוא מתגונן, לפי הוראה, בכל הבתים, החנויות והמשרדים.

ההתנסותה היחידה של ברוניי בדמוקרטיה היתה ב־1962, כשנמצאה עדיין תחת חסות בריטית. מפלגת רייקאט ברוניי זכתה לנצחון מוחץ, אך מהר מאוד נאלצה להכריז על מרד, לאחר שאביו של הסנאל סירב לכנס את בית־המחוקקים.

כוחות בריטים דיכאו את ההתקוממות, המפלגה הוצאה אל מחוץ לחוק והוכרז מצב חירום, הנמשך כבר 33 שנה. גדוד בריטי עדיין נמצא בכוננות להגנה על שדות הנפט.

ב־1991 הכריז הסנאל על יסוד דת חדשה, ה"מלאיה איסלאם ברזה" (המונרכיה המלאיית המוסלמית), שמשלבת איסלאם עם התרבות המלאיית המסורתית של ברוניי ומאדירה את שם הסולטן כמייסד האמונה. מאז נחגגים החגים המוסלמיים ויום הולדתו של הסולטן בפאר והדר גדולים עוד יותר.

האלכוהול אסור. זוגות רשאים לצאת רק בליווי מבוגרים והנשים מתבקשות להתהלך בלבוש שמרני. כל הסטודנטים באוניברסיטה היחידה בברוניי נדרשים להשתתף בשיעורי הדת החדשה.

ברוניי יכולה להרשות לעצמה להישאר בבידודה. רוב 74 אלף התושבים הזרים שנמצאים במדינה עובדים בשדות הנפט, וכמעט בלתי אפשרי לקבל אזרחות. רק מעט תיירים מבקרים שם, ויש לכן רק תשעה בתי־מלון.

כאשר נפגשו בחודש שעבר שרי החוץ של 18 מדינות, בהן ארצות־הברית, בברוניי, הם שוכנו בארמונות קטנים השייכים לסולטן. מאות העיתונאים נאלצו לאלתר להם מקומות לינה, חלקם מצאו עצמם בחדרים ועדים בטולי הלונות באגף נטוש של אחד המלונות.

על החוף מחכה המכונית

למרות עושרה של ברוניי, יותר ממחצית מתושבי הבירה חיים ממש כפי שחיו אבותיהם – בכפר בן 600 שנה, הבנוי על כלונסאות מעל לנהר.

קמפונג־איר, שנוסדה בידי דייגים, כונתה בידי המבקרים האירופים "ונציה של המזרח".

היום נהנים 30 אלף תושביה מחשמל, מים זורמים, בתי־ספר, תחנות כיבוי ומסגדים על כלונסאות. בתיהם נוחים לא פחות מאלה של 62 אלף תושבי הבירה הדרים על היבשה.

בין הבתים מתבר מבוך של גשרי עץ. כלונסאות העץ, התקועים עמוק בקרקעית הנהר, מוחלפים בקביעות כדי למנוע את הירקבותם.

דיירי הנהר עוברים ממקום למקום במוניות־מים, ולרובם יש מכוניות החונות על גדת הנהר.

בחוף נבנו סופרמרקטים, המחליפים את הסוחרים שפעם היו חותרים תחת הבתים ומוכרים ירקות, דגים ובשר. "זה קצת לא נוח שאין לנו חנויות כאן ואנחנו צריכים ללכת בשביל זה לחוף", אומר מטאלי ביך עבד רשיד, איש מכירות, שגם מפעיל מונית־מים.

טלוויזיה

חינוכית

06.00 מגזין של תרבויות. סדרת תעודה אנתרופולוגית העוקבת תרבויות שונות. פרק 13: "משאל". המערכת הזוגית הנהוגה אצל האינדיאנים בני המאיה בגואטמלה.
08.30 סדרות. עידוד הקריאה. בארץ משפחה.
08.55 לראות חשבון. מושגים מתמטיים. באנגלית.
09.25 הגיל הרך. פילוני חבורה. הגלגל של ג'ישי.
09.30 הגיל הרך. בארץ הגולה. ציפורים.
09.45 הגיל הרך. כאן יש מכאן. אליק ביליק (דובר עברית)
10.00 קשר משפחתי. "יום שמח".
10.30 סדרות. מספרות העולם. ודיליביה (חלק ב')
10.55 ערשקה.
11.10 מתמטיקה. משוואות ליניאריות.
11.20 מדעים. בנק המידע. הדם (דובר עברית)
11.35 אנגלית.
11.45 הכל פתוח. על הקולנוע הישראלי בשנות ה-80. עם גבריאל מרק.
12.15 מדע וטכנולוגיה. המהפיכה המדעית. מגלת המדק (דובר עברית)
12.40 גיאוגרפיה. יבשות ועמים. רוסיה.
12.55 הצילום המבעי. סרט ישראלי המספר על אמנות הקולנוע, בעזרת ניתוח והדגמה של האמצעים העומדים והמשמשים ליצירת סרט.
13.30 אלפון מתגלגלים.
13.35 הספורטיביים. סדרה בהמשכים.
13.45 קיטי קט ותמי. סדרה בהמשכים.
13.55 בנות ביולופה. סדרה בהמשכים.
14.00 אלפון מתגלגלים.
14.05 בת הים הקטנה. סדרה בהמשכים.
14.30 אלפון מתגלגלים.
14.35 מנפלאות הטבע. סדרה בהמשכים.
14.45 מסיפורי אבא טבע. סדרה בהמשכים.
14.55 אלפון מתגלגלים.
15.00 חדש בעיניים. תוכנית אקטואליה העוסקת בכל תחומי החיים, מנקודת מבטם של בני נוער.
15.25 אלפון מתגלגלים.
17.00 ערב חדש.

17.00 5 עם רפי רשף.
17.30 אהבה ראשונה. שעשועון המצמי לצעירים.
18.00 שיק. מגזין אופנה שבועי.
18.30 הרפתקאות שביה. סדרה דרמטית.
19.25 לינגו. משחק טלוויזיה.
20.00 החדשות.
20.30 הקומי' סמר. תוכנית בידור.
21.05 המשימה הקומבית. לקט.
21.35 מבירות הלב. סדרת דרמות אנושיות העוסקת בסיפורים מפורים. פרק שלישי: "המעלית". מהנדס מתוסכל מפוטר, בשעת הערבים לחייו, נתקע במעלית בלילה עם אשה זרה, יוצאת דופן, המנסה להרגיע אותו. בבימוי: שמוליק איזנברג. עם רמי ברוך, מאיה קיישמן.
22.10 במשעות הכי טובות. מיני סדרה בשני חלקים. סיפורה של אשה שאיבדה את כל מה שהיה לה ומתאהבת אהבה אסורה. עם קלי מגיליס, קית קארדין והארי הוליד. חלק ב'.
00.00 חדשות.
00.05 אהבה אחרת. סדרה.
01.00 ויינבאט. מיני סדרה המספרת את סיפורה של אוסטרליה בשנות ה-60. משתתפים בארי אוטו, ורוניקה לנג, ניקולס איד, ניקול קידמן. פרק שלישי.
02.10 "הרפתקאותיו של בר בלסינג". מיני סדרה בשלושה פרקים. מעיבוד קלאסי המספר את סיפורו של בר בלסינג, הרוצה לנקום את אביו באמצעות מלחמה. פרק שלישי. עם בראיין בלנסד, ביל מקני.
03.40 היום שיר.

חינוכית 23

15:30 צער גידול בנות – סדרה משעשעת לכל המשפחה. שם הפרק: קפטן וידאו (חלק א')
16:00 עולם במלחמה – סדרה על מלחמת העולם השניה. שם הפרק: הבית בוער (ש.ח. מיום ב')
18:00 שעת כושר.
18:15 חזרות נשרי הפאה – NEON RIDER. שם הפרק: ריק להם ומים
19:00 חדש בעיניים – תוכנית אקטואליה לבני הנוער. מנחה: אייל הורייה.
19:30 תן שעה – קשר משפחתי. היה יוסף האחרונה משותפים על "אצל מי עושים חג"
20:00 ערב חדש עם מבצעות בדיחות לשלוש.
20.30 עשרת בני לאבוקה – סדרה קומית. שם הפרק:

ערוץ 33

17.00 סרטים מצוירים.
17.30 חכם החוזה. סדרה עברית מדובבת.
18.30 אולפן פתוח בערבית. עם סמיר ודיע ויוסף פראח.
19.00 חדשות בערבית.
19.30 שיח רופאים. פרופ' אליעזר רחמילביץ' מארח יונגר בנושא הנוירון.
20.00 שירים שאהבנו.
20.30 מבטיין ביולוגי לאמנות.
21.00 מבט לחדשות.
22.00 הצד השבועי. תוכנית דיון בעניני היום (ש.ח)

המזרח תיכונית

14.00 מועדון 700.
14.55 הבמה יומית. סרט קומדיה.
16.30 משפחת המנטיס. מצויר.
16.55 הרולק'ין האמינל. מצויר.
17.20 חוש חם הבלש. מצויר.
17.45 הבית המצופה. מצויר.
18.10 אבא דוהאלינג.
19.10 מכונת בלש פרטי.
20.00 חדשות בערבית.
20.30 24 שעות סיאגון. סדרה.
21.00 ספסופים נוסח אמריקה.
21.30 מסע בין כוכבים.
22.20 כוחי הפרץ 2. בריטי.
23.10 מועדון 700.
24.00 תוכנית מסרית.

כללית

06.30 חדשות בעברית.
06.31 חדשות בערבית.
06.45 שעת כושר.
07.00 בוקר טוב ישראל.
15.30 "שנה טובה לילדי ישראל". תוכנית לקראת השנה החדשה בשידור חי מרחבת בית הספר "דוברובני" בירושלים.
17.00 ערב חדש.
17.35 "שנה טובה לילדי ישראל". המשך השידור המיוחד.
18.15 חדשות באנגלית.
18.30 סדרה תיעודית.
19.00 חדשות.
19.30 השמלה. תוכנית קליפים שבועית.
20.00 מבט שבמבה.
20.55 ההגרלה השבועית של הלוטו.
21.00 G.B.H. סדרת דרמה בריטית. פרק שישי.
21.35 "שעת הסיף". פרק אחרון.
23.00 מקבילית המוחות. חידון ידע.
23.30 מהיום למחר. יומן חדשות.
24.00 פסוק של יום.

ערוץ 2

12.45 שידורי היום בערוץ 2.
12.55 היום שיר.
13.00 סייגר מאון. סרט טלוויזיה מעולמו של וולט דיסני.
14.00 קליפים מנותחים. מוסיקה.
15.00 זמן דיסני. בת הים הקטנה.
15.30 זמן דיסני. הפטנה של גופי.
16.00 השוק הפצורים. אחוזת סבן.

ערוץ הסרטים

10:30 פרצי הגבורה (1992, אנגליה). דרמה גסיכותית. סיפור פרישתו, התאהבותו ופרידתו הסנטימנטלית של הכנסייה הבריטי אבדרן וריעיתו אחותו השיני, שרה פרגוסון. בבמוי: מייקל טוחיגר. עם פיונה היבליר, מם מילר ופיטר סלייר.
12:05 הזריק (1966, גרמניה המערבית). מותחן ריגול. פרופסור אמריקאי המבקר במזרח גרמניה מתבקש ע"י הסי.איי.אי. להשיג מידע על סימות חלל מגרען רוסי שמבקש לערוק. הבולשת המזרח-גרמנית שולחת בעקבותיהם סוכן משלה. בבמוי ראול לוי. עם מונטגומרי קליפט, האורדי קרוגר, מאשה מריל, רודי מקרוזל.
13:40 חדש בקולנוע.
13:50 אדי הפוכמופים (1985, ארה"ב) (ש.ח)
15:25 אהבה משוחרת (1991, אוסטרליה). דרמה. אלמנה האלמן מגלים מחדש את יופי החיים, לפחות שעם הקשיים והבעיות שאיתם הם מתמודדים היחסים עם ילדיהם הבוגרים, שרות המרגנה והמאבק המתמיד במחלות. בבמוי: א. ג'יין המפטון. עם: ג'ון רוכם המיקן גילמן.
16:45 חדש בקולנוע.
16:55 הבגד הזיוף (1991, ארה"ב). דרמת מתח טלוויזיונית המבוססת על סיפור אמיתי. מרי לינול, בריטית שחיה בפריס בזמן מלחמ"ע הב', מבריחה חיילים של בנות ברית מתחת לאפם של הנאצים. בבמוי: לאוי אליקי. עם ג'נדי דיוויס, סם ניל, רונהלם אליוט המבמתי היצגונד.
18:35 משפחה של אריש (1993, קנדה) (ש.ח)
20:10 צייר המסלולה. פעולה.
21:00 משמר צייר החוק (1995, ארה"ב). מותחן עם כוכב אגדות הלוחמה ג'ף ווינקסם. קודין וג'ק הם שני אחים המשתרים במשטרה, האחד ישר והשני מושחת. המשבר העצום ביניהם מגביל כאשון מכעי למשבק קשה ומר, המפשטם את הגבולות הרקים שבין קשרי דם לליבנות הרמגית. עם: טרי הרסון, וליוטיני סקומראסקי ופריסטה אריקסון. בבמוי קודש אבודרסן.
22:30 ממק קמלני (1990, ארה"ב). פעולה. חמישה בניים, בעלי משרות בכירים, יוצאים בעל כרחם למסע במרבח הדרי מושלג ושומם. מסעם הופך לסיוט כשהם נתקלים בחבורה מבריחי קוקאין צמאי דם, שבאים לאסוף את שללם מהמטוסים בהרים. בבמוי: תומס ג'י רייס. עם: ויליווד ויוקס מרגס נוקס.
00:05 המחרת הדם (1991, ארה"ב). דרמה משפחתית. גל הבנועה והאייונית מגלה שבעלה, סייזה, מנהל רומן מאחורי גבה ומחליטה לפתוח את תיבת המבצרה מעברה האפל. בבמוי ויווויד מנסן. עם בליויד בראון, אליוס האורה.
01:35 שם המשחק (1987, ארה"ב) (ש.ח)

ערוץ ילדים

06:30 להתלבש עם שש. מצויירים על הבוקר.
08:00 בינת ההפתעות. הפסספלים, ארזים וכזה, מישורי סבא (ש.ח)

09:00 אלוהי הצ'יפמאנקס (ש.ח)
09:20 המתבן של כאוילו (ש.ח)
09:40 ספיידרמן (ש.ח)
10:00 מייטי מקס (ש.ח)
10:30 נפגשים ב-6 (ש.ח)
10:35 בחזרה לעתיד (ש.ח)
11:00 קשרי משפחה (ש.ח)
11:30 סירת קרינגמן (ש.ח)
12:30 בינת ההפתעות. הרב פרינגנטון, יאבוראגר, תום החתול השובב.

מרי סטינבורגן: "מלווין והאוורד", הצגה שניה, 22:00

לילי פאלמר: "גוף ונשמה", הצגה שניה, 23:35

כבלים

ערוץ 3

08:00 רוקסנה. אחוזת סבן (ש.ח)
09:00 להציל את הדיג. אחוזת סבן (ש.ח)
09:45 צעירים וחסרי מנוח. אחוזת סבן (ש.ח)
10:50 קרובים ורחוקים מאוד. קומדיה.
10:55 שנות הקסם. קומדיה.
11:25 סלסטה. סלנובלה (ש.ח)
12:10 שכנים טובים. דרמה (ש.ח)
12:35 פרי מייסון. דרמה.
13:30 פגומים באות זמני. תוכנית אירוח.
14:05 מקום אחר. דרמה.
14:35 רוקסנה. אחוזת סבן.
15:40 מלחו מליים. דרמה.

16:55 אנג'לה. סלנובלה.
17:45 הקסם. מוסיקה.
18:00 להציל את הדיג. אחוזת סבן.
18:45 צעירים וחסרי מנוח. אחוזת סבן.
19:30 שידור מקומי.
20:00 סלסטה. סלנובלה.
20:50 בברלי הילס 90210. דרמה.
21:40 חברים. קומדיה.
22:05 המועדון של רובין. דרמה.
22:50 מרפי בראון. קומדיה.
23:20 סיינפלד. קומדיה.
23:45 ג'.א.ג'. דרמה.
00:35 חוק וסדר. דרמה.
01:25 חיפושים מסוכנים. פעולה.

13:30 מפלצות קטנות. אנימציה מדובבת.
13:50 המתבן של כאוילו.

14:10 קספר והחברים. אנימציה מדובבת.
14:30 מייטי מקס. אנימציה מדובבת.
15:00 נפגשים ב-6.

15:05 בחזרה לעתיד. אנימציה מתורגמת.
15:25 נפגשים ב-6.
15:30 הבלבל הגואל. קומדיה.

15:55 נפגשים ב-6.
16:00 לואיס וקלרק. דרמה.
16:55 נפגשים ב-6.
17:00 הסייח השחור. דרמה.

17:30 בינת ההפתעות (ש.ח)
18:30 אלוהי הצ'יפמאנקס (ש.ח)
18:50 המתבן של כאוילו (ש.ח)
19:10 ספיידרמן (ש.ח)

הצגה שניה

22:00 מלווין והאוורד (1980, ארה"ב). קומדיה ציבית של ג'ונתן דמי. מלווין קשה יום נקלע במקרה לאחוזתו של המיליארדר האקסצנטרי האוורד יוז ביום מותו. להפתעת כולם, טוען מלווין שיוז הוריש לו את כל רכושו. התסריט זכה באוסקר. עם פול למאט, ג'ייסון רוברדס ומרי סטינבורגן, שזכתה באוסקר.

23:35 גוף ונשמה (1947, ארה"ב). דרמת איגרוף קלסית. מתאגרף מכושר (ג'ון גארפילד) מצליח לעלות מקרבות בקרנות רחוב לתואר האליפות הנכסף, אך נאלץ לשלם מחיר יקר כשהוא נופל ברשתו של מהמר שתלטן. בבמוי רוברט רוסן. עם ליליי פלמר.

שש פלוס

19:30 שלושה בדירה אחת. קומדיה.
20:00 נשואים פלוס. קומדיה.
20:30 קרובים ורחוקים מאוד. קומדיה.
20:55 אבא חורג, אמא חורגת. קומדיה.
21:20 חופשי על הבר. קומדיה.
21:45 הקסם. מוסיקה.

ערוץ 8

06:00 אנציקלופדיה פתוחה. היסטוריה ומדע המדינה (ראה פירוט ב-18:00)
12:00 דיסקברי. מגלים את אמריקה מחדש (ש.ח)
13:00 דיסקברי. להרגיע ולהרגיע שוב (ש.ח)
14:00 אנציקלופדיה פתוחה (פירוט ב-18:00)
16:00 דיסקברי. מגלים את אמריקה מחדש (ש.ח)
17:00 דיסקברי. להרגיע ולהרגיע שוב (ש.ח)
18:00 אנציקלופדיה פתוחה. מדינה.
19:00 אנציקלופדיה פתוחה. מבנבי העבר.
20:00 דיסקברי. מסע אל סודות המשדר.
20:30 דיסקברי. בחיפוש אחרי...
21:00 דיסקברי. טבע הדברים.
22:00 דיסקברי. כוונות מיוחדות.
22:30 דיסקברי. סודות המעיין.
23:00 דיסקברי. מסע אל סודות המשדר (ש.ח)
23:30 דיסקברי. בחיפוש אחרי... (ש.ח)
24:00 אנציקלופדיה פתוחה (ראה פירוט ב-18:00)

רדיו

קול המוסיקה

06.05 שחרית מוסיקלית. שעה ראשונה. פרסל: תרועה ואריה הלבוהן; מאהל: לואיס והרברבאס: וריאציות על השיר "שמור לי על הפרחה"; רוסיני: אברנטה ודריאציות לחליל ונבל; לולי: גבוט; מהדהנן: וריאציות על נושא מתוך "חליל הקסם"; שופנט: הגלופ של גריק; קרסגה: מבוא ורונדו קפריצ'וזו; הצ'וריאן: אדאג'ו מתוך "ספרטקוס"; רביסי: "עונת הדוד".
07.07 שחרית מוסיקלית. שעה שניה. מבניני: גראנד סונטה; הנדל: הפתיחה "סוזאנטוס"; הורדיה: מבסטיה לבריאציליים לגיטרה ולתזמורת; גריטקי: מחולות מתוך "גלוריאנה".
08.05 שחרית מוסיקלית. שעה שלישית. קופראריו ולה: מחולות מתוך "מאסק מתוך המלך"; ג'ובאני: כוריסטה ודואני: אודה לספרמה צ'צ'יליה.
09.05 קונצרט בוקר. י. אורי רייצבלבה: סוויטה מס. 3 לצ'מבלו; בוקר: קנטטה מס. 199; בטהובן: סונטה מס. 28; רחמנינוב: סימפוניה מס. 2; רוזל: סונטה לכינור ולצ'לו. קוראה: מיכה ברזים.
11.57 בינת שיר. א.ב. ירושן.
12.00 קלאסיקל. ויניאבסקי: קונצ'רטו לכינור ולתזמורת; שופן: קרקוביאק, רונדו קונצרטי; גלזונוב: קונצ'רטו לסקסופון ותזמורת כלי קשת.
13.00 אולפן פתוח. מבנת אריה לבנון מלליגו אוזה בריבוי, מוצרט. תזמנו הפתיחה לאופרה "מיניוריה"; ברהמס: וריאציות על נושא של היידן; גליירה: קונצ'רטו לקולוראטורה ולתזמורת; ל. אנדרסון: סוויטה אירית.
14.30 הורן. "שוליאס וקבריטס".
15.00 מאולפן ההקלטות. זכריה פלאבין, פסנתר. ליסט: פרלוד ופוגה על אותיות השם "באך"; איתן אביצור: סוויטה לפסנתר; שומאן: "קרייזלריאנה".
16.00 לני – מלחין ומנצח, לאונרד ברנשטיין: "זוגות שירים"; סרנדה על פי "המשתה" של אפלטון; פרלוד ופוגה לקלרינית וללהקת ג'ז "מלחים בחופשה".
18.00 תקליטים חדשים. בלילה: "קלות מאוסט".
20.05 מאולמי הקונצרטים בעולם. שבועות המוסיקה באוסקונה '94. אנסמבל הנושפים של מכינה מאריר. קוהמי: פרסיטה באותנן שישיה במריבמל מגיזה; קסטיליונה שמינייה מתבות פרטיה.
22.00 מעברים. מסע בצלילים.
23.57 בינת שיר. עמנואל קסמן.

רשת א'

06.05 שירים עבריים.
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית.
07.30 שירים עבריים.
08.05 פותחים באלף. מבזק בוקר.
08.10 עצות למגבים.
08.30 א"ב באמנות.
08.45 תיבת התורה.
09.05 מתנדים מייעצים. חוקי בנייה.
09.30 האריכין.
09.40 מידע לצרכן.
09.50 שמירת טבע.
10.05 פלדריה.
10.30 אצבע על הדופק. רפואה.
11.05 גיל הזהב.
11.30 קרתנו. קונים מכבים.
11.45 להסיר אבן מספר.
12.05 ארץ פלוגה.
14.05 יותר עדיה.
14.55 בינת שיר.
15.05 בראש צעיר.
16.05 אמבות באולפן.
17.05 חגגה.
17.55 קראתי ספר.
19.05 יומן מדעת.
19.50 פרקי היום בתנ"ך.
20.00 עד מישור אחר ודי.

20.15 סולם המדירות.
22.05 שירים עבריים.
23.05 מוזניים.

רשת ב'

06.05 הבוקר הזה. חדשות ומוסיקה.
08.05 עכיין אחר.
10.05 הכל דיבורים.
12.05 בוצי היום.
14.05 רבעי קסם.
15.05 יומן הדיך.
15.45 קיחונות הדין.
16.05 צבע הבמת.
17.05 חמש אחרי החדשות.
17.57 רגע של עברית.
18.05 היום הזה. חדשות ומוסיקה.
19.05 שעת הבוה.
20.00 מבט לחדשות.
20.30 שירים עבריים.
20.57 רגע של עברית.
21.05 אוזן הקסימה.
23.05 כל היום המוסיקה.
00.05 יומן הצות.
00.15 אחרי הצות.
01.05 מועדון הלילה השלישי.
05.05 אור ראשון.

רשת ג'

06.05 הכל פתוח.
07.05 אוקטן גיטל.
09.05 פגישה בתשע.
10.05 תוכנית עשר.
11.05 נתיבי רוכינגן.
12.05 אוהבה.
13.05 להתם.
14.00 עבולה.
14.05 חדש חדיש ומחודש.
15.00 חולה רדיו.
17.05 חמש חמש.
18.05 המצעד הלועזי.
20.05 המצעד הלועזי. המשך.
22.05 שיר לאחות.
23.05 גרגית בגיטל.

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל.
06.00 פוקחים עין.
07.00 בוקר טוב ישראל.
08.05 מה בוער.
10.05 נכון לעכשיו.
12.50 בילוי היום.
13.00 בחצי היום.
13.15 מוסיקה עם ליאור רזמן.
15.05 יש עם מי לדבר. עם איתן ליפשיץ.
16.05 ארבע אחה"צ.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 האונה סתר.
19.05 שעה קלה עם כלכלה.
19.30 ספק זמן מוסיקלי.
20.00 חדשות ערוץ 2.
20.30 שידורי המהפכה של שחרין המזל.
22.05 ריטמיניס.
23.05 עשרים וארבע.
00.00 יומן הצות.
00.10 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.

גלגל"צ

07.05 מרינה בדרך.
09.05 אוטוסטרדה.
11.05 מיזוג אוויר.
12.05 עיבורי את הבביש.
13.05 משהו לדרך.
14.05 אי שקט.
15.05 כל יום משהו אחר.
16.05 הבם בבבים.
18.05 גלגלאצ.
20.05 מתנת לחברה.
22.05 לילה טוב.

בתי הקולנוע

תל-אביב

בודרום: האופרה קיץ 18.00
בצהרי היום 20.00
אהבת אמת 22.00
בן העיר: פריסילה – מלכת המדבר 14.30, 17.00, 19.30, 21.45
בתי: דון חואן דה מרקו 17.00, 19.30, 21.50
דיזנגוף 1: אסירים 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.45, 22.00
דיזנגוף 2: כמשר 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.45, 22.00
דיזנגוף 3: רצח מדרגה ראשונה 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 22.00
שמש בטברנית 19.00
הוד 1: קרינגמן 14.00, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 2: נשיקה צרפתית 14.00, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 3: נשיקה צרפתית 14.00, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 4: תתונתה של מיוריאל 14.00, 17.00, 19.30, 22.00
הקולנוע: העלמה הבמוגת א', ב' ר' 17.00, 19.30, 21.45
חן 1: חשרות מהעבר 16.45, 19.20, 21.55
חן 2: בוחרים רעים 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: בומן שישבה 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: ספרות זולה 11.30, 19.05, 21.55
השופט 17.00
חן 5: בת לחיות 3 11.30, 16.30, 19.25, 21.55
פוקהנטס 17.00
חן 6: כוכנות מירית 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.55
מילת 1: קנגו אר"ב ה' 17.00, 19.30, 22.00 ד' 17.00, 22.00
מילת 2: לא מראויר של אף אחד 17.00, 19.30, 22.00
מילת 3: גיטה בראשוג 17.00, 19.30, 22.00
לב 1: הגשרים של מחוז מדיסון 11.30, 13.30, 16.50, 19.20, 21.50
לב 2: חיי כפר 12.10, 14.00, 17.00, 19.35, 22.00
חומות של תקוה ה' 24.20
לב 3: מיזונר של המלך ג'ורג' 11.35, 13.15, 15.10, 20.00, 22.00
ליאון ה' 24.20
חומות של תקוה 14.05, 17.15
לב 4: חבים לרצה 13.30, 16.30, 22.10
חומות של תקוה 11.30, 19.45
ליטר תמונת קמרות 21.15
קליקים מעל בדרודי 19.30
הבוכב הכחול ה' 24.00
פרדייזה תאוה אוטר 17.00, 20.00, 22.00
חובבים א', ב', ד' 17.00, 20.00, 22.00
סינמטק: אוכל, שתיה, גבר, אשה 17.00, 19.30, 22.00

מאר 1: הגשרים של מחוז מדיסון 11.00, 13.45, 16.30, 19.15, 22.00
מאר 2: הגשרים של מחוז מדיסון 22.00
קספר 17.00, 19.30
מאר 3: קרינגמן 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
מאר 4: נשיקה צרפתית 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
מאר 5: חתונתה של מיוריאל 17.00, 19.30, 22.00
רב אור 1: תשכחי את פאריס 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: עישון 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 3: ארבע חתונות ולוויה אחת 17.00, 19.30, 21.30
רב אור 4: ספרות זולה 16.00, 19.05, 21.55
רב אור 5: לב אמיץ 18.15, 21.30
שחף 1: עולם המים 16.30, 19.15, 22.00
שחף 2: קונגו 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 1: עולם המים 16.30, 19.15, 22.00
תל-אביב 2: באטמן לנצח 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 3: כפר הארורים 17.00 19.30 22.00

ירושלים

גיל 1: עולם המים 16.15, 19.00, 21.45
גיל 2: עולם המים 21.45
כפר הארורים 16.45, 19.15
גיל 3: חיי כפר 16.45, 19.15, 21.45
גיל 4: נשיקה צרפתית 16.45, 19.15, 21.45
גיל 5: קרינגמן 16.45, 19.15, 21.45
גיל 6: אסירים 16.45, 19.15, 21.45
גיל 7: הגשרים של מחוז מדיסון 21.45
באטמן לנצח 16.45, 19.15
גיל 8: הגשרים של מחוז מדיסון 16.45, 19.15, 21.45
חן 1: תשכחי את פאריס 19.30, 21.50
מי כאן הגבר 17.00
חן 2: חשרות מהעבר 16.50, 19.25, 21.55
חן 3: בוחרים רעים 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: דון חואן דה מרקו 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: בת לחיות 3 17.00, 19.25, 21.55
חן 6: בומן שישבה 21.50
השופט 17.00, 19.30
חן 7: עישון 17.00, 19.30, 21.50
תיאטרון ירושלים: אוכל, שתיה, גבר, אשה א', ב', ד' 19.00, 21.30 ב' 21.30 כמשר ב' 21.30 א', ב', ה' 19.00, 21.30

חיפה

אורלי: אוכל, שתיה, גבר, אשה 19.00, 21.30
עצמון 1: עולם המים 16.20, 19.50, 21.20
עצמון 2: הגשרים של מחוז מדיסון 16.20, 18.50, 21.20
עצמון 3: פריסילה מלכת המדבר 16.30, 19.00, 21.20

עצמון 4: נשיקה צרפתית 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 5: אסירים 16.30, 19.00, 21.20
מנורה 1: קרינגמן 16.30, 19.00, 21.30
מנורה 2: כמשר 19.00, 21.30
קספר 16.30
מנורה 3: חתונתה של מיוריאל 19.00, 21.30
באטמן לנצח 16.30
רב אור 1: עישון 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 2: תשכחי את פאריס 19.00, 21.20
פוקהנטס 17.00
רב אור 3: בומן שישבה 19.00, 21.20
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 17.00
רב גת 1: דון חואן דה מרקו 16.40, 19.00, 21.20
רב גת 2: בוחרים רעים 16.40, 19.00, 21.20
רב מור 1: תשכחי את פאריס 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 2: עישון 19.00, 21.20
רב מור 3: אוכל שתיה גבר אשה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 4: בוחרים רעים 19.00, 21.20
פוקהנטס 17.00
רב מור 5: דון חואן דה מרקו 17.00, 19.15, 21.50
רב מור 6: בת לחיות 3 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 7: לב אמיץ 17.30, 21.00

אור-יהודה

גיל 1: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: עולם המים 16.30, 19.15, 22.00
גיל 3: חתונתה של מיוריאל 19.30, 22.00
פוקהנטס 17.00
גיל 4: בת לחיות 3 17.00, 19.30, 22.00

אשקלון

גיל 1: עולם המים 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: חברים לרצח 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: חתונתה של מיוריאל 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4: כפר הארורים 17.00, 19.30, 22.00
גיל 5: מיזונר של המלך ג'ורג' 17.00, 19.30, 22.00
חן 1: דון חואן דה מרקו 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: בוחרים רעים 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: חשרות מהעבר 16.50, 19.25, 21.55
חן 4: תשכחי את פאריס 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: לב אמיץ 21.30
פוקהנטס 17.00, 19.30

באר-שבע

גיל 1: עולם המים 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: כפר הארורים 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: הגשרים של מחוז מדיסון 16.30, 19.15, 22.00

גיל 4: קרינגמן א', ב', ד', ה' 17.00, 19.30, 22.00 ג' 17.00, 19.30
רב נגב 1: חשרות מהעבר 16.45, 19.25, 21.55
רב נגב 2: תשכחי את פאריס 19.30, 21.50
השופט 17.00
רב נגב 3: בוחרים רעים 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4: דון חואן דה מרקו 17.00, 19.30, 21.50

בת-ים

חן 1: הגשרים של מחוז מדיסון 16.30, 19.20, 21.55
חן 2: עולם המים 16.50, 19.25, 21.55
חן 3: דון חואן דה מרקו 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: חשרות מהעבר 16.45, 19.25, 21.55
חן 5: בוחרים רעים 17.00, 19.30, 21.50
חן 6: בת לחיות 3 17.00, 19.25, 21.55
חן 7: תשכחי את פאריס 17.00, 19.30, 21.50

הרצליה

אורדשוריום דניאל: חיי כפר 19.30, 21.50
מבדרין 1: תשכחי את פאריס 20.00, 22.00
מבדרין 2: חתונתה של מיוריאל 20.00, 22.00
ממאר 1: עולם המים 19.20, 21.50
ממאר 2: נשיקה צרפתית 21.50
קרינגמן 19.20
ממאר 3: הגשרים של מחוז מדיסון 19.20, 21.50

זכרון יעקב

מושית: יחסים משפחתיים ב', ה' 21.00

חולון

גל 1: עולם המים 16.30, 19.15, 22.00
גל 2: עולם המים 22.00
פוקהנטס 17.00, 19.30
גל 3: חשרות מן העבר 16.30, 19.15, 22.00
גל 4: תשכחי את פאריס 19.30, 22.00
מי כאן הגבר 17.00
גל 5: כפר הארורים 17.00, 19.30, 22.00

כפר-סבא

גיל 1: עולם המים 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: עולם המים 22.00
פוקהנטס 17.00, 19.30
גיל 3: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4: הגשרים של מחוז מדיסון 16.30, 19.15, 22.00
גיל 5: תשכחי את פאריס 19.30, 22.00
באטמן לנצח 17.00

גיל 6: דון חואן דה מרקו 17.00, 19.30, 22.00
גיל 7: קרינגמן 17.00, 19.30, 22.00

כרמיאל

כיכבה: לב אמיץ 17.30, 21.00
חשרות מהעבר 19.00, 21.30
תשכחי את פאריס 19.00, 21.30

לוד

ממאר 1: חתונתה של מיוריאל 19.15, 21.45
באטמן לנצח 17.00
ממאר 2: בכנה אנושית 19.15, 21.45
ממאר 3: אהבתם ניבעוק המדיין 18.00
לב אמיץ 21.45

נהריה

היכל התרבות: חומות של תקוה 20.30

נס-ציונה

גיל 1: עולם המים 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: הגשרים של מחוז מדיסון 16.30, 19.15, 22.00
גיל 3: קרינגמן 11.30, 17.00
גיל 4: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00

נצרת עילית

גיל 1: לב אמיץ 18.15, 21.15
גיל 2: מיזונר של המלך ג'ורג' 16.30, 19.00, 21.30
גיל 3: עולם המים 16.15, 19.00, 21.45
גיל 4: בת לחיות 3 16.30, 19.00, 21.30
גיל 5: כפר הארורים 16.30, 19.00, 21.30
גיל 6: תשכחי את פאריס 16.30, 19.00, 21.30
גיל 7: נשיקה צרפתית 16.30, 19.00, 21.30

נתניה

גיל 1: עולם המים 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: קרינגמן 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: כפר הארורים 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4: הגשרים של מחוז מדיסון 16.30, 19.15, 22.00
גיל 5: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
חן השרון 1: חשרות מהעבר 16.50, 19.25, 21.55
חן השרון 2: תשכחי את פאריס 19.30, 21.50
פוקהנטס 17.00
חן השרון 3: דון חואן דה מרקו 17.00, 19.30, 21.50

חן השרון 4: בוחרים רעים 17.00, 19.30, 21.50

ערד

ממאר 1: כפר הארורים 19.15, 21.30
ממאר 2: בומן שישבת 21.30
קספר 19.15
ממאר 3: לב אמיץ 21.30
טומי בוי 19.15

פתח-תקוה

היכל 1: עולם המים 16.30, 19.15, 22.00
היכל 2: הגשרים של מחוז מדיסון 16.30, 19.15, 22.00
היכל 3: בומן שישבת 17.00, 19.30, 22.00
רם 1: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
רם 2: לב אמיץ 17.00, 20.30
רם 3: חברים לרצח 17.00, 19.30, 22.00

צפת

בית גבריאל: דון חואן דה מרקו ב'-ה' 20.30

קרית מלאכי

היכל התרבות: נשיקה צרפתית א', ב', ד', ה' 19.15, 21.30

קריות

קריון 1: קספר 16.45
הגשרים של מחוז מדיסון 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2: נשיקה צרפתית 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3: לשחרר את וילי 2 16.45, 19.00
בומן שישבת 19.00, 21.30
קריון 4: עולם המים 16.45, 19.00, 21.30
לב אמיץ 21.00
קריון 5: כפר הארורים 19.00, 21.30
קריון 6: בת לחיות 3 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7: השופט 19.00, 21.30
קריון 8: באטמן לנצח 16.45
ממאר רייגנ'רס 16.45

קרית-אונו

מתנאס: לב אמיץ ב', ד' 21.15 ב', ה' 20.00
קספר ב' 19.00 ד' 17.00, 19.00

ראשון-לציון

קניון הזהב 1: דון חואן דה מרקו 17.00, 19.30, 22.00

קניון הזהב 2: הגשרים של מחוז מדיסון 16.30, 19.15, 22.00
קניון הזהב 3: הגשרים של מחוז מדיסון 22.00
באטמן לנצח 16.30, 19.15
חן 1: חשרות מהעבר 16.50, 19.25, 21.55
חן 2: בוחרים רעים 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: דון חואן דה מרקו 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: תשכחי את פאריס 19.30, 21.50
פוקהנטס 17.00
ממאר 1: נשיקה צרפתית 19.15, 21.45
ממאר 2: טומי בוי 19.30
לב אמיץ 21.30
ממאר 3: בוחרים רעים 19.15, 21.45
ממאר 4: קרינגמן 19.15, 21.45

רחובות

חן 1: עולם המים 19.10, 21.50 ה' גם 24.15
חן 2: בוחרים רעים 19.30, 22.45 ה' גם 24.10
חובבים 17.45
חן 3: תשכחי את פאריס 19.45, 22.00
פריסילה מלכת המדבר ה' 24.10
חן 4: חשרות מהעבר 19.15, 21.50

רמת-השרון

כוכב: רצח מדרגה ראשונה 19.10, 21.40

רמת גן – גבעתיים

ארמון 1: עולם המים 16.50, 19.25, 21.55
ארמון 2: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 21.50
ארמון 3: בוחרים רעים 19.30, 21.50
קספר 17.00
רב חן 1: תשכחי את פאריס 19.30, 21.50
פוקהנטס 17.00
רב חן 2: הגשרים של מחוז מדיסון 16.30, 19.15, 21.55
רב חן 3: בת לחיות 3 19.25, 21.55
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 17.00
רב חן 4: דון חואן דה מרקו 17.00, 19.30, 21.55

רעננה

בת-שבע: חתונתה של מיוריאל ב'-ה' 19.30, 21.30
פארק 1: הגשרים של מחוז מדיסון 17.00, 19.30, ה' גם 22.10 24.30
פארק 2: עולם המים 17.00, 19.30, 22.00 ה' גם 24.30
פארק 3: דון חואן דה מרקו 17.00, 19.30, 22.00 ה' גם 24.30
פארק 4: חשרות מן העבר 17.00, 19.30, 22.00 ה' גם 24.30
פארק 5: בוחרים רעים 17.00, 19.30, 22.00 ה' גם 24.50

בעריכת: ניסן פרידמן

גליל עליון תועמד לדין

מאת אלמוג מאיה

קבוצת הפועל גליל עליון תועמד לדין משמעתי בפני ועדת המשמעת. כך החליט אתמול היועץ המשפטי של איגוד הכדורסל, בעקבות ביטול משחק הליגה של הגליל מול הפועל חולון, שהיה אמור להתקיים שלשום.

משחקה של הגליל בוטל על ידי הוועדה לביקורת תקציבית בשל חובות העבר של הקבוצה, הנאמדים ב־600,000 שקלים.

בגליל עדיין שוררת תדהמה בעקבות האירועים האחרונים והיו כאלה שהביעו חשש מסויים שאולי הקבוצה עומדת בפני משבר שיא, שיהיה קשה להיחלץ ממנו ויעמיד את "ספינת הדגל" של הצפון בסכנת פירוק ממשית.

בגליל זועמים כמובן על ההחלטה הבאצת מבחינתם. בקבוצה הביעו תרעומת על היחס הנוקשה לדבריהם, מצד הוועדה לביקורת תקציבים, שלטענת אנשי הגליל לא היתה נוהגת כך עם קבוצות ממרכז הארץ.

תיקון צ'ורצ'יץ'־סרוסי

בישיבת נשיאות איגוד הכדורסל התקבלו אתמול שתי החלטות. הראשונה מאשרת את התיקון בתקנון המשמעת של האיגוד על פיו יועמדו קבוצות לדין משמעתי על פגיעה בעיתונאי, צלם או כל ממלא תפקיד אחר בתחום התקשורת.

תיקון זה יוכנס לתקנון אחרי אישור המנהלה. הנושא הועלה בעקבות פגיעתו האכזרית של ראדיסאב צ'ורצ'יץ' ממכבי ת"א בעיתונאי אלי סרוסי מ"הארץ".

המשחק בין מכבי ת"א ובני הרצליה שנועד ל־1/10 נדחה. ועדת הליגה תיקבע מועד חדש לקיומו.

שפר לא יגיע

דורון שפר דיווח אתמול ליו"ר הוועדה המקצועית, איתן חפר, כי לא יגיע למשחקי הנבחרת בשלב הצי גמר אליפות אירופה שיערכו בחודשים הקרובים. זאת לאחר שהנהלת אוניברסיטת קונטיקט והמאמן, ג'ים קאלהון, הודיעו לו כי אינם משחררים אותו למשחקים.

הנבחרת מתכנסת היום לאימון בוקר בהדר יוסף, ולאחר מכן יוצאת למטולה למשחק נגד נבחרת צה"ל (18:00). את האימון והמשחק ינהל עוזר המאמן אפי בירנבוים.

מאתונה נמסר שהמשחק נגד ישראל ב־8/10 יתקיים בהיכל הספורט האולימפי, שאירח את אליפות אירופה בחודש יוני.

שני מאמנים יצאו לעקוב אחרי יריבות ישראל הבאות: יעקב ליגו יצפה במשחק בין סלובקיה וגרוזיה ב־8/10 וגדי קידר במשחק בין גרוזיה ובוסניה ב־11/10.

בוב גונן מאמן הקאדטים

בוב גונן, שאימן את נבחרת הקאדטים באליפות אירופה בחודש יולי (מקום שמיני), הומלץ היום ע"י הוועדה המקצועית להיות המאמן של הנבחרת החדשה שמתחילה להתאמן בשבוע הבא.

כעוזרו הומלץ עופר רון (הפועל ירושלים) וכמנהל הנבחרת עודה בן יעקב, לשעבר מנהלת הפועל חולון. כל המינויים טעונים אישור הנשיאות.

● העברתם של צח יאיר למכבי מכבים (ליגה ב') ושל פיני חזן לבני יהודה ת"א (ארצית), אושרה אתמול ע"פ פסקי הדין של הבורר.

הזוכים לפיקוד הצפון. סא"ל איל מרני, קצין החינוך של פיקוד הצפון ויוזם האירוע, משוחח עם מאמן נבחרת צה"ל, פיני גרשון, במהלך ההכנות למשחק ההצדעה, שייערך הערב (18.00)במטולה, בין נבחרות הכדורסל של צה"ל וישראל. את החיילים ידריך במשחק עוזר המאמן אפי בירנבוים

כדורסל בשירות הצפון

מאת משה כהן

נבחרתה הלאומית של ישראל בכדורסל תתמודד הערב במטולה מול נבחרת צה"ל, במשחק הוקדש לפיקוד הצפון ולישובי הצפון, במסגרת שנת ה־100 למטולה.

בנבחרת צה"ל משחקים כיום שחקנים שמשחקים בקבוצות בליגה לאומית א', ומהווים את התשתית המלאה של נבחרת העתודה של ישראל. נבחרת צה"ל, בהדרכת פיני גרשון, קיימה שני משחקי אימון מול הפועל גבעתיים מליגה לאומית ב' והפועל צפת, העולה ללאומית א'.

המשחק יהווה גם משחק אימון טוב לנבחרת הלאומית, שתתמודד בחודש הבא מול יוון, במסגרת מוקדמות אליפות אירופה.

כוכבי מכבי חיפה נופו מסגל הנבחרת

שלמה שרף חולל מהפיכה לקראת המשחק מחר ב"טדי" ● רביבו, ברקוביץ', לוי, גלאם ודיאנו בחוץ, חזות ואלון ברומר בפנים ● נבחרת אורוגוואי הגיעה אמש לישראל ותתאמן היום

כדורגל

מאת משה הר־נוטנו

כדורגלני מכבי חיפה, איל ברקוביץ', חיים רביבו, רוני לוי, משה גלאם ואבישי דאנו, לא ישחקו במשחק הידידותי מול אלופת דרום אמריקה, נבחרת אורוגוואי.

כך התברר אמש לאחר שמאמן הנבחרת, שלמה שרף, פירסם את סגל נבחרת ישראל למשחק מחר (18.00) באיצטדיון "טדי", במסגרת חגיגות ה־3000 לירושלים.

לסגל הנבחרת המונה 18 שחקנים, הצטרפו לראשונה גדי חזות מהפועל ב"ש ואלון ברומר ממכבי ת"א.

חוזר לסגל אחרי תקופה ארוכה, אלי אוחנה, שזה יהיה משחק הפרידה שלו מהנבחרת, ראובן עטר והמגלה יכולת מצויינת לאחרונה, יצחק זהר ממכבי ת"א וכן אריק בנאדו מבית"ר ירושלים, שנמנה על סגל הנבחרת לתקופה קצרה בעבר.

מגן הפועל חיפה, פליקס הלפין, שב לסגל אחרי היעדרות בגין פציעה (שבר ביד).

חלוץ טוטנהאם, רוני רוזנטל, לא הוזמן למשחק הידידות.

הסגל המלא למשחק נגד אורוגוואי:

בוני גינצבורג, רפי כהן, גדי חזות, דוד אמסלם, פליקס הלפין, גדי ברומר, אלון חרזי, אמיר שלח, אריק בנאדו, אלון ברומר, יצחק זהר, ניר קלינגר, אלון חזן, טל בנין, ראובן עטר, עופר מזרחי, אלי אוחנה, אלי דריקס.

שבעה אלופים בסגל

נבחרת אורוגוואי

מאת משה הר־נוטנו

נבחרת אורוגוואי נחתה בישראל, אמש לפני חצות ועלתה מיד לירושלים, שם תשהה עד המשחק.

בסגל שבעה שחקנים ששותפו בנבחרת שזכתה בקופה אמריקה, כולל ארנולדו אריגולפי ממכבי חיפה. לעומת זאת, לא הגיעו הכוכבים האירופיים, עקב משחקי הליגות בארצותיהם.

המאמן הקטור נונייז אמר, כי הנביחרת לא באה לטיול והם מתייחסים למשחק במלוא הרצינות, ובכוונתו להעניק הזדמנות לצעירים להוכיח את עצמם.

מה הוא יודע על ישראל?

כמעט כלום. רק שם אחד: רוני רוזנטל.

נוריס הגן על תוארו

המתאגרף האמריקני, טרי נוריס, הגן על תוארו במשקל על־הצי בינוני, לאחר שהכביע את בן ארצו דייויד גונזאלס בסיבוב התשיעי.

הקרב היה בלאס וגאס.

בקרב אחר שהיה בהולנד הכניע ההולנדי רגיליו טור את הקולומביאני לואיס מנדוזה בקרב על התואר העולמי במשקל על־נוצה.

הקרב הוכרע בסיבוב הי"11.

צמד האיילים נגד סלובניה

רן ואורליך ישחקו במשחקי היחידים נגד הסלובנים, שהגיעו לישראל לקראת התחרות שתהיה ברמת השרון ב־21–23 בחודש ● משחק פרידה לגלעד בלום שיתמודד בזוגות עם בר

גביע דייויס

נבחרת הטניס של סלובניה הגיעה לישראל כדי להתמודד עם נבחרת ישראל ברמת השרון מה־21 עד ה־23 בחודש, במסגרת גביע דיידים.

קפטן הנבחרת הישראלית, שלמה גליקשטיין, בחר בשני הצעירים – אייל רן ואייל ארליך – שיופיעו במשחקי היחידים. אחוז המבוגר בנבחרת, גלעד בלום יופיע במשחק הזוגות עם הצעיר בר.

לגלעד בלום יהיה זה משחק פרידה מנבחרת הטניס של ישראל וכן גם מהטניס המקצועני.

לא צפוי שהסלובנים יהוו יריבים רציניים לישראל משום שהטניסאי הטוב שלהם, בודיק, מדורג 400 בעולם ואילו האחרים בסביבות ה־700 בעולם.

החיים קשים ללא קליין ואנדרסון

האלופה ניצחה אמש בעמק, למרות משחקה החלש ● בהיעדרו של רלף קליין הדריך את מכבי ת"א עוזרו, אמנון ישביל ● המכבים מקווים, שקליין יחזור עם שחקן זר ברמה גבוהה

עמק יזרעאל — מכבי ת"א 83:74

מאת משה בן הלוי

האלופה מכבי ת"א ניצחה אתמול במשחק חוץ, שהשלים את המחזור השלישי, את הפועל גבת/עמק־יזרעאל בתוצאה 74:83.

מכבי ת"א היתה רחוקה משיאה. משחקה היה חסר שטף וללא תרגילים מסודרים.

השחקנים שהוחלפו הביעו זעם כשירדו אל הספסל.

צריך לזכור שאת המשחק ניהל עוזר המאמן, אמנון ישביל, בעקבות יציאתו של רלף קליין לארה"ב, כדי לחפש שחקן זר חדש, במקומו של רון אנדרסון הפצוע.

אי לכך, שיחקה אתמול מכבי עם זר אחד בלבד, ראדיסאב צ'ורצ'יץ', שהסתפק במאזן צנוע של 10 נקודות.

תומר שטיינהאואר נכנס רק בדקה ה־28 וסיים את המשחק ללא נקודות.

בדקה ה־29 כבר צימקה העמק את התוצאה ל־53:59, אך מכבי המשיכה לשלוט בעניינים למרות משחקה החלש.

הרבו לקלוע לת"א: ג'מצ'י 28, דניאל 22, גודס 13, צ'ורצ'יץ' 10.

הרבו לקלוע לעמק: ג'ונסון 32, גרוזין 23.

שפטו וולצר וסלע לעיני 600 צופים.

קבוצה	מש.	נצ.	הפס.	סלים	נק.
טבלה ליגה לאומית א' בכדורסל — 95/96					
1. הפועל בני הרצליה	2	2	0	154:194	4
2. הפועל ירושלים	2	2	0	161:188	4
3. מכבי ראשון לציון	2	2	0	172:193	4
4. מכבי תל־אביב	2	2	0	161:173	4
5. הפועל אילת	2	1	1	177:181	3
6. הפועל צפת	2	1	1	188:162	3
7. הפועל גליל־עליון	1	1	0	65:82	2
8. הפועל תל אביב	2	0	2	175:166	2
9. מכבי ירושלים	2	0	2	176:153	2
10. מכבי עירוני רמת־גן	2	0	2	192:168	2
11. הפועל עמק יזרעאל	2	0	2	189:162	2
12. הפועל חולון	1	0	1	92:73	1

נבחרת ישראל גברה על רוסיה 2:3

טניס שולחן

נבחרת הגברים של ישראל בטניס שולחן ניצחה את נבחרת רוסיה 2:3 באליפות בולגריה הפתוחה. שמעון רבינוביץ' השיג שני ניצחונות ואיסק אברמוב, ספורטאי השנה תשנ"ה בטניס שולחן, רשם ניצחון אחד.

הישראלים ניצחו גם את המארחים הבולגרים 0:3. שני ניצחונות לאברמוב וניצחון בזוגות.

איטליה ניצחה 2:3 את ישראל במאבק עיקש, בו גבר איסק אברמוב על המדורגים מספר 2 ומספר 3 באיטליה.

צרפת גברה על ישראל 0:3.

נבחרת הנשים הישראלית החמיצה ניצחון סנסציוני על יוגוסלביה, כשנוצחה 3:2, אך גברה על בולגריה הצעירה 0:3.

בגמר משחקי "גביע הדנה" ליחידים נוצח איסק אברמוב בידי מרקוביץ' היוגוסלבי 3:2.

שרית חזה השיגה ניצחון נאה על אלופת בולגריה ויצבה 1:3.

זועבי קרוב לנגב, שוורץ בסימן שאלה

הפועל באר שבע

מאת עמוס שרייג

לאחר שנזקקה לשירותיו של המגן ברוך דוד, כדי לגבור על הפועל חולון (1:2) בשבת האחרונה, משוועת הפועל ב"ש לתשובתו החיובית של אברהם גרנט, מאמן הפועל חיפה, בסוגית שיחרורו של החלוץ הישאם זועבי, לטובת הקבוצה שבה שיחק לפני שתי עונות.

הבוקר יתן גרנט את תשובתו הסופית, לאחר שהמשא ומתן בין ההנהלה לשחקן הגיע לסיכום חיובי. במקביל, ממשיכה הנהלת הקבוצה הדרומית לנהל גישושים עם קשר הפועל ת"א ,יעקב שוורץ.

במידה ושני הצדדים יגיעו לסיכום בעניין הכספי, יפנה השחקן למנכ"ל משה סיני כדי שיחוליט. בב"ש לא בונים יותר מידי על תשובה חיובית ולכן עיקר הלחץ מופנה לאברהם גרנט ולרובי שפירא.

ולענין ברצלונה:

שלשום, לאחר דיון אל תוך הלילה, הוחלט, כי יחד עם הקבוצה יסעו חמישה חברי הנהלה על חשבון הקופה ויתר הנוספים יממנו מכיסם את השהייה בספרד.

ההחלטה להעניק בונוס לשחקנים במקרה של "הפסד מכובד" מעוררת גיחוך בקרב עיתונאים, אוהדים וקברניטי הקבוצה.

היום בטלוויזיה

21:00 ערוץ 5 – כדורגל ישראלי
22:00 ערוץ 5 – כדורגל ארגנטינאי

עד שבא שטרית

במשחק ההשלמה של המחזור ה־3 הוביל המחליף, עופר שטרית, את חיפה לניצחון על הרצליה, אחרי שחבריו החטיאו במשך 78 דקות ● מה שלא הספיק בליסבון, הספיק אמש בליגה

מכבי חיפה — מכבי הרצליה 0:2

מאת זאב מנדל

עופר שיטרית שיחק אתמול 30 דקות, אך היה אמש גיבור הניצחון, לעיניו הבוחנות של המאמן הלאומי, שלמה שרף. צמד השערים שכבש ב־10 דקות (78 ו־88), העניק את הניצחון לחיפנים 0:2 על מכבי הרצליה לאחר 0:0 במחצית.

למרות שלא התעלו לרמה גבוהה, הגיעו החיפנים בקלות למצבי הבקעה ואילמלא שלוש פעמים נהדף הכדור משער הרצליה ועוד שתי החמצות היתה חיפה מוליכה במחצית ביתרון ברור.

הרצליה נלחמה, ניסתה להפריע, אך היוזמה לא נתנה יכול והיתה די דלה.

קבוצה זו נשענת על חלוץ בודד, עופר מזרחי, שאתמול התקשה לחולל משהו מול קבוצתו בעבר.

היתרון החיפני היה כה ברור ואפשר היה לראות זאת במצבים שאלהם הגיעה חיפה.

דקה 3: רביבו בעט כדור עונשין למשקוף שנהדף לחוץ. דקה 27: קנדראורוב בעט מעל גילארדי וטייקוב הציל מקו השער. ברקוביץ', לבדו מ־8 מ', בעט לשמיים.

דקה 37: אלון מזרחי בעט מ־5 מ' למשקוף וקנדראורוב, עם עוד הזדמנות, בעט למשקוף.

עופר שטרית

סיפור ההזדמנויות יכול להעיד על המצבים הרבים אליהם הגיעה חיפה.

גם במחצית השניה לא השתנו פני הדברים. חיפה חזרה לתקוף: דקה 64: בלבול בעט מ־12 מ' אלכסונית וגילארדי איגרף.

הדקה ה־78 הקפיצה את האוהדים של חיפה. בלבול פרץ משמאל, הקשיט על קו השער ועופר שטרית נגח פנימה: 0:1.

בדקה ה־88, שניות ספורות לאחר שהחליף את אייל ברקוביץ', מסר אריגולפי כדור נהדר לשטרית שביסס את ניצחון חיפה. 0:2.

מכבי חיפה – מכבי הרצליה (0:0) 0:2

ציון משחק: 6

● עופר שטרית (78, 88)

המצטיין: עופר שטרית. המאכזב: אלון מזרחי.

שפט יצחק בן־יצחק לעיני 8,000 צופים בקריית־אליעזר.

● מכבי חיפה: רפי כהן 5; בלבול 6, פז 5, הרזי 6, דאנו 6; קנדראורוב 5, רוני לוי 5, חזן 4, רביבו 5, ברקוביץ' 5 (אריגולפי); אלון מזרחי 4 (שטרית 7).

★ מכבי הרצליה: גילארדי 7; בת 6 (נסים כהן 6), טייקוב 6, י. כהן 6, ע. כהן 6; בן חמו 5 (צור 5), קהימי 6, קורן 6, י. כהן 6 (אוחנה 5); איבאנוב 5, עופר מזרחי 6.

קבוצה	מש.	נצ.	תיקו	הפס.	שערים	הפרש	נק.
הליגה הלאומית בכדורגל — עונה 95/96							
1. מכבי תל־אביב	3	3	0	0	2—9	7	9
2. הפועל תל־אביב	3	3	0	0	3—7	4	9
-. בית"ר ירושלים	3	3	0	0	3—7	4	9
4. מכבי חיפה	3	2	1	0	2—6	4	7
5. הפועל חיפה	3	2	0	1	3—7	4	6
6. הפועל פתח־תקווה	3	2	0	1	5—7	2	6
7. מכבי פתח־תקווה	3	1	1	1	8—8	0	4
8. הפועל באר־שבע	3	1	1	1	5—5	0	4
9. הפועל בית־שאן	3	1	1	1	5—4	-1	4
10. מכבי יפו	3	1	0	2	8—6	-2	3
11. מכבי הרצליה	3	1	0	2	4—1	-3	3
12. צפרירים חולון	3	0	1	2	10—7	-3	1
13. הפועל כפר־סבא	3	0	1	2	6—3	-3	1
14. בני יהודה ת"א	3	0	1	2	8—4	-4	1
15. בית"ר תל־אביב	3	0	1	2	8—2	-6	1
16. עירוני ראשון לציון	3	0	0	3	5—2	-3	0

100%: סן־פרנסיסקו ודאלאס. כצפוי וסנט לואיס במפתיע

פוטבול — מחזור 3

מאת איתי מלבין והסוכנויות

בתום המחזור השלישי (למעט המשחק המרכזי בין פיטסבורג למיאמי) סן־פרנסיסקו ודאלאס דוהרות קדימה ב־N.F.C ללא הפסד, כשאליהן מצטרפת המפתיעה של הליגה – סנט לואיס ראמס, עדיין ללא הפסד.

לעומת המנצחות, הג'איינטס, דטרויט, ניו־אורלינס וקרולינה, עדיין ללא ניצחון.

ב־A.F.C הצ'יפס עדיין ללא הפסד, בניגוד לכל התחזיות ולעומתם הקבוצה החדשה מג'קסונוויל עדיין ללא ניצחון.

● סן־פרנסיסקו 49' – ניו־אינגלנד פטריוטס 3:28.

לא רק משחק מצויין של סטיב יאנג הביא לניצחונם השלישי של הניינרס, אלא בסן־פרנסיסקו הוכיחו הניינרס שיש להם גם הגנה מצויינת, בעיקר אחרי איבודו של דיאון סאנדרס לדאלאס – בקול אילתוו במהלך המשחק שלט: "דיאון מי?", שהביע את דעתם על עזיבתו של כוכב הניינרס לירידה המושבעת מדאלאס.

יאנג מסר ל־3 טאצ'דאונס והוסיף כיבוש משלו. שתיים מהמסירות היו לג'רי רייס, שעד כה סיים 65 מסירות של יאנג באברוזן.

סטיב בלדסו, הקוורטרבק של הפטריוטס, עדיין מחפש את מסירת הטאצ'דאון הראשונה שלו השנה. לפטריוטס רק 23 נקודות כיבוש ומאזנם 2:1.

● מינסוטה ויקינגס – דאלאס קאובויס 23:17.

הקאובויס נאלצו להזיע הרבה עד שהצליחו לניצח לבסוף בהארכה.

30 שניות לסיום הויקינגס משכו את המשחק להארכה, אך אמט סמית חיכה רק 2:26 דקות בתוך ההארכה, בכדי לדרוך 31 יארד לטאצ'דאון הניצחון.

● קנזס־סיטי צ'יפס – אוקלנד ריידרס 17:23.

כמעט כל התחזיות לעונה, לא צפו עתיד ורוד לצ'יפס ללא ג'ו מונטנה. אולי אין יותר את היכולת ההתקפית שהיתה לה עם מונטנה, אך רוח הדינריות שלו נותרה בקבוצה. בפעם השניה תוך שבוע, חזרו הצ'יפס מפיגור, הפעם מ־17:7 לניצחון בהארכה, לאחר חטיפה של ג'יימס הייסטי, שרץ עם הכדור 64 יארד עד לאנד־זון, ארבע דקות בתוך ההארכה.

לריידרס מאזן 1:2.

● סנט לואיס ראמס – קרולינה פנתרס 10:31.

משחק הבית הראשון של הפנתרס נערך לעיני 54,060 צופים, שראו את קבוצתם מפסידה בפעם השלישית לראמס, שבניגוד לכל הציפיות נמצאת במאזן פתיחת העונה הטוב ביותר שלה מאז 1989 – 0:3.

● ניו־ג'רזי פקרס – ניו־יורק ג'איינטס 6:14.

ניו־יורק כן, עקום בטוח שלא. הג'איינטס עדיין ללא ניצחון בתום שלושת המחזורים וגם יכולתם על המגרש רחוקה מלהרשים. הג'איינטס הבקיעו רק 23 נקודות בשלושת המחזורים.

מארק פאבריה ניצל את יכולתה של ניו־יורק לשתי מסירות טאצ'דאון.

● דטרויט ליונס – אריזונה קרדינלס 20:17.

באפי סאנדרס, איבד כדור לראשונה אחרי 803 פעם שנשא את הכדור בביתוה. אותו "פאמבל", במצב של 12:17 לליונס, הפך למסירת טאצ'דאון הניצחון של דייב קריג (דטרויט לשעבר) מ־24 יארד לאנטוני אדוארדס 2:20 דקות לסיום.

הליונס נותרו עדיין ללא ניצחון.

● פילדלפיה איגלס – סן־דייגו צ'ארג'רס 27:21.

הצ'רג'רס הפגינו סוף סוף יכולת שהזכירה איך הם הגיעו לסופרבול אשתקד.

ג'וניור שאו תיקל 12 פעמים במשחק ואף כבש את הטאצ'דאון הראשון שלו בליגה.

את ההצגה גנב אנדריי קולמן שרץ 88 יארד עד לטאצ'דאון, לאחר בעיטת הרחקה.

● ניו־אורליאנס סיינטס – אטלנטה פאלקונס 27:24.

הסיינטס הפכו להיות הלוזרים של הליגה, לאחר שנוצחו בכל שלושת המשחקים בהפרשים מינימליים. אתמול הם נוצחו בביתם בהארכה, משער שדה מ־21 יארד מרגלי שחקנם לשעבר – מורטן אנדרסן.

● בפאלו בילס – אינדיאנפוליס קולטס 14:20.

המשחק עמד בסימן ג'ים קלי שעבר את 30,000 היארד בקריירה, בעונתו ה־10 לאחר שמסר 19 מ־35 ל־201 יארד.

● יוסטון אוילרס – קליבלנד בראונס 14:7.

סטיבן מור שותף שלושה כדורים ומסירת טאצ'דאון מ־35 יארד של ויני טסטאוורד למייקל ג'קסון העניק לבראונס ניצחון ומאזן 1:2.

● דנבר ברונקוס – וושינגטון רדסקינס 31:38.

כולם ציפו להארכה, אך כשנותרו פחות משתי שניות לסיום המשחק, הקוורטרבק ג'ון אלווי שיגר מסירה נאותית מ־43 יארד לרוד סמית שרץ לאנד־זון לקלוט את הכדור, במהלך היפה ביותר במחזור, שהעלה את הברונקוס למאזן 1:2.

אלווי סיים את המשחק עם 30 מ־47 מסירות ל־327 יארד ל־2 טאצ'דאונס.

● טמפה ביי בוקאנירס – שיקאגו ברס 25:6.

אנטוני מארשאל, חסם בעיטת הרחקה ברבע ה־3 ורץ את 11 היארד עד לאנד־זון.

קווין באטלר הוסיף שלושה שערי שדה.

● סיאטל סיהוקס – סינסנטי בנגלס 21:24.

דניס אריקסון, מאמנה של סיאטל, זכה לניצחונו הראשון בליגה, לאחר שקבוצתו החלה ליישם את הקו ההתקפי שלו. הסיהוקס השיגו 406 יארד במשחק, המרחק הגדול ביותר של הקבוצה במשחק מזה שבע שנים.

● ניו־יורק ג'טס – ג'קסונוויל ג'גוארס 10:27.

משחק מצויין של הקוורטרבק בומר אסיאסון עם 27 מ־43 מסירות ל־296 יארד ול־3 טאצ'דאונס, העניק את ניצחון הבכורה השנה לעיר ניו־יורק, בעוד היגוארים ייאלצו להמשיך ולחפש את ניצחון הבכורה שלהם בליגה.

● אמט סמית. הבאתו של דיאון סאנדרס לקאובויס תמורת 35 מיליון דולר (לשבע עונות) עליו התותח, העלו את תיאבונו של הראנינגבק סמית, הרוצה לפתוח את חוזה המסתיים בתום העונה הבאה. סמית חתום על חוזה ל־4 שנים, תמורת סכום של "רק" 13.6 מיליון דולר.

● דן ווילקינסון. שחקן ההגנה בן ה־22 של סינסנטי בנגלס, מואשם בתקיפתה של חברתו ההרה, דבר שלא גרם להנהלת הקבוצה להשעותו, משחקה אתמול בסיאטל.

תגובת הקבוצה מתכוננת בהמתנה לכל הפרטים הנוגעים לפרשה.

ווילקינסון שנבחר אשתקד ראשון בדראפט, שוכב בבטנה של חברתו שאוננה לאמר, הנמצאת בחודש הרביעי להריונה, אמר שהוא מצטער על התקרית ומעוניין להמשיך בחיים משותפים עם חברתו.

שימועו של ווילקינסון בפני שופט ייערך מחר, אם יורשע הוא צפוי למאסר של שש חודשים.

● סאמי סמית. הראנינגבק לשעבר של מיאמי דולפינס נעצר באורלנדו, בשברשותו 7 ק"ג של קוקאין, אם סמית יורשע היא צפוי למאסר עולם.

סמית בן ה־28 שיחק בדולפינס בין השנים 91־1988 ולאחר מכן שלושה משחקים בדנבר ברונקוס, עד שפרש בשל פציעה.

هكذا من الأصل

המנהל יעקב גרונדמן (מימין) והמאמן רמי לוי על הספסל של בני-יהודה. בינתיים אין נחת בשכונה (צילום: א. קנפו)

לא ציפיתי למצב כזה

מאמן הנבחרת לשעבר, שגויים לאמן את קבוצת האם שלו, בני יהודה, לא תיאר לעצמו שאחרי 3 מחזורים יצבור רק נקודה אחת בלבד ● על הכוונת שלו נמצא הבלם ששוחרר, יורי מורוז

ראיון עם יעקב גרונדמן

מאת אלמוג מאירה

בחלומות השחורים ביותר של אנשי קבוצת בני יהודה תל-אביב, לא נראתה פתיחה כזו של העונה, שמציבה את הקבוצה, לאחר שלושה מחזורים, במקום ה-14 בטבלה, עם נקודה אחת בלבד.

במהלך הקיץ עברה הקבוצה שינויים משמעותיים במטרה להוביל את הקבוצה, כך קיוו, (וקרוב לוודאי שעדיין מקווים) להישגים טובים יותר מהשנה שעברה.

יו"ר הקבוצה, גד סלמי, הוציא במהלך הפגרה, סכומים גדולים על שחקני רכש מובילים ברמתם של הצולע גיל סבליה שנרכש ממכבי ת"א, השוער הבולגרי הותיק, בוגי גיבנברג, שחקן ההגנה הקשוח ראמי הוד, והחד איגור זבלנקו, קשר נבחרת אוקראינה.

כל אלה, בתוספת לתשתית שנותרה לאחר שיחרורם של כמה שחקנים, אמורים לגרום קצת נחת לאוהדים בשכונה.

נכון לעכשיו לפחות, התמונה נראית לא טוב.

לאחר שש שנים של היעדרות מנוף הכדורגל, חזר יעקב גרונדמן למגרשי הליגה. סולמי דאג לגייסו לשכונה, ולמנות אותו למנהל הקבוצה, כשלצידו עובד המאמן, רמי לוי, שמכיר היטב את המערכת הקבוצתית בשכונה.

גרונדמן היה האשכנזי של שכונת התקוה בשנות ה-60, כששיחק בקשר בבני-יהודה הגדולה. משחקו הטכני הקסם האישי שלו, הפכו אותו לאחד מחביבי השכונה. גם כמאמן כבר עבד בבני-יהודה, לפני שהפך ל-ג. של צמד מאמני נבחרת ישראל, ש.ג. (שפיגלר וגרונדמן), בעידן שלפני שלמה שרף.

● גרונדמן, תיארת לעצמך לקראת העונה, מצב בזה לאחר שלושה מחזורים תהיה קבוצתך עם נקודה אחת בלבד, שמציבה אותה במקום ה-14 בטבלה?

"בהחלט לא. ברור שקיוויתי למצב טוב יותר מזה שאנו מצויים בו כיום. למצב הנוכחי, בו יש לקבוצה נקודה אחת מתשע אפשריות, לא ציפיתי לפני העונה.

"יחד עם זאת, אנחנו תמיד אופטימיים בנוגע לעתיד ומצפים לשינוי ביכולתנו, כאשר יתוקנו הליקויים.

אנחנו מאמינים שאותו שינוי יביא תוצאות טובות יותר".

● איזה בעיות וליקויים אתה רואה במערכי הקבוצה, שמשפיעים לרעה על משחקה של בני יהודה?

"מי שרואה את משחקה של בני יהודה מבחין בבעיות אשר משפיעות על משחקנו. אני יכול לנקוב בבעיה אחת מרכזית ובולטת והיא שאנחנו סופגים יותר מדי שערים. אך יחד עם זאת, אני מקווה ומאמין שנדע להתגבר על כך בהקדם האפשרי".

בנוסף לזה, לשחקנים שלי אני אומר את כל הבעיות אשר צצות במשחק שלנו, זה המקום שבו אני מעדיף לדבר באופן מעמיק על הבעיות שלנו, ולא בפומבי".

● אתה מתכוון לחזק חוליה כלשהיא בקבוצה?

"כרגע לא נראה לי שאנחנו הולכים לחזק איזושהיא מערך בקבוצה, וגם אין לנו מועמד מסויים, נכון לעכשיו.

אבל מה שכן, אנחנו רוצים לרכוש את יורי מורוז שמאמן כרגע בהפועל פ"ת".

● בקבוצה השקעו סכומים לא קטנים השנה, דבר שמשבע ההוצאות מעלה את רף הציפיות מהקבוצה. מה מבחינתך ייחשב השנה כהצלחה?

"קודם כל, יוסית, הקבוצה השנה, הרבה יותר חזקה מאשר הקבוצה של השנה שעברה. מבחינתי אם נאבק על מרכז השורה ונצליח לשלב מספר שחקנים מסויימים במערך הקבוצתי, וליצור תלכיד קבוצתי משותף כפי שאנחנו רוצים ליצור, זו תהיה הצלחה.

"קבענו דרך עבודה מסויימת ולפיה אנחנו נלך. אנחנו בשלב של יצירת קבוצה לפי קו מסויים, שלא נסטה ממנו ומהדרך שהתוותנו לעצמנו בתחילת העבודה.

קפטן מכבי ת"א, ניר קלינגר. המקום הראשון עושה לו טוב

מכבי ת"א: בסימן 15

האלופה לא נוצחה ב-15 מחזורי הליגה האחרונים, מאז הפסדה למכבי חיפה ב-11 בפברואר ובן יש לציין שלפני שנתיים נוצחו המכבים לאחר 15 משחקי ליגה ללא הפסד וכל זאת, במחזור ה-15 דאז ● רונן הרזי כבש שער בכורה בעונה זו ואת השער ה-1000 של בית"ר ירושלים בליגה הלאומית ● ארבע קבוצות הוליכו בראש במשך משחקי המחזור השלישי ושלוש קבוצות פוגרו וניצחו ● גם הפועל ירושלים עם מלוא הנקודות והיא מוליכה את הליגה הארצית

סיכום המחזור

מאת משה קטשן

כמו שעשתה לפני שנתיים, כשהצליחה לצאת מפיגור של 1:0 מול בני יהודה ולנצח 1:5, כך הולילה זאת האלופה מכבי ת"א גם הפעם, כשפיגרה בשער הגיגה, לשם שינוי, ברביעייה, משעריהם של איציק זוהר, ייבגני קשנצב וניר קלינגר (2).

יותר מזאת: מכבי ת"א ממשיכה להוליך את הטבלה מזה 12 מחזורי ליגה, כאשר במשך שבעה חודשים היא לא נוצחה במסגרת הליגה, (15 מחזורים).

אגב, לפני שנתיים נוצחו המכבים לאחר 15 משחקים ובמחזור ה-15 של עונת 93/4.

מכבי חיפה ניצחה אתמול את מכבי הרצליה ועלתה למקום הרביעי. אגב, חיפה תתארח בסוף השבוע אצל... הרצליה, במסגרת גביע הטוטו.

בית"ר ירושלים והפועל ת"א צמודות זו לזו בטבלה והן מחזיקות בצוותא במקום השני ואף הן עם מלוא הנקודות.

הבית"רים שכבשו את השער האלף שלהם בלאומית, ע"י רונן הרזי, שחזר לשחק, ניצחו את מכבי פ"ת ומעניין שכל המפגשים שנערכו בין השתיים בבירה הוכרעו לכאן או לכאן, מזה עשר שנים. למעשה, אפשר לומר 11 שנה, שכן רק בעונה הבאה יפגשו, כנראה, השתיים שוב באיצטדיון טדי במסגרת הליגה.

וכמו למכבי ת"א ובית"ר ירושלים גם להפועל ת"א, שפיגרה 1:0, שלושה נצחונות והפעם גברו הניכיו של משה סיני על ראשל"צ לאחר הפסקה של 14 שנה (משה סיני הכריע אז בבעיטת עונשין מ-11 מטרים, אך גילי לנדאו כבש את שער הנצחון – 0:1.

הפועל חיפה זכתה בניצחון שני ברציפות ולבית"ר ת"א שישה משחקי ליגה ללא נצחון.

חיפה תארח את מכבי ת"א פעמיים: בסוף השבוע בגביע הטוטו ובעוד שבועיים בליגה ואברהם גרנט, שעבר לאמן בעיר הכרמל, ירצה להכיח לחניכיו לשעבר, כי הפועל חיפה יודעת כבר את המלאכה.

אגב, הפועל חיפה הוליכה זמנית את הטבלה ביום שישי האחרון ובשבת בשעה 6 בערב היא פינתה את הפסגה, זמנית, לבית"ר ירושלים והפועל ת"א. כשבני יהודה הוליכה 0:1 מול מכבי ת"א, התנתק מעמדן של ירושלים והפועל ת"א, אלא שהאלופה לא ויתרה, כבשה רביעייה ואת הפיסגה.

הפועל באר-שבע הצליחה לנצח בחולון רק בדקה ה-90 ולהמתיק את הגלולה המרה של ה-7:0 מול ברצלונה. אלא שפעם נוספת ספגו שתי הקבוצות שער אחד לפחות (1:2 לבאר-שבע) וכעת יש לחולון 17 משחקים רצופים בהם היא ספגה ולבית הגב 13.

11 שנה לא ניצחה מכבי יפו בפ"ת את הפועל ולמרות שהוליכה כבר 0:1 נוצחה. כזכור, פיגרו הפעם גם הפועל ת"א ומכבי ת"א בשער, אך ניצחו בסופו של דבר.

לבני יהודה עזרה במשחק ליגה רצופים ללא ניצחון.

בליגה הארצית מוסיפה הפועל ירושלים להוליך והפועל טייבה מצוייה במקום השני, אף היא עם מלוא שש הנקודות.

במחזור הקרוב בגביע הטוטו תארח טייבה את הפועל ירושלים.

במחזור הבא

ליגה לאומית – מחזור 4

(30.9.95)

עירוני ראשל"צ – בני יהודה
הפועל חיפה – מכבי ת"א
הפועל כפר סבא – בית"ר ת"א
מכבי פ"ת – הפועל בית-שאן
מכבי יפו – בית"ר ירושלים
הפועל באר שבע – הפועל פ"ת
מכבי הרצליה – צפרירים חולון
הפועל ת"א – מכבי חיפה

* * * * *

ליגה ארצית – מחזור 3

(30.9.95)

מכבי עכו – נס ציונה
הפועל ר"ג – קרית שמונה
מכבי נתניה – עירוני אשדוד
הפועל טייבה – הפועל בת-ים
הפועל ירושלים – הפועל חדרה
הפועל אשדוד – הפועל כפר שלם
שמשון ת"א – הכח ר"ג
מכבי קרית גת – מכבי יבנה

נבחרת הג'ודו יצאה לאליפות העולם בטוקיו

ששה ג'ודאים עומדים לצאת הערב לטוקיו, שם תיפתח בסוף החודש אליפות העולם בג'ודו, המהווה עבור מרביתם מבחן כה עיקרי לקביעת קריטריון למשחקי אטלנטה 96.

הזוכה שעמדה בקריטריון הישראלי היא ענת ירדן ומשקל 56 ק"ג.

הספורטאים האחרים היוצאים: יעל ארד משקל 61 ק"ג, ג'יא פוגל משקל 60 ק"ג, ברוניסלב מלינסקי משקל 71 ק"ג, אורן סמדג'ה משקל 78 ק"ג ואריק זאבי 86 ק"ג.

המשימה ההישגית של כל אחד מהם לקביעת הקריטריון הישראלי – מקום 7. במידה ולא יעמדו בה, יעברו למסלול של 10 טורנירים בינלאומיים מדצמבר עד מאי, כולל אליפות אירופה.

בסיום פרק זה צריכים הג'ודאים להיות מדורגים עד המקום ה-9 באירופה. המאמן משה פונטי: "כדאי לתמ"ה להצליח כדי להקדיש שנה שלמה להכנות קפדניות לאטלנטה ולא לעמוד במתח קבוע של רדיפה אחרי קריטריון".

הגברים יערכו מחנה אימונים עד ה-26 בחודש באוניברסיטת טוקאי, והבנות יקיימו מחנה אימונים באוניברסיטת קאוסורה.

שני מורחקים ב"משחק השלום"

אליפות ברזיל

האלופה פלמייראס שמרה על מקומה בפיסגת בית א', כשגמלה לקורינתיאס על אובדן אליפות סאו-פאולו בנצחון חוץ 0:2. את השער הראשון כבש מולר.

ב"משחק השלום" שקרא להפסקת האלימות במגרשים, הורחקו שני שחקני קורינתיאס מרסלינה ואנטוניו קארלוס. לפלמייראס 15 נקודות מ-7 משחקים.

בוטאפוגו שמרה על מקומה השני, לאחר נצחון החוץ על גרמיו 2:3, עם שני שערים של טוליו (8 שערים עד כה).

קרוזרו, שניצחה בחוץ את פייסאנדו 1:3, צמודה אליה, כשלשתיהן 13 נקודות, אך לקרוזרו משחק פחות.

סורן הרדיו ושינגטון רודריגו, שמונה למאמן פלאמנגו, זכה לראות את חניכו סאביו כובש את שני השערים בנצחון מול הובנסור 0:2.

שאר התוצאות בבית א': ויטוריה – פראנה 3:3; גוארני – בראגאנטינו 3:3.

בבית ב': באיה – סאו-פאולו 0:1; פורטוגזה – סאנטוס 2:0; ספורט ראסיף – אטלטיקו פראנאנזה 0:1; קריסיומה – יונאיטד אנוראו 1:1.

פלומיננזה שלא שיחקה, מוליכה את בית ב' עם 14 נקודות.

● הוקי. בטורניר שש המדינות בהוקי, הנערך בקליארי, ניצחה דרום קוריאה את צרפת 0:2 ואילו אוסטרליה הביסה את איטליה המארחת 0:4.

הטור הספרדי

ז'אלאבר בדרך לתואר

רוכב האופניים הצרפתי, לוראן ז'אלאבר, ניצח בקטע ה-15 בטור של ספרד, לאחר שעבר את 154 הקילומטרים ב-3 שעות ו-59.50 דקות.

לז'אלאבר יתרון של 5 דקות ו-56 שניות על פני הבאים אחריו בסיכום הכללי.

● בלגיה. בתחרות על הפרס הגדול בצרפת ניצח הבלגי פרנק קרוור.

● פולין. בראש הטבלה צועדת ווידז'ב לודז', בתום המחזור השביעי, כהיא מקדימה בנקודה את האלופה לגיה וארשה.

לודז' ניצחה את אמיקה וורונקי 0:2 ולגיה ניצחה את אולימפיה 1:3.

● בקרואטיה צועדת קבוצת קרואטיה במקום הראשון לאחר שניצחה ריייקה 0:2 ומקדימה בנקודה את הידוק שגברה על וארטקס 0:3.

● באוסטריה צועדת שטורם גראץ שניצחה את שטייר 1:3 ומקדימה בנקודה את ראפיד וינה שסיימה בתיקו 1:1 עם לאסק. באותה תוצאה סיימו בדרבי של וינה ארמידה ואוסטריה.

● יוגוסלביה. לפרטיזן בלגראד יתרון של שלוש נקודות בראש הטבלה, לאחר שניצחה בדרבי של בלגראד את יריבתה המושבעת הכוכב האדום, 0:1.

דייגו מראדונה (משמאל) נפגש אתמול במאדריד עם אריק קאנטונה (בתמונה מימין). ראי. גיתרי הואה הניאנלוקה ויאלי, במטרה להקים איגוד שחקנים בינלאומי, להגנה על זכויות השחקנים בעולם. "מטרתנו היא לא להלחם במישהו, אלא לאחד את כל השחקנים" אמר מראדונה, שהגיע אתמול לצרפת, הכבוס מיד לפעולה

איך נחלצה ליגת הא.ב.איי משביתה

מאת משה וייזמן

מעט מאוד אנשים מודעים לגודל הסכנה שריחפה עד לפני ימים מספר על ליגת הכדורסל הטובה בעולם, ליגת האנ.בי.איי.

לאחר ענפי הבייסבול וההוקי בשנה שעברה, גם ענף הכדורסל כמעט תבעת הנגל ממליוני הצופים האוהדים שלו לטובת השביתה הבלתי נמנעת.

הסיבה התורנית: ויכוח בין אירגון שחקני הליגה ובין הבעלים של הקבוצות לגבי החוזים שיתנהלו בין שני הצדדים. הכוונה היא לכל תנאי השכר של השחקנים ולשאר הפריטים שמשפיעים על השחקנים ועל תפקודם כפעילים בליגה.

המשבר, אגב, הסתיים, כאשר השחקנים ובעלי הקבוצות הצביעו בעד הסכם שהושג בין הצדדים. הסכם שני במחלוקת אמנם, אך לפחות יהיה לנו השנה כדורסל מעולם אחר.

■ ■ ■

בשנה שעברה הושבתה ליגת הבייסבול בארה"ב ע"י שחקניה, לאחר שלא קיבלו תנאים טובים מה"בוסים" שלהם, בעלי הקבוצות. עונת 94/95 היתה העונה הראשונה בהסטוריה הארוכה של הספורט הפופולארי הזה, שלא הסתיימה עם אלופת ה"וורלד סיריז".

השנה חזרו השחקנים למגרשים, לאחר הסכם עם בעלי הקבוצות, אך אוהדי הבייסבול ידעו היטב איך להעביר את המסר, שהם מאוד נעלבו מהשביתה. במשך שלושת החודשים הראשונים של הליגה המחודשת, האיצטדיונים הענקיים של הקבוצות (כל איצטדיון מכיל מינימום של 40 עד 50 אלף מקומות ויותר) רוקנו כמעט כליל ע"י האוהדים הנעלבים.

משמעות הדבר היתה הפסדים כספיים אדירים בפתיחת העונה החדשה, שלא לדבר על ההפסדים מהעונה שלפני כן, שנקטעה.

כיום, חזר הסדר הטוב לבייסבול ולהוקי, הפחות פופולארי, שסבל ממשבר דומה, אך ענף אחר, יותר פופולארי ברחבי העולם, הכדורסל, עמד בפני משבר דומה ונחלץ.

■ ■ ■

איגוד שחקני האנ.בי.איי החל, בסוף העונה הקודמת, במשא ומתן עם בעלי הקבוצות לפני התיימת תוזה חדש בנוגע לתנאי השחקנים בקבוצות (שכר כולל, שכר אישי, רכישת "דוקים" וכו'). בתחילה לא ציפו לאפשרות של שביתה, אך ככל שהזמן עבר, האופציה של השחקנים הצטמצמה.

בסופו של משא ומתן לא קצר, הושג הסכם בין הצדדים. בשלב זה, נדמה היה כי המשבר חלף, אך לפתע נוצר משבר נוסף, והפעם הוא היה בין השחקנים לבין עצמם.

מספר שחקנים בליגה, ביניהם מייקל ג'ורדן, פאטריק יואינג ורג'י מילר, טענו כי ההסכם שהושג אינו מספיק טוב מבחינת השחקנים, ולדעתם, פירוק האיחוד בין השחקנים לבין בעלי הקבוצות יביא לפתיחת דף חדש במשא ומתן גם בן הדש, שיעניק לשחקנים תנאים עוד יותר משופרים מאלה שכבר הושגו.

לפני מצב שכזה, נצרכו השחקנים להיפגש עם בעלי הקבוצות בבית המשפט על מנת לקבל את הזכות למשא ומתן חדש.

ההבדל המשמעותי ביותר בין שתי האופציות (להתעם על הסכם שכבר הושג או לפרק את האיחוד) היה העובדה שפירוק האיחוד יביא לשביתה לעומת הסכם, שהוא יביא לתחילת משחקי העונה הסדירה במועדה, ב-3 בנובמבר.

מה שהיה ברור לכל, הוא שההסכם שהושג לא היה מספק לחלוטין, אך שביתה באחד הצדדים, והשחקנים רצו להתחיל להתאמן, לשחק ולהתפרנס, למרות הויכוח הקל. כלומר, קבלת הסכם היתה פחות מסוכנת מאשר פירוק האיחוד ופנייה לבית המשפט, דברים שתוצאותיהם יכולות להיות מרות ביותר לגבי הכדורסל האמריקאי.

■ ■ ■

שחקני הליגה עמדו, אם כן, בפני החלטה קשה ביותר. מסע שכנועים של ג'ורדן ו"החות" במעט ועבר, וכלל שיחות אישיות, פאקסים אישיים, בנוסף לקלטות וידאו (!!), כשנשלחו לשחקנים, על מנת להשפיע על דיעותיהם בהצבעה בעד או נגד ההסכם המקורי שהושג.

דבר אחד היה ברור: ללא הסכם, לא תיפתח הליגה, וכך המשבר יחול.

שחקנים שתכננו להצביע בעד הפירוק (בהצבעה חשאית), כבר לא ידעו אם קולם ישאר חשאי או שמא הקול, הנוגד את אינטרסי בעלי הקבוצות, ישפיע על עתידו של השחקן בקבוצה, ובכלל בענף.

ההסכם המקורי כולל מספר סעיפים חשובים. החשוב שבהם הוא סעיף השכר:

הליגה (בעלי הקבוצות) הסכימה להגביה את תקציב המשכורות של השחקנים מ-15 מיליון דולר בעונה הקודמת, ל-20 מיליון דולר בעונה הנוכחית, וכל זאת לקבוצה. העליה תימשך עד שהסכום נ"ל יגיע ל-32 מיליון דולר, בתום השנה השישית להסכם.

סכומים אומנם גבוהים, אך העובדה שבשנה שעברה ממוצע המשכורות בקבוצות היה 21 מיליון דולר (6 מיליון מעל לממוצע. משמע-דירעון), מצביעה שלהעלאה בממוצע אין ממש משמעות גבוהה.

מצדדי הפירוק טענו שנתונים אלה לא יאפשרו לקבוצות לטפל כיאות בשחקנים חופשיים מחוזה ושחקני עונה ראשונה ("רוקיז") עקב ההגבלות.

הסכם זה, ביחס לסכומי העתק שמושקעים בענף זה בימים אלה, אינו מושלם מבחינת השחקנים, אך הם רצו לשחק ויהי מה.

■ ■ ■

בשבוע שעבר נערכה הצבעה בקרב נציגי הקבוצות (שחקנים), ומצדדי ההסכם ניצחו ברוב מוחץ – 2:27 את התומכים בפירוק. גם בעלי הקבוצות, שהצביעו באותו ענין, היו בעד הסכם ברוב – 4:25, וכך גם השנה, נוכל להנות מהכדורסל טוב בעולם.

השביתה שלא היתה, משמעותה, במילה אחת, הפסד.

ראשית, וזה הפסד כספי שלא יתואר. הקבוצות מפסידות את רווחי הצופים בטלויזיה, קהל האוהדים באולמות עצמם וכספי הפירסום הרבים במגרש עצמו ובתשדירי שירות במהלך המשחק בטלויזיה. גם השחקנים ששובתים אינם מקבלים את כספם, כך שההפסד הוא יותר ממשולש.

שנית, הפסד שלא נמדד בשום סכום של כסף – הפסד כבוד האוהדים.

מיליוני, אם לא מיליארדי, אוהדים בעולם עוקבים אחרי האנ.בי.איי. שביתה פשוט היתה מראה להם חוסר כבוד והערכה מטעם השחקנים, והם, האוהדים, ידעו, בדיוק כמו אוהדי הבייסבול, להחזיר את אותו היחס לשחקנים.

טוב שהיה וטוב שנגמר המשבר הזה.

אז קבענו, ה-3 בנובמבר, העיניים נשואות אל מעבר לאוקיאנוס.

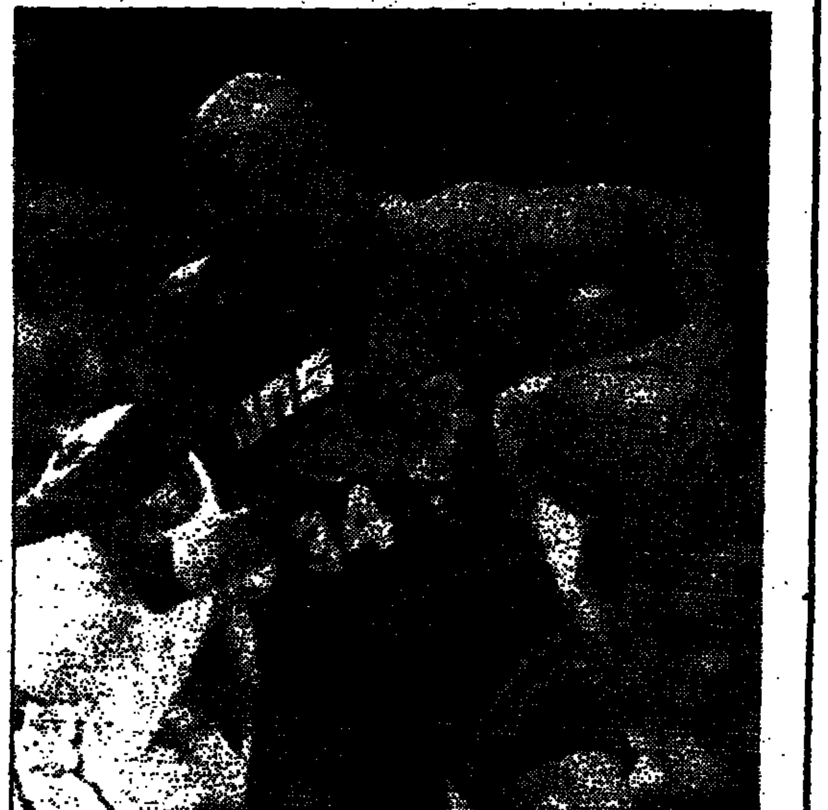

צילום: בארקלי

מרים ויסמן, הנאשמת ברצח בתה, אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב (צילום: יוסי זליגר/ י.פ.א.)

נדחתה בקשת הנאשמת ברצח בתה לפטר את פרקליטה ולהחליפו באחר

מאת אלי ברנר

בית המשפט המחוזי בתל־אביב דחה אתמול את בקשתה של מרים ויסמן בת ה־73, הנאשמת שרצחה יחד עם בעלה מיכאל את בתם, נטלי, לפטר את פרקליטה, איתי ברנון ולמנות תחתיו את עורך־הדין המייצג את בעלה, אייל שומרוני.

אתמול העידה מטעם התביעה קטינה בת 11. על עדותה, שנמסרה בדלתיים סגורות, הטיל בית המשפט חיסיון.

הרכב השופטים, בראשות השופטת שרה סירוטה, דחה את בקשתה של מרים ויסמן באותו נימוק, שבו נדחתה בקשתה הראשונה לפטר את פרקליטה ולמנות את שומרוני. הסיבה: החשש לניגוד עניינים בין גרסתה לגרסת בעלה, הנאשם אף הוא במשפט זה.

כאשר נפתח המשפט הגן על בני הזוג ויסמן עורך־הדין אייל שומרוני. כעבור ישיבות אחדות החליט בית המשפט למנות למיכאל ויסמן פרקליט אחר, כדי למנוע מצב של ניגוד עניינים בין הבעל לאשתו.

עו"ד איתי ברנון, פרקליטה של מרים ויסמן, אמר אתמול, כי בקשתה לפטרו נובעת ממעצרה הארוך, שערער את אמונה בסובבים אותה. "כל מי שזורק לה חבל משנה את דעתה. היא נמצאת בקשר הדוק עם בעלה, שהניע אותה לבקש זאת," אמר.

אתמול הובאה להעיד מטעם התביעה קטינה, בת 11, קרובת משפחה של בני הזוג ויסמן, שבלילה בו מצאה נטלי ויסמן את מותה נמצאה בקרבת מקום. המועצה לשלום הילד המליצה שלא להעלות את הילדה על דוכן העדים, אך המלצתה לא התקבלה. עלה חשש, שהמפגש בין הנאשמים והילדה, שלא התראו מאז ליל הרצח בסוף השנה שעברה, יהיה קשה, הוחלט שהיא תמסור את עדותה מאחורי פרגוד, שהובא לבית המשפט מבית החולים איכילוב הסמוך. בסופו של דבר הוחלט לוותר על הפרגוד, והילדה מסרה את עדותה כשגבה אל הנאשמים וחוצצים ביניהם כמה מאבטחים של בית המשפט.

היום יתחיל שלב הוכחות ההגנה והנאשם, מיכאל ויסמן, יעלה על דוכן העדים.

לוח שידורים חדש בטלוויזיה: "מבט" יקוצר ל־40 דקות

חלק ממוספי מהדורת החדשות יועבר לתוכניתה של מירב מיכאלי, שלפני החדשות; הוועד המנהל ידון אם מותר להשמיע את "על חורבותייך עופרה" ברדיו הממלכתי

מאת אביבה זלצמן

מהדורת "מבט" של הערוץ הראשון תקוצר, ואורכה יעמוד על 40 דקות בלבד. רוב המוספים ששודרו עד עתה בחלק השני של "מבט" יבוטלו, והנושאים שלהם יועברו לתוכנית היומית החדשה של מירב מיכאלי, שתשודר בשעה 19:30.

"שבשבת" תבוטל כתוכנית נפרדת, ותחזית מזג האוויר תינתן במהלך "מבט". תכנון זה הוא חלק מלוח השידורים החדש של הטלוויזיה הישראלית, שיעלה לשידור אחרי החגים, ב־22 באוקטובר, ופורסם אתמול.

לפני שנתיים, עם תחילת שידורי הערוץ השני, החליטו בערוץ הראשון להאריך את "מבט" מחצי שעה לכשעה. אולם הסקרים הראו, כי רוב הציבור עבר בשעה 20:30 לצפות בתוכניות ששודרו באותה שעה בערוץ השני. בטלוויזיה הישראלית החליטו, כי המהדורה ארוכה מדי.

מנהל הטלוויזיה, יאיר שטרן, אמר אתמול: "לא מדובר בקיצור, אלא בהידוק. אחדים מהנושאים שהיו בחלק המוספים של 'מבט', בעיקר תרבות, אמנות, בידור או ספורט, ישודרו במסגרת התוכנית היומית של מירב מיכאלי, לפני החדשות, תוכנית שמטרתה גם להעלות את הרייטינג של 'מבט', כי עד עתה היו בשעה 19:30 תוכניות לא אטרקטיביות".

"כל ערב", מגזין האקטואליה היומי עם מירב מיכאלי, יפתח את שידורי הערב של הטלוויזיה הישראלית בעברית. עם קיצור "מבט" תתחיל התוכנית המרכזית כבר בשעה 20:45: ביום ראשון תשודר תוכנית עם מני פאר בשם "משאל עם", שתעסוק בנושאים חברתיים. ביום שני "פופוליטיקה", ולאחריה תוכנית בידור חדשה עם דני סנדרסון. ביום שלישי "סיטקום", דרמה מקורית, ולאחריה "מבט שני" במתכונתו החדשה, עם ירון קימור. ביום רביעי "שיחת ועידה" עם ניסים משעל, ו"שעה הפקר" עם רם עברון. ביום חמישי, משחקי מכבי תל אביב בכדורסל ו"יומן תרבות".

מליאת רשות השידור, שהתכנסה אתמול לישיבתה הראשונה בהרכב החדש, אישרה את לוח השידורים החדש לשלושה חודשים בלבד, "כדי ללמוד את הנושא ולדון ברצינות בתכנים של הטלוויזיה הממלכתית". אולם, קודם לאישור הלוח ביקשו חלק מחברי המליאה לדון בסוגיה אם מותר להשמיע ברדיו הממלכתי את יצירתו של אריק שפירא "על חורבותייך עופרה". הוחלט להעביר את הדיון בכך לוועד המנהל, שיבדוק את הנושא ויציג את מסקנותיו בפני המליאה.

כן ביקשו כמה חברי מליאה לדון בנושא "ביטוח דירקטורים" לחברי מליאת רשות השידור, "כפי שנהוג לגבי דירקטורים בגופים שונים".

שרת התקשורת והאמנויות שולמית אלוני, שבירכה את המליאה עם תחילת כהונתה אמרה, כי "למרות שיש בין חברי המליאה אנשים המזוהים עם מפלגות פוליטיות, הרשות בטלוויזיה אינן חייבות להפוך שדה קרב בין חברי המליאה".

הזמין את גיסתו לבקר בישראל ונדרש להפקיד ערבות 5,000 שקל

מאת עוזי דיין

"אם אתה רוצה שגיסתך תבקר בישראל, עליך להפקיד 5,000 שקלים, ערבות לטובת המדינה." כך אמרו במשרד הפנים לדוד בירק, כאשר ניסה לברר מדוע אין מתירים לגיסתו לבקר בישראל כתיירת.

בשבוע שעבר הזמין בירק, עולה חדש מלטוויה, את גיסתו ובנה הלא־יהודים לבקר בארץ. במשרד הפנים לא הסכימו לאשר את כניסתם לארץ ללא הפקדת ערבות, מחשש שהם יישארו מעבר לזמן הקצוב כדי לעבוד. הערבות, אמרו לבירק במשרד הפנים, תבטיח את צאתם את הארץ במועד.

בראיון לגלי צה"ל אמר אתמול יוסף טוב, ראש מינהל האוכלוסין במשרד הפנים, בתגובה "משרד הפנים מנהיג נוהל כלפי מדינות מסוימות וכלפי סוג מסוים של אנשים. לצערנו," אמר, "באים לישראל אנשים רבים למטרות ביקור, כביכול, ונשארים כדי לעבוד."

הוא הוסיף, כי המדינות שאזרחיהן נדרשים להפקיד ערבות בהגיעם לארץ הן: חבר המדינות, הפיליפינים, תאילנד, הונג קונג, מדינות יוגוסלביה לשעבר ומדינות במזרח אירופה.

בתגובה אמר אתמול בני בירק, אחיו של דוד: "זאת חוצפה לדרוש כסף מאחי, הוא עולה חדש ואין לו. אנחנו לא נשלם, ונראה אם משרד הפנים באמת יגרש את הגיסה מהארץ, כאשר תגיע."

תאונה בנגב: אשה נהרגה; בעלה, בניה וכלתה נפצעו

(ע.) – בתאונה שאירעה אתמול בערב בצומת ציחור בנגב נהרגה מרלן דיעי, בת 70, מבאר שבע. בעלה, שניים מבניה וכלתה נפצעו באורח בינוני.

התאונה אירעה סמוך לשעה 7:00 בערב, בעת שבני משפחת דיעי היו בדרכם מאילת בחזרה לבאר שבע. הם נסעו במכונית "שברולט קפריס", שבה נהג ציון דיעי, בנה של ההרוגה.

חקירת בוחני לשכת התנועה של משטרת מרחב הנגב, בראשות רב־פקד פרץ עמר העלתה, כי כאשר התקרבה השברולט לצומת ציחור, בכביש אילת – מצפה רמון סטה הנהג, מסיבה בלתי ברורה, מנתיב נסיעתו. הרכב ירד לשוליים והתהפך כמה פעמים.

כתוצאה מההתהפכות נהרגה מרלן דיעי במקום. הנהג עצמו, אחיו חיים, אביו מוריס ואשתו סובה נפצעו באורח בינוני.

הפצועים פונו לבית החולים סורוקה בבאר שבע במסוק של חיל האוויר.

יצא לעקל עבור עורך־דין וגילה שחשבונו בבנק עוקל

מאת שמעון איפרגן

זה קרה לא בחלום, אלא בבית משפט השלום בבאר שבע.

פקידים בבית המשפט בבאר שבע יוצאים לבצע עיקולים, תמורת תוספת משמעותית למשכורתם.

לפני כמה שבועות נשלח אחד מפקידי בית המשפט לבצע עיקול בביתו של תושב העיר, עבור עורך־דין. הפקיד מסר את המסמכים להוצאה לפועל, משם הם הועברו אל עורך־הדין וזה החל מטפל בהליכי העיקול.

לפני ימים אחדים, בשוב הפקיד לביתו, נדהם לגלות מכתב מהבנק, המודיע לו כי חשבונו עוקל. הפקיד שפשף עיניו כלא מאמין, וחש אל הבנק לבדוק אם מדובר בטעות. הפלא ופלא, בבנק נאמר לו כי חשבונו אכן עוקל.

פנה הפקיד אל עורך־הדין שבאמצעותו ביצע את העיקול, ושם התבררה לו האמת: עורך־הדין רשם בטופס העיקול, בטעות, את שמו של החייב, אך את מספר תעודת הזהות של המעקל.

הנבוך מיהר עורך־הדין להסיר את העיקול מעל חשבונו של הפקיד, והכל בא על מקומו בשלום.

ילדה בת עשר מקיבוץ נירים מתה מפגיעת חיידק אלים

דורון זילצר אושפזה בשבוע שעבר בביה"ח סורוקה, שם אובחנה מורסה בעמוד השדרה שלה; במוצ"ש הועברה לביה"ח הדסה בירושלים ושם נפטרה

מאת רמי שני

דורון זילצר בת 10, מקיבוץ נירים בנגב, מתה אתמול בבית החולים הדסה בירושלים מפגיעת החיידק האלים סטפילוקוק.

סיפרו חבריה ללימודים בכיתה ד': "היא התלוננה על כאבים מתחילת השנה, אולי אפילו קודם. ביום שלישי שעבר, בבוקר, לקחו אותה לבית החולים סורוקה בבאר שבע, ומאז לא ראינו אותה."

בדיקות שנערכו לילדה בסורוקה העלו כי היא סובלת ממורסה (אבצס) פנימית מוגלתית בחוליות העליונות של עמוד השדרה. במוצאי שבת היא הועברה לבית החולים הדסה בירושלים, שם עברה סריקה בסורק מגנטי אם־אר־איי, היחיד מסוגו בארץ. אז התגלה, כי הותקפה על ידי החיידק האלים סטפילוקוק, שפרץ למערכת הדם דרך המורסה וגרם לכשל המערכת החיסונית.

כאשר הוכנסה לחדר הניתוחים, לצורך סילוק המורסה, סבלה משיתוק בגפיים. זמן קצר לאחר הניתוח איבדה את הכרתה ומתה.

הוריה של דורון, ילידי אמריקה הדרומית, סיפרו אתמול כי הייתה ילדה מיוחדת מאוד, בעלת דמיון פורה וכישרון ציור בולט. האב, ראובן, עובד בסטודיו לעיצוב של קיבוץ נירים. האם, הלן, מעצבת תכשיטים. בבית נותרו שני אחיה, עידן הלומד בכיתה ה' ואליאן, בת שנה וחצי.

אתמול הובאה דורון למנוחות בבית העלמין של הקיבוץ.

שלושה בכירים בעיריית צפת חשודים במירמה ובגניבת כספים

מאת נוגה קוגן

פרשת החקירות במעשי השחיתות בעיריית צפת ממשיכה להתגלגל, וכיוונה החשוד העיקרי – ראש העירייה משה תגיא, שזימונו לחקירה צפוי בקרוב. אתמול נעצרו שלושה בכירים בעירייה – עוזר ראש העירייה יהושע אלגלי, הקבלן של העירייה דוד ארזן והאחראי על מחלקת הספורט, אריה גור־אריה.

השלושה חשודים במירמה, הוצאת כספים וגניבת כספים, כל אחד מהם למען עצמו וגם בקנוניה עם אחרים.

הם יובאו היום לבית המשפט להארכת מעצרם, כדי לאפשר את חקירתם בלא שיוכלו לתאם גרסות עם עדים אחרים.

לפי מקורות במשטרת מחוז הגליל, מדובר בחקירה מסועפת מאוד של מעשי שחיתות, שבהם מעורבים אנשים רבים, אשר נעשו בידיעתו ושלא בידיעתו של ראש העירייה, נגדו נמשך איסוף חומר מפליל רב ונאסף הולך במהלך התשאול.

"בראה," אמר המקור המשטרתי, "כי מאז החל מהלך התשאול פועל בצפת, נהגים אורחים רבים לפרוק מעל לבם כל מה שנצבר בו בשנים של מעשים פליליים בעירייה. החומר שזורם אלינו חסר תקדים בהקפו, כאילו נפתח סכר. המידע ממש מציף אותנו."

תחילה סברו במשטרת המחוז, כי ראש עיריית צפת, משה תגיא, ייחקר כבר השבוע. אולם כמות החומר, והדרישה לעבור על כל המסמכים ופרטי המידע באופן מעמיק, הובילו למסקנה שהוא ייעצר רק בעוד כשבועיים אם לא יותר.

החשדות נגד תגיא מתמקדים בהפרת אמונים, הוצאת כספים במירמה, אי סדרים כספיים ונפוח מנגנון כח האדם בעירייה, בכך שקיבל לעבודה מקורבים שלא על פי קריטריונים, ועל פי מכרזים תפורים מראש.

משתתפי אונס קבוצתי בשתי בנות 14 תיעדו את מעשיהם במצלמת וידאו

בין חמשת החשודים: ארבעה בני 15 ואחד בן 19, ש"ביים", צילם והשתתף בעצמו; הילדות נאנסו לפחות 10 פעמים, והמשטרה בודקת באיזו תקופת זמן מדובר

מאת ידיב בן־יהודה

שתי נערות בנות 14 מירושלים נאנסו בתקופה האחרונה יותר מ־10 פעמים, על ידי חמישה נערים לפחות, מהם ארבעה בני 15 ואחד בן 19. כך עולה מתלונה, שנחקרת עתה במשטרה, הבודקת באיזו תקופת זמן מדובר.

הצעיר בן ה־19 תיעד את כל מעשי האונס במצלמת וידאו. הוא ביים אותם, צילם והשתתף בהם בעצמו.

כל המעורבים בפרשה הם עולים חדשים מחבר המדינות. על פי החשד, מעשי האונס התרחשו בשני מקומות: בביתו של הבוגר, ובביתו של אחד החשודים.

התברר, כי הילדות שמרו את העניין בסוד לפחות שלושה ימים. לדעת החוקרים, הופעל עליהן לחץ גדול שלא לגלות דבר.

שלשום סיפרה אחת הילדות להוריה כי נאנסה, ואז הוגשה התלונה במשטרה. שלשום בלילה עצרה המשטרה שניים מבין חמשת החשודים בהשתתפות באונס הקבוצתי, ואתמול האריך בית משפט השלום ברחובות את מעצרם בשישה ובשבעה ימים נוספים.

המשטרה מחפשת אחר החשודים הנוספים. הקושי לאתרם נובע מכך, שהנערות אינן יודעות את שמותיהם אלא רק כינויים שלהם.

נמסר, כי שני החשודים שנעצרו אתמול החלו משתפים פעולה עם חוקריהם. אחד הודה בביצוע המעשים המיוחסים לו, וחברו מסר גרסה ראשונית לגבי אירועי הימים האחרונים. הוברר, כי חלק מהנערים היו חבריהן של הנערות, ואילו את האחרים הן לא הכירו כלל.

כל מעשי האונס תועדו על ידי הנער בן ה־19 במצלמת וידיאו: הוא ביים, צילם, מיקם והשתתף. בידי המשטרה שמונה קלטות המתעדות את האירועים, ובימים הקרובים יבחנו אותן החוקרים. קצין בכיר העריך אתמול, כי מן התמונות יהיה אפשר להסיק באופן חד משמעי אם אכן היו אלה מעשים בכפייה.

לפי שעה מטילה המשטרה איפול כבד על כל פרטי הפרשה. כל שמות המעורבים, בהם אף הבוגר, אסורים לפרסום בתוקף צו בית משפט. המשטרה אינה מגלה את השמות אפילו לעובדים הסוציאליים. בימים הקרובים יחלו רשויות הרווחה בעיר רחובות לטפל בילדות שנאנסו.

היכתה את בעלה: "הוא נסע לחו"ל וביזבז את החסכונות"

מאת שמעון איפרגן

עולה חדשה מאחד היישובים בנגב החליטה ללמד לקח את בעלה הסורר, על שביזבז את כספי החסכונות שלהם בנסיעה לחו"ל.

היא היכתה אותו מכות נמרצות בכל חלקי גופו והבעל המוכה נפל, חבול, ואובחן כי הוא סובל מזעזוע מוח. חוקרי משטרת אופקים עצרו את האשה לחקירה.

בבית המשפט הסכים נציג המשטרה לשחרורה של האשה המכה, בתנאי שלא תתקרב אל בעלה במשך חודש ימים. הבעל טען, כי אשתו היכתה אותו משום שגנב קלטת וידאו השייכת לה.

האשה טענה להגנתה: "הסכסוך עם בעלי התחיל בגלל שהוא ברח לאתיופיה לפני כמה חודשים, וביזבז שם את כל הכסף שחסכנו".

חלפן כספים בחיפה הותקף, הוכה ונשדד

מאת אורי שודן

חלפן כספים, שהלך אתמול בבוקר ברחוב בעיר התחתית בחיפה, הותקף על ידי אלמוני שהתנפל עליו והיכה אותו במוט ברזל.

החלפן ניסה להיאבק עמו. לעזרתו באו עוברי אורח, שאחזו בתוקף, אך זה הצליח להשתחרר מידיהם ולהימלט.

שללו של השודד: זוג משקפיים ושני שטרות בני 50 שקל.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

סור הזהב

ידיעות הסתדרות הגימלאים בישראל

משבוע לשבוע

תחל שנה ומילוי משאלותינו לטובה

בפתח השנה החדשה, שנת תשנ"ו, כבר טופפים על סיפנו. כל בית ישראל יקדם את פניה בתקווה עזה לשלום אמיתי ובר־קיימא ולבטחון מלא ויציב. מי יתן ונזכה שהשנה הבאה עלינו לטובה ולברכה תהיה שנה של יציבות כלכלית, צדק חברתי, בריאות שלמה, שנה של קליטה טובה לאחינו העולים שנת אחווה ורעות לכל בית ישראל, שנה של קידום מעמדם של גימלאי ישראל בחברה ושיפור איכות חייהם במדינה.

בתולדה היהודית הימים הללו הם ימים של חשבון נפש אישי, ציבורי ולאומי. לא נמנע עצמנו מלעשות גם אנחנו את חשבון הנפש הזה בפתחה של השנה החדשה. עם שאנו מלווים בברכה עמוקה את מאמציה הבלתי נלאים של הממשלה להשגת הסדרי שלום נאותים עם שכנינו, אנו חרדים ממגמותיה השגויות במדיניותה החברתית והכלכלית במיוחד במה שנוגע לגימלאים. מדיניות זו מרחיבה את הפערים החברתיים והכלכליים.

מחירי התחבורה מאמירים מדי פעם, מצרכי יסוד חיוניים מתייקרים והולכים, חוק "האזרחים הוותיקים" שמטרתו העיקרית להקל על הגימלאים ולשפר את איכות חייהם הליכי הביצוע אטיים למדי. נושא האשפוז הסיעודי אינו מהווה – לצערנו – חלק בלתי נפרד במערכת הרפואה הציבורית. שוב אנו עדים לצעדים מעוותים שנוקטים כלכלני משרד הכלכלה למסות את קיצבאות הזיקנה במסגרת של "מבחן הכנסה".

במסגרת התקציב הממלכתי לשנת 1996 לא מצאנו בשורה שיש בה להקל על חיי הגימלאי והבטחת הכנסתו הריאלית. בעת הזאת אל להסתדרות הגימלאים לשבת על מי־מנוחות, מתפקידינו לפעול בעקביות למען מנוע עוולות ועיוותים בעתיד, כי ציבור הגימלאים ראוי לכל הדעות לרמת חיים נאותה, ואיכות חיים תקינה.

עם זאת מן הראוי לציין כמה פרקים מפעילותה של הסתדרות הגימלאים, שהיא המשענת הציבורית היחידה לגימלאי ישראל.

★ גיוס חכ"ים מכל סיעות הכנסת למען יתמכו בהקלות במיסי ארנונה, בהשלמתו ובתיקונו של "חוק ביטוח בריאות ממלכתי" וכו'.

★ מאבקה הנמרץ של הסתדרות הגימלאים להסדרת נושא דמי החכירה על דירות מגורים של גימלאים – נשא פרי.

★ המאבק על החלת הסכם השכר בשירות הציבורי על הגימלאים התקציביים הוכתר בהצלחה.

★ אנו ממשיכים לפתור בעיות תקציביות קשות בפעילותנו ההשכלתית והתרבותית במועדונים, בסניפי הגימלאים ובמכללות. אנו תקווה שלמרות הכל נראה התרחבות בפעילות התרבותית ע"י הוספת מכללות במיוחד במגזר הערבי, הדרוזי והנוצרי, בישובים המרוחקים ולעולים, וכן ע"י קיומם של ימי עיון וסמינרים בנושא אקטואליה, תרבות ומדיניות.

★ יש לציין הופעתם הקבועה והמוצלחת של ירחון הסתדרות הגימלאים "ניב הגימלאי" וכן של "סור הזהב" המופיע מדי שבוע ב"דבר".

למען המשך חיזוקה של הסתדרות הגימלאים אנו קוראים לכל גימלאי ישראל לחדש חברותם בהסתדרות הכללית. הישגי הסתדרות הגימלאים הם תוצאה ישירה של חבריה כולם, שככל שירבה מספרם כן יגדל כוחה והישגיה למען הגימלאים יהיו משמעותיים יותר.

אנו מאחלים איפוא לגימלאים ובני ביתם, לכל בית ישראל, שנת איחוד הכוחות, שנה של הגברת הפעילות, שנת בריאות טובה, בטחון ושלום. שנה שתתגשמנה כל משאלות לבנו לטובה. תחל שנה והישגיה!

כדאי לדעת

לרגל צאת עובדי הוועד הפועל לחופשה מרוכזת, ובכללם חברי הצוות בהסתדרות הגימלאים, החל מיום ראשון כ"ט באלול תשנ"ה, 24 בספטמבר 1995 – עד יום שלישי כ"ג בתשרי תשנ"ו, 17 באוקטובר כולל, יהיו משרדינו סגורים בהתאם.

"סור הזהב" הבא יתפרסם בצורתו הרגילה ביום שלישי ל' בתשרי תשנ"ו, 24 באוקטובר 1995. שנה טובה.

עריכה: שמואל סולר

מעון גיל הזהב
בית אבות יהודי - 20 דיירים
מטבח כשר
♥ טיפול אישי ומסור ע"י צוות רפואי מנוסה ♥ אווירה משפחתית וביתית
♥ פעילות נופש וריפוי בעיסוק ♥ קבלת דיירים לאישפוז יום ♥ השגחה רפואית צמודה
רח' שמואל הנגיד [illegible] (פינת דב הוז [illegible]) [illegible] ללא דמי כניסה
טלפון: 5498525, 03-5400107